

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่

จังหวัดสมุทรปราการ

(Project on the Development of Co - operative

Movement in Samutprakarn Province)

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีรอร วัฒนาศ และคณะ

ตุลาคม 2549

สัญญาเลขที่ RDC 4840045

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
โครงการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่
จังหวัดสมุทรปราการ

(Project on the Development of Co - operative
Movement in Samutprakarn Province)

คณะผู้วิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีรอร วัฒนาค
2. นายถวัลย์ คล้ายมงคล
3. นางสาวอรนุช กันภัย
4. นางสุภา พรสุธี
5. นางสาวเหมือนฝัน มุลศรีแก้ว
6. นางเตือนจิตต์ วนะไชยเกียรติ
7. นางสาวพิณผกา ทองกระโทก
8. นางสาวศศิธร เชี่ยวชาญกิจการ
9. นางสาวชุตिकाญจน์ ไกรสิน
10. นางสาวอุมล คงน้อย

ชุดโครงการ.....

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

คำนำ

โครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นการหา รูปแบบ และแนวทางในการพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่ม และองค์กรภาคประชาชน ซึ่งมีทั้ง สหกรณ์ที่จดทะเบียนและไม่ได้จดทะเบียน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในระดับสมาชิก ระดับองค์กร ระดับเครือข่าย และเพื่อให้เกิดความร่วมมือซึ่งกันและกันที่จะอำนวยความสะดวกร่วมกันอย่างมี ประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยเน้นกิจกรรมร่วมกันอย่างจริงจัง มีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกัน รวมถึงเกิดประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งจะเกื้อหนุนให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายอย่างแท้จริง

กระบวนการวิจัย ได้ศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่ม และองค์กรภาคประชาชน การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ หาวิธีการเชื่อมโยงเครือข่าย โดยมีการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคของกลุ่ม การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กิจกรรม วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ ต้องการบรรลุผลไว้อย่างชัดเจน เพื่อการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ รวมถึงการนำองค์ความรู้ไปขยาย ผลในขบวนการสหกรณ์ต่อไปในอนาคต

สารบัญ

คำนำ	
บทคัดย่อ(ภาคภาษาไทย)	ก
บทคัดย่อ (ภาคภาษาอังกฤษ)	ข
บทนำ	1
1.1 ลักษณะกายภาพของจังหวัดสมุทรปราการ	2
1.2 Baseline survey เกี่ยวกับกลุ่ม/องค์กร/สหกรณ์ และเกี่ยวกับเครือข่าย พันธมิตรที่มีอยู่เดิมในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการในด้านบทบาทและภารกิจ	15
บทที่ 2 : บทสังเคราะห์ข้อมูลคนจนในพื้นที่จังหวัด	18
2.1 แหล่งข้อมูล/วิธีการเก็บข้อมูล	18
2.2 ตารางวิเคราะห์ข้อมูลทะเบียนคนจนจดทะเบียน	18
2.3 สรุป	24
บทที่ 3 : ขั้นตอน/กระบวนการสร้างเครือข่ายคุณค่าของทีมวิจัย	25
บทที่ 4 : เครือข่ายที่เกิดขึ้น	46
4.1 ข้อสรุปจำนวน/รูปแบบเครือข่ายที่เป็นผลงานของทีมวิจัย	46
4.2 ประเด็นสำคัญของแต่ละเครือข่าย	51
- ความเป็นมาของเครือข่าย	51
- การดำเนินการของเครือข่ายในปัจจุบัน	64
- วัตถุประสงค์/เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินการ	65
- ปัจจัยความสำเร็จ	71
บทที่ 5 : บทสังเคราะห์เครือข่ายคุณค่ากับการแก้ปัญหาค่าความยากจน	74
5.1 ตัวแบบในการวิเคราะห์	75
5.2 สรุปผลการวิเคราะห์ที่ชี้ให้เห็นบทบาทของเครือข่ายคุณค่า กับการแก้ปัญหาค่าความยากจน	77
บทที่ 6 : สรุปและข้อเสนอแนะ	80
6.1 สรุปผลการดำเนินการ	80
6.2 ประโยชน์ที่ตัวนักวิจัยและทีมวิจัยได้รับ	81
6.3 ข้อเสนอแนะ	86

ภาคผนวก	88
- ประมาณการด้านผลประโยชน์เชิงธุรกิจของสมาชิกภาคีเครือข่าย	89
- ข้อเสนอเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับชุดความรู้ที่ต้องหนุนเสริม แก่ผู้นำในการพัฒนาเครือข่าย	90
- แบบทดสอบความรู้พื้นฐานด้านสหกรณ์ (ทำการทดสอบแก่ ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ตามโครงการนำร่อง "ชุมชนนางนวลร่วมพัฒนา")	92
- คู่มือเพื่อการศึกษา (จากผลลัพธ์ของกระบวนการจัดknowledge Management โดยเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิชาการ)	
★ "เรื่องการบริหารและการจัดการสหกรณ์/องค์กรภาคประชาชนเชิงสร้างสรรค์"	100
⊛ "เรื่องการบริหารจัดการหนี้ค้ำค่างสหกรณ์"	125
- รายนามนักวิจัย	133
- บันทึก/พันธะสัญญาข้อตกลงร่วม ใน 4 เครือข่าย	136

★ **หมายเหตุ** "เรื่องการบริหารและการจัดการสหกรณ์/องค์กรภาคประชาชนเชิงสร้างสรรค์"
วิทยากรร่วมถ่ายทอดประสบการณ์ รวม 5 คน

1. ดร.สุขุมวิภูสิทธิ์ สารีบุตร
2. ดร.อนงคิวิชญา สารีบุตร
3. นายวิฑูรย์ แนวพานิช
4. นายยงยุทธ เหล่าพูลสุข
5. นายประภาจิต สว่างพัฒนา

⊛ **หมายเหตุ** "เรื่องการบริหารจัดการหนี้ค้ำค่างสหกรณ์"

วิทยากรถ่ายทอดประสบการณ์ รวม 1 คน

1. นายมงคลรัตน์ พุกะนัดต์

ภาคผนวก

คู่มือเพื่อการศึกษา (จากผลลัพธ์ของกระบวนการจัดknowledge Management
โดยเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิชาการ)

บทคัดย่อ ภาคภาษาไทย

ชื่อเรื่อง การพัฒนากระบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

ชื่อทีมงานวิจัย : นางวีรอร วัตขนาด และคณะทีมงาน

ปีการศึกษา : 2548

โครงการวิจัย “การพัฒนากระบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นการหา รูปแบบ และแนวทางในการพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่ม และองค์กรภาคประชาชน ซึ่งมี ทั้งสหกรณ์ที่จดทะเบียนและไม่ได้จดทะเบียน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในระดับสมาชิก ระดับ องค์กร ระดับเครือข่าย และเพื่อให้เกิดความร่วมมือซึ่งกันและกันที่จะอำนวยความสะดวกร่วมกัน อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยเน้นกิจกรรมร่วมกันอย่างจริงจัง มีการพึ่งพาช่วยเหลือ เกื้อกูลต่อกัน รวมถึงเกิดประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งจะเกื้อหนุนให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายอย่าง แท้จริง

กระบวนการวิจัย ได้ศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่ม และองค์กรภาค ประชาชน การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ หาวิธีการเชื่อมโยงเครือข่าย โดยมีการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคของกลุ่ม การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กิจกรรม วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการบรรลุผลไว้อย่างชัดเจน เพื่อการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ รวมถึงการนำองค์ความรู้ไปขยายผลในกระบวนการสหกรณ์ต่อไปในอนาคต

นอกจากนั้น ทีมวิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยซึ่งประกอบด้วย 1) การวิจัยเชิง คุณภาพ โดยจัดโครงการนำร่อง (pilot project) “บ้านมั่นคงชุมชนนางนวลร่วมพัฒนา” ด้วย การสัมภาษณ์ผู้นำกลุ่ม 2)การวิจัยเชิงปริมาณ โดยได้สร้างแบบทดสอบจำนวน 1 ชุด เพื่อใช้ ทดสอบผู้นำและสมาชิกกลุ่ม จำนวน 135 ราย และนำข้อมูลที่ได้มาทำการประเมิน โดยการ หาค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษา สถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนใน พื้นที่ พบว่า

1. พฤติกรรมของผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่มีความรู้มีความสามารถและมีศักยภาพสูง แต่การเมืองท้องถิ่นในจังหวัดมีบทบาทสูง ทำให้ความสนใจของผู้นำต่อการเชื่อมโยงเครือข่ายน้อยลง รวมถึงความขัดแย้งระหว่างผู้นำ ในระดับบุคคลและระดับกลุ่ม มีส่วนทำให้การเชื่อมโยงเครือข่ายเป็นไปด้วยความยากลำบาก
2. บริบทของจังหวัดสมุทรปราการ เป็นจังหวัดที่มีความเจริญทั้งทางเศรษฐกิจ และด้านอุตสาหกรรม อย่างมากในขณะที่โครงสร้างพื้นฐานที่รองรับความเจริญเติบโตของจังหวัดยังไม่เพียงพออีกทั้งประชากร

แฝงในพื้นที่ที่มีปริมาณสูงมาก จึงก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชน ตกต่ำซึ่งต่างต้องดิ้นรนทำมาหาเลี้ยงชีพ ทำให้ความสนใจในการเชื่อมโยงเครือข่ายน้อยลง

3. ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความสนใจและใส่ใจต่อการเชื่อมโยงเครือข่ายเป็นอย่างดี

กระบวนการวิจัย

การดำเนินการของโครงการวิจัยในจังหวัดสมุทรปราการได้ยึดมั่นตามกรอบแนวคิดของการเชื่อมโยงเครือข่าย กล่าวคือ “เป็นองค์กรที่เกิดจากความร่วมมือ ในวงสัมพันธระยะยาว ให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลง เน้นแผนการเรียนรู้เพื่อประสิทธิภาพสู่องค์กรพันธมิตรและคุณภาพชีวิตของสมาชิกองค์กร”

การเริ่มต้นของกระบวนการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอนได้แก่

1. การศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่ม / องค์กรภาคประชาชน และเชิญชวนผู้นำเข้าร่วมโครงการ
2. การจัดเวทีประชุมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน
  - ชี้แจงกรอบแนวคิด ความสำคัญ ประโยชน์ของการสร้างเครือข่าย
  - ร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน
  - กำหนดทิศทางการเชื่อมโยงเครือข่าย
3. การจัดเวทีประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ การหนุนเสริมการเชื่อมโยงเครือข่าย พันธมิตร การเสริมองค์ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดกับกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน รวมถึงการจัดทำแผนกลยุทธ์
4. การติดตามผลการดำเนินงานการเชื่อมโยงเครือข่าย รวมถึงการให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ผลลัพธ์ของการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรทางคุณค่าในครั้งนี้เกิดขึ้นใน 2 ลักษณะ กล่าวคือ

1. **เครือข่ายพันธมิตรขั้นต้น** ได้แก่ เครือข่ายทางการเงิน และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผู้นำของเครือข่ายได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมกับทีมวิจัย และมีมติเห็นชอบที่จะเข้าร่วมเป็นพันธมิตรซึ่งกันและกัน โดยได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงและลงนามในพันธะสัญญาร่วมกันในวันที่ 13 กรกฎาคม 2549 รวมถึงมีการแต่งตั้งคณะกรรมการของเครือข่ายเพื่อทำหน้าที่ในการบริหารและจัดการ คณะกรรมการได้ระดมความคิดและจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการดำเนินงานไว้แล้ว แต่ยังมีได้มีการนำแผนงานไปปฏิบัติเพื่อเกิดประโยชน์แก่สมาชิกแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม ประธานของเครือข่ายทั้งสองได้รายงานแผนกลยุทธ์ต่อ CEO จังหวัดสมุทรปราการ และสื่อมวลชนของ

ท้องถิ่นโดยให้คำมั่นสัญญาด้วยวาจาว่าจะร่วมมือกันนำแผนงานไปดำเนินการปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งใจไว้

2. **เครือข่ายพันธมิตรที่แท้จริง** ได้แก่ เครือข่ายทางสังคม และเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ

เครือข่ายทางสังคมเกิดจากการรวมตัวของกลุ่มภาคประชาชนโดยมีการรวมตัวขึ้นเป็น 2 ช่วงดังนี้

ช่วงที่ 1 มีการตกลงร่วมกันด้วยวาจาว่าจะร่วมมือกันทำงาน โดยให้มีการรวมตัวจากฐานกลุ่มเดิมในพื้นที่ขึ้นรวม 7 กลุ่ม ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์ของกลุ่มเดิมมีความอ่อนแอและขาดพลัง การรวมตัวเป็นกลุ่มขึ้นใหม่ในครั้งนี้ สมาชิกมีความเชื่อมั่นว่าจะสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มเกิดพลังอำนาจในการต่อรองได้ดียิ่งขึ้น

ช่วงที่ 2 มีมติให้รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายโดยใช้ชื่อว่าเครือข่ายทางสังคมและได้ลงนามในพันธสัญญาร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษรอีกครั้งหนึ่ง ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2549 ต่อหน้า CEO ของจังหวัดสมุทรปราการและสื่อมวลชน

เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ เกิดจากการรวมตัวของเครือข่ายสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ และเครือข่ายกลุ่มอาชีพในจังหวัดสมุทรปราการ

สำหรับเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ และเครือข่ายทางสังคม ทั้ง 2 เครือข่ายนี้ มีองค์การทำหน้าที่รองรับในการบริหารจัดการ มีการเลือกตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการและได้จัดทำแผนกลยุทธ์ไว้เรียบร้อยแล้ว และมีการนำแผนงานบางส่วนไปดำเนินการ เพื่อให้บริการแก่สมาชิกของเครือข่ายแล้ว โดยสามารถประเมินผลลัพธ์จากการดำเนินการได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน

ข้อเสนอสำหรับแนวทางปฏิบัติเพื่อการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร

ก่อนที่ทีมงานวิจัยในพื้นที่จังหวัดต่างๆจะเริ่มปฏิบัติงานตามกระบวนการวิจัย หากได้มีการเตรียมความพร้อมแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ใน 5 ขั้นตอนเสียก่อน จะช่วยให้การดำเนินการเชื่อมโยงเครือข่ายเกิดความคล่องตัวยิ่งขึ้น ได้แก่

1. **ปรับวิธีคิดปรับวิธีการปฏิบัติ** ในการบริหารจัดการแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน โดยเน้นผลลัพธ์สุดท้ายในด้านมนุษยนิยมแทนวัตถุนิยม กล่าวคือ ความสำเร็จของการบริหารจัดการในเรื่องใดๆก็ตาม จะต้องส่งผลให้คนได้รับเกียรติ ได้รับคุณค่า รวมถึงได้รับการเพิ่มเติมศักดิ์ศรีแทนที่จะมุ่งเน้นผลลัพธ์สุดท้ายในรูปของตัวเงินหรือวัตถุนิยมเป็นหลัก

2. ทำความเข้าใจแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนให้ตระหนักถึงความสำคัญของตนเองในฐานะผู้นำที่จะไปเป็นแกนนำ และขับเคลื่อนการเชื่อมโยงเครือข่าย ให้ประสบความสำเร็จ

3. กระตุ้นและปลูกจิตสำนึกแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน เพื่อให้เกิดภาวะใจที่จะทำงานเพื่อส่วนรวม โดยมีจิตสำนึกอยู่เสมอว่าตนเองสวมบทบาทของผู้นำ และมีภาระกิจสำคัญที่จะต้องสร้างเครือข่ายพันธมิตรให้สำเร็จ เพื่อนำพาสมาชิกให้ก้าวสู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน เพราะหัวใจของผู้นำที่สมควรแก่การยกย่องคือการได้มีส่วนช่วยผู้ตามที่ยังอ่อนแอกว่าให้สามารถก้าวเดินด้วยตัวเองได้อย่างมั่นคง

4. ฝึกอบรมแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานเป็นทีมด้วยบรรยากาศแห่งมิตรไมตรี

ข้อเสนอสำหรับแนวทางการพัฒนาความเข้มแข็งและความยั่งยืนของเครือข่ายพันธมิตร

1. ควรจัดองค์กรเพื่อทำหน้าที่รวบรวมผลงานการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร ที่ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนและมีการแสดงผลงานเป็นประจำทุกปี โดยมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ทุกจังหวัดส่งผลงานเข้าร่วมนำเสนอ เครือข่ายพันธมิตรใดที่สามารถรักษาความเข้มแข็งได้อย่างยั่งยืน และมีการพัฒนาต่อยอดเครือข่ายอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ควรได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ และบันทึกผลงานไว้ในแฟ้มประวัติผู้นำชุมชนดีเด่น ทั้งนี้ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจรวมถึงมีความภาคภูมิใจที่จะช่วยขยายผลการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2. แม้โครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” จะสิ้นสุดลง แต่การหนุนเสริมจากทีมงานวิจัยในพื้นที่ ในลักษณะหน่วยงานที่ปรึกษา ควรจะมีการดำเนินการต่อไปอีกระยะหนึ่ง เพื่อให้เครือข่ายมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น

3. การกระตุ้นต่อยอดให้ผู้นำเครือข่ายใช้หลักการบริหารจัดการ ด้วยกระบวนการ “คิด ทำ ตามไปดู” อย่างครบวงจรจะช่วยให้แผนงานที่แต่ละเครือข่ายได้จัดทำขึ้นบรรลุผลสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น

4. มีการรายงานผลการดำเนินงานของเครือข่ายที่เชื่อมโยงกันสำเร็จอย่างจริงจัง ผ่านสื่อหนังสือ-พิมพ์ท้องถิ่น วิทยุชุมชน ผู้บริหารต้นสังกัด และต่อ CEO ของจังหวัดเป็นประจำทุกเดือนอย่างต่อเนื่อง จะทำให้แกนนำของเครือข่ายมีความตั้งใจและเอาใจจริงเอาใจรวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อความสำเร็จของแผนงานได้ดียิ่งขึ้น

Abstract

Topic: Project on the Development of Co-operative Movement in
Samutprakarn Province

Research Group: Veraorn Watkanad and team

Academic Year: 2005

Project on the Development of Co-operative Movement in Samutprakarn Province aims to find structure and processes to develop and enhance/ connect Co-Op and Community organization's alliance network (including both registered and non-registered group). The alliance network development aims to increase and strengthen collaboration between group members, and among various organizations for future benefits.

Research processes include studying the current status of working situation of Co-Ops and Community organizations and understanding fact-base and finding ways to connect existing networks, conducting SWOT analysis to identify strengths, weaknesses, opportunities and Threats of Co-Ops. The research study has identified clear visions, objectives, activities, and success targets up front to enable exchanging useful information for future development of Co-Ops in concrete matters.

Furthermore, the research team has conducted both qualitative and quantitative analysis with following details;

1. Qualitative analysis is run with "pilot project" at Baan Munkong Chumchon Nangnuan by interviewing group/ chumchon leaders.
2. Quantitative analysis is run with one set of questionnaire to test about ~135 of groups leaders and members. Questionnaire results are weighted average to be group's 'representative' answer.

Results of the currents status of working situation of Co-Ops and Community organization in the area are as followings;

- Groups' leaders are often of those well-educated and can deliver effective working behaviors; however, local politics plays a major role – resulting in less interest in

expanding and connecting groups' network. Also some conflicts among groups' leaders on personal and group level are observed.

- Samutprakarn area is highly-industrialized and has strong economic growth
- While, social infrastructure is not well developed enough to sustain economic growth and also population in the province is too high (including those who really reside in the area and those who just come for work). This can result in lower living standard, other social problems, and reduce to degree interest in connecting groups' network
- Governor has high interest in Co-Ops alliance networking topic

This research study helps to connect Co-Ops alliance Networks by two ways;

1. Primary network includes financial networks, Small and Micro Community networks (SMCE)
2. Real network includes social networks and academic/business collaboration networks

Recommendation next steps for connecting “Co-Ops alliance Networks”

Before research team could implement the recommendation next steps for connecting Co-Ops alliance networks, some preparations for Co-Ops and Community organization leaders need to be done to ease implementation processes;

1. Adjust way of thinking and adjust some management styles to focus on social prizes than materiality or monetary rewards. This is for the successful results of any project to yield honorable feeling for the involvers rather than monetary rewards.
2. Educate Co-Ops and Community organization leaders to understand and realize the importance of leaders to act as core “representatives” and to drive Co-Ops network connection to finally succeed.
3. Encourage and enthusiast Co-Ops and Community organization leaders to understand the importance of “leader role” and to help develop other members of the organization to be able to be self-independent.
4. Educate and train to develop mindsets of Co-Ops and Community organization leaders to be able to manage the working team and devote to all members

Recommendation next steps for strengthening and sustaining the alliance Networks

1. Should reward “honorable memorial reward” and record successful achievements of Co-Ops to encourage the improvement of the activities

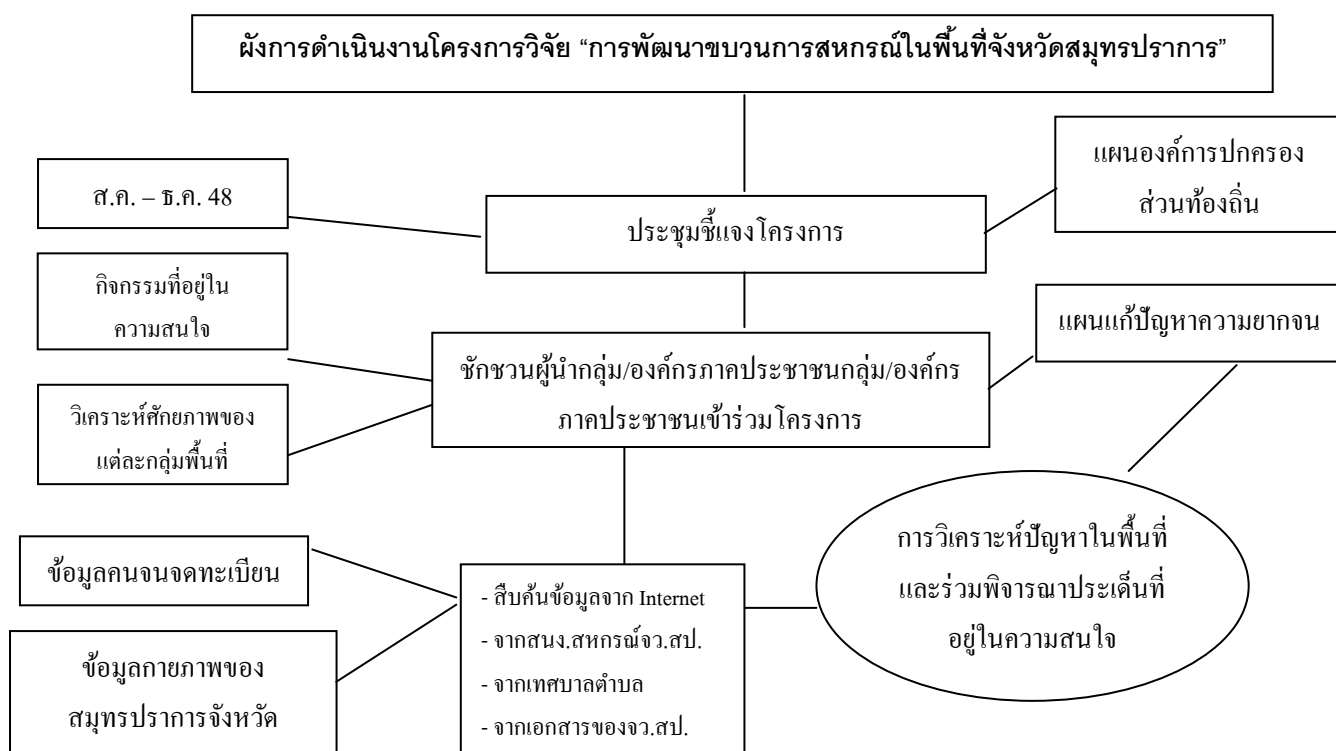
2. Should have ongoing study and follow-up activities to educate and train Co-Ops and Community organization leaders even after the study project ends.
3. Enthusiast Co-Ops and Community organization leaders to use all-cycle-management process and structure to further achieve set success targets.
4. Should report any network activities and achievement via local communication channels i.e. local newspapers, television channels, etc.

รายงานการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ”

บทนำ

การดำเนินการโครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อหารูปแบบและแนวทางในการพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ทั้งที่เป็นสหกรณ์จดทะเบียนและไม่จดทะเบียน(สหกรณ์ภาคประชาชน) เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในระดับสมาชิก ระดับองค์กร และระดับเครือข่าย โดยเน้นการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่จะอำนวยความสะดวกต่อกันอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

การดำเนินโครงการวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ จะดำเนินการภายใต้กรอบแนวคิดของการเชื่อมโยงเครือข่าย ซึ่งหมายถึง การสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกันอย่างจริงจัง เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เสี่ยงภัยร่วมกัน และการได้รับประโยชน์ร่วมกัน โดยการวิจัยจะให้ความสำคัญในการหนุนเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่าย เป็นไปตามความสมัครใจของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนอย่างแท้จริง

กระบวนการวิจัย แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่ม / องค์กรภาคประชาชน และเชิญชวนผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนเข้าร่วมโครงการ
2. การจัดเวทีประชุมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน
  - ชี้แจงกรอบแนวคิด ความสำคัญ ประโยชน์ของการสร้างเครือข่าย
  - ร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน
  - กำหนดทิศทางการเชื่อมโยงเครือข่าย
3. การจัดเวทีประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ การหนุนเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร การเสริมองค์ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดกับกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน รวมถึงการจัดทำแผนกลยุทธ์
4. การติดตามผลการดำเนินงานการเชื่อมโยงเครือข่าย รวมถึงให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1.1 ลักษณะกายภาพของจังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร เพียง 29 กิโลเมตร มีความเจริญทางเศรษฐกิจดีมาก เป็นแหล่งรวมอุตสาหกรรมที่สำคัญเกือบทุกประเภท โดยมีมูลค่าสูงเป็นอันดับสองรองจากกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่การเกษตรที่เหมาะสม อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศอีกด้วย นอกจากนี้ยังเป็นที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิ และเป็นหนึ่งในกลุ่มยุทธศาสตร์ 5 จังหวัด ที่เรียกว่า “เบญจบุรพาสุวรรณภูมิ” อันประกอบด้วยสมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก และสระแก้ว จึงได้รับมอบหมายหน้าที่ที่สำคัญให้เป็นเจ้าภาพจัดการด้าน Logistics ให้กับภาคอุตสาหกรรม จากความเจริญเติบโตอย่างก้าวกระโดดของจังหวัดสมุทรปราการ ส่งผลให้ผู้ประกอบการ กลุ่มอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์ กลุ่มธุรกิจใหม่ๆ เข้ามาลงทุนในพื้นที่อย่างมาก ทำให้จำนวนประชากรแฝงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นทวีคูณ ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาด้านต่างๆ ตามมาอย่างมากมาย ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน(จปฐ.) เกือบทุกตัวชี้วัด อย่างไรก็ตามจังหวัดสมุทรปราการยังเป็นเมืองหน้าด่านทางทะเลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในอดีต มีประเพณีที่น่าสนใจ มีประวัติศาสตร์ที่ควรแก่การศึกษา และเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพ สามารถส่งภาษีแก่ภาครัฐได้มากที่สุด

อักษรย่อของจังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการ ใช้อักษรย่อว่า “สป”

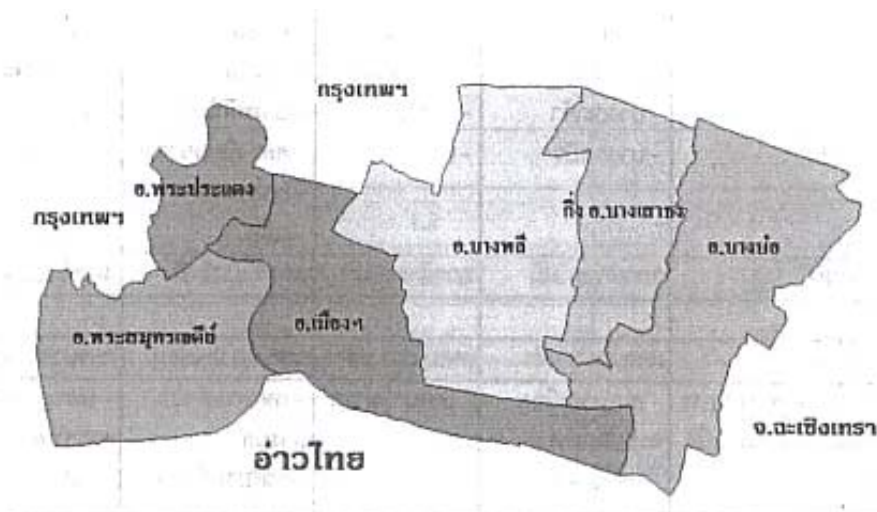
คำขวัญประจำจังหวัดสมุทรปราการ

“ป้อมยุทธนาวี พระเจดีย์กลางน้ำ ฟาร์มจระเข้ใหม่ งามวิไล เมืองโบราณ
สงครามต์พระประแดง ปลาสลิดแห้งรสดี ประเพณีรับบัว ครบถ้วนทั่วอุตสาหกรรม”

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดสมุทรปราการ ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ตอนปลายสุดของแม่น้ำเจ้าพระยา และเหนืออ่าวไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 13 – 14 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 – 101 องศาตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ 1,004.092 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 627,557 ไร่ ตั้งอยู่ภาคกลางของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 29 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ กรุงเทพมหานคร
- ทิศใต้ ติดต่อกับ อ่าวไทย
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดฉะเชิงเทรา
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ กรุงเทพมหานคร

แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดสมุทรปราการ

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านกลาง แยกพื้นที่ออกเป็นด้านตะวันตก และด้านตะวันออกและมีลำคลองมากมาย

โดยทั่วไปแล้วลักษณะภูมิประเทศของจังหวัด สามารถแบ่งพื้นที่ออกได้เป็น 3 ส่วนคือ

1. บริเวณแม่น้ำเจ้าพระยาทั้งสองฝั่ง ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มทั้งหมด
2. บริเวณตอนใต้ใกล้ชายฝั่งทะเล น้ำทะเลท่วมถึงและพื้นดินจะเค็มจัดในฤดูแล้ง
3. บริเวณที่ราบกว้างใหญ่ทางตอนเหนือและตะวันออก ซึ่งจะเป็นที่ราบลุ่มติดต่อกัน

ตลอดมีคลองชลประทานหลายแห่ง

หน่วยการปกครอง

การปกครองแบ่งออกเป็น 5 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ 50 ตำบล 398 หมู่บ้าน 16 เทศบาล (1 เทศบาลนคร 2 เทศบาลเมือง และ 13 เทศบาลตำบล) 33 องค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

จำนวนองค์การบริหารส่วนตำบล/สภาตำบล/เทศบาลตำบล

อ.เมืองสมุทรปราการ	อ.พระประแดง	อ.บางพลี	อ.บางบ่อ	อ.พระสมุทรเจดีย์	กิ่งอ.บางเสาธง
อบต. 6 แห่ง - แพรรักษา - บางด้วน - บางเมือง - เทพารักษ์ - แพรรักษาใหม่	อบต. 6 แห่ง - ทรงคนอง - บางกระสอบ - บางยอ - บางน้ำผึ้ง - บางกะเจ้า - บางกอบัว	อบต. 8 แห่ง - บางพลีใหญ่ - บางแก้ว - บางไฉลง - ราชาทะเว - หนองปรือ	อบต. 8 แห่ง - บางเพรียง - บ้านระกาศ - คลองด่าน - บางบ่อ - บางพลีน้อย - คลองนิยม ยাত্রา - คลองสวน - เปร็ง	อบต. 4 แห่ง - บ้านคลองสวน - ในคลองบางปลากด - แหลมฟ้าผ่า - นาเกลือ	อบต. 3 แห่ง - บางเสาธง - ศีรษะจระเข้ น้อย - ศีรษะจระเข้ใหญ่
สภาตำบลไม่มี	สภาตำบลไม่มี	สภาตำบลไม่มี	สภาตำบลไม่มี	สภาตำบลไม่มี	สภาตำบลไม่มี
อ.เมืองสมุทรปราการ	อ.พระประแดง	อ.บางพลี	อ.บางบ่อ	อ.พระสมุทรเจดีย์	กิ่งอ.บางเสาธง

เทศบาล 6 แห่ง	เทศบาล 3 แห่ง	เทศบาล 1 แห่ง	เทศบาล 3 แห่ง	เทศบาล 2 แห่ง	เทศบาล 1 แห่ง
- นครสมุทรปราการ - ตำบลลำโรงเหนือ - ตำบลบางปู - ตำบลแพรกษา - ตำบลด่านสำโรง - ตำบลบางเมือง	- เมืองพระประแดง - เมืองลัดหลวง - สำโรงใต้	- ตำบลบางพลี	- ตำบลบางบ่อ - ตำบลคลองสวน - ตำบลคลองด่าน	- ตำบลพระสมุทรเจดีย์ - ตำบลแหลมฟ้าผ่า	- ตำบลบางเสาธง

ประชากร

จังหวัดสมุทรปราการ มีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับ 2 ของภาค รองจากกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 เป็นต้นมา ที่ให้จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่รองรับการขยายตัวจากกรุงเทพมหานครทั้งในด้านการผลิต คือ อุตสาหกรรม และการกระจายตัวของประชากร ทำให้สมุทรปราการมีประชากรย้ายถิ่นจากที่อื่นเข้ามาในจังหวัดเป็นจำนวนมาก ซึ่งประชากรที่เคลื่อนย้ายเข้ามาในจังหวัดนี้ มีทั้งที่ย้ายและไม่ย้ายทะเบียนราษฎรเข้ามาด้วย ทำให้ประชากรที่อยู่จริงสูงกว่าจำนวนประชากรในทะเบียนราษฎร

ประชากร ณ เดือนมิถุนายน 2548 รวมทั้งสิ้น 1,058,117 คน ชาย 512,946 คน หญิง 544,171 คน โดยประชากรของจังหวัดสามารถแยกเป็นรายอำเภอและเทศบาล ดังนี้

อำเภอ/เทศบาล	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนบ้าน
รวมทั้งสิ้น	513,946	544,171	1,058,117	401,518
เมืองสมุทรปราการ	42,122	45,297	87,419	33,713
บางบ่อ	34,563	35,657	70,220	21,093
บางพลี	71,925	78,165	150,090	74,236
พระประแดง	18,917	20,285	39,202	11,177
พระสมุทรเจดีย์	32,965	34,042	67,007	21,336
กิ่งอำเภอบางเสาธง	17,082	17,792	34,874	18,619
เทศบาลตำบลบางเสาธง	7,627	8,305	15,932	9,119
เทศบาลแหลมฟ้าผ่า	6,936	7,159	14,095	4,289

เทศบาลตำบลพระสมุทร เจดีย์	6,632	6,863	13,495	5,083
เทศบาลตำบลบางพลี	3,550	3,739	7,289	1,777
เทศบาลตำบลบางป่อ	2,537	2,599	5,136	1,343
เทศบาลตำบลคลองสวน	797	842	1,639	396
เทศบาลตำบลคลองด่าน	5,729	5,911	11,640	2,466
เทศบาลตำบลบางปู	54,177	56,374	110,551	42,591
เทศบาลตำบลแพทริษา	4,080	4,161	8,241	3,782
เทศบาลตำบลบางเมือง	45,137	49,635	94,772	35,590
เทศบาลตำบลด่านสำโรง	25,856	28,182	54,038	18,482
เทศบาลตำบลสำโรงใต้	39,251	41,304	80,555	30,854
เทศบาลตำบลสำโรงเหนือ	16,053	17,466	33,519	14,621
เทศบาลเมืองลัดหลวง	36,107	38,602	74,709	34,327
เทศบาลเมืองพระประแดง	5,782	5,976	11,758	2,104
เทศบาลนครสมุทรปราการ	36,121	35,815	71,936	14,520

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรปราการ ณ เดือน มิถุนายน 2548

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสมุทรปราการ

สาขาการผลิต	ปี 2545 (2002)	ปี 2546 (2003)
ภาคเกษตรกรรม		
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	472	452
2. การประมง	11,738	11,116
นอกภาคเกษตรกรรม		
3. การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	0	0
4. อุตสาหกรรม	290,295	297,117
5. การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา	11,158	12,443
6. การก่อสร้าง	3,713	4,327
7. การค้าส่งและค้าปลีก การซ่อมยานยนต์และ ของใช้	25,273	3,615

8. โรงแรมและภัตตาคาร	6,982	6,590
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	8,453	9,554
10. ตัวกลางทางการเงิน	5,130	5,749
11. การบริการด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการธุรกิจ	3,710	3,938
12. การบริหารราชการแผ่นดิน การป้องกันประเทศ และการประกันสังคม	1,485	1,575
13. การศึกษา	2,495	2,606
14. การบริการสุขภาพ และสังคมสงเคราะห์	2,577	2,619
15. การบริการชุมชน สังคมและส่วนบุคคล	1,974	1,963
16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	517	542
รวม	375,973	387,205
เฉลี่ยต่อคนต่อปี	327,296	336,452

การใช้พื้นที่และการถือครองที่ดินทางการเกษตร

- การใช้พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ
- พื้นที่ทั้งหมด 628,506 ไร่
- เป็นพื้นที่เพื่อการเกษตร 238,526 ไร่ (37.95%)
- พื้นที่ป่าไม้ (ที่มีสภาพเป็นป่าชายเลน) 1,875 ไร่ (0.30%)
- เป็นพื้นที่ ไม่ได้จำแนก 388,105 ไร่ (61.75%)

การถือครองที่ดินทางการเกษตร

เป็นของเกษตรกรเอง 35,770 ไร่ (15%) ครัวเรือนเกษตร 16,815 ครัวเรือน แรงงานภาคเกษตร 50,445 คน เป็นพื้นที่เช่าผู้อื่น 20,547 ไร่ (84.95%) และได้ทำฟรี 200 ไร่ (0.08%)

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

แหล่งเงินทุนในท้องถิ่น

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้มุ่งพัฒนาชนบท เพื่อยกฐานะเศรษฐกิจของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยส่งเสริมการใช้แหล่งเงินทุนในท้องถิ่น สำหรับการประกอบอาชีพ พัฒนาการลงทุน การผลิตและการตลาด ตลอดจนการบริหารการจัดการเชิงธุรกิจในหมู่บ้าน โดยการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือกัน ซึ่งได้ดำเนินการในจังหวัดสมุทรปราการดังนี้

1. จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 42 แห่ง มีเด็กเล็กที่เข้ารับการอบรมเลี้ยงดู 3,600 คน และเด็กเล็กที่ได้รับการพัฒนานอกศูนย์ 788 คน
2. จัดตั้ง ศูนย์พัฒนาตำบล และศูนย์เยาวชนตำบล 33 แห่ง สมาชิกนอกระบบ 1,700 คน ในระบบ 1,660 คน
3. จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับต่าง ๆ รวม 352 คณะ 3,505 คน
  - คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด 1 คณะ 33 คน
  - คณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ 6 คณะ 169 คน
  - คณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล 33 คณะ 465 คน
  - คณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน 312 คณะ 2,808 คน
4. จัดให้มีอาสาสมัคร โดยมีผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนอาสาพัฒนาชุมชน 1,248 คน และ อาสาพัฒนาชุมชน 66 คน

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

ระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน จำแนกตามอำเภอปี 2548 จังหวัดสมุทรปราการ

พื้นที่	จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด	เร่ร่อนพัฒนาอันดับ 1		เร่ร่อนพัฒนาอันดับ 2		เร่ร่อนพัฒนาอันดับ 3	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อ.เมือง	33	0	0.00	1	3.03	32	96.96
อ.บางบ่อ	68	0	0.00	12	17.64	56	82.35
อ.บางพลี	81	0	0.00	3	3.70	78	96.29
อ.พระประแดง	66	0	0.00	6	9.09	60	90.90
อ.พระสมุทรเจดีย์	33	0	0.00	3	9.09	30	90.90
กิ่ง อ.บางเสาธง	35	0	0.00	12	34.28	23	65.71
	316	0	0.00	37	11.70	279	88.29

ดัชนีคุณภาพชีวิต (กชช. 2ค)

ปี 2548 จังหวัดสมุทรปราการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน จำนวน 316 หมู่บ้าน พบว่า เป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 3 จำนวน 279 หมู่บ้าน (ร้อยละ 88.29) หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 2 จำนวน 37 หมู่บ้าน (ร้อยละ 11.70) และไม่มีหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 1

ความจำเป็นพื้นฐาน

ผลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2548 ซึ่งจัดเก็บข้อมูลทุกครัวเรือน ในพื้นที่เขตชนบทจำนวน 63,722 ครัวเรือน 324 หมู่บ้าน 33 ตำบล 5 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ พบว่าคุณภาพชีวิตของคนจังหวัดสมุทรปราการ ตามเครื่องชี้วัด จปฐ. จำนวน 6 หมวด 37 ตัวชี้วัด ในภาพรวมของจังหวัด ประชาชนไม่บรรลุเป้าหมาย จปฐ. จำนวน 26 ตัวชี้วัด และบรรลุเป้าหมาย จปฐ. จำนวน 11 ตัวชี้วัด

วิสัยทัศน์ของจังหวัดสมุทรปราการ “เป็นศูนย์กลาง Logistics เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม เป็นเมืองอุตสาหกรรมของชาติ สะอาดน่าอยู่ และเป็นแหล่งรองรับการขยายตัวของสนามบินสุวรรณภูมิ”

วิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัดสมุทรปราการ

(Strength) จุดแข็งที่โดดเด่นของจังหวัดสมุทรปราการ จากการวิเคราะห์พบว่า

1. เป็นศูนย์รวมของอุตสาหกรรมที่สำคัญทั้งในและต่างประเทศ มีกลุ่มอุตสาหกรรมการส่งออกที่มีศักยภาพ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ มีการวิจัยพัฒนา (R&D) ซึ่งสามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับเครือข่ายอุตสาหกรรมทั้งขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
2. มีพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นตลาดใหญ่ที่มีกำลังซื้อสูง มีความได้เปรียบทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน สามารถติดต่อและใช้บริการจากสถาบันการเงินได้สะดวก รวดเร็ว รวมทั้งอยู่ใกล้แหล่งศูนย์กลางข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการ
3. มีเส้นทางคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงสู่จังหวัดใกล้เคียงและภูมิภาคอื่นๆของประเทศ สะดวกในการเดินทางทั้งทางบก และทางน้ำ อาทิเช่น ถนนสายบางนา – ตราด ถนนสุขุมวิท ถนนมอเตอร์เวย์ ที่เชื่อมถนนวงแหวนด้านตะวันออก รวมทั้งสามารถใช้แม่น้ำเจ้าพระยา เป็นเส้นทางขนส่งสินค้าไปยังตลาดต่างประเทศได้โดยสะดวก และที่สำคัญ

เป็นที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิซึ่งเป็นสนามบินแห่งใหม่ที่ทันสมัย มีแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำบางปะกงไหลผ่าน และมีพื้นที่ติดฝั่งทะเล ทำให้เหมาะกับการทำประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีแหล่งน้ำลำคลองที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกพืชผัก และผลไม้

(Weakness) จุดอ่อนที่ต้องปรับเปลี่ยน ผลการวิเคราะห์พบว่า

1. มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรม ทั้งจากน้ำเสีย และกลิ่นจากโรงงานอุตสาหกรรม มลภาวะทางอากาศ การจราจรติดขัด ขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลจากโรงงานอุตสาหกรรมและชุมชน รวมทั้งมีการทรุดตัวของดิน เนื่องจากมีการสูบน้ำบาดาลมาใช้เป็นจำนวนมาก
2. มีประชากรแฝงที่อพยพเข้ามาทำงาน โดยไม่แจ้งย้ายและเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านให้ถูกต้องเป็นจำนวนมาก ทำให้จังหวัดขาดรายได้จากงบประมาณที่จัดสรรเพื่อการพัฒนาพื้นที่ตามจำนวนประชากร อีกทั้งก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาอย่างมาก
3. การประกาศใช้กฎหมายผังเมืองรวม เป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมที่ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน
4. การขาดแคลนแรงงานฝีมือที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย และการผลิตบุคลากรของสถาบันการศึกษายังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

(Opportunity) โอกาสในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าให้กับจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า

1. เป็นที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางอากาศของภูมิภาค จึงมีโอกาพัฒนาเป็นศูนย์กลางกระจายสินค้าที่เชื่อมโยงทั้งทางถนน รถไฟ ท่าเรือ และ สนามบินสู่ อินโดจีนและตลาดโลก
2. นโยบายเปิดการค้าเสรีขององค์การการค้าโลก และข้อตกลงทวิภาคีของรัฐบาล ทำให้ภาคอุตสาหกรรมมีโอกาสพัฒนา สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้สามารถลดต้นทุน ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าสู่ระดับโลกได้
3. กระแสนิยมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ช่วยเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว และสามารถสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาวิถีชีวิตชุมชน
4. กระแสนิยมบริโภคสินค้าปลอดสารพิษมากขึ้น จึงมีโอกาพัฒนาก้าวเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมาตรฐานก้าวสู่ตลาดโลกได้

(Threat) อุปสรรคที่ขัดขวางการพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ

1. ปัญหาด้านความสามารถในการแข่งขัน และมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (NTBs)
2. การขาดแคลนแรงงานฝีมือที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ปัญหาแรงงานต่างด้าว และผู้หลบหนีเข้าเมืองที่มีแนวโน้มสูงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อปัญหาสังคมอย่างมาก
3. ขาดระบบการจัดการที่ดี ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจโดยรวม

ประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ของจังหวัด

จังหวัดสมุทรปราการได้กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่ของจังหวัดไว้รวม 6 ด้านดังต่อไปนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
1. ศูนย์กลางโลจิสติกส์ (Logistics Center)	1.1 เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์
2. ศูนย์กลางอุตสาหกรรมต่อเนื่องและเชื่อมโยง (Industrial Cluster)	2.1 เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมที่มีความต่อเนื่องและสามารถเชื่อมโยงต่อกันได้(ด้านรถยนต์ ชิ้นส่วนยานยนต์ ไฟฟ้า อิเลคทรอนิกส์ สิ่งทอ เครื่องหนัง และอาหารแปรรูป)
3. เป็นแหล่งรองรับการขยายตัวทางอากาศ	3.1 เป็นแหล่งรองรับการขยายตัวของสนามบินสุวรรณภูมิ ทั้งทางด้านพาณิชย์กรรม ด้านอุตสาหกรรม และการบริการอย่างครบวงจร
4. รองรับยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด	4.1 เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเชิงนิเวศที่ใกล้เมืองหลวง (One day tour) 4.2 เป็นแหล่งผลิตสมุนไพรและบริการด้านการแพทย์แผนไทย ที่ได้รับการยอมรับ
5. มีความสามารถแก้ไขปัญหาความยากจน	5.1 ประชาชนรายได้เพิ่ม และมีภาระกระจายรายได้ที่ดี รวมถึงมีความมั่นคงในชีวิต และมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง
6. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	6.1 บ้านเมืองสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

1.2 ด้านลักษณะกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

1.2.1 ด้านประเภทของกลุ่ม และองค์กรภาคประชาชน

สหกรณ์ การรวมกลุ่มและแหล่งเงินทุนในท้องถิ่น

- สหกรณ์ภาคเกษตร 4 สหกรณ์ สมาชิก 5,948 คน สหกรณ์ภาคเกษตร ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง และสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธกส. สมุทรปราการ

- สหกรณ์นอกภาคเกษตร 81 สหกรณ์ สมาชิก 44,104 คน สหกรณ์นอกภาคเกษตร ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน สหกรณ์บริการ และร้านสหกรณ์

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ ปี 2547

จากการศึกษาข้อมูลกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนของโครงการวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ สรุปได้ดังนี้

- สหกรณ์ที่จดทะเบียน 127 แห่ง (ข้อมูล มิ.ย. 49)
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการที่จดทะเบียนคนจน 130 กลุ่ม
- กลุ่มอาชีพที่สังกัดสหกรณ์มีจำนวน 42 กลุ่ม
- กลุ่มอาชีพที่มีได้สังกัดสหกรณ์มีจำนวน 12 กลุ่ม
- กลุ่มองค์กรภาคประชาชนที่มีได้จดทะเบียน มีอยู่เป็นจำนวนมาก กระจายครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัดสมุทรปราการ (ไม่สามารถรวบรวมเป็นตัวเลขได้)

สรุปจำนวนและประเภทสหกรณ์ในจังหวัดสมุทรปราการแบ่งออกเป็นดังต่อไปนี้

กลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียนในจังหวัดสมุทรปราการมีทั้งหมด 127 สหกรณ์

ที่	ประเภทสหกรณ์	ข้อมูล ธ.ค. 2548 (แห่ง)	ข้อมูล มิ.ย. 2549 (แห่ง)
1	สหกรณ์การเกษตร	5	4
2	สหกรณ์ประมง	2	1
3	ร้านค้าสหกรณ์	5	3
4	สหกรณ์บริการ	12	17
5	สหกรณ์เครดิตยูเนียน	5	20
6	สหกรณ์ออมทรัพย์	81	81
7	สหกรณ์นิคม	5	1
รวม		115	120

สรุปรายละเอียดของกลุ่มสหกรณ์ภาคประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการมีกลุ่มอาชีพที่สังกัดสหกรณ์รวมทั้งสิ้น 42 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มได้รับเงินอุดหนุนจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ อาทิเช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ในจำนวนนี้บางกลุ่มได้รับการพัฒนาจนเป็นที่พอใจของสมาชิกในระดับหนึ่ง แต่บางกลุ่มยังต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มสตรีอาชีพที่สังกัดสหกรณ์ มีทั้งสิ้น 42 แห่ง ประกอบด้วย

1. กลุ่มสตรีที่สังกัดสหกรณ์การเกษตรบางพลี จำกัด	=	23 แห่ง
2. กลุ่มสตรีที่สังกัดสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ จำกัด	=	8 แห่ง
3. กลุ่มสตรีที่สังกัดสหกรณ์เคหสถานพัฒนาชุมชนนาคพิรุณ จำกัด	=	5 แห่ง
4. กลุ่มสตรีที่สังกัดสหกรณ์เคหสถานชุมชนแสนสุข จำกัด	=	1 แห่ง
5. กลุ่มสตรีที่สังกัดสหกรณ์เครดิตยูเนียนชลเทพ – นิลบล จำกัด	=	1 แห่ง
6. กลุ่มสตรีที่สังกัดสหกรณ์เครดิตยูเนียนสำโรงเหนือ จำกัด	=	4 แห่ง
รวม	=	<u>42</u> แห่ง

หมายเหตุ : รายชื่อกลุ่มอาชีพที่สังกัดสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในภาคผนวก

1.2.2 บทบาทและภารกิจของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ก่อนเริ่มเข้าโครงการ

สหกรณ์ที่จดทะเบียน พิจารณาจากผลการดำเนินงานในเชิงธุรกิจยังอยู่ในขอบเขตที่จำกัด กล่าวคือ **สหกรณ์การเกษตร** มีการดำเนินภารกิจเพื่อให้บริการแก่สมาชิกในด้านธุรกิจซื้อ ธุรกิจขาย และธุรกิจสินเชื่อเป็นหลัก ไม่มีบริการด้านการส่งเสริมการเกษตร เพื่อต่อยอดการพัฒนาแก่สมาชิก

สหกรณ์ออมทรัพย์ จัดเป็นสหกรณ์ที่มีปริมาณสูงสุดในจังหวัดสมุทรปราการ คิดเป็น 66.6% ของสหกรณ์ทั้งหมด ซึ่งยังคงดำเนินภารกิจในการส่งเสริมการออม การให้กู้ ส่วนด้านการจัดสวัสดิการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่สมาชิกอย่างครบวงจร ยังไม่มีพัฒนาการในด้านนี้

สหกรณ์ร้านค้า ส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์ร้านค้าแบบปิด ที่เปิดรับสมาชิกเฉพาะที่สังกัดในหน่วยงาน เช่น สหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษา และสหกรณ์ร้านค้าในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น

สหกรณ์บริการ เป็นสหกรณ์ที่ให้บริการตามความต้องการของสมาชิก ซึ่งประกอบด้วยสหกรณ์แท็กซี่ สหกรณ์เคหสถาน ซึ่งก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย กลุ่มออมทรัพย์ชุมชนนางนวล กลุ่มออมทรัพย์ลำพู กลุ่มออมทรัพย์คลองกันยา มีสมาชิกไม่มากนักที่สนใจมารวมตัวกัน เพื่อแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ภายหลังได้รับการหนุนเสริมจากหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน อาทิเช่น พอช. สกว. CEO จังหวัด ประกอบด้วยการไล่ออกรองรับการเป็นศูนย์ Logistics ในเขตสุวรรณภูมิ ประชาชนในชุมชนต่างประสบปัญหาความเดือดร้อน จึงได้รวมตัวกันเป็นพลังที่เข้มแข็งขึ้น โดยในปัจจุบันสามารถจัดตั้งเป็นสหกรณ์บริการ และจดทะเบียนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

กลุ่มสหกรณ์ภาคประชาชน (ที่มีได้จดทะเบียน) เป็นการรวมตัวของกลุ่มคนในชุมชน ที่ประสบปัญหาคล้ายๆกัน อาทิเช่นปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม จากการศึกษาในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในชุมชนต่างๆ ที่มาเข้าร่วมโครงการวิจัยในครั้งนี้ มีความพยายามที่จะรวมตัวกัน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองในการผลักดันปัญหาของชุมชนไปสู่ปัญหาเชิงนโยบายของจังหวัด ซึ่งจะช่วยให้การแก้ไขปัญหาของชุมชนมีความสำเร็จได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้กิจกรรมของกลุ่มต่างๆจะแตกต่างกันไปตามรูปแบบของการรวมตัวกัน ตัวอย่างเช่น

การรวมตัวของกลุ่มอาชีพ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพของตนเป็นสิ่งสำคัญ ลักษณะการทำงานของกลุ่มที่ผ่านมาเป็นแบบต่างคนต่างทำ หากจะมีการรวมกลุ่มเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อหน่วยงานของรัฐเป็นผู้สนับสนุนเท่านั้น ดังเช่น การจัดงานแสดงสินค้าประจำเดือนของจังหวัด การส่งเสริมงานอาชีพในกิจกรรมคาราวานแก่น เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีกรรวมตัวเป็นกลุ่มตามธรรมชาติในชื่อต่างๆ อีกมาก อาทิเช่น

- กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ระดับตำบล
- กลุ่มพัฒนาความมั่นคงในที่อยู่อาศัย
- กลุ่มพัฒนาสิ่งแวดล้อม
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อการประชาสัมพันธ์
- กลุ่มสหกรณ์การเกษตร/ออมทรัพย์/กองทุนหมู่บ้าน/กองทุนเพื่อสังคม
- กลุ่มพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสวัสดิการ
- กลุ่มรณรงค์การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาธิปไตย
- กลุ่มเศรษฐกิจชุมชนและวิสาหกิจชุมชน

สถานการณ์ของกลุ่มต่างๆเหล่านี้ พลังของกลุ่มค่อนข้างอ่อนแอ และมีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกลุ่มค่อนข้างหลวม ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกของกลุ่มต้องเผชิญกับปัญหาด้านเศรษฐกิจตกต่ำ และปัญหาด้านการจราจรติดขัดมาก จึงส่งผลให้โอกาสเดินทางมาประชุมปรึกษาหารือกันน้อยลง แม้จะมีการรวมตัวเป็นกลุ่มเกิดขึ้นก็ตาม แต่ความสัมพันธ์อันที่เพื่อนกลับเบาบางลง จึงส่งผลให้กลุ่มที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติขาดความเข้มแข็ง

1.3 Baseline Survey เกี่ยวกับเครือข่ายพันธมิตรที่มีอยู่เดิมก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย

จากการศึกษาเกี่ยวกับเครือข่ายพันธมิตรที่มีอยู่เดิม (ก่อนปี 2548) ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ พบว่ามีเครือข่ายที่เกิดจากการสนับสนุนตามนโยบายของภาครัฐ และเอกชน รวมทั้งเครือข่ายที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ โดยสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

1.3.1 เครือข่ายความร่วมมือของสหกรณ์ที่จดทะเบียนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

สหกรณ์ที่จดทะเบียนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการที่มีการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายอย่างเป็นทางการนั้น โดยส่วนใหญ่เป็นเครือข่ายในลักษณะเครือข่ายจัดตั้งที่เกิดจากข้อบังคับ กติกาและเงื่อนไขขององค์กรที่ระบุไว้ว่าจะต้องมีการรวมตัวกัน หรือจากการแนะนำของหน่วยงานภาครัฐ อาทิเช่น จากสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ ดังเช่นเครือข่ายสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ เป็นเครือข่ายที่เกิดจากการรวมตัวของสหกรณ์ทุกประเภทในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ภายใต้การริเริ่มของกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่มีจุดมุ่งหมายให้สหกรณ์มีการเชื่อมโยงธุรกิจร่วมกัน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ขึ้นมาบริหารงานและร่วมกันจัดทำระเบียบข้อบังคับเพื่อให้สมาชิกเครือข่ายถือปฏิบัติ

บทบาทและภารกิจของเครือข่ายที่มีอยู่เดิมของเครือข่ายสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ

1. การเชื่อมโยงธุรกิจด้านการเงิน ด้านผลผลิต และด้านผลิตภัณฑ์ของสมาชิก
2. การจัดกิจกรรมสัมพันธ์ประจำปี เช่น กิจกรรม walk rally การจัดงานวันสหกรณ์ เป็นต้น

เครือข่ายความร่วมมือของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการที่จดทะเบียนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

วิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการที่จดทะเบียนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการที่มีการรวมตัวเป็นเครือข่ายอย่างเป็นทางการ โดยส่วนใหญ่เป็นเครือข่ายในลักษณะเครือข่ายจัดตั้งที่เกิดจากข้อบังคับกติกาศและเงื่อนไขขององค์กรที่ระบุไว้ว่าจะต้องมีการรวมตัวกันหรือเกิดจากการชักชวนจากกรมส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

บทบาทและภารกิจของเครือข่ายที่มีอยู่เดิมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

ในอดีตไม่มีการรวมตัวกันเป็นเครือข่าย แต่มีการรวมตัวกันในลักษณะของกลุ่ม และมีบทบาทในการเข้าร่วมในโครงการต่างๆ ตามที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการให้ อีกทั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการจะขอความช่วยเหลือจากองค์กรต่างๆ ทั้งในด้านงบประมาณ ด้านการฝึกอบรม และในด้านเครื่องมือการประกอบอาชีพ สำหรับโครงการในปี 2548 ที่กรมส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการได้ดำเนินการจัดโครงการต่างๆ ให้ มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการเข้าร่วมในโครงการได้แก่ โครงการส่งเสริมศักยภาพของผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนชุมชน โครงการร่วมด้านยาเสพติดของเยาวชน เป็นต้น

กลุ่มสตรีอาชีพที่สังกัดสหกรณ์ กลุ่มสตรีอาชีพที่สังกัดสหกรณ์จำนวน 42 แห่ง อยู่ภายใต้สังกัดสหกรณ์การเกษตรบางพลี จำกัด และกลุ่มสตรีอาชีพที่มีได้สังกัดสหกรณ์อีก 12 แห่ง มีการรวมตัวเป็นเครือข่ายในลักษณะเครือข่ายตามธรรมชาติ โดยใช้ชื่อว่า เครือข่ายกลุ่มอาชีพจังหวัดสมุทรปราการ แต่มีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเครือข่ายค่อนข้างหลวม ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาด้านเศรษฐกิจตกต่ำและปัญหาด้านการจราจรติดขัดมาก จึงส่งผลให้โอกาสเดินทางมาประชุมปรึกษาหารือกันน้อยลง

1.3.3 บทบาทและภารกิจของกลุ่มอาชีพที่สังกัดสหกรณ์ที่มีอยู่เดิมในจังหวัดสมุทรปราการ

- กลุ่มอาชีพต่างๆ จะจัดสินค้าของตนไปจำหน่าย ยังสถานที่ที่หน่วยงานของรัฐ และเอกชน เป็นผู้จัดการให้
- กลุ่มอาชีพต่างๆ จะเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งในอาชีพ ตามที่หน่วยงานของรัฐจัดขึ้น สำหรับการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายในอดีตยังไม่เกิดขึ้น

สรุปรายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน

1. กลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ภาคการเกษตรมีผลประกอบการอยู่ในเกณฑ์ดี แต่หลายแห่งก็ประสบปัญหาถึงขั้นต้องปิดกิจการ เนื่องจากมีภาระหนี้คั่งค้างสูง และบางแห่งมีปัญหาการทุจริตของฝ่ายบริหารจัดการ ซึ่งส่งผลให้การประกอบการเกิดภาวะขาดทุน ขณะที่สหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีจำนวนมากที่สุดในพื้นที่จังหวัด

สมุทรปราการ โดยส่วนรวมมีผลประกอบการดี เนื่องจากส่วนใหญ่สังกัดอยู่ในสถานประกอบการ มีความเสี่ยงน้อยในด้านการกู้ยืม และจัดเป็นสหกรณ์ประเภทเดียวที่มีศักยภาพสูง แต่ยังไม่เห็นภาพการรวมตัวเป็นเครือข่ายได้สำเร็จ

2. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการที่จดทะเบียน ในภาพรวมจัดว่าเป็นกลุ่มที่จะมีศักยภาพอย่างมากในอนาคต เนื่องจากได้รับความสนใจให้การสนับสนุนอย่างมากจากหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายของจังหวัดสมุทรปราการในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการมีเป้าหมายจะพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้มีศักยภาพและมีความพร้อมในเชิงการแข่งขัน ได้ส่งผลให้ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในแต่ละชุมชนมีโอกาสเข้าถึงองค์ความรู้ในด้านต่างๆ ได้ทั่วถึงยิ่งขึ้น แต่สิ่งที่จะต้องทำควบคู่กันไป ก็คือ การปรับเปลี่ยนแนวคิดของผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนชุมชนและสมาชิกชุมชนให้ยึดแนวคิดการพึ่งพิงตนเองเป็นสำคัญ โดยไม่ต้องรอการช่วยเหลือจากบุคคลภายนอก แนวคิดนี้หากสามารถปรับเปลี่ยนได้สำเร็จจะช่วยนำทางให้ประชาชนในชุมชนสามารถก้าวพ้นจากความยากจนได้อย่างยั่งยืน

กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนที่มีได้จดทะเบียน ในภาพรวม มีผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนที่มีศักยภาพสูง มีบทบาทชัดเจนในการสร้างเครือข่าย แต่มีอุปสรรคในด้านเงินทุน และผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนทำงานโดยไม่มีเงินเดือน ซึ่งต้องอาศัยการมีภาระใจสูง รวมถึงผู้นำต้องมีความเสียสละต่องานส่วนรวม อีกทั้งต้องมีจิตสาธารณะสูง จึงจะทำงานได้สำเร็จ ดังนั้นการรวมตัวเป็นเครือข่ายอย่างเข้มแข็ง จึงยังเห็นภาพที่ไม่ชัดเจนนัก

บทที่ 2 บทสังเคราะห์ข้อมูลคนจน

แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลคนจนจดทะเบียนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ รวม 5 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ ณ มิถุนายน 2549 โดยสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต พร้อมทั้งได้รับความร่วมมือจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ เทศบาลตำบล ทั้งนี้ทีมงานวิจัยได้นำข้อมูลมาดำเนินการแยกแยะ จัดกลุ่ม และประมวลผลได้ข้อสรุปตามที่แสดงในข้อ 2.2

ตารางวิเคราะห์ข้อมูลคนจนจดทะเบียนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ณ มิถุนายน 2549

รายการ	จำนวนคนจนจดทะเบียน	ค่าร้อยละ
ประชากรในจังหวัด	107,919	100
ผู้จดทะเบียนคนจนในจังหวัด		
- แบ่งตามพื้นที่อำเภอ		
- อำเภอเมือง	44,436	41.18
- อำเภอบางพลี	16,122	14.94
- อำเภอบางบ่อ	11,473	10.63
- อำเภอพระสมุทรเจดีย์	8,976	8.32
- อำเภอพระประแดง	13,752	12.74
- กิ่งอำเภอบางเสาธง	10,160	9.41
- แบ่งตามปัญหาความยากจน		
- ปัญหาที่ดินทำกิน (สย.1)	4,665	4.32
- ปัญหาคนเร่ร่อน (สย.2)	25	0.02
- ปัญหาประกอบอาชีพผิดกฎหมาย (สย.3)	44	0.04
- ปัญหานร./นศ.มีรายได้และอาชีพที่ไม่เหมาะสม	2,487	2.30
- การถูกหลอกลวง	790	0.73
- หนี้สินภาคประชาชน	54,304	50.32
- ที่อยู่อาศัย	41,470	38.43
- ด้านอื่นๆ	21,134	19.58

รายการ	จำนวนคนจนจดทะเบียน	ค่าร้อยละ
สมาชิกสหกรณ์ - สหกรณ์จดทะเบียน - สหกรณ์ภาคประชาชน	 6,040 -	 5.60 -
สมาชิกสหกรณ์ที่เข้าร่วมเครือข่ายของโครงการ - สหกรณ์จดทะเบียน - สหกรณ์ภาคประชาชน หมายเหตุ : การรวบรวมข้อมูลคนจนจดทะเบียนของของสหกรณ์ภาคประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ ทำได้โดยการแจ้งข้อมูลจากผู้นำกลุ่มในแต่ละพื้นที่ เนื่องจากไม่มีข้อมูลสารสนเทศที่จัดทำไว้ในส่วนราชการ มีแต่ข้อมูลดิบที่กระจัดกระจาย ซึ่งเกินความสามารถที่จะสืบค้นได้	ไม่สามารถรวบรวมข้อมูล 9,276	 - 8.57

ข้อมูลทะเบียนคนจน จากรายงานฉบับร่าง ปี 2547 – มิ.ย. 2548

ผู้นำที่มาร่วมในโครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” ในครั้งนี้ มีสมาชิกในสังกัดที่เข้าร่วมจดทะเบียนคนจนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ โดยประมาณ จำนวน 9,276 คน ทั้งนี้การวิจัยในครั้งนี้ ผู้นำกลุ่มพัฒนาความมั่นคงในที่อยู่อาศัย ได้เสนอให้นำปัญหาคนยากจนที่ไม่มีที่อยู่อาศัยมาดำเนินงานก่อน เพราะเป็นปัญหาเร่งด่วนของพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ และเป็นปัญหาที่ผู้นำกลุ่มให้ความสนใจถึง 52.35% ของปัญหาทั้งหมด

แสดงข้อมูลพื้นฐานจำนวนผู้จดทะเบียน จังหวัดสมุทรปราการ

ที่	อำเภอ/เขต/เทศบาล	จำนวนประชากรใน อำเภอ(คน)	จำนวนผู้จดทะเบียน(คน)	จำนวนครัวเรือนที่ จดทะเบียน	ร้อยละของจำนวน ประชากรในอำเภอ
1	อำเภอเมืองสมุทรปราการ		26,369	19,946	END
2	อำเภอบางบ่อ		9,311	7,139	
3	อำเภอบางพลี		12,185	9,721	
4	อำเภอพระประแดง		3,273	2,595	
5	อำเภอพระสมุทรเจดีย์		5,586	4,233	
6	กิ่งอำเภอบางเสาธง		5,796	4,728	
7	เทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่า		1,596	1,339	
8	เทศบาลตำบลพระสมุทรเจดีย์		132	120	
9	เทศบาลตำบลบางเมือง		4,608	3,215	
10	เทศบาลตำบลสำโรงใต้		4,002	3,235	
11	เทศบาลตำบลสำโรงเหนือ		1,042	732	
12	เทศบาลเมืองลัดหลวง		3,882	3,119	
13	เทศบาลเมืองพระประแดง		298	230	
14	เทศบาลนครสมุทรปราการ		2,555	1,626	

**ตารางแสดงจำนวนประชาชนผู้มาจดทะเบียนของ จังหวัดสมุทรปราการ
(แบบ สย.ข้อมูลพื้นฐานของประชาชนผู้ประสบปัญหาสังคมและความยากจน ข้อ 1)**

ที่	จังหวัด	ถิ่นที่อยู่ตรงกับที่จดทะเบียน(คน)	ถิ่นที่อยู่ไม่ตรงกับที่จดทะเบียน(คน)	รวม
1	อำเภอเมืองสมุทรปราการ	4	6	10
2	อำเภอบางบ่อ	56	37	93
3	อำเภอบางพลี	108	2	110
4	อำเภอพระประแดง	50	61	111
5	อำเภอพระสมุทรเจดีย์	178	32	210
6	กิ่งอำเภอบางเสาธง	64	44	108
7	เทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่า	0	0	0
8	เทศบาลตำบลพระสมุทรเจดีย์	0	0	0
9	เทศบาลตำบลบางเมือง	6	0	6
10	เทศบาลตำบลสำโรงใต้	178	15	193
11	เทศบาลตำบลสำโรงเหนือ	0	0	0
12	เทศบาลเมืองลาดหลวม	0	0	0
13	เทศบาลเมืองพระประแดง	0	0	0
14	เทศบาลนครสมุทรปราการ	26	0	26
	รวม	670	197	867

**ตารางแสดงรายได้/ เดือน ของผู้จดทะเบียนคนจน
จังหวัดสมุทรปราการ**

ที่	อำเภอ	น้อยกว่า 500 บาท	500-1,000 บาท	1,001-2,000 บาท	2,001- 4,000 บาท	4,001 บาท	รวม
1	อำเภอเมือง สมุทรปราการ	6,648	254	816	4,301	14,350	26,369
2	อำเภอบางบ่อ	2,050	367	788	2,184	3,922	9,311
3	อำเภอบางพลี	1,385	90	360	2,052	8,298	12,185
4	อำเภอพระประแดง	369	51	174	657	2,022	3,273
5	อำเภอพระสมุทรเจดีย์	1,337	86	295	1,120	2,748	5,586
6	กิ่งอำเภอบางเสาธง	1,532	104	213	1,097	2,850	5,796
7	เทศบาลตำบลแหลม ฟ้าผ่า	270	50	115	456	705	1,596
8	เทศบาลตำบลพระ สมุทรเจดีย์	26	2	5	26	73	132
9	เทศบาลตำบลบางเมือง	1,225	54	166	742	2,421	4,608
10	เทศบาลตำบลสำโรงใต้	544	41	172	633	2,612	4,002
11	เทศบาลตำบลสำโรง เหนือ	274	14	34	159	561	1,042
12	เทศบาลเมืองลัดหลวง	472	44	140	664	2,562	3,882
13	เทศบาลเมืองพระ ประแดง	42	6	6	48	196	298
14	เทศบาลนคร สมุทรปราการ	638	44	86	433	1,354	2,555
	รวม	16,812	1,207	3,370	14,572	44,674	80,635

ตารางแสดงจำนวนประชากรจำแนกตามปัญหาของผู้ลงทะเบียน(แบบ สย.1-7)			
ที่	ประเภทปัญหา	จำนวน (ปัญหา)	ร้อยละ
1.	ปัญหาที่ดินทำกิน {***แสดงแผนที่}	32,587	24.49
2.	ปัญหาคนเร่ร่อน {***แสดงแผนที่}	166	0.12
3.	ปัญหาผู้ประกอบการอาชีพผิดกฎหมาย {***แสดงแผนที่}	2,946	2.21
4.	ปัญหาการให้ความช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาให้มีรายได้จากอาชีพที่เหมาะสม {***แสดงแผนที่}	24,053	18.07
5.	ปัญหาจากการถูกลอกหลวง {***แสดงแผนที่}	756	0.57
6.	ปัญหาหนี้สินภาคประชาชน {***แสดงแผนที่}	40,987	30.80
7.	ปัญหาที่อยู่อาศัยของคนจน {***แสดงแผนที่}	17,258	12.97
8.	ปัญหาอื่น ๆ	14,326	10.77
รวม		133,079	100

ตารางแสดงอาชีพของประชาชนผู้มาลงทะเบียน		
อาชีพ	ผู้มาลงทะเบียน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกรรม	31,547	42.49
ค้าขาย	6,545	8.82
รับจ้าง	24,160	32.54
นักเรียน/นักศึกษา	872	1.17
ไม่มีอาชีพ	6,817	9.18
อาชีพอื่น ๆ	3,767	5.07
กลุ่มอาชีพข้าราชการ/ลูกจ้าง		
ข้าราชการครู	392	0.53
ข้าราชการทหาร	9	0.01
ข้าราชการตำรวจ	17	0.02
ข้าราชการพลเรือน	6	0.01
ข้าราชการอื่น ๆ	22	0.03
ลูกจ้าง	92	0.12
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	0	0.00
รวม	74,246	100

บทสรุป

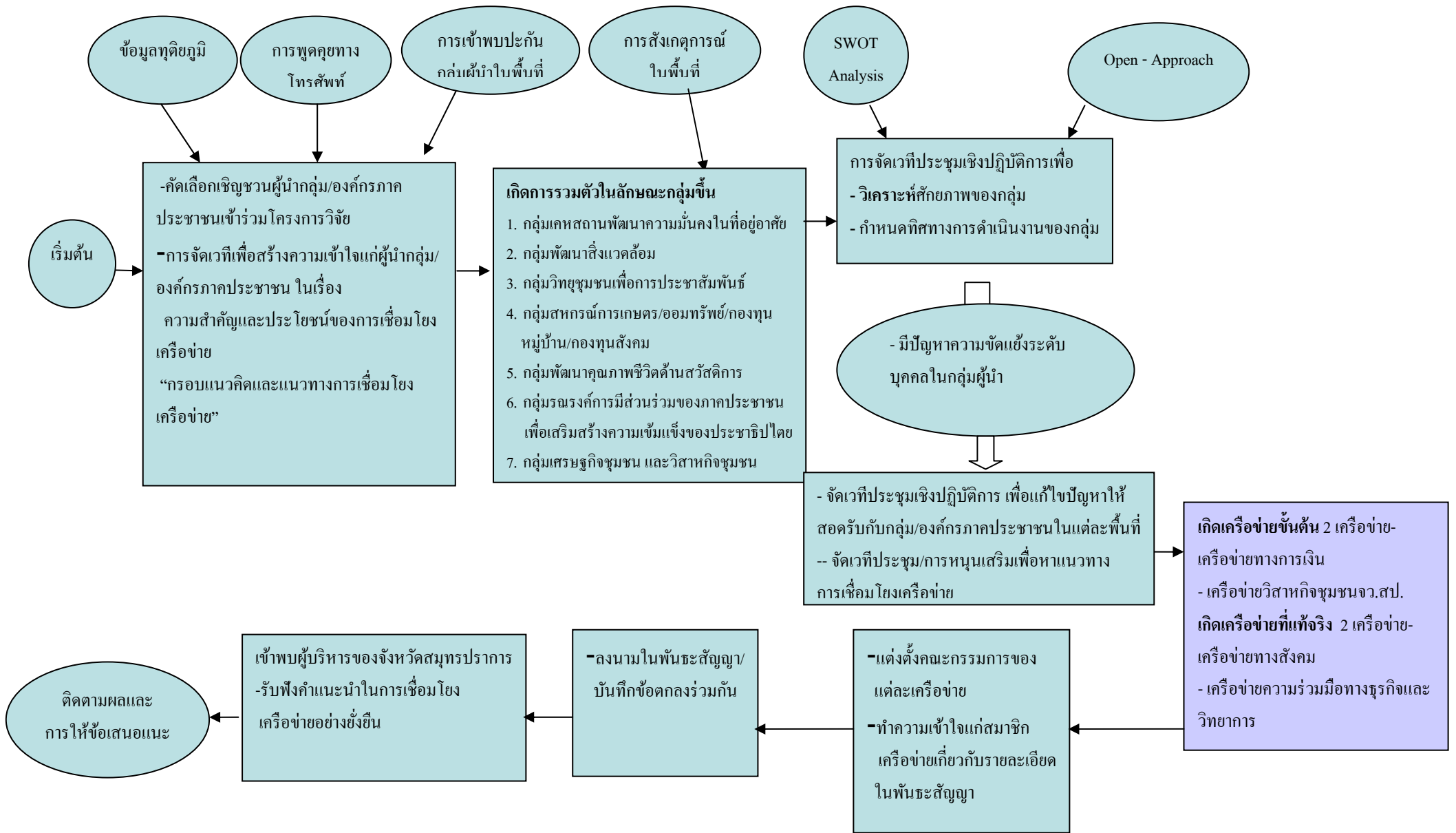
จากการรวบรวมข้อมูล และสังเคราะห์ข้อมูลคนจนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ สามารถสรุปผลได้ว่า จังหวัดสมุทรปราการมีประชากรในพื้นที่ จำนวน 1,058,117 คน มีคนจนจดทะเบียน จาก 5 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ ณ มิถุนายน 2549 รวม 107,919 คน ซึ่งอำเภอที่มีคนจนจดทะเบียนมากที่สุดได้แก่ อำเภอเมือง มีประชากรรวม 87,419 คน แต่จดทะเบียนคนจนถึง 44,436 คน คิดเป็น 41.18% รองลงมาได้แก่ อำเภอบางพลี มีประชากรรวม 150,090 คน มีคนจนจดทะเบียนรวม 16,122 คน คิดเป็น 14.94% สำหรับสหกรณ์ที่จดทะเบียน มีคนจนจดทะเบียนจำนวน 6,040 คน คิดเป็น 5.60 %

หากพิจารณาข้อมูลดังกล่าว สามารถแบ่งปัญหาตามความยากจนพบว่า ปัญหาอันดับ 1 ได้แก่ การมีหนี้สินของภาคประชาชน โดยเฉพาะการเป็นหนี้นอกระบบ ถึง 54,304 คน คิดเป็น 50.32% อันดับ 2 ได้แก่ ปัญหาประชาชนขาดที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง จำนวน 41,470 คน คิดเป็น 38.43%

**บทที่ 3 ขั้นตอนและกระบวนการสร้างเครือข่ายพันธมิตรแห่งคุณค่าของทีมวิจัยจังหวัด
สมุทรปราการ**

ทีมวิจัยจังหวัดสมุทรปราการ มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่ม / องค์กรภาคประชาชน และเชิญ
ชวนผู้นำเข้าร่วมโครงการ
2. การจัดเวทีประชุมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน
  - ชี้แจงกรอบแนวคิด ความสำคัญ ประโยชน์ของการสร้างเครือข่าย
  - ร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน
  - กำหนดทิศทางการเชื่อมโยงเครือข่าย
3. การจัดเวทีประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ การหนุนเสริมการเชื่อมโยงเครือข่าย
พันธมิตร การเสริมองค์ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน รวมถึงการ
จัดทำแผนกลยุทธ์
4. การติดตามผลการดำเนินการเชื่อมโยงเครือข่าย รวมถึงการให้ข้อคิดเห็นและ
ข้อเสนอแนะ โดยจะแสดงผลรวมของการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรในจังหวัดสมุทรปราการ
ดังรายละเอียดในภาพแสดงที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 แสดงภาพรวมของการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรในจังหวัดสมุทรปราการ

4. การตรวจสอบข้อมูลคนจนจดทะเบียนของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่ม/องค์กรประชาชนในพื้นที่จังหวัด	✓	✓	✓								
<p>5. การจัดทำรายงานความก้าวหน้า</p> <p>5.1 สรุปผลข้อมูลจากการศึกษาในด้านต่างๆ และจัดทำรายงานความก้าวหน้า 4 เดือนแรก ซึ่งประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> ● รายงานการศึกษาสถานการณ์ และบทบาทการดำเนินงานของสหกรณ์/กลุ่ม/องค์กรประชาชนในพื้นที่จังหวัด ● รายงานข้อมูลคนจนจดทะเบียนของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่ม/องค์กรประชาชนในพื้นที่จังหวัด ● ผลการประสานความร่วมมือกับองค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน 4 เดือนแรก จำนวน 10 ชุด พร้อมไฟล์ข้อมูลรวมถึงรายงานการเงินงวดที่ 1 โดยจะส่งภายในวันที่ 15 ธ.ค. 48 				✓							
<p>6. จัดเตรียมกำหนดการเพื่อทำการจัดเวทีสร้างความเข้าใจแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน เรื่องความสำคัญ ประโยชน์และกรอบทิศทางการดำเนินงานเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร รวมถึงเรื่องกระบวนการวิจัยตลอดระยะเวลา 1 ปี</p> <p>- โดยมีกำหนดการในการจัดเวที</p>											

<p>สร้างความเข้าใจดังนี้</p> <p><u>ทุกสัปดาห์ที่ 2</u> จัดเวทีระดับจังหวัด โดยเชิญกลุ่ม/องค์กร/สหกรณ์ที่สนใจเข้าร่วมประชุมหารือเรื่องการสร้างเครือข่ายพันธมิตร</p> <p><u>ทุกสัปดาห์ที่ 2</u> จัดเวทีระดับอำเภอในทุกอำเภอเพื่อหาจุดร่วมในการสร้างเครือข่ายพันธมิตร</p> <p><u>ทุกสัปดาห์ที่ 2</u> จัดเวทีระดับอำเภอในทุกอำเภอเพื่อหาจุดร่วมในการสร้างเครือข่ายพันธมิตร</p> <p><u>สัปดาห์ที่ 2</u> จัดเวทีเครือข่ายพันธมิตรตามความต้องการของกลุ่ม/องค์กร</p>			✓		✓	✓						
<p>7. การจัดทำกรอบทิศทาง การดำเนินงานของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน</p> <p>7.1 กรอบแนวคิดและการจัดทำทิศทาง การดำเนินงานของกลุ่ม/องค์กรประชาชนซึ่งประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> • วิสัยทัศน์ใน 3 ปีแห่งอนาคต (Vision, Mission, Action, Goal, Strategy) 		✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓		

7.2 สรุปแนวคิดและแนวทาง รวมทั้งแผนกลยุทธ์ เพื่อ ร่วมกันสร้างและสาน ความสำเร็จตามแผน การดำเนินงานที่จัดทำขึ้น											
8. การสนับสนุนการสร้างพันธมิตร/ การเชื่อมโยงเครือข่ายในพื้นที่ จังหวัดสมุทรปราการ 8.1 ประสานงานกับสถาบัน วิชาการด้านสหกรณ์ ม. เกษตรศาสตร์ เพื่อขอ สนับสนุน การสร้าง พันธมิตร / การเชื่อมโยง เครือข่าย 8.2 นัดหมายกับทีมงาน : ทีม สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มก. เพื่อเข้าไปช่วยเสริมองค์ ความรู้ในพื้นที่จังหวัด 8.3 จัดเวทีเสริมองค์ความรู้แก่ ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาค ประชาชนในพื้นที่				✓	✓	✓		✓	✓		✓
9. การร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ ทีมประสานงานกลาง 9.1 ทีมวิจัยเข้าร่วมประชุมการ ร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับทีม ประสานงานกลาง				✓				✓			✓
10. นำเสนอผลงานวิจัย 10.1 นำเสนอรายงานฉบับ สมบูรณ์เพื่อแสดงผลงานวิจัยแก่ สกว. โดยรายงานประกอบด้วย รายละเอียดดังนี้ สรุปผลการประสานความ ร่วมมือกับองค์กร/หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องใน 6 เดือนหลัง สรุปผลการจัดเวทีสร้างความ เข้าใจระหว่างผู้นำกลุ่ม/องค์กร				✓							✓
				✓							✓
				✓							✓

<p>ภาคประชาชนกลุ่ม/องค์กร พร้อมไฟล์ข้อมูลจำนวน 1 ชุด และรายงานการเงิน พร้อมทั้งผลงานฉบับสมบูรณ์ จำนวน 2 ชุด พร้อมรายงาน การเงินส่ง จำนวน 5 ชุด โดยจะ จัดส่งหลังจากได้รับแจ้งการ ประเมินคุณภาพจากสถาบันไม่ เกิน 30 วัน</p>				✓								✓
---	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	---

ตารางแสดงแผนดำเนินการของทีมวิจัยจังหวัดสมุทรปราการในช่วงเดือน สิงหาคม 2548 – ธันวาคม 2548

ลำดับ ที่	กิจกรรม	ระยะเวลา		สถานที่	จำนวนผู้เข้าร่วม / กลุ่มเป้าหมาย	จุดมุ่งหมาย	ผลงานที่เกิดขึ้น
		วันที่	ช่วงเวลา				
1.	ประชุมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนา ขบวนการสหกรณ์/กลุ่มองค์กร ประชาชนในพื้นที่ 36 จังหวัด - รับฟังการบรรยายและทำ workshop - นำเสนอผลงานการทำ workshop	25 -27 ส.ค.48	8.00 – 16.30 น.	อาคาร 50 ปี ม.เกษตรศาสตร์	<u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ทีมงานวิจัยจาก 36 จังหวัด	เพื่อสร้างความเข้าใจถึงวิธีปฏิบัติ ในโครงการวิจัย “การพัฒนา ขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัด	1. ผู้เข้าร่วมประชุม มีความรู้ และเข้าใจถึงวิธีการ ดำเนินการวิจัย 2. ผู้เข้าร่วมประชุมมีแนวทาง เพื่อลงมือปฏิบัติในพื้นที่ได้ ชัดเจนยิ่งขึ้น
2.	เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับทีม วิจัย/ผู้เกี่ยวข้อง วิธีการ - รับฟังการชี้แจง - ชักถามข้อสงสัย - ทำความรู้จักกับทีมงานวิจัยและ ผู้เกี่ยวข้อง	28 ส.ค. 48 30 ส.ค. 48 31 ส.ค. 48	8.30 – 16.00	สมุทรปราการ	จำนวน 12 คน จำนวน 12 คน จำนวน 15 คน <u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ทีมงานวิจัย และ ทีมงานของภาครัฐที่ เกี่ยวข้อง	1. เพื่อชี้แจงถึงแนวคิดและ แนวทางปฏิบัติในการทำวิจัยตาม โครงการ “การพัฒนาขบวนการ สหกรณ์ในพื้นที่จว.สป.” 2. เพื่อสร้างความรู้และความ เข้าใจในบทบาทภาระหน้าที่ของ ตนเองและสามารถจัด ตารางเวลา เพื่อเข้าปฏิบัติงาน ในพื้นที่ได้ตามเวลากำหนด	1. ทีมงานวิจัยมีความเข้าใจ ในวิธีการปฏิบัติงานใน ทิศทางเดียวกัน 2. สามารถกำหนด ตารางเวลาในการ ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัด สมุทรปราการร่วมกันได้

3.	<p>ศึกษาข้อมูลในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ</p> <p>วิธีการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สํารวจข้อมูลในพื้นที่ตำบล/อำเภอต่างๆในจังหวัดสมุทรปราการ - รับฟังข้อคิดเห็นจากกลุ่มผู้นำ/องค์กรภาคประชาชน - ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - แยกแยะข้อมูล - วิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูล - ประมวลผลข้อมูล 	<p>12 ก.ย. 48</p> <p>15 ก.ย. 48</p>	<p>9.00 – 15.00 น.</p> <p>9.00 – 15.00 น.</p>	<p>สถานพักพิงบางปู</p> <p>ห้องประชุมโพธิ์ทองสำโรงเหนือ</p>	<p>จำนวน 45 คน</p> <p>จำนวน 60 คน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย</p> <p>ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในตำบลบางปูเก่า และใหม่ ตำบลบางพลี, กิ่งอ.บางเสาธง, อ.เมือง, อ.พระประแดง, อ.บางบ่อ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อทำความรู้จักกับแกนนำในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ 2. เพื่อศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆที่จำเป็นต่ออํานาจเพื่อการดำเนินการวิจัยรวมถึงศึกษาสภาพปัญหาของสหกรณ์/ กลุ่ม/องค์กรประชาชนต่างๆในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ 3. เพื่อรวบรวมข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์/สังเคราะห์ในการจัดทำวิจัยต่อไป 	<p>- ได้รับการต้อนรับที่ดีและได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในการศึกษาและทำงานวิจัย</p>
4.	<p>จัดเวทีระดับจังหวัด</p> <p>วิธีการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชี้แจงรายละเอียดของโครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” - รับฟังความคิดเห็น - แบ่งกลุ่มในการประชุม - ระดมความคิด - นำเสนอผลการระดมความคิด 	<p>19 ก.ย. 48</p> <p>22 ก.ย. 48</p>	<p>9.00-15.00 น.</p> <p>9.00-15.00 น.</p>	<p>ห้องประชุม 1 ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ</p>	<p>จำนวน 67 คน</p> <p>จำนวน 81 คน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย</p> <p>ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกลุ่ม และองค์กรภาคประชาชน รวมถึงตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อชี้แจงรายละเอียดของโครงการวิจัย 2. สร้างความคุ้นเคยกับหน่วยงานภาครัฐและผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน 3. เพื่อขออนุญาตเข้าทำงานวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายเป็นอย่างดี ส่งผลให้การติดต่อขอข้อมูลในด้านต่างๆสะดวกขึ้น 2. ผลพวงจากการจัดเวทีระดับจังหวัด ทำให้มีผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ให้ความสนใจเข้าร่วมโครงการ

5.	จัดเวทีสร้าง ความเข้าใจใน ระดับอำเภอ	25 ก.ย. 48 29 ก.ย. 48 4 ต.ค. 48	9.00- 15.00 น. 9.00- 15.00น. 9.00- 15.00น.	- วัดอโศกา รวม - ห้อง ประชุม ตำราจรรยา - ห้อง ประชุม มูลนิธิ พัฒนา คุณภาพ ชีวิต	จำนวน 77 คน จำนวน 106 คน จำนวน 94 คน <u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาค ประชาชนกลุ่มและ องค์กรภาค ประชาชน	1. เพื่อชี้แจงความสำคัญ และประโยชน์ของการ เชื่อมโยงเครือข่าย 2. เพื่อชี้แจงกรอบแนวคิด และทิศทางการเชื่อมโยง เครือข่าย 3. เพื่อรับฟังความคิดเห็น จากผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาค ประชาชนกลุ่ม/องค์กรภาค ประชาชน 4. เพื่อหาจุดร่วมในการ สร้างเครือข่ายพันธมิตร	1. ได้รับความสนใจจากผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกลุ่ม และองค์กร ภาคประชาชนมาก ซึ่งได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการ ดำเนินงาน 2. ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนที่มาร่วมประชุมได้เสนอให้ทุกคนมอง ภาพรวม โดยหยิบยกปัญหาภายในชุมชนและยุทธศาสตร์ของจังหวัด สมุทรปราการ มาร่วมพิจารณาในการเชื่อมโยงเครือข่าย ซึ่งจะก่อให้เกิด การช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกันอย่างครบวงจร และพร้อมใจกันจัดตั้งกลุ่มขึ้น รวม 7 กลุ่ม ดังนี้ 1. กลุ่มพัฒนาความมั่นคงในที่อยู่อาศัย 2. กลุ่มพัฒนาสิ่งแวดล้อม 3. กลุ่มวิทย์ชุมชนเพื่อการประชาสัมพันธ์ 4. กลุ่มสหกรณ์การเกษตร/ออมทรัพย์/กองทุนหมู่บ้าน/กองทุนสังคม 5. กลุ่มพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสวัสดิการ 6. กลุ่มรณรงค์การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อเสริมสร้างความ เข้มแข็งของประชาธิปไตย 7. กลุ่มเศรษฐกิจชุมชน และวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ
----	--	---------------------------------------	---	---	---	---	--

6.	จัดเวทีประชุมระดับจังหวัด	8 ต.ค.	9.00-15.00น.	ห้องประชุม	จำนวน 51 คน	1.เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของแต่ละกลุ่มว่ามีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร รวมถึงการหาแนวทางป้องกันปัญหาและอุปสรรคไว้ล่วงหน้า	1.สามารถวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มได้สำเร็จ โดยรายละเอียดจะนำเสนอในรายงานฉบับสมบูรณ์ต่อไป 2. สามารถรวบรวมข้อมูลได้แต่ขาดความสมบูรณ์ เนื่องจากข้อมูลส่วนใหญ่ที่ได้รับเป็นข้อมูลดิบ ยังไม่มีการจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ต่อ ทำให้ต้องใช้เวลาในการรวบรวมข้อเท็จจริงมาประกอบการวิเคราะห์ใหม่
	เพื่อวิเคราะห์ ศักยภาพของกลุ่ม	48	9.00-15.00น.	มูลนิธิพัฒนา	จำนวน 93 คน		
	SWOT Analysis	11 ต.ค.	9.00-15.00น.	คุณภาพชีวิต	จำนวน 85 คน		
	จุดแข็ง } ปัจจัยภายใน	48	9.00-15.00น.		จำนวน 35 คน		
	จุดอ่อน } ของแต่ละกลุ่ม	18 ต.ค.	9.00-15.00น.		จำนวน 93 คน		
	โอกาส } ปัจจัยภายนอก	48			กลุ่มเป้าหมาย		
	อุปสรรค } แต่ละกลุ่ม	26 ต.ค.			ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาค		
	วิธีการ	48			ประชาชนกลุ่ม และ		
	- บรรยายหลักการ	30 ต.ค.			องค์กรภาค		
	- ระดมความคิด	48			ประชาชน		
	- ประชุมภายในกลุ่ม						
	- อภิปรายรับฟังความคิดเห็น						
- ประมวล และสรุปผลในการประชุมแต่ละครั้ง							

7.	<p>จัดเวทีระดับจังหวัด</p> <p>เพื่อหาแนวทางพัฒนาศักยภาพ ของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนให้ เข้มแข็งยิ่งขึ้น</p>	<p>8 พ.ย. 48</p> <p>15 พ.ย. 48</p> <p>21 พ.ย. 48</p> <p>3 ธ.ค. 48</p> <p>8 ธ.ค. 48</p>	<p>9.00 – 15.00 น.</p> <p>9.00 – 15.00 น.</p> <p>9.00 – 15.00 น.</p> <p>9.00 – 15.00 น.</p> <p>9.00 – 15.00 น.</p>	<p>ห้องประชุมศาลากลาง จังหวัดสมุทรปราการ</p>	<p>จำนวน 81คน</p> <p>จำนวน 87 คน</p> <p>จำนวน 87 คน</p> <p>จำนวน 13 คน</p> <p>จำนวน 45 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาค ประชาชนกลุ่ม และ องค์กรภาค ประชาชน</p>	<p>เพื่อหาแนวทางแก้ไข จุดอ่อนของแต่ละ กลุ่มและหาทางเสริม จุดแข็งของแต่ละ กลุ่ม</p>	<p>1. ได้แนวทางแก้ไขจุดอ่อนและ แนวทางเสริมจุดแข็งของทุกกลุ่ม โดย รายละเอียดจะนำเสนอในรายงาน ฉบับสมบูรณ์ต่อไป</p> <p>2. อุปสรรคที่พบในการหาแนว ทางแก้ไข พบว่า ผู้นำกลุ่ม/องค์กร ภาคประชาชนกลุ่ม/องค์กร ประชาชนมักหาทางออกด้วยการโยน ภาระในการแก้ไขให้แก่ภาครัฐ แทนที่ จะ พยายามใช้แนวคิด “การพึ่งพิง ตนเอง” เป็นหลัก จึงต้องใช้เวลาใน การชี้แจง ทำความเข้าใจค่อนข้างมาก</p>
----	---	--	--	--	---	--	--

แผนการดำเนินงาน (ระหว่าง มกราคม 2549 – สิงหาคม 2549) ของทีมวิจัยจังหวัดสมุทรปราการ

วัน/เดือน/ปี	กระบวนการ/วิธีการ	สถานที่	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่จะเกิดขึ้น	หมายเหตุ
3 ม.ค. 49 (9.00-15.00 น.)	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - เสริมองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับปัญหาของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในแต่ละพื้นที่ - ทำความเข้าใจแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน เพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง โดยใช้หลักการ “แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง” - ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อหาแนวทางประสานสัมพันธ์การทำงานของกลุ่มต่อไป 	ห้องประชุม 1 ศาลา กลางจว.สป.	75 คน <u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่ม/ องค์กรภาค ประชาชน จาก 4 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ	<ul style="list-style-type: none"> - ในช่วงสิ้นเดือนธ.ค. 48 ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ติดภารกิจค่อนข้างมาก เนื่องจากรับภาระหน้าที่หลายด้าน ทำให้ทีมวิจัยขาดความต่อเนื่องในการพบปะระหว่างกลุ่มผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ทีมวิจัยได้ทราบข่าวว่ามีความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกันอยู่บ่อยครั้ง เนื่องจากไม่ไว้วางใจกันในเรื่องผลประโยชน์ จึงขาดความจริงจังต่อกัน และเมื่อมาเข้าร่วมประชุมได้นำปัญหาส่วนตัวมาเกี่ยวพัน จึงส่งผลให้เกิดบรรยากาศที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการประชุม - ทีมวิจัยจึงได้จัดเสริมความรู้เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างกัน และสามารถคลี่คลายปัญหาความขัดแย้งได้ 	
5 ม.ค. 49 (9.00-15.00 น.)	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อหาแนวทางสมานฉันท์ระหว่างผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกลุ่ม - ประชุมกลุ่มเพื่อหาทางทำความเข้าใจต่อกัน โดยใช้หลัก win : win - ให้ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง 	ห้องประชุม ตำรวจน้ำ	48 คน <u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่ม/องค์ กรภาคประชาชน จาก 4 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ	ได้ข้อสรุปว่าผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนทำงานร่วมกันต่อไป แต่ขอให้แยกจัดเวทีระหว่างสหกรณ์ที่จดทะเบียนกับผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในช่วงเวลาหนึ่ง เพื่อหาความชัดเจนในการเชื่อมโยงเครือข่ายต่อไปในอนาคต	
10 ม.ค. 49 (9.00-15.00 น.)	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับตำบลในเขต กิ่งอ.บางเสาธง และอ.บางพลี <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวางกรอบทิศทางการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร - แบ่งกลุ่มเพื่อระดมสมอง - สรุปผลและรายงานผล 	วัดบางตำหรุ	56 คน <u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่ม/องค์กร ภาคประชาชน จากกิ่งอ.บางเส าธง และอ.บาง พลี	ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการเชื่อมโยงเครือข่าย และจะหาทางปรึกษาหารือระหว่างกัน เพื่อให้ได้ข้อสรุปต่อไป	

<p>24 ม.ค. 49 (9.00-15.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับตำบลในเขต อ.บางบ่อ อ.เมือง และอ.พระสมุทรเจดีย์ <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวางกรอบทิศทางการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร - แบ่งกลุ่มเพื่อระดมสมอง - สรุปผลและรายงานผล 	<p>วัดอโศการาม</p>	<p>41 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u></p> <p>ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนจากเขต อ.บางบ่อ อ.เมือง และอ.พระสมุทรเจดีย์</p>	<p>ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการเชื่อมโยงเครือข่าย และจะหาทางปรึกษาหารือระหว่างกัน เพื่อให้ได้ข้อสรุปต่อไป</p>	
<p>7 ก.พ. 49 (9.00-15.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อข้อสรุปเกี่ยวกับการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร - แบ่งกลุ่มเพื่อระดมสมอง - สรุปผลและรายงานผล 	<p>ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ</p>	<p>153 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u></p> <p>ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน จาก 4 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ</p>	<p>ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับรูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่ายที่แท้จริง 1 เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายทางสังคม</p>	
<p>14 ก.พ. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัดแก่กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนแม่บท (กำหนดวิสัยทัศน์/พันธกิจ/เป้าหมายการดำเนินงานของเครือข่าย) 	<p>จวนผู้ว่า จว.สป.</p>	<p>57 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u></p> <p>ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน จาก 4 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ</p>	<p>ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของเครือข่ายทางสังคม โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <p>เครือข่ายทางสังคม</p> <p><i>วิสัยทัศน์</i> เป็นองค์กรแห่งความร่วมมือที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชน ตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดสมุทรปราการ รวมถึงการขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ ตลอดจนการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชนของชุมชนในทุกพื้นที่</p>	

<p>28 ก.พ. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<p>● จัดเวทีระดับจังหวัดแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน</p> <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายทางสังคม - ชักถาม ข้อเสนอ - แสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ 	<p>জনস্বাক্ষর</p>	<p>51 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน จาก 4 อำเภอ 1 ถึงอำเภอ</p>	<p>ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการเครือข่ายทางสังคม ซึ่งประกอบด้วย “รายชื่อ 15 คน” 2. ร่วมลงนามในพันธะสัญญาข้อตกลงร่วมกัน 	
<p>7 มี.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<p>● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน</p> <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสริมภูมิปัญญา เกี่ยวกับกลยุทธ์ การขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม - บรรยายความรู้เรื่อง “กลยุทธ์ในการขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม” - ชมสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง “การพัฒนาชุมชนตามแนวทางสมาชิกอุดองของประเทศเกาหลี” - ประชุมกลุ่ม- สรุปผลและรายงานผล 	<p>জনস্বাক্ষর</p>	<p>53 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน จาก 4 อำเภอ 1 ถึงอำเภอ</p>	<p>ผู้เข้าร่วมประชุม มีความรู้ และเข้าใจ เกี่ยวกับ กลยุทธ์การขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม</p>	
<p>14 มี.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<p>● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน</p> <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมภูมิปัญญาเกี่ยวกับ “หลักการคุณค่า ขบวนการสหกรณ์” แก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนตามโครงการนำร่อง/บ้านมั่นคงชุมชนนางนวลร่วมพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนมีความรู้และเข้าใจ หลักการ คุณค่า ขบวนการสหกรณ์และสามารถนำความรู้ไปสร้างชุมชนดังกล่าว ให้เรียนรู้และเติบโตบนวิถีทางสหกรณ์ได้สำเร็จต่อไป - ชักถาม ข้อเสนอ 	<p>বিতর্ক</p>	<p>25 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ตามโครงการนำร่อง บ้านมั่นคงชุมชนนางนวลร่วมพัฒนา</p>	<p>ผู้เข้าร่วมประชุม มีความรู้และความเข้าใจ</p> <p>“หลักการ คุณค่า ขบวนการสหกรณ์”</p>	

<p>28 มี.ค. 49 (9.00-12.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับตำบล แก่ผู้นำและสมาชิกเครือข่ายทางสังคม <p><u>วิธีการ</u></p> <p>Pre-test ทดสอบความรู้เรื่อง “หลักการ คุณค่า ขบวนการสหกรณ์”</p> <p>Post-test ทดสอบความรู้เรื่อง “หลักการ คุณค่า ขบวนการสหกรณ์”</p>	<p>วัดตำหรุ</p>	<p>125 คน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย ผู้นำและสมาชิก เครือข่ายทางสังคม</p>	<p>ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้เพิ่มขึ้น</p>	
<p>4 เม.ย. 49 (9.00-16.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับตำบล แก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการเชื่อมโยงเครือข่าย แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ - ประชุมกลุ่มย่อย 	<p>จวนผู้ว่า</p>	<p>44 คน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนจว.สป.</p>	<p>ผู้เข้าร่วมประชุมได้นัดหมายผู้นำกลุ่มวิสาหกิจจากตำบลต่างๆเพื่อจะปรึกษาหารือถึงความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงเครือข่าย</p>	
<p>19 เม.ย. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดประชุมแก่ผู้นำและสมาชิกเครือข่ายทางสังคม <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อหาข้อตกลงร่วมกันในการเข้าไปมีส่วนร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคมตามโครงการ“ชมรมคนรักชุมชนและสิ่งแวดล้อม” - เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อม พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดสมุทรปราการ - เพื่อทำแนวกำแพงไม้ลวก ป้องกันชายฝั่งพังทลาย 	<p>วัดตำหรุ</p>	<p>109 คน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย ผู้นำและสมาชิก เครือข่ายทางสังคม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการมีมติเห็นชอบที่จะเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการ“ชมรมคนรักชุมชนและสิ่งแวดล้อม” - ได้พื้นที่ป่าชายเลนของจังหวัดสมุทรปราการเพิ่มขึ้น 4 ไร่ - ได้แนวกันน้ำรอบชายฝั่งทะเลเพิ่มขึ้น ความยาว 6 กม. 	

<p>25 เม.ย. 49 (9.00-12.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับตำบล แก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยายความรู้เรื่องหลักการ คุณค่า ขบวนการสหกรณ์แก่ เพื่อขยายผลแก่ 3 ชุมชน ได้แก่ * ชุมชนบ้านไร่ สุเหว่า * โครงการบ้านมั่นคงชุมชนคลองกันยา * โครงการบ้านมั่นคงชุมชนราชาเทวะ 	<p>วัดตำหู</p>	<p>115 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u></p> <p>ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ตามโครงการนำร่องบ้านมั่นคงชุมชนนางนวลร่วมพัฒนา</p>	<p>ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนใน 3 ชุมชน มีความรู้และเข้าใจ “หลักการ คุณค่า ขบวนการสหกรณ์”</p>	
<p>2 พ.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่กลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวางกรอบทิศทางการดำเนินงาน และเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร - บรรยายเหตุผลและความจำเป็น รวมถึงประโยชน์ที่ต้องสร้างเครือข่ายพันธมิตรทางคุณค่าให้เกิดขึ้น - ตอบข้อซักถาม ข้อข้องใจ - แบ่งกลุ่ม ระดมความคิดเพื่อ “วางกรอบทิศทางการดำเนินงานเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร” 	<p>ห้องประชุม ศาลากลาง 1</p>	<p>45 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u></p> <p>ผู้นำกลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน</p>	<p>- สหกรณ์ที่จดทะเบียนยังไม่สามารถสรุปผลการเชื่อมโยงเครือข่ายได้ เนื่องจากผู้นำสหกรณ์ที่จดทะเบียนอ้างว่าการเชื่อมโยงเครือข่ายทางคุณค่า ซึ่งเน้นความร่วมมือระหว่างกันในระยะยาว แนวโน้มจะเกิดอุปสรรคได้ เพราะไม่สามารถလာมาร่วมประชุมกันได้บ่อยครั้ง</p>	
<p>9 พ.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่กลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน เพื่อวางกรอบทิศทางการดำเนินงานเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยายหลักการเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ การขับเคลื่อนเครือข่าย - แบ่งกลุ่มเพื่อระดมแนวคิดและฝึกปฏิบัติ 	<p>จวนผู้ว่า</p>	<p>41 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u></p> <p>ผู้นำกลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน</p>	<p>- ผู้นำสหกรณ์ที่จดทะเบียนมีความรู้ และความเข้าใจ เกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ การขับเคลื่อนเครือข่ายทางคุณค่า</p> <p>- แต่ยังไม่สามารถได้ข้อสรุปของการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างกันได้</p>	

<p>23 พ.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียน เพื่อวางกรอบทิศทางการดำเนินงานเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรทางคุณค่า (ต่อ) <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - เชิญผู้นำเกษตรกรที่มีผลงานดีเด่นมาถ่ายทอดประสบการณ์เรื่อง การเชื่อมโยงเครือข่าย - ชักถาม และไขข้อข้องใจ 	<p>ห้องประชุม 1</p>	<p>37 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียน</p>	<p>- ผู้นำเกษตรกรมีความรู้ และมีมุมมองที่กว้างขวางเกี่ยวกับวิธีการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรที่ประสบความสำเร็จ</p>	
<p>3 มิ.ย. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียน เพื่อวางกรอบทิศทางการดำเนินงานเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรทางคุณค่า (ต่อ) <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมกลุ่มเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับการเชื่อมโยงเครือข่าย 	<p>จวนผู้ว่า จว.สป.</p>	<p>41 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียน</p>	<p>ได้ข้อสรุปดังนี้</p> <p>เกิดเครือข่ายพันธมิตรขึ้นต้น ขึ้น 1 เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายทางการเงิน</p>	
<p>6 มิ.ย. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<p>จัดเวทีระดับจังหวัด แก่ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ</p> <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมกลุ่มเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับการเชื่อมโยงเครือข่าย 	<p>จวนผู้ว่า จว.สป.</p>	<p>52 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจว.สป.</p>	<p>ได้ข้อสรุปดังนี้</p> <p>เกิดเครือข่ายพันธมิตรขึ้นต้น ขึ้น 1 เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ</p>	
<p>13 มิ.ย. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่ผู้นำเครือข่ายทางการเงิน เพื่อวางกรอบทิศทางการดำเนินงานของเครือข่ายพันธมิตร <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมกลุ่ม เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของเครือข่ายและจัดทำแผนกลยุทธ์ (วิสัยทัศน์ / พันธกิจ / เป้าหมาย / กลยุทธ์ และแผนงานการขับเคลื่อนเครือข่าย) 	<p>จวนผู้ว่า จว.สป.</p>	<p>37 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำเครือข่ายทางการเงิน</p>	<p>ได้ข้อสรุปดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ของเครือข่ายทางการเงิน <p>วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรแห่งความร่วมมือที่ยั่งยืน มุ่งเน้นการเชื่อมโยงธุรกิจและเพิ่มคุณค่าทางการเงินรวมถึงการจัดสวัสดิการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีแก่สมาชิกเครือข่าย</p>	

<p>27 มี.ย. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่ผู้นำเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อวางกรอบทิศทางการดำเนินงานเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมกลุ่ม เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของเครือข่ายและจัดทำแผนกลยุทธ์ (วิสัยทัศน์ / พันธกิจ / เป้าหมาย / กลยุทธ์ และแผนงานการขับเคลื่อนเครือข่าย) 	<p>ห้องประชุม ศาลากลาง 1</p>	<p>41 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำเครือข่าย วิสาหกิจ ชุมชนจว.สป.</p>	<p>ได้ข้อสรุปดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ <p><i>วิสัยทัศน์</i> เป็นองค์กรแห่งความร่วมมือที่ยั่งยืน มุ่งเน้นการส่งเสริมอาชีพและการสร้างงานให้แก่ประชาชนในชุมชน โดยยึดแนวคิดพึ่งพิงตนเองเป็นสำคัญ รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการแก่ผู้นำชุมชน</p>	
<p>4 ก.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่กลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน และสหกรณ์ภาคประชาชน <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมกลุ่มเพื่อหาแนวทางและความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างกัน 	<p>จวนผู้ว่า จว.สป.</p>	<p>61 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน และสหกรณ์ภาคประชาชน</p>	<p>ได้ข้อสรุปดังนี้</p> <p>เกิดเครือข่ายพันธมิตรที่แท้จริงขึ้น 1 เครือข่าย ได้แก่เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยากร”</p>	
<p>11 ก.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่ผู้นำเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยากร <p>เพื่อวางกรอบทิศทางการดำเนินงานเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร</p> <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมกลุ่มและระดมความคิด เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของเครือข่ายและจัดทำแผนกลยุทธ์ (วิสัยทัศน์ / พันธกิจ / เป้าหมาย / กลยุทธ์ และแผนงานการขับเคลื่อนเครือข่าย) 	<p>ห้องประชุม 1</p>	<p>39 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยากร</p>	<p>ได้ข้อสรุปดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ของเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยากร <p><i>วิสัยทัศน์</i> เป็นองค์กรแห่งความร่วมมือระหว่างเครือข่ายสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการและเครือข่ายกลุ่มอาชีพในจังหวัดสมุทรปราการ โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมอาชีพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจและการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่สมาชิกเครือข่าย</p>	

<p>12 ก.ค. 49 (9.00-17.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด ให้แก่ผู้นำทั้ง 3 เครือข่าย ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - เครือข่ายทางการเงิน - เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ - เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● ประชุมกลุ่มและระดมความคิดเพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์ให้เสร็จสมบูรณ์ ต่อจากการประชุมครั้งก่อน 	<p>ห้องประชุม 1</p>	<p>91 คน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย ผู้นำทั้ง 3 เครือข่าย ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครือข่ายทางการเงิน - เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ - เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ 	<p>- สามารถจัดทำแผนกลยุทธ์สำเร็จทั้ง 3 เครือข่าย</p>	
<p>13 ก.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีประชุมระดับจังหวัด แก่ผู้นำเครือข่ายพันธมิตร รวม 4 เครือข่าย ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - เครือข่ายทางการเงิน - เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ - เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ - เครือข่ายทางสังคม <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้นำของแต่ละเครือข่ายลงลายมือชื่อ ในบันทึกข้อตกลงร่วม/พันธะสัญญาข้อตกลงร่วมกันต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการและสื่อมวลชน - ผู้นำของแต่ละเครือข่ายรายงานรายละเอียดในพันธะสัญญาต่อหน้าผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ และสื่อมวลชนถ่ายภาพร่วมกันเป็นที่ระลึก 	<p>ห้องประชุม 1</p>	<p>187 คน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย ผู้นำเครือข่าย พันธมิตร รวม 4 เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายทางการเงิน เครือข่ายวิสาหกิจ ชุมชนจังหวัด สมุทรปราการ เครือข่ายความ ร่วมมือทางธุรกิจและ วิทยาการ เครือข่าย ทางสังคม</p>	<p>ได้ข้อสรุปดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ได้พันธะสัญญาและข้อตกลงร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ ให้แก่เครือข่ายทั้ง 4 เครือข่าย <p>หมายเหตุ : สำหรับพันธะสัญญาลงนามร่วมกัน ซึ่งได้แสดงไว้ในภาคผนวก</p>	

<p>21 ก.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> จัดการประชุมแก่ผู้นำเครือข่ายทั้ง 4 <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> เข้าพบและปรึกษาหารือกับผู้บริหารจังหวัดสมุทรปราการ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ (ดร.สุชุมรัฐ สุริบุตร) - นายกเหล่ากาชาด (ดร.อนงศิษญา สุริบุตร) - สมาชิกวุฒิสภา (คุณจรูญ ยังประกาศ) หัวหน้าทีมวิจัยรายงานสรุปผลการวิจัย การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ นำคณะผู้นำเครือข่ายทั้ง 4 เข้าพบเพื่อขอคำแนะนำในการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายอย่างยั่งยืนต่อไป 	<p>ห้องประชุม ฟาร์ม จระเข้</p>	<p>57 คน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย ผู้นำเครือข่าย ทั้ง 4</p>	<p>- ได้รับข้อคิด และแนวทางการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายอย่างยั่งยืน</p>	
<p>31 ก.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> จัดเวทีประชุม แก่ผู้นำเครือข่ายทั้ง 4 <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> เพื่อรับฟังการบรรยาย เรื่อง “ประสบการณ์ของผู้นำเครือข่ายในชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภู” (ดร.อนงศิษญา สุริบุตร ให้เกียรติเป็นวิทยากร) 	<p>จวนผู้ว่า</p>	<p>กลุ่มเป้าหมาย ผู้นำเครือข่าย ทั้ง 4</p>	<p>ได้ข้อสรุปดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้นำเครือข่ายได้รับแนวคิดและประสบการณ์ในการสร้างเครือข่ายให้สำเร็จ ในมุมมองที่กว้างขวางยิ่งขึ้น 	
<p>15 ส.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> จัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อติดตามผลตามพันธะสัญญา โดยเชิญผู้นำทั้ง 4 เครือข่ายมาเข้าร่วมประชุม <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้นำแต่ละเครือข่ายรายงานความคืบหน้า 	<p>จวนผู้ว่า</p>	<p>15 คน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย ผู้นำเครือข่าย ทั้ง 4</p>	<p>ได้ข้อสรุปดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้นำเครือข่ายทั้ง 4 ได้จัดประชุมแก่สมาชิกเครือข่าย เพื่อหาแนวทางประสานงานตามแผนงานแต่ละด้านไปบ้างแล้ว 	

บทที่ 4 เครือข่ายที่เกิดขึ้น

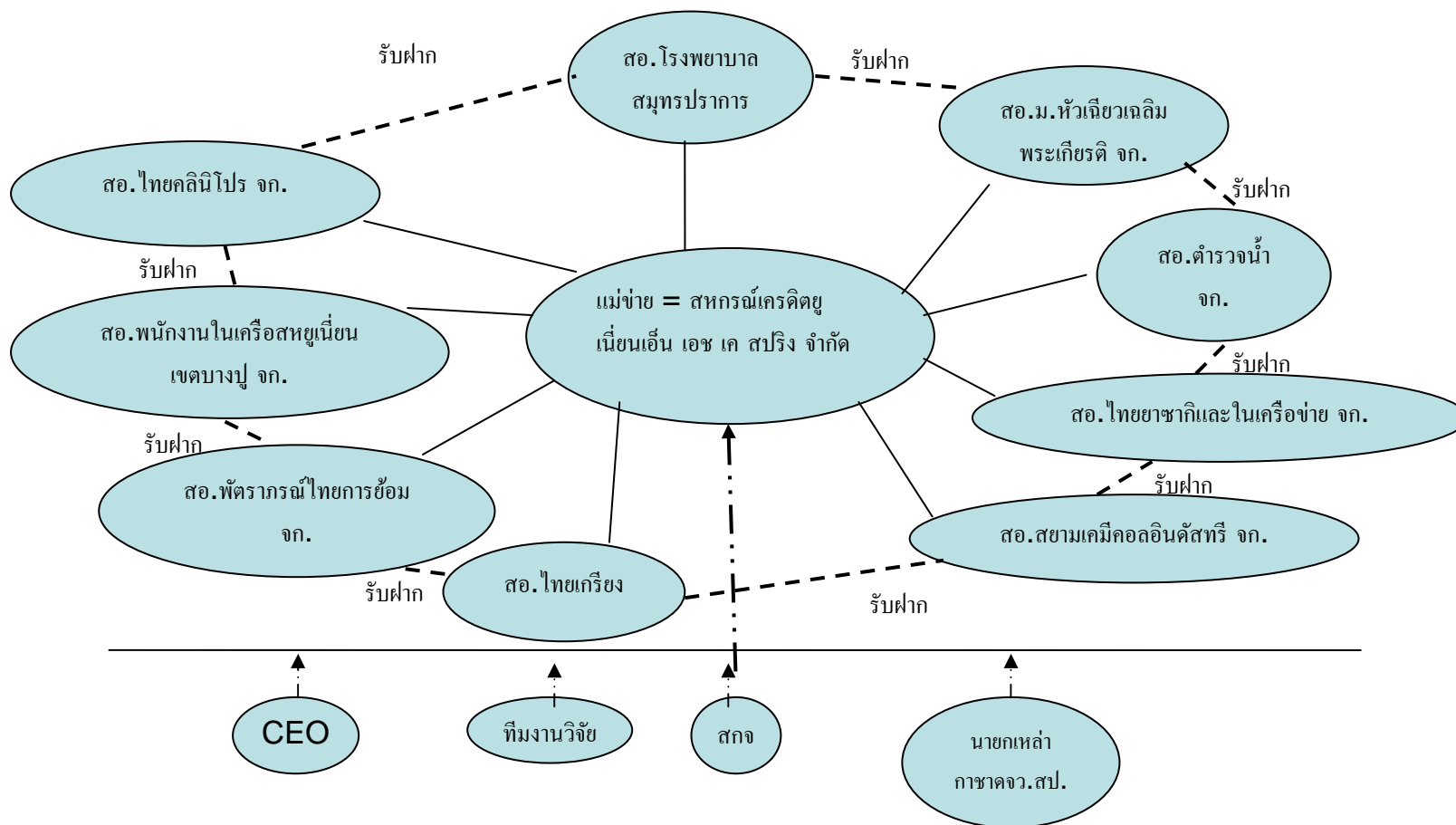
4.1 ข้อสรุปจำนวน/รูปแบบของเครือข่ายที่เป็นผลงานของทีมวิจัย

จากการดำเนินงานของทีมวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการที่ผ่านมา สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายได้สำเร็จ รวม 4 เครือข่าย ได้แก่

- 1.1 เครือข่ายทางการเงิน
- 1.2 เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ
- 1.3 เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิชาการ
- 1.4 เครือข่ายทางสังคม

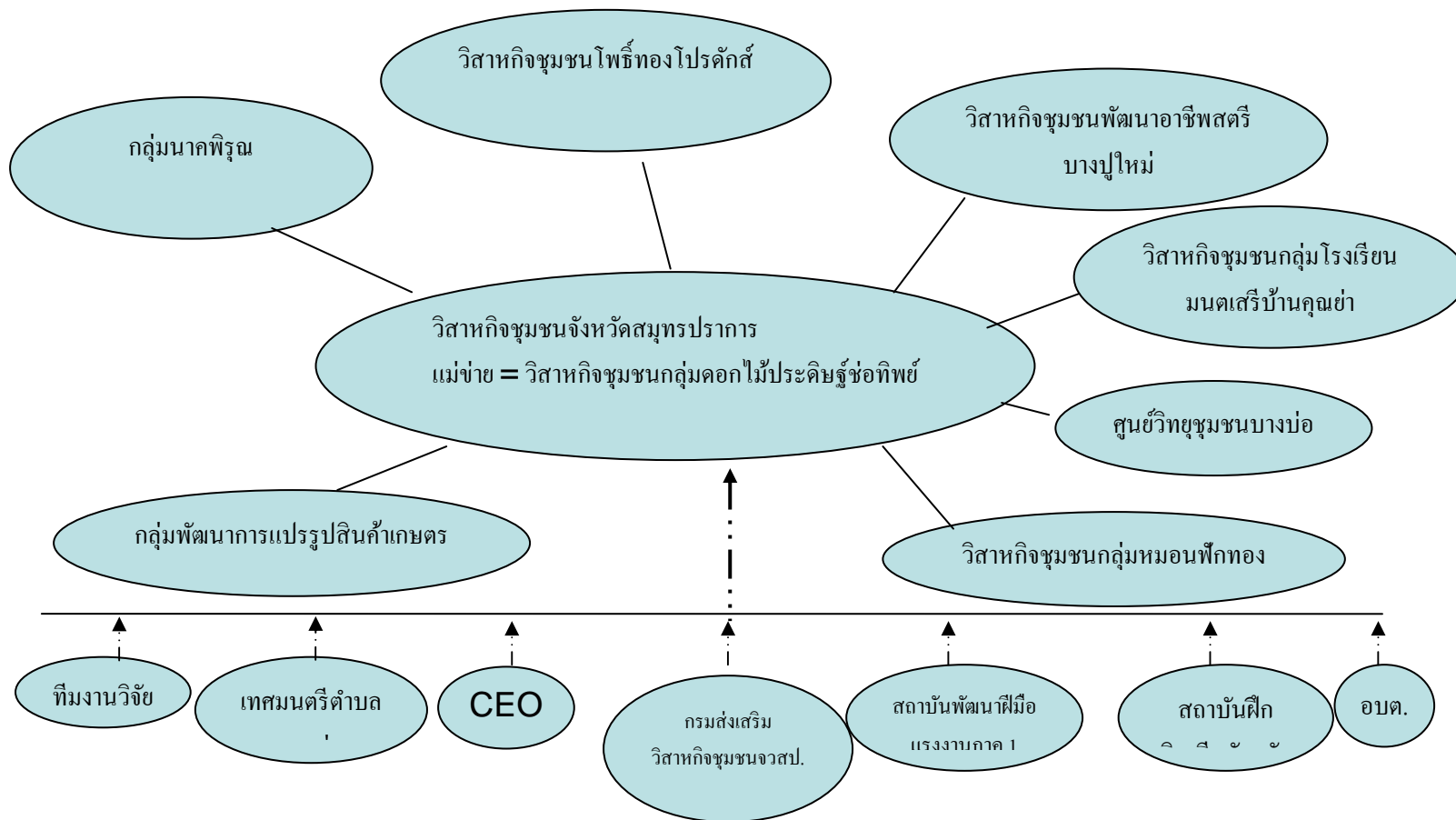
สำหรับรูปแบบของเครือข่ายที่เป็นผลงานของทีมวิจัยสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 4.1.1 – 4.1.4 ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4.1.1 แสดงการเชื่อมโยงเครือข่ายทางการเงิน

- คำอธิบาย
- ··· ความร่วมมือระหว่างพันธมิตรหนุนเสริม = เพื่อเสริมภูมิปัญญาแก่ผู้นำเครือข่าย โดยการให้บริการทางการศึกษา และการหนุนเสริมด้านทรัพยากรต่างๆ
  - ความร่วมมือระหว่างเครือข่าย = เพื่อการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีแก่สมาชิก โดยการปรับปรุงสวัสดิการของสหกรณ์อย่างครอบคลุม
  - ···· เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการบริหารจัดการธุรกิจการเงินแก่ผู้นำเครือข่าย โดยการให้บริการทางการศึกษา
  - ความร่วมมือระหว่างเครือข่าย = เพื่อการลดต้นทุนในการดำเนินงาน โดยเป็นศูนย์กลางในการระดมทุนเพื่อการรับฝากและขยายผลการเชื่อมโยงธุรกิจให้ครอบคลุม

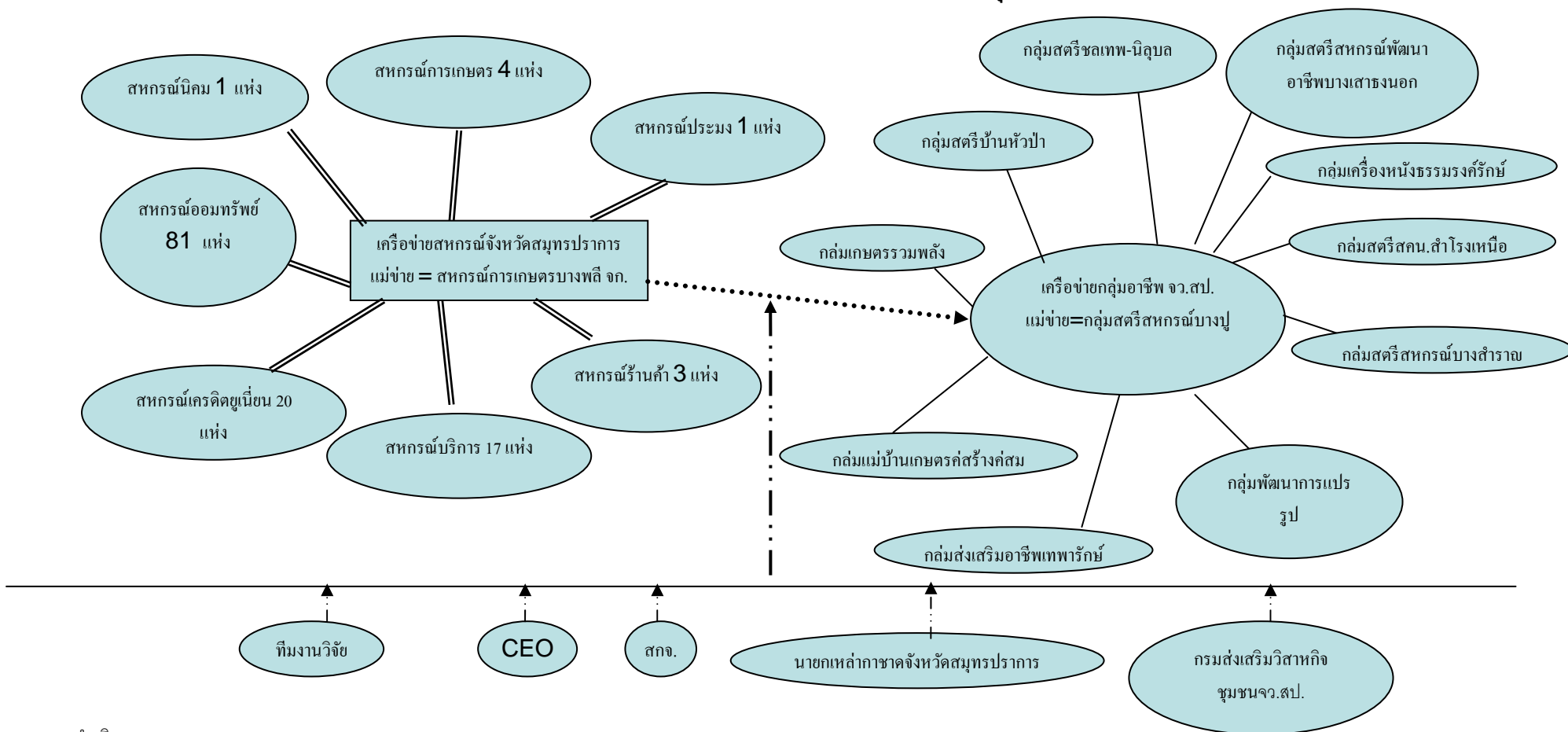
ภาพที่ 4.1.2 แสดงการเชื่อมโยงเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

คำอธิบาย

- • ความร่วมมือระหว่างพันธมิตรหนุนเสริม = เพื่อเสริมภูมิปัญญาแก่ผู้นำเครือข่าย โดยการให้บริการทางการศึกษา และการหนุนเสริมด้านทรัพยากรต่างๆ
- ความร่วมมือระหว่างเครือข่าย = เพื่อการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจ โดยเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมสินค้าเพื่อการจัดส่งและจัดจำหน่าย เพิ่มการสร้างงานและการเพิ่มรายได้ โดยการส่งเสริมอาชีพ

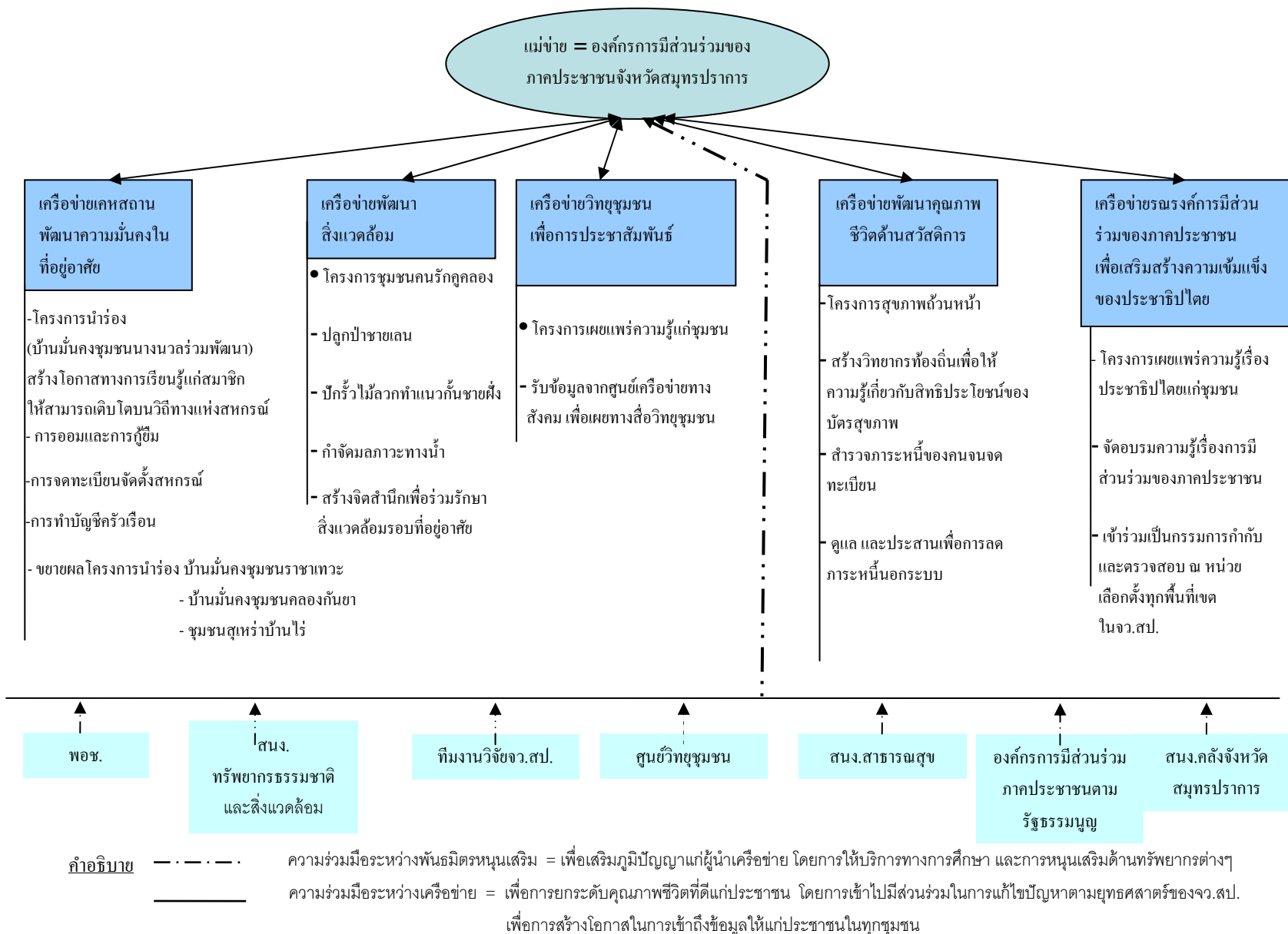
ภาพที่ 4.1.3 แสดงการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิชาการ

คำอธิบาย

- . . . — . . . ความร่วมมือระหว่างพันธมิตรหนุนเสริม = เพื่อเสริมภูมิปัญญาแก่นักเครือข่าย โดยการให้บริการทางการศึกษา และการหนุนเสริมด้านทรัพยากรต่างๆ
- ==== ความร่วมมือระหว่างเครือข่าย = เพื่อการเชื่อมโยงธุรกิจด้านการเงิน ด้านการรับซื้อผลผลิต และผลิตภัณฑ์ของสมาชิกเครือข่าย เพื่อการจัดกิจกรรมประจำปีระหว่างสมาชิกเครือข่าย
- ความร่วมมือระหว่างเครือข่าย = เพื่อการลดต้นทุนในการดำเนินธุรกิจ โดยการเป็นศูนย์กลางรวบรวมสินค้า เพื่อการจัดส่งไปสู่ตลาดกลาง
- ..... ความร่วมมือระหว่างเครือข่าย = เพื่อการเพิ่มรายได้ โดยการจัดหาตลาดดาวทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อการให้บริการทางการศึกษาแก่นักเครือข่าย โดยการจัดทำคู่มือเพื่อการศึกษาผ่านกระบวนการจัดการความรู้ เพื่อการสร้างโอกาสในการเข้าถึงข้อมูล ในการประกอบธุรกิจ โดยการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่

ภาพที่ 4.1.4 แสดงการเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคม

4.2. ประเด็นสำคัญของแต่ละเครือข่ายในรายงาน

● ความเป็นมาของเครือข่าย

การดำเนินงานของโครงการวิจัยที่ผ่านมา สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายได้ 4 เครือข่าย ซึ่งแต่ละเครือข่ายมีความเป็นมาดังต่อไปนี้

1. ความเป็นมาของเครือข่ายทางการเงิน เครือข่ายทางการเงิน เกิดขึ้นจากการรวมตัวของผู้นำกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมกับทีมวิจัย โดยได้พิจารณาเห็นชอบที่จะเข้าร่วมเป็นพันธมิตรซึ่งกันและกันและมีการลงนามในพันธะสัญญาความร่วมมือระหว่างกันไปแล้ว เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2549 โดยมีคณะกรรมการรวม 10 คนประกอบด้วย

1. นายไพรัตน์ ยั่งยืน
1. หม่อมหลวงสกุล มาลากุล
2. นางสาววงจันทร์ โรจนพิทักษ์
3. นายธีรวงศ์ เหมวัน
4. นางสาวสุกัญญา บุญฤทธิ์
5. นางสาวทัศนีย์ เพ็ญสำอางค์
6. นายเทวินทร์ วงษ์นรินทร์
7. นายตระกูล ดวงทับทิม
8. นางดารีกุล เพิ่มพูล
9. นางสาวบุสดี สะสิกุล

เหตุผลในการรวมตัวเป็นเครือข่ายการเงิน

1. เป็นสิ่งที่น่าลอง และท้าทายความสามารถ และเชื่อมั่นว่าน่าจะได้รับประสบการณ์ใหม่
2. พิจารณาด้วยเหตุและผลแล้ว หากผู้นำทุกคนร่วมมือกันทำงานอย่างจริงจังผลลัพธ์ของการเชื่อมโยงเครือข่ายได้อย่างยั่งยืนจะเกิดผลที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกของสหกรณ์อย่างมาก

วิเคราะห์ศักยภาพของเครือข่ายทางการเงิน

- จุดแข็ง
1. เป็นเครือข่ายที่มีองค์กรรองรับ มีระบบการบริหารจัดการที่ดี
  2. ผู้นำสหกรณ์มีความรู้ด้านการบริหารจัดการ และมีศักยภาพ

- จุดอ่อน**
1. องค์กรมีกติกาและระเบียบปฏิบัติกำหนดไว้ชัดเจน แต่อาจส่งผลกระทบต่อในด้านเวลา โอกาสลามีน้อย ซึ่งจะทำให้การบริหารเครือข่ายไม่คล่องตัวเท่าที่ควร
  2. การทำงานของเครือข่ายไม่คล่องตัว เนื่องจาก คณะกรรมการไม่สามารถตัดสินใจได้ เบ็ดเสร็จ ต้องนำมติของคณะกรรมการเครือข่ายไปรายงานคณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ที่ต้นสังกัดให้พิจารณาเห็นชอบเสียก่อน
- โอกาส** CEO และสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ ให้ความสนใจต่อการเชื่อมโยงเครือข่าย
- อุปสรรค** ผู้นำเครือข่ายหลายคน ผักไผ่กับการเมืองท้องถิ่น จึงส่งผลให้ความสนใจต่อการเชื่อมโยงเครือข่ายลดลง

2. ความเป็นมาของเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ

เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ เกิดขึ้นจากการรวมตัวของกลุ่มเครือข่ายสหกรณ์ในจังหวัดสมุทรปราการกับเครือข่ายกลุ่มสตรีอาชีพจังหวัดสมุทรปราการ

สำหรับเครือข่ายสหกรณ์ในจังหวัดสมุทรปราการเป็นเครือข่ายในลักษณะจัดตั้ง ประธานกลุ่มเครือข่ายสหกรณ์ในจังหวัดสมุทรปราการคนปัจจุบันได้แก่คุณมงคัลต์ พุกะนัดด์ มีสมาชิกเครือข่าย 133 สหกรณ์ ประกอบไปด้วยสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์บริการ สหกรณ์ประมง สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน และร้านค้าสหกรณ์ เครือข่ายสหกรณ์ในจังหวัดสมุทรปราการ มีกิจกรรมที่ทำผ่านมา ส่วนใหญ่จะครอบคลุม 2 ด้าน ได้แก่

1. การเชื่อมโยงธุรกิจในลักษณะการรับฝากระหว่างกันแบบจับคู่ รวมถึงการเชื่อมโยงธุรกิจด้านการเงิน ด้านผลผลิต และด้านผลิตภัณฑ์ของสมาชิก
2. การจัดกิจกรรมสัมพันธ์ประจำปี เช่น การจัดงานวันสหกรณ์ การจัด Walk Rally ระหว่างสหกรณ์

ส่วนข้อมูลที่มาของเครือข่ายกลุ่มอาชีพจังหวัดสมุทรปราการ(กลุ่มสหกรณ์ภาคประชาชน) ประธานกลุ่มคือ คุณมะลิ เกิดแสง ปัจจุบันมีสมาชิกในเครือข่าย 30 กลุ่ม โดยทุกกลุ่มได้รับเงินสนับสนุนด้านเงินทุนจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยอยู่ในสังกัดของสหกรณ์การเกษตรบางพลี จำนวน 40,000 บาท แยกเป็น 24,000 บาท เป็นเงินหมุนเวียนในการประกอบธุรกิจ ส่วน 16,000 บาท ซึ่งเป็นส่วนที่ต้องจ่ายคืนเป็นเงินทุน เพื่อการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการประกอบธุรกิจ

ผู้นำเครือข่ายสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ และผู้นำเครือข่ายกลุ่มอาชีพจังหวัดสมุทรปราการได้ร่วมปรึกษาหารือกันในเวทีการประชุมทั้งระดับตำบลและระดับจังหวัดอยู่บ่อยครั้ง รวมถึงได้มีโอกาสเข้าอบรมความรู้ในหัวข้อต่าง ๆ อาทิ เช่น บทบาทของผู้นำในการสร้างความ

เข้มแข็งของเครือข่าย บทบาทของผู้นำในยุคที่โลกเปลี่ยนแปลง ฯลฯ ตลอดจนมีโอกาสพบปะกัน ในการประชุมกลุ่มย่อยจนได้ข้อสรุปว่า จะรวมตัวกันเป็นเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและ วิชาการ ซึ่งนับว่าเป็นความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายที่แท้จริง เพราะมีองค์กรทำหน้าที่ บริหารจัดการรองรับ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการของเครือข่ายจากกลุ่มเครือข่ายสหกรณ์ในจังหวัด สมุทรปราการจำนวน 15 คน คณะกรรมการของเครือข่ายจากกลุ่มสตรีอาชีพสังกัดสหกรณ์ การเกษตรบางพลีจังหวัดสมุทรปราการ (กลุ่มสหกรณ์ภาคประชาชน) จำนวน 18 คน รวม คณะกรรมการทั้งสิ้น 32 คน

นอกจากนั้นคณะกรรมการเครือข่ายยังได้ร่วมกันคิดและจัดทำแผนกลยุทธ์ของเครือข่าย ขึ้น โดยได้นำแผนบางส่วนไปปฏิบัติเพื่อให้บริการแก่สมาชิกเครือข่ายบ้างแล้ว

วิเคราะห์ศักยภาพของเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิชาการ

จุดแข็ง 1. ผู้นำของเครือข่ายมีความสามารถสูง

2. ประธานของเครือข่ายเป็นที่ยอมรับของคนในแวดวงสหกรณ์

จุดอ่อน 1. ผู้นำของเครือข่ายยังขาดความจริงใจต่อกัน ทำให้การดำเนินงานที่ผ่านมาล่าช้า และ ไม่คืบหน้าเท่าที่ควร

โอกาส 1. CEO ให้ความสนใจและพร้อมจะให้ความร่วมมือ

2. จังหวัดสมุทรปราการเป็นเมืองที่มีเศรษฐกิจดี โอกาสในการขยายธุรกิจมีสูง อีกทั้งใน อนาคตอันใกล้ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิที่กำลังจะเปิดทำการในวันที่ 28 กรกฎาคม 2549 นี้ จะช่วยเสริมให้ธุรกิจมีตลาดกว้างขวางยิ่งขึ้น

อุปสรรค 1. การเมืองท้องถิ่นมีอิทธิพลสูง ต่อการขึ้นนำ ให้ความคล่องตัวในการทำงานของ เครือข่ายน้อยลง

3. ความเป็นมาของเครือข่ายทางสังคม

ก่อนที่จะรวมตัวเป็นเครือข่ายทางสังคมนั้น การทำงานของกลุ่มภาคประชาชนในชุมชน ต่าง ๆ ของจังหวัดสมุทรปราการเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ ขาดโอกาสในการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นและการเรียนรู้ระหว่างกัน ส่งผลให้การแก้ไขปัญหาในแต่ละชุมชนบรรลุผลสำเร็จ อย่างเป็นทางการค่อนข้างยาก เพราะขาดพลังในการผลักดันปัญหาของแต่ละชุมชนไปสู่ปัญหา เชิงนโยบายในระดับจังหวัด อีกทั้งการจัดสรรทรัพยากรสู่ท้องถิ่นในแต่ละชุมชนขาดความเป็นธรรม กระบวนการแก้ปัญหาที่มีความซ้ำซ้อนกันในหลายพื้นที่เนื่องจากขาดระบบฐานข้อมูลที่เป็นจริง

การรวมตัวของกลุ่มภาคประชาชน สามารถสรุปได้เป็น 2 ช่วง ดังนี้

การรวมตัวในช่วงที่ 1 จากการศึกษาผู้นำกลุ่มภาคประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ได้มีโอกาสมาเข้าร่วมในโครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” ในช่วง 3 เดือน ได้เรียนรู้ถึงความสำคัญและประโยชน์ รวมถึงวิธีการในการเชื่อมโยงเครือข่ายทางคุณค่าจึงเห็นพ้องต้องกันที่จะรวมตัวเป็นกลุ่มขึ้นใหม่จากฐานกลุ่มเดิมซึ่งมีความอ่อนแอและขาดพลังในการทำงาน โดยกลุ่มดังกล่าวประกอบด้วย

1. กลุ่มพัฒนาความมั่นคงในที่อยู่อาศัย
2. กลุ่มพัฒนาสิ่งแวดล้อม
3. กลุ่มวิทย์ชุมชนเพื่อการประชาสัมพันธ์
4. กลุ่มสหกรณ์การเกษตร/ออมทรัพย์/กองทุนหมู่บ้าน/กองทุนเพื่อสังคม
5. กลุ่มพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสวัสดิการ
6. กลุ่มรณรงค์การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของ

ประชาธิปไตย

7. กลุ่มเศรษฐกิจชุมชนและวิสาหกิจชุมชน

เมื่อผู้นำกลุ่มได้รวมตัวกันแล้วได้มีการวิเคราะห์ศักยภาพของแต่ละกลุ่ม ได้ข้อสรุปดังแสดงไว้ในตารางแสดงศักยภาพของกลุ่มภาคประชาชนในพื้นที่เดิมของจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผู้นำกลุ่มและสมาชิกมีความเชื่อมั่นว่าการรวมตัวขึ้นใหม่ในครั้งนี้ จะสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มได้ดีขึ้น

ตารางแสดงศักยภาพของกลุ่มภาคประชาชนในพื้นที่เดิมของจังหวัดสมุทรปราการ

ลำดับที่	กลุ่ม	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค	เป้าหมาย
1	กลุ่มพัฒนาความมั่นคงในที่อยู่อาศัย	1. CEO ให้ความสนใจต่อกลุ่มที่อยู่อาศัย 2. ผู้นำชุมชน มีความร่วมมือร่วมใจในการทำงานดี	1. ขาดข้อมูลที่สมบูรณ์ 2. ผู้นำชุมชนขาดพลังในการต่อรอง เพื่อนำปัญหาของชุมชนผลักดันสู่ปัญหาเชิงนโยบายในระดับจังหวัด 3. ผู้นำชุมชนมีความขัดแย้งต่อกัน และไม่ไว้วางใจต่อกันในด้านความโปร่งใส	1. รัฐบาลมอบหมายให้อพท. และการเคหะฯ ร่วมกับแกนนำกลุ่มภาคประชาชนในพื้นที่ร่วมทำงานร่วมรับผิดชอบด้านที่อยู่อาศัย 2. ภาครัฐให้การสนับสนุนงบประมาณ และวิชาการเสริมหนุน	1. จังหวัดไม่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูล รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับประชาชนไร้ที่อยู่และข้อมูลทะเบียนคนจนไม่ได้แยกแยะเป็นหมวดหมู่ไว้ทำให้ยากต่อการประสานงาน 2. การช่วยเหลือของรัฐบาลมีเงื่อนไขยุ่งยากมาก	ความสำเร็จภายในปี 2549-2552 1. มุ่งเน้นการทำงานเชิงรุกในพื้นที่เพื่อให้ผู้ด้อยโอกาสและผู้จดทะเบียนคนจนในสามารถมีบ้านมั่นคงเป็นของตนเอง
2	กลุ่มเศรษฐกิจชุมชนและวิสาหกิจชุมชน	1. มีศักยภาพในการผลิต 2. มีการปันผลรายได้สู่สมาชิก 3. เน้นภูมิปัญญาของท้องถิ่นและการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นเป็นหลัก	1. ไม่มีตลาดในการจำหน่ายสินค้าที่ถาวร 2. เงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอที่ผ่านมานั้นการพึ่งพิงความช่วยเหลือจากภาครัฐ 3. ขาดเครื่องมือที่ทันสมัย 4. สถานที่เก็บสินค้ามีน้อย 5. ขาดการประชาสัมพันธ์	1. การประสานกับเครือข่ายฯ มีโอกาสสูง 2. หากผู้นำมีความตั้งใจจริงมีโอกาสจะสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้	1. ขาดการประสานเชิงบูรณาการจากทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน	ความสำเร็จภายในปี 2548-2552 1. สามารถจัดหาและเช่าสถานที่จำหน่ายสินค้าชั่วคราวได้ ภายในช่วง 4 เดือน ระหว่าง ต.ค. 49 2. สามารถหาสถานที่ในการจำหน่ายสินค้าถาวรทั้งในและต่างประเทศได้

ลำดับ ที่	กลุ่ม	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค	เป้าหมาย
3	กลุ่มวิทย์ชุมชนเพื่อ การประชาสัมพันธ์	1.ได้เข้าร่วมทำงานกับโครงการ วิจัยในพื้นที่จังหวัด สมุทรปราการ ทำให้มีโอกาส ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านชุมชน 2.ผู้นำมีความรู้ความสามารถ	1.ขาดข้อมูลข่าวสาร ทำให้เป็น อุปสรรคต่อการประสานงาน 2.ขาดการประสานงานในทีม 3.ขาดศูนย์กลางการประสาน- งาน	1.มีโอกาพัฒนาทีมงาน พัฒนา ศักยภาพการเรียนรู้ด้าน สื่อมวลชน 2.มีโอกาสนำเสนอข้อมูลข่าวสาร เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลสินค้า ชุมชน ผ่านสื่อวิทยุโทรทัศน์ 3.มีโอกาต่อ ยอดองค์ความรู้ ด้านการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง	1.การประสานสัมพันธ์ ระหว่างหน่วยงานรัฐยังไม่ ดีนัก	ความสำเร็จภายในปี 2548- 2552 1.สร้างเครือข่าย ประชาสัมพันธ์อย่างครบ วงจรในพื้นที่จังหวัด สมุทรปราการ
4	กลุ่มพัฒนาชีวิตด้าน สวัสดิการ	1.ผู้นำกลุ่มมีความสามารถให้ ความรู้แก่ประชาชนและ สามารถประสานให้ประชาชน ได้ใช้สิทธิบัตร 30 บาท	1.ขาดความสามารถในการ รวมพลังผู้นำชุมชนที่มี ความสามารถมาทำงาน ร่วมเป็นทีม	1.เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้ เข้าใจระบบสวัสดิการ 2.มีโอกาจัดเวทีการเรียนรู้ ด้าน สวัสดิการ และระบบสุขภาพ ในชุมชน 3. มีหน่วยงานท้องถิ่นเสริมหนุน หนุนให้ความรู้ชุมชน	1.ขาดงบประมาณหนุน เสริม	ความสำเร็จภายในปี 2548- 2552 1.ต้องการให้ประชาชนใน ชุมชนต่างๆในพื้นที่ จังหวัดสมุทรปราการ มี หลักประกันสุขภาพ 2.เยาวชน/เด็ก/ชรา ได้รับ การดูแลอย่างเท่าเทียม กัน

ลำดับที่	กลุ่ม	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค	เป้าหมาย
5	กลุ่มกองทุน สหกรณ์ออม ทรัพย์/สหกรณ์ การเกษตร/ กองทุนเพื่อ สังคม	1. มีความชัดเจนของ โครงสร้าง องค์กรมีกฎกติกา ระเบียบ ปฏิบัติที่ดี 2. ผู้นำมีความรู้ ความสามารถ	1. สมาชิกขาดความรู้และไม่ สนใจต่อกิจกรรมของสหกรณ์ ส่วนใหญ่สมาชิกต้องการรู้ว่าจะ ได้รับเงินปันผลเพียงใด 2. ขาดการติดตามผลการใช้เงิน กู้ยืม ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ที่กู้ยืมหรือไม่	1. สามารถเชื่อมโยงเครือข่าย ระหว่างองค์กรผู้องค์กรได้ง่าย 2. มีทุนในการจัดการให้ความรู้แก่ สมาชิก	1. พ.ร.บ. 2. นโยบายรัฐ 3. ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน มีเงื่อนไขยุ่งยาก	ความสำเร็จภายในปี 2549 1. ให้การอบรมความรู้เรื่อง กองทุนหมู่บ้านแก่ สมาชิก และเชื่อมประสาน กับเครือข่ายเพื่อให้การกู้เงิน เป็นไปตามระเบียบอย่างชัดเจน
6	กลุ่มพัฒนา สิ่งแวดล้อม	1. ผู้นำมีใจต่องานสังคม 2. เครือข่ายภาคประชาชนมี ความเข้มแข็ง	1. ขาดความสามารถในการ รวมพลังผู้นำชุมชนที่มี ศักยภาพมาร่วมกันทำงาน	1. รัฐบาลให้ความสำคัญด้าน สิ่งแวดล้อม 2. มีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนให้ความสนใจ และให้ความร่วมมือด้าน สิ่งแวดล้อมระบบนิเวศ	1. ขาดงบประมาณสนับสนุน การฝึกอบรมแก่ชุมชน 2. การเมืองท้องถิ่นเข้ามา แทรกแซงการทำงานของกลุ่ม 3. ประชากรแฝงไม่ให้ความ ร่วมมือและไม่เข้าใจ	ความสำเร็จภายในปี 2549 - 2552 1. ผลักดันให้มีคณะกรรมการ ภาคประชาชนทำงานอย่าง ต่อเนื่อง 2. มีงบประมาณสนับสนุน ช่วยเหลือ ผู้นำชุมชนในการ ดำเนินงานและประสานงาน 3. สามารถพัฒนาและจัดระบบ สิ่งแวดล้อมในชุมชน

ลำดับที่	กลุ่ม	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค	เป้าหมาย
7	กลุ่มรณรงค์การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาธิปไตย	1.มีสมาชิกครอบคลุมพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ 2.มีเครือข่ายครอบคลุมระดับประเทศ	1.ผู้นำไม่มีเงินเดือนประจำ 2.ประชาชนยังไม่เข้าใจด้านการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน 3.ผู้นำขาดความรู้ด้านกฎหมาย 4.ประชาชนขาดจิตสำนึกในการมีส่วนร่วม ขาดความสามัคคี	1.มีกฎหมายรองรับ 2.ทำงานตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน 2540 3.หน่วยงานรัฐยอมรับการทำงานตามรัฐธรรมนูญ 4.มีโอกาสเป็นศูนย์กลางประสานงานในโครงการยุทธศาสตร์ภาคประชาชนตามนโยบายของรัฐ	1.ขาดงบประมาณสนับสนุนในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	1.ต.ค.-ธ.ค. 48 อบรมผู้นำให้เป็นวิทยากรเผยแพร่ประชาธิปไตย 2.ต.ค.-ก.พ.49 เข้าร่วมในโครงการส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยในองค์กร 3.2549-2551 ประชาชนมีความเข้าใจ รัฐธรรมนูญการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนมากขึ้น

การรวมตัวในช่วงที่ 2 หลังจากที่มีการรวมตัวเป็นกลุ่มในลักษณะตามพื้นที่ระยะหนึ่ง ได้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้นำกลุ่ม/องค์ภาคประชาชนขึ้น ทีมงานวิจัยได้ทำการแก้ไขและคลี่คลายปัญหา โดยจัดให้มีการเสริมองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับปัญหา รวมถึงการใช้หลักการ “แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง” จนสามารถคลี่คลายปัญหาได้ในระดับหนึ่ง และผู้นำกลุ่มสามารถจับมือทำงานกันได้อย่างต่อเนื่อง จนมีมติเห็นชอบที่จะร่วมมือกันเป็นพันธมิตรต่อกันในรูปแบบเครือข่ายทางสังคมด้วยเหตุผลดังนี้

1. เครือข่ายทางสังคมจะช่วยให้เกิดพลังต่อรองและสร้างความเข้มแข็งในการผลักดันปัญหาของชุมชนสู่ปัญหาเชิงนโยบายของจังหวัดได้ง่ายขึ้น
2. เครือข่ายทางสังคมจะเปิดโอกาสให้เจตนาภรณ์ของกลุ่มที่ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของชุมชนต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรปราการบรรลุผลสำเร็จเป็นรูปธรรมชัดเจนขึ้น
3. เครือข่ายทางสังคมจะเลือกการแก้ไขปัญหาของชุมชนต่างๆ ในจังหวัดสมุทรปราการโดยมุ่งการทำงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัดสมุทรปราการ ทั้งนี้ เครือข่ายได้พิจารณาเห็นว่าเป้าประสงค์ที่ 5, 6 ของจังหวัดสมุทรปราการเป็นเป้าหมายหลักที่เครือข่ายจะนำมาขับเคลื่อน เนื่องจากสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนและสามารถเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีแก่คนในชุมชนได้ชัดเจน โดยมีรายละเอียดดังนี้

เป้าประสงค์ที่ 5 ของจังหวัดสมุทรปราการ

จะทำให้ประชาชนของจังหวัดสมุทรปราการมีการเพิ่มและกระจายรายได้ที่ดี และมีความมั่นคงในชีวิตและความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย

กลยุทธ์ที่ 5

1. เพิ่มและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น เพื่อยกฐานะของผู้มีรายได้ต่ำ
2. จัดหาจัดสรรให้ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรปราการสามารถมีที่อยู่ที่ทำกินเป็นของตนเอง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ 1. ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรปราการ

2. สำนักงานคลังจังหวัดสมุทรปราการ

3. สำนักงานพัฒนา (พอส.)

เป้าประสงค์ที่ 6 ของจังหวัดสมุทรปราการ

จะทำให้จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่บ้านเมืองสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

กลยุทธ์ที่ 6

1. จัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. ฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ 1. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ

2. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นอกจากนั้นคณะกรรมการเครือข่ายทางสังคม ยังได้นำข้อมูลเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) มาร่วมพิจารณา พบว่าข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน โดยส่วนใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานหลายตัวชี้วัด จึงเป็นเหตุผลสนับสนุนที่สมควรหยิบยกเป้าประสงค์ที่ 5 และ 6 มาเป็นเป้าหมายสำคัญในการทำงานของเครือข่ายทางสังคม

แสดงข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของประชาชนประจำปี 2548

ที่	ตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน	เป้าหมาย%	ผล
1	หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลก่อนคลอด	100	99.8 ไม่ผ่าน
2	แม่ที่คลอดลูกได้รับทำคลอด/ดูแลหลังคลอด	100	99.0 ไม่ผ่าน
3	เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่ต่ำกว่า 2,500 กรัม	100	99.9 ไม่ผ่าน
4	เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี ได้รับวัคซีนครบ	100	99.9 ไม่ผ่าน
5	เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างน้อย 4 เดือนแรก	90	97.2 ผ่าน
6	เด็ก 0 – 5 ปี กินอาหารเหมาะสม/เพียงพอ	100	100.0 ไม่ผ่าน
7	เด็ก 6 – 15 ปี ได้กินอาหารถูกต้องครบถ้วน	100	100.0 ไม่ผ่าน
8	เด็ก 6 – 12 ปี วัคซีนป้องกันโรคครบ	100	100.0 ไม่ผ่าน
9	ครัวเรือนได้กินอาหารมีคุณภาพได้มาตรฐาน	90	91.9 ผ่าน
10	ครัวเรือนมีความรู้การใช้รับตรวจสุขภาพประจำปี	100	91.5 ไม่ผ่าน
11	คนอายุอายุ 35 ปีขึ้นไปได้รับตรวจสุขภาพประจำปี	30	91.8 ผ่าน
12	ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย	100	95.5 ไม่ผ่าน
13	ครัวเรือนมีน้ำสะอาดดื่มและบริโภคพอตลอดปี	95	95.7 ไม่ผ่าน
14	ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี	95	95.5 ไม่ผ่าน
15	ครัวเรือนจัดบ้านเรือน/บริเวณถูกสุขลักษณะ	95	93.5 ไม่ผ่าน
16	ครัวเรือนมีถูกรบกวนจากมลพิษ	100	90.4 ไม่ผ่าน
17	ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกวิธี	100	94.5 ไม่ผ่าน
18	ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	100	95.5 ไม่ผ่าน
19	ครัวเรือนมีความอบอุ่น	100	95.1 ไม่ผ่าน
20	เด็กอายุ 3 – 5 ปี รับบริการเตรียมความพร้อม	100	99.6 ไม่ผ่าน
21	เด็กอายุ 6 – 15 ปี รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	100	99.9 ไม่ผ่าน

22	เด็กจบภาคบังคับ 9 ปี ได้เรียนต่อมัธยมปลาย	50	95.2 ผ่าน
23	เด็กจบภาคบังคับ 9 ปี ได้ฝึกอบรบด้านอาชีพ	80	57.8 ไม่ผ่าน
24	คนอายุ 15 – 60 ปีเต็ม อ่านออก/เขียนไทยได้	100	99.9 ไม่ผ่าน
25	คนในครัวเรือนได้รับรู้ข่าวสาร	100	92.9 ไม่ผ่าน
26	คนอายุ 18 – 60 ปี มีอาชีพและรายได้	80	95.7 ผ่าน
27	รายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 20,000 บาทต่อคน/ปี	70	100.0 ผ่าน
28	ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	60	87.3 ผ่าน
29	คนในครัวเรือนไม่ติดสุรา	100	97.0 ไม่ผ่าน
30	คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	50	91.9 ผ่าน
31	คนตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไปปฏิบัติกิจกรรมศาสนา	100	93.0 ไม่ผ่าน
32	คนสูงอายุได้รับการดูแลเอาใจใส่	100	99.9 ไม่ผ่าน
33	คนพิการได้รับการดูแลใจใส่	100	95.8 ไม่ผ่าน
34	ครัวเรือนมีคนเป็นสมาชิกกลุ่มในหมู่บ้าน/ตำบล	100	74.0 ไม่ผ่าน
35	ครัวเรือนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น	30	80.5 ผ่าน
36	ครัวเรือนเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะหมู่บ้าน	100	84.4 ไม่ผ่าน
37	คนที่มีสิทธิ์ได้ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง	100	97.0 ไม่ผ่าน

ที่มาข้อมูล : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

เครือข่ายทางสังคม ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการของเครือข่ายและจัดทำพันธะสัญญากัน
ขึ้นในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2548

วิเคราะห์ศักยภาพของเครือข่ายทางสังคม

คณะกรรมการเครือข่ายทางสังคม ได้ระดมความคิดและวิเคราะห์ศักยภาพของเครือข่าย
พบข้อมูลสรุปดังนี้

- จุดแข็ง**
1. ผู้นำกลุ่มภาคประชาชนบางกลุ่ม มีภาระใจต่อส่วนรวม และมีจิตสาธารณะ แต่ผู้นำอีก
หลายกลุ่มมีภาระใจต่องานส่วนรวมแต่ขาดความจริงใจ
  2. ผู้นำกลุ่มภาคประชาชนมีประสบการณ์ในการทำงานชุมชนและมีพลังในการรวม
มวลชน รวมถึงมีผลงานด้านการพัฒนาท้องถิ่น และมีศักยภาพ
- จุดอ่อน**
1. ผู้นำกลุ่มภาคประชาชนยังขาดความจริงใจต่อกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลายคนมี
ความขัดแย้งต่อกัน

2. ผู้นำกลุ่มภาคประชาชน ทำงานไม่มีเงินเดือนจึงขาดทุนทรัพย์ในการขับเคลื่อน
3. ผู้นำกลุ่มภาคประชาชนหลายคนทำงานหลายบทบาท จึงมีอุปสรรคในการจัดสรรเวลาในการมาเข้าร่วมประชุมกับเครือข่าย ทำให้การดำเนินงานหลายเรื่องเป็นไปด้วยความล่าช้า

โอกาส มีโอกาสเข้าถึง CEO ทำให้เกิดความคล่องตัวในการแก้ไขปัญหาของชุมชน

อุปสรรค การทำงานของภาครัฐมีงานซ้ำซ้อนกันหลายหน่วยงาน จึงยากต่อการประสานงาน

4. ความเป็นมาของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการที่ได้รับการอนุมัติจดทะเบียน ณ ปัจจุบันมีจำนวน 130 กลุ่ม ส่วนใหญ่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพันกับวิถีชีวิตของท้องถิ่น การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการยังมีความอ่อนแอในด้านระบบการบริหารจัดการ รวมถึงความต้องการในการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการและผู้นำชุมชนให้มีความพร้อมในการแข่งขันทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศอีกมาก นอกจากนี้ยังมีปัญหาในการทำงานร่วมกันเป็นทีม ทำให้เสียโอกาสทางการตลาดอยู่บ่อยครั้ง เพราะไม่สามารถรวบรวมพลังเพื่อจัดสรรทรัพยากรและสินค้าตามคำสั่งซื้อของลูกค้าได้ อีกทั้งยังไม่สามารถยกระดับคุณภาพของสินค้าและบริการให้ได้ตามมาตรฐานสากล

จากการที่ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้มีโอกาสมาเข้าร่วมโครงการวิจัยในครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอบางบ่อ และอำเภอเมือง ซึ่งมีวิสาหกิจชุมชนอยู่ 43 กลุ่ม ได้ร่วมกันพิจารณาเห็นว่าอำเภอบางบ่อ อำเภอเมือง เป็นเขตชุมชนที่มีความเจริญ จะมีผู้ว่างงานอยู่ค่อนข้างมาก โอกาสในการสร้างงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้แก่ประชาชนในพื้นที่มีทางเป็นไปได้สูง อีกทั้งวิถีชีวิตของคนในชุมชน มักขอความช่วยเหลือจากภาครัฐอยู่เสมอ เนื่องจากมีหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชนยื่นมือเข้ามาสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ซึมซับและปลูกฝังวิถีคิดแบบพึ่งพาผู้อื่นมาเป็นเวลาช้านาน ผลของการสนทนาหารือต่อกันได้ข้อสรุปว่าวิสาหกิจชุมชนในตำบลต่างๆ ควรจะรวบรวมตัวกันในรูปแบบของเครือข่าย จึงมีมติให้ใช้ชื่อว่าเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ โดยในเบื้องต้นจะเชื่อมโยงธุรกิจในกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

1. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์พลาสติกบางป่อ 2. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านเกษตรกรบางป่อพัฒนา 3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกะปิหอมกลุ่มแม่บ้านเกษตรสร้างโคก 4. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกชาตำบลบางเพ็ญ 5. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปทำน้ำปลาจากปลากะตัก 6. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนชุมชนบ้านไร่พริก 7. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์ช่อทิพย์	}	จดทะเบียนแล้ว เป็นกลุ่มที่ยังไม่ได้จดทะเบียน

ทั้งนี้ ได้เลือกตั้งคณะกรรมการเครือข่ายพันธมิตรทางคุณค่ารวม 12 คน อีกทั้งได้ร่วมกันคิดและได้จัดทำแผนกลยุทธ์ของเครือข่ายเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการดำเนินงานเรียบร้อยแล้ว รวมถึงได้ร่วมลงนามในพันธะสัญญาต่อหน้า CEO และสื่อมวลชนไปแล้วในวันที่ 13 กรกฎาคม 2549 ณ ห้องประชุม 1 ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ

วิเคราะห์ศักยภาพของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

- จุดแข็ง**
1. ผู้นำมีภูมิปัญญา และสามารถนำภูมิปัญญามาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มได้
  2. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

- จุดอ่อน**
1. ขาดความสามารถในด้านการบริหารจัดการ
  2. มีแนวคิดแบบพึ่งพาผู้อื่นรอการช่วยเหลือจากภาครัฐและบุคคลภายนอกเป็นหลัก
  3. ขาดแหล่งเงินทุนในการขยายธุรกิจ
  4. มีความอ่อนแอในการทำงานร่วมกันเป็นทีม
  5. การตลาดอยู่ในวงจำกัด

- โอกาส**
1. มีโอกาสขยายตลาดเนื่องจากอยู่ใกล้สนามบินสุวรรณภูมิ
  2. มีโอกาสในการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับประชาชนในชุมชนสูง

- อุปสรรค** ไม่กล้าเสี่ยงในการลงทุน เพราะไม่มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการเพื่อการตัดสินใจ

● **การดำเนินการของเครือข่ายในปัจจุบัน**

เครือข่ายพันธมิตรแห่งคุณค่าที่เกิดขึ้นจากโครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” ในครั้งนี้ ได้มีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างกัน และได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินการต่าง ๆ ไปแล้วดังมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่าย	การดำเนินการของเครือข่ายในปัจจุบัน
1	ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายในขั้นต้น ประกอบด้วย	
1.1	เครือข่ายทางการเงิน	1.1 ได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมกับทีมวิจัยและเห็นชอบที่จะเข้าร่วมเป็นพันธมิตรซึ่งกันและกัน โดยได้ทำพันธะสัญญาและบันทึกข้อตกลงร่วมกันไว้แล้ว
1.2	เครือข่ายทางวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ	1.2 มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ของเครือข่ายเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่ยังมีได้นำแผนของเครือข่ายไปดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่สมาชิกแต่ได้รายงานและให้สัญญาด้วยวาจาต่อ CEO เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2549 ณ ห้องประชุม 1 ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการว่าจะนำแผนงานไปดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
2	ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายที่แท้จริงประกอบด้วย	
2.1	เครือข่ายทางสังคม	2.1 ได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมกับทีมวิจัยและเห็นชอบที่จะเข้าร่วมเป็นพันธมิตรซึ่งกันและกัน โดยได้ทำพันธะสัญญาและบันทึกข้อตกลงร่วมกันไว้แล้ว
2.2	เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ	2.2 มีการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนแม่บทของเครือข่ายเป็นที่เรียบร้อยแล้ว มีการนำแผนงานบางส่วนของเครือข่ายไปดำเนินการให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกไปแล้ว เครือข่ายทางสังคมได้ลงนามในพันธะสัญญาต่อกันในวันที่ 28 ก.พ. 49 ส่วนเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการได้ลงนามพันธะสัญญาต่อกันในวันที่ 13 กรกฎาคม 49 โดยทั้ง 2 เครือข่ายได้รายงานผลต่อ CEO เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2549 ณ ห้องประชุม 1 ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ 2.3 มีองค์กรรองรับเพื่อทำหน้าที่ให้การบริหารจัดการ 2.4 มีแผนการดำเนินงานและได้นำแผนงานบางส่วนไปปฏิบัติเพื่อให้บริการแก่สมาชิก โดยสามารถประเมินผลได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน

● วัตถุประสงค์/เป้าหมายของแต่ละเครือข่าย และแนวทางการดำเนินการ

เครือข่ายทางการเงิน การรวมตัวเป็นเครือข่ายพันธมิตรแห่งคุณค่าของเครือข่ายการเงินในครั้งนี้ ได้คัดเลือกคณะกรรมการ 10 คน เพื่อวางกรอบทิศทางการบริหารจัดการเครือข่าย โดยคณะกรรมการประกอบด้วย

1. นายไพรัตน์	ยิ่งยงค์
2. หม่อมหลวงสกุล	มาลากุล
3. นางสาววงจันทร์	โรจนพิทักษ์
4. นายธีรวงศ์	เหมวัน
5. นางสาวสุกัญญา	บุญฤทธิ์
6. นางสาวทัศนีย์	เพ็ญสำอางค์
7. นายเทวินทร์	วงษ์นรินทร์
8. นายตระกูล	ดวงทับทิม
9. นางดารีกุล	เพิ่มพูล
10. นางสาวบุสดี	ละสิกุล

วัตถุประสงค์ คณะกรรมการเครือข่ายทางการเงินได้ร่วมประชุมและมีมติตกลงร่วมกันในด้านวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเชื่อมโยงธุรกิจในด้านารรับฝากเงินและขยายช่องทางการเชื่อมโยงธุรกิจให้ครอบคลุมทุกด้าน
2. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างผู้นำของเครือข่าย
3. เพื่อเสริมศักยภาพในการบริหารจัดการธุรกิจทางการเงินแก่ผู้นำของเครือข่าย โดยวิธีการจัดอบรม ดูงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านธุรกิจการเงินกับผู้นำในสถาบันการเงินชั้นนำของภาคเอกชน
4. เพื่อนำเสนอแนวทางแต่คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ เรื่อง”การพัฒนา ปรับปรุงสวัสดิการในด้านต่าง ๆ แก่สมาชิกเครือข่าย”

เป้าหมาย (2549 – 2551)

1. สหกรณ์ในเครือข่ายมีการเชื่อมโยงธุรกิจต่อกันอย่างกว้างขวาง
2. ผู้นำเครือข่ายมีความไว้วางใจต่อกัน และมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
3. ผู้บริหารและผู้นำของเครือข่ายมีความรู้ มีความสามารถในการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ

4. แนวทาง “การพัฒนา ปรับปรุงสวัสดิการในด้านต่าง ๆ แก่สมาชิกเครือข่าย ได้รับความเห็นชอบจากการดำเนินงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีอำนาจในการอนุมัติและตัดสินใจ ตลอดจนสามารถนำแนวทางไปใช้เพื่อการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีแก่สมาชิกของเครือข่าย

เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ ได้คัดเลือกคณะกรรมการของเครือข่าย จำนวน 12 คน เพื่อวางกรอบทิศทางการดำเนินงานรวมถึงการบริหารจัดการเครือข่ายให้เกิดความยั่งยืน โดยคณะกรรมการประกอบด้วย

1. นายธนาวุฒิ	ทิพย์ประเสริฐ
2. นายศักดิ์ชัย	โกศัชชवाल
3. นางสาวหยุด	พูลสวัสดิ์
4. นางมะลิ	เกิดแสง
5. นางมณีนาถ	อินทรประสิทธิ์
6. นายมงคลรัตน์	พุกะนัดด์
7. นางสาวดา	ยี่สุน
8. นายบุญยืน	ช่วยเจริญสุข
9. นายไพโรจน์	เหลือสิน
10. นางสุนันท์	ควงนิล
11. นายศักดิ์ชัย	โกศัชชवाल
12. นายสิทธิชัย	โรจน์รัตนชัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาการจัดการธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่ผู้นำชุมชนและผู้ประกอบการในชุมชน
3. เพื่อส่งเสริมอาชีพและการสร้างงานแก่ประชาชนในชุมชน

เป้าหมาย 2549 – 2551

1. ชุมชนต่าง ๆ ในเขตอำเภอเมือง อำเภอบางป่อของจังหวัดสมุทรปราการ มีระบบการจัดการธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนที่ดีมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
2. ผู้นำชุมชนและผู้ประกอบการในชุมชนมีความรู้ความสามารถในการเป็นแกนนำที่มีศักยภาพของชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาเครือข่ายให้เข้มแข็งและสามารถสร้างเครือข่ายให้ครอบคลุมในทุกชุมชนของจังหวัดสมุทรปราการ

3. เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนสามารถสร้างงานให้แก่ประชาชนทั้ง 5 อำเภอ 1 และกิ่งอำเภอ ได้มีงานทำและมีรายได้ที่มั่นคงสามารถพึ่งพิงตนเองได้

เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ

เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ ได้จัดตั้งขึ้นด้วยความพร้อมใจของผู้นำเครือข่ายสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ(กลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน) และผู้นำเครือข่ายกลุ่มอาชีพจังหวัดสมุทรปราการ(กลุ่มสหกรณ์ภาคประชาชน)จัดเป็นความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายที่แท้จริง โดยทั้ง 2 กลุ่ม ได้พิจารณาคัดเลือกคณะกรรมการของตนขึ้นมา เป็นคณะกรรมการของเครือข่าย ความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ โดยได้มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ไว้ เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงาน ตลอดจนได้นำแผนงานบางส่วนไปปฏิบัติ เพื่อให้บริการแก่สมาชิกไปบ้างแล้ว โดยคณะกรรมการจากเครือข่ายสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 15 คน และคณะกรรมการจากเครือข่ายกลุ่มอาชีพจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 18 คน

รวมคณะกรรมการเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ รวม 32 คน ดังรายชื่อ

1. นายมงคลศักดิ์	พุกะนัดด์
2. นายวิทยา	รุ่งเจริญชัยศิลป์
3. นายวิวิทธิ	อินทศิริ
4. นางนันทพร	สุขไสว
5. นายไพรัตน์	ยิ่งยงค์
6. นางดารีกุล	เพิ่มพูล
7. นายสลักเพชร	สารทอง
8. นางมงคล	ทองคำ
9. นายประทีป	โมวพรหมานุช
10. นายทัศน์	โสภาคศิษฐ์
11. นายเชษฐศักดิ์	เพชรบัญชา
12. นายเสกสุวัชร	บริสุทธิ์นฤดม
13. นายวิเชียร	เพ็ชรดี
14. นายทัศน์	วิมาลัย
15. หม่อมหลวงสกุล	มาลากุล
16. นางมะลิ	เกิดแสง
17. นางสาวหยุด	พลสุวัสด์

18. นายวิชัย	เกิดแสง
19. นางลาวัลย์	แย้มแสงทอง
20. นางสุชีลา	วัฒนผาสุก
21. นางอังคณา	ขาวเผือก
22. นางวี	วงษ์ศรี
23. นางชวนชื่น	บุญเหลือ
24. นางสาววันดี	ทองเรือง
25. นายศักดิ์ชัย	โคกซ้ชชวาล
26. นายสิทธิชัย	โรจน์รัตนชัย
27. นางชินานาง	วาวตะคุ
28. นางสมศรี	เหล่าจันทร์
29. นางอัญชลี	กลมเกลี้ยง
30. นายประทีป	แจ่มกลาง
31. นางฉลวย	เพียรหาศิลป์
32. นางเบญจวรรณ	จารุเพ็ญพูลสุข

วัตถุประสงค์ คณะกรรมการเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิชาการได้ร่วมประชุมและมีมติกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อร่วมกันจัดตลาดถาวรทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อเป็นสถานที่จัดจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ของสมาชิกเครือข่าย
2. เพื่อให้บริการทางการศึกษา “ด้านการบริหารและการจัดการธุรกิจอย่างมืออาชีพ” แก่ผู้นำของเครือข่าย

เป้าหมาย (2549 – 2551)

10. ได้ตลาดถาวรทั้งภายในและภายนอกประเทศเพื่อเป็นแหล่งจัดจำหน่ายสินค้า/ผลิตภัณฑ์ของสมาชิก
2. ผู้นำกลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียนและผู้นำกลุ่มสหกรณ์ภาคประชาชน มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการธุรกิจ (ทั้งด้านงาน เงิน คน) อย่างมืออาชีพ
3. มีคู่มือเพื่อการศึกษาไว้ใช้รวม 2 เล่ม ใน ปี 2549
มีคู่มือเพื่อการศึกษาไว้ใช้รวม 2 เล่ม ใน ปี 2550
มีคู่มือเพื่อการศึกษาไว้ใช้รวม 2 เล่ม ใน ปี 2551

เครือข่ายทางสังคม

แกนนำทั้ง 7 กลุ่ม ได้พร้อมใจกันเลือกตั้งคณะกรรมการเครือข่ายทางสังคมขึ้นรวม 20 คน และได้ลงนามในพันธะสัญญาระหว่างกันในวันที่ 28 ก.พ. 49 โดยได้มีการวิเคราะห์ศักยภาพของเครือข่าย และจัดทำแผนแม่บทเพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานไว้ ทั้งนี้แผนบางส่วนได้ดำเนินการให้บริการแก่ประชาชนในชุมชนไปแล้ว สำหรับคณะกรรมการประกอบด้วย

1. นางประภาจิต สว่างพัฒนา
2. นางสาวมยุรี เล็ดลอด
3. นางกาญจนา แก่นจันทร์แดง
4. นายนพพร ขำพร้อม
5. นางสาวสนอง ถ้ายเข้ม
6. นายสมัย ส่งเสริม
7. นายสุพร อรุณสวะสดี
8. นายวิโรจน์ เวทวงศ์
9. นางสาวสุดารัตน์ บ้านค่าน
10. นายสุชาติ กลิ่นมาหอม
11. นางฉลวย ถาวรศักดิ์
12. นายทวี ถาวรศักดิ์
13. นางสาวงามพิศ โกสราภรณ์
14. นางศิริ วงษ์เปรม
15. นายภูหะพัฒน์ มั่งมี
16. นายสายบัว กันภัย
17. นายสุจรีต บุญรอด
18. นางสมคิด ทองโบราณ
19. นางทัศนพร เพ็ญมตะเคียน
20. นางสาวพัชริน นาคเนียมบุญมี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองและผลักดันปัญหาของชุมชนสู่ปัญหาเชิงนโยบายระดับจังหวัด
2. เพื่อการมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย แก่คนจนจดทะเบียนและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

3. เพื่อการมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมถึงการเพิ่มรายได้และการลดรายจ่ายของสมาชิกในชุมชน เพื่อศึกษาแนวทางและความเป็นไปได้ในเรื่อง การพัฒนาอาชีพบนวิถีทางสหกรณ์ โดยจัดทำผ่านโครงการนำร่อง “บ้านมั่นคงชุมชนนางนวลร่วมพัฒนา” เพื่อการติดตามความสำเร็จ ของโครงการนำร่อง “บ้านมั่นคงชุมชนนางนวลร่วมพัฒนา” โดยมุ่งหวังว่าประชาชนในชุมชน จะมีอาชีพหลักที่มั่นคง มีรายได้ มีการลดค่าใช้จ่ายของครัวเรือน รวมถึงมีการออม พร้อมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในการทำงานและการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกัน บนวิถีทางแห่งสหกรณ์ โดยสามารถพึ่งพิงตนเองได้

4. เป้าหมาย (ปี 2549 – 2552)

1. ปัญหาของชุมชนได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม
2. คนจนจดทะเบียนและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม มีบ้านที่อยู่อาศัย และที่ทำกินเป็นของตนเอง
3. ประชาชนในชุมชนมีความรู้ด้านสิทธิประโยชน์และมีหลักประกันสุขภาพโดยถ้วนหน้า

● แนวทางการดำเนินการ

การดำเนินการวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ใช้ลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ภายใต้กรอบแนวคิดการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร ซึ่งการดำเนินงานโดยส่วนใหญ่เป็นไปตามแผนงานที่ตั้งไว้ แต่มีการปรับแผนในบางช่วงเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของกลุ่มในพื้นที่จังหวัด โดยมีแนวทางการดำเนินงานที่ทีมวิจัยได้กำหนดกรอบไว้ดังแสดงในตารางบทที่ 3 แผนงานการดำเนินการของทีมวิจัยจังหวัดสมุทรปราการ (หน้า 38 – 51)

● ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการในครั้ง นี้ พิจารณาได้ 2 ประเด็น ได้แก่

1. บริบทของทีมวิจัย ได้แก่

- การยึดมั่นในกรอบแนวคิดของการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร
- สามารถบริหารจัดการได้ตามแผนงานที่ตั้งไว้ (ทั้งแผนงาน แผนเงิน และแผนคน)

โดยยึดหลัก Plan Do Check Action อย่างต่อเนื่อง แม้จะต้องมีการปรับแผนงานอยู่หลายครั้งเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของกลุ่ม อาทิเช่น ต้องแยกจัดเวทีการประชุมระหว่างกลุ่มภาคประชาชน และกลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน เนื่องจากผู้นำไม่ลงรอยต่อกัน อีกทั้งมีความขัดแย้งในระดับบุคคล อันเนื่องจากการไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน และการขาดความไว้วางใจต่อกันในด้านความโปร่งใสในอดีตที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ทีมงานวิจัยได้เพียรพยายามหาวิธีการและใช้กระบวนการบริหารอย่างครบวงจร จึงช่วยลดอุปสรรคและมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายได้ระดับหนึ่ง

- การลงพื้นที่ของทีมวิจัยอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- การสร้างความสัมพันธ์และความผูกพันทางใจระหว่างผู้นำกลุ่มกับทีมงานวิจัย
- การชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย การรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอและ

ต่อเนื่องต่อCEOและผู้บริหารของจังหวัดที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนช่วยเสริมความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรอย่างมาก

- การยึดหลัก “แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง” ในการแก้ไขปัญหา ช่วยทำให้ผู้นำกลุ่มภาคประชาชน และกลุ่มสหกรณ์จดทะเบียนให้ผนึกกำลังร่วมกันได้

2. บริบทของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนและกลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นอุปสรรคต่อการเชื่อมโยงเครือข่ายได้แก่

ปัจจัยแวดล้อมภายในของกลุ่ม

ด้านตัวผู้นำกลุ่ม

กลุ่มภาคประชาชน มีจุดเด่นในด้านความตั้งใจและมุ่งมั่นต่อการมีส่วนร่วมในการเชื่อมโยงเครือข่ายดี มาก อีกทั้งมีจิตสาธารณะ จึงส่งผลในการเชื่อมโยงพันธมิตรในกลุ่มภาคประชาชนเกิดพลังสูง แต่ในขณะเดียวกันมีจุดอ่อนในตัวผู้นำที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานเชื่อมโยงเครือข่ายในครั้งนี้ กล่าวคือ ผู้นำภาคประชาชนส่วนใหญ่ขาดองค์ความรู้ อีกทั้งผู้นำบางคน ขาดการยอมรับในเรื่องความโปร่งใส จึงเกิดความขัดแย้งภายในใจระหว่างกัน ซึ่งเป็นอุปสรรคทำให้โอกาสในการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรระหว่างกลุ่ม

ภาคประชาชนและภาคสหกรณ์ที่จดทะเบียนเป็นไปด้วยความยากลำบาก ทั้งนี้ทีมงานวิจัย จึงต้องใช้เวลามากเพื่อแก้ไขปัญหาด้านนี้โดยยึดหลัก “แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง” เป็นกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนกลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน

มีจุดเด่นในการบริหารจัดการ มีโครงสร้าง รูปแบบ ระเบียบปฏิบัติที่ดีและเอื้ออำนวยต่อการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร แต่มีจุดอ่อนที่พบก็คือ ผู้นำขาดภาวะใจในการเข้ามามีส่วนร่วมอีกทั้งระเบียบข้อบังคับขององค์กรก็เป็นอุปสรรคต่อการมาเข้าร่วมประชุม ทำให้ต้องส่งตัวแทนสลับหน้ามาประชุม ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความล่าช้ายิ่งขึ้น

ปัจจัยแวดล้อมภายนอก

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

- ◆ ผู้ว่า CEO และนายกเหล่ากาชาดจังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้งสมาชิกวุฒิสภาได้ให้ความสนใจต่อโครงการวิจัยโดยมาเป็นประธานเข้าร่วมประชุมในเวทีสำคัญหลายครั้ง อีกทั้งยังเป็นโอกาสให้ทีมงานวิจัยได้รายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงได้ให้กำลังใจแก่ผู้นำกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการเป็นอย่างดี
- ◆ สหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการและทีมงานให้ความร่วมมือในการประสานงานดี
- ◆ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2 เมษายน 2549 ที่ผ่านมารวมถึงการเมืองท้องถิ่นมีอิทธิพลอย่างมากต่อการจัดเวทีการประชุม ทำให้ต้องเลื่อนการประชุมอยู่บ่อยครั้ง ส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องในการเชื่อมโยงเครือข่ายในจังหวัดสมุทรปราการ

ตารางแสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและส่งผลกระทบต่อการทำงานเครือข่าย

บริบทของทีมงานวิจัย	ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก : ผลสำเร็จ/ผลกระทบ
<p>ต่อผลสำเร็จ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยึดมั่นในกรอบแนวคิดของการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร - การบริหารจัดการ (แผนงาน,แผนเงิน,แผนคน).ให้สอดคล้องกับแผนงานที่ตั้งไว้อย่างครบวงจรโดยยึดหลัก Plan Do check Action * การลงพื้นที่ของทีมวิจัยอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง * การสร้างความสัมพันธ์และความผูกพันทางใจกับผู้นำกลุ่ม/องค์กร * การชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย การรายงานผล การดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องต่อ ผู้ว่า CEO * การยึดหลัก “แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง” เป็นกลยุทธ์แก้ปัญหาความขัดแย้งในระดับบุคคลของกลุ่มผู้นำ 	<p>ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก : ผลสำเร็จ/ผลกระทบ</p> <p>ต่อผลสำเร็จ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารระดับสูงของจังหวัดให้ความสนใจต่อโครงการวิจัยดี - สหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการและทีมงานให้ความร่วมมือในการประสานงานดี <p>ต่อผลกระทบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2 เมษายน 2549 ที่ผ่านมารวมถึงการเมืองท้องถิ่นมีอิทธิพลอย่างมากต่อการจัดเวทีการประชุม ทำให้ต้องเลื่อนการประชุมอยู่บ่อยครั้ง

จากตารางจะเห็นได้ว่า ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรตามความคาดหวังมีอยู่ 2 ระดับ ได้แก่ ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายขั้นต้นและความสำเร็จในการเชื่อมโยงเครือข่ายที่แท้จริง

◆ ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายขั้นต้น

กลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน ซึ่งได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมกับทีมวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการและมีความเห็นชอบร่วมกันที่จะเข้าร่วมเป็นพันธมิตรซึ่งกันและกัน โดยได้ทำพันธะสัญญาข้อตกลงร่วมกัน และรายงานผลต่อผู้ว่าผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการและสื่อมวลชนในวันที่ 13 กรกฎาคม 2549 ระหว่างเวลา 09.00 – 14.00 น. ณ ห้องประชุม 1 ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ รวม 2 เครือข่าย ดังนี้

1. เครือข่ายทางการเงิน
2. เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

โดยผู้นำกลุ่มได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมกับทีมวิจัย และมีการจัดทำแผนกลยุทธ์ไว้เรียบร้อยแล้ว แต่ยังมีได้นำแผนงานไปดำเนินงาน เพื่อประโยชน์แก่สมาชิกแต่อย่างใด

◆ ความสำเร็จในการเชื่อมโยงเครือข่ายที่แท้จริง

กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ซึ่งได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมกับทีมวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการและมีความเห็นชอบร่วมกันที่จะเข้าร่วมเป็นพันธมิตรซึ่งกันและกัน และรายงานผลต่อผู้ว่าผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการและสื่อมวลชนในวันที่ 13 กรกฎาคม 2549 ระหว่างเวลา 09.00 – 14.00 น. ณ ห้องประชุม 1 ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ รวม 2 เครือข่าย ดังนี้

1. **เครือข่ายทางสังคม** ได้ทำพันธะสัญญาข้อตกลงร่วมกัน ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2549 โดยผู้นำเครือข่ายได้จัดทำแผนชุมชนของตนเอง โดยมุ่งเน้นการพึ่งพิงตนเองเป็นสำคัญ อีกทั้งได้นำแผนชุมชนของตำบลต่างๆ มาพิจารณาร่วมกัน และจัดทำเป็นแผนแม่บท ระยะเวลา 2549 – 2551 รวม 3 ปีเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยแผนงานดังกล่าวจะผลักดันเป็นแผนเชิงนโยบายในระดับจังหวัด เพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนโดยภาคประชาชนผ่านเครือข่ายทางสังคม ซึ่งคณะกรรมการมีความมั่นใจว่าการรวมตัวเป็นเครือข่ายในครั้งนี้จะทำให้เกิดการต่อรองที่จะส่งผลให้การแก้ไขปัญหาของชุมชนเกิดความสำเร็จอย่างได้ผลเป็นรูปธรรมได้ นอกจากนี้ผู้นำเครือข่ายได้นำแผนบางส่วนไปปฏิบัติเพื่อให้บริการแก่สมาชิก จนเกิดผลที่สามารถประเมินได้

2. **เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ** ได้ทำพันธะสัญญาข้อตกลงร่วมกัน ในวันที่ 13 กรกฎาคม 2549 และได้จัดทำแผนกลยุทธ์ โดยได้นำแผนบางส่วนไปปฏิบัติเพื่อให้บริการแก่สมาชิก จนเกิดผลที่สามารถประเมินได้

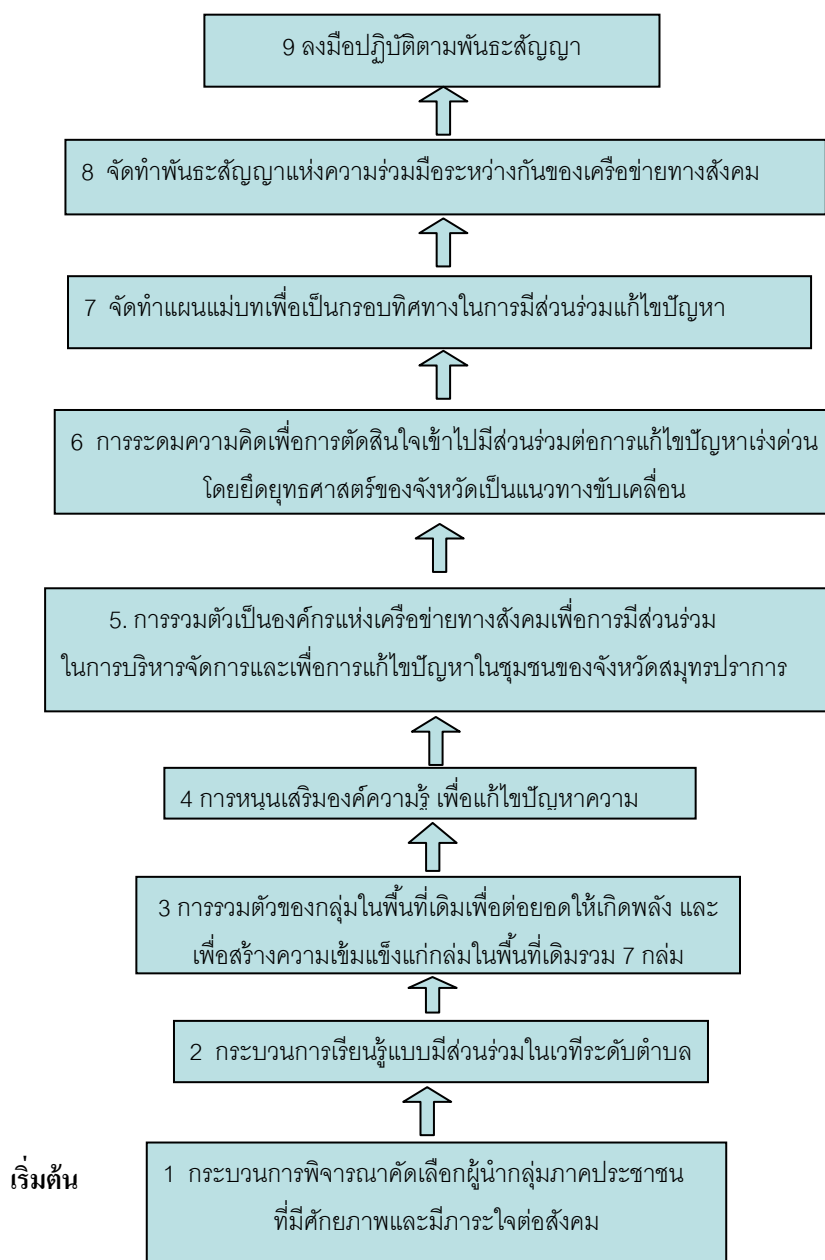
บทที่ 5 บทสังเคราะห์เครือข่ายคุณค่ากับการแก้ปัญหาความยากจน

5.1 ตัวแบบในการวิเคราะห์

หากจะพิจารณาตัวแบบในการวิเคราะห์ ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายในครั้งนี้สามารถแยกเป็น 3 รูปแบบได้แก่

1. **ตัวแบบในการวิเคราะห์กลุ่มภาคประชาชน** เกิดความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายที่แท้จริงรวมโดยใช้ชื่อว่าเครือข่ายทางสังคมซึ่งมีตัวแบบในการวิเคราะห์ตามลำดับดังภาพ

แสดงตัวแบบในการวิเคราะห์การเชื่อมโยงเครือข่ายของกลุ่มภาคประชาชน

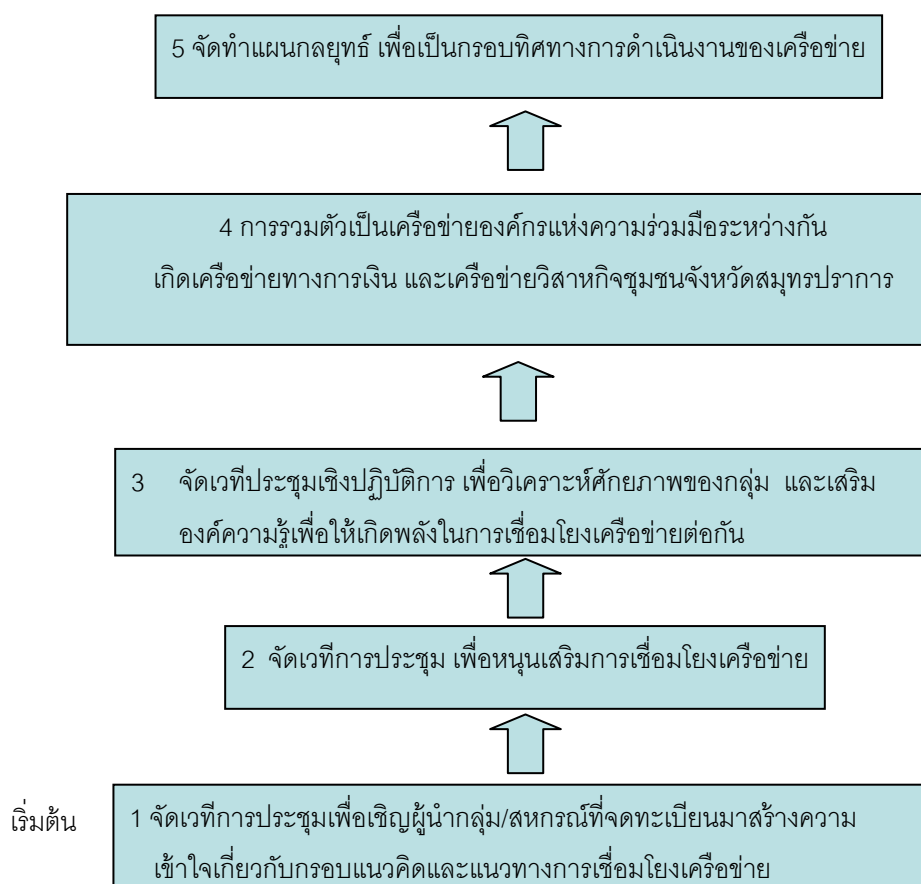

2. ตัวแบบในการวิเคราะห์กลุ่ม/สหกรณ์ที่จดทะเบียน

การรวมตัวเป็นเครือข่ายกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนและสหกรณ์ที่จดทะเบียนสามารถรวมตัวกันเป็นเครือข่ายได้สำเร็จ แต่จัดเป็นความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายขั้นต้น รวม 2 เครือข่าย ได้แก่

1. เครือข่ายทางการเงิน เป็นการรวมตัวของกลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน
2. เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ เป็นการรวมตัวของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียน โดยมีตัวแบบในการวิเคราะห์ดังนี้

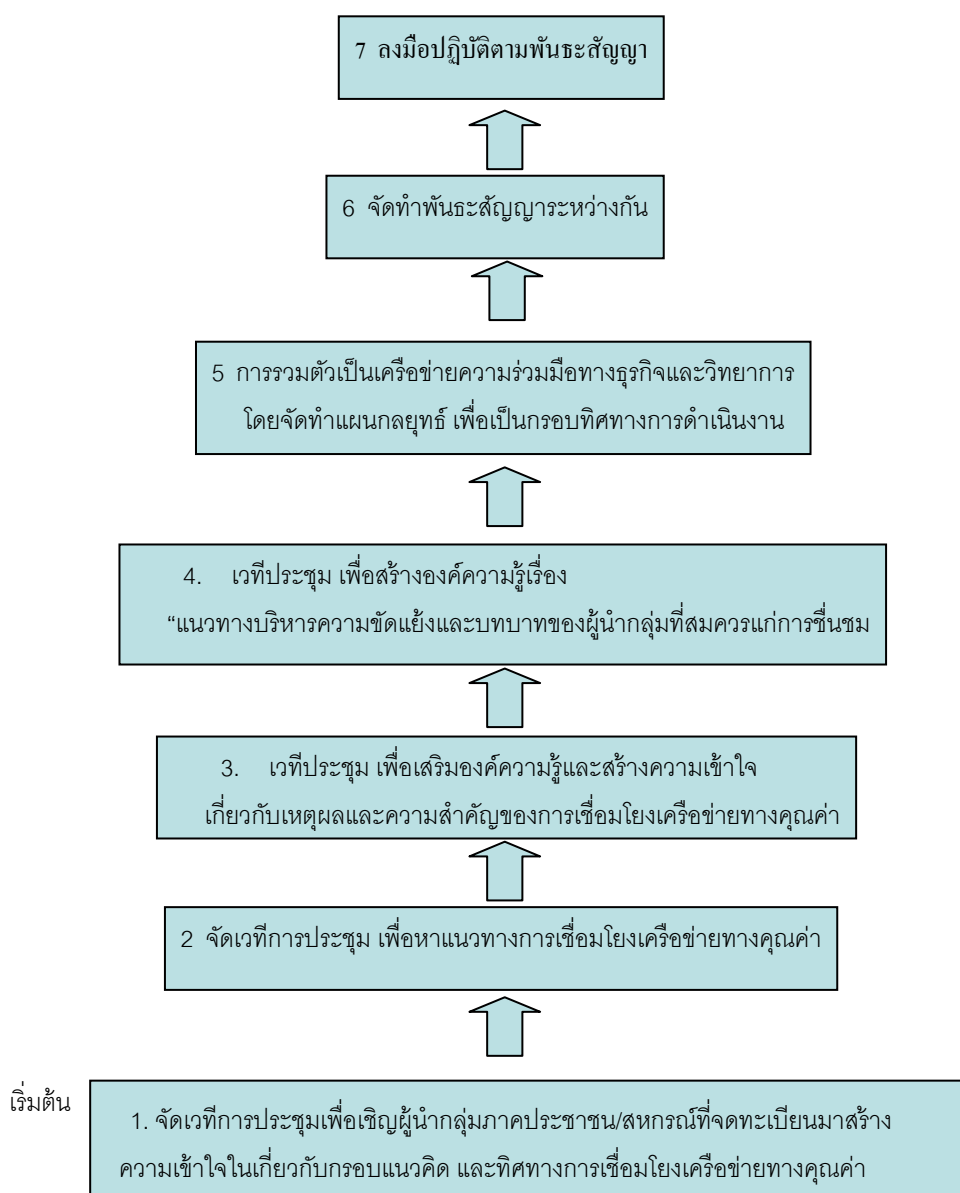
แสดงตัวแบบในการวิเคราะห์การเชื่อมโยงเครือข่ายของกลุ่ม/สหกรณ์ที่จดทะเบียน

3. ตัวแบบในการวิเคราะห์กลุ่มภาคประชาชนและสหกรณ์ที่จดทะเบียน

กลุ่มภาคประชาชนและสหกรณ์ที่จดทะเบียน สามารถรวมตัวเป็นเครือข่ายพันธมิตร ที่แท้จริง ใช้ชื่อว่าเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ นับว่าเป็นโอกาสที่ดี เนื่องจากสหกรณ์ที่จดทะเบียนและมีความเข้มแข็ง จะได้มีส่วนให้การช่วยเหลือกลุ่มภาคประชาชนที่ยังอ่อนแอได้ โดยมีตัวแบบในการวิเคราะห์ ดังนี้

แสดงตัวแบบในการวิเคราะห์การเชื่อมโยงเครือข่ายของกลุ่มภาคประชาชนและสหกรณ์ที่จดทะเบียน

5.2 สรุปผลการวิเคราะห์ที่ชี้ให้เห็นบทบาทของเครือข่ายคุณค่ากับการแก้ปัญหา

ความยากจน

ผลลัพธ์จากการดำเนินงานของทีมีวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการที่ผ่านมาสามารถสร้างความสำเร็จในการเชื่อมโยงเครือข่ายได้ใน 2 ลักษณะ ได้แก่

1. ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายขั้นต้น เกิดเครือข่ายขึ้น 2 เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายการเงิน และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

2. ความสำเร็จทางการเชื่อมโยงเครือข่ายที่แท้จริง เกิดเครือข่ายขึ้น 2 เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายทางสังคมและเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ

เครือข่ายทั้ง 4 ได้แสดงบทบาทให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหาความยากจนดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

บทบาทของเครือข่ายทางการเงินกับการแก้ไขปัญหาความยากจน

1. การลดต้นทุนในการประกอบธุรกิจ ด้วยการเป็นแหล่งรวบรวมเงินทุนเพื่อการรับฝาก
2. การสร้างโอกาสทางการเรียนรู้แก่ผู้นำเครือข่ายสหกรณ์ ให้มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจการเงินอย่างมีคุณค่าและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มต่อสมาชิกของเครือข่ายได้
3. การปรับปรุงสวัสดิการให้เป็นระบบเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่สมาชิกของเครือข่าย

บทบาทของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการกับการแก้ไขปัญหาความยากจน

1. การเพิ่มรายได้หลักและรายได้เสริมที่มั่นคงแก่ประชาชนในชุมชน ด้วยการส่งเสริมอาชีพ
2. การลดต้นทุนการผลิตและการดำเนินงาน ด้วยการจัดระบบการบริหารจัดการเพื่อเป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตของสมาชิก เพื่อการจัดส่ง และจัดจำหน่าย
3. การสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ แก่ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

บทบาทของเครือข่ายทางสังคมกับการแก้ไขปัญหาความยากจน

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย แก่ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ของจังหวัดสมุทรปราการ

ผลลัพธ์ในปี 2549 สามารถจัดสรรที่อยู่อาศัยแก่คนจนจดทะเบียนและผู้ด้อยโอกาสให้มีที่อยู่เป็นของตนเองได้สำเร็จ 1 โครงการ ได้แก่ โครงการบ้านมั่นคงชุมชนนางนวลร่วมพัฒนา มีครอบครัวคนจนจดทะเบียนด้านที่อยู่อาศัยที่ได้รับการแก้ไข้ปัญหาไปแล้วจำนวน 200 ครอบครัว รวมสมาชิกทั้งหมด 766 คน

ผลลัพธ์ในปี 2550 ตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะจัดสรรที่อยู่อาศัยแก่คนจนจดทะเบียนและ
ผู้ด้อยโอกาสอีก 2 โครงการ ได้แก่ โครงการบ้านมั่นคงชุมชนราชาเทวะ / โครงการบ้านมั่นคงคลองลำพู
ผลลัพธ์ในปี 2551 ตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะจัดสรรที่อยู่อาศัยแก่คนจนจดทะเบียนและ
ผู้ด้อยโอกาสอีก 1 โครงการบ้านมั่นคง ได้แก่ โครงการบ้านมั่นคงชุมชนคลองกันยา

2. การมีส่วนร่วมในการสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การพัฒนาอาชีพบนวิถีทางแห่งสหกรณ์ โดยจัดอบรมความรู้แก่ผู้นำและสมาชิก
โครงการนำร่อง (บ้านมั่นคงชุมชนนางนวลร่วมพัฒนาไปแล้วรวม 167 คน)

การส่งเสริมอาชีพเพื่อการสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยจัดอบรมความรู้แก่ผู้นำและสมาชิก
เครือข่ายทางสังคมไปแล้ว รวม 370 คน

การส่งเสริมการออมและการลดค่าใช้จ่ายของครัวเรือน โดยจัดอบรมความรู้แก่ผู้นำ
และสมาชิกเครือข่ายทางสังคมไปแล้ว รวม 296 คน

การเพิ่มศักยภาพแก่ผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ โดยจัดอบรมความรู้แก่ผู้นำ
ชุมชนไปแล้วรวม 4 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ จำนวน 315 คน

3. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ของจังหวัด สมุทรปราการ

ทำการรณรงค์ ปรับปรุง พัฒนาสิ่งแวดล้อมทั้งด้านถนน คู คลอง หนองบึง รวม 7 พื้นที่เขต
มีสมาชิกของเครือข่ายเข้าร่วมมือจำนวน 567 คน

- ได้พื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มขึ้น 40 ไร่ ในช่วงเดือน มี.ค. 49 – ส.ค. 49 รวม 6 เดือน
- ได้แนวกำแพงไม้ลวกกันชายฝั่งทะเลป้องกันการพังทลายของชายฝั่ง ความยาว 6 ก.ม. ในช่วง
มี.ค. 49 – ส.ค. 49 รวม 6 เดือน

4. สร้างโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลในด้านต่างๆและการใช้สิทธิบัตรประกันสุขภาพถ้วน หน้า

- สร้างโอกาสในการเรียนรู้ให้แก่ประชาชนในชุมชนต่างๆของจังหวัดสมุทรปราการได้รับความรู้
และเข้าใจถึงสิทธิประโยชน์ของบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้ารวม 4 ชุมชน

บทบาทของเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิชาการกับการแก้ไขปัญหาความยากจน

1. เพิ่มรายได้แก่สมาชิกของเครือข่าย ด้วยการจัดหาตลาดถาวรและขยายช่องทาง
การตลาดให้กว้างขวางทั้งในและต่างประเทศ

2. **ลดรายจ่ายของสมาชิกเครือข่าย** ด้วยการจัดหาเครื่องมือเพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศอย่างครบวงจร เพื่อให้เข้าถึงแหล่งข้อมูลทางการตลาดและแหล่งผลิต อีกทั้งเป็นศูนย์กลางรวบรวมผลผลิต/ สินค้าของเครือข่ายเพื่อไปจัดจำหน่ายยังตลาดต่าง ๆ เป็นการประหยัดต้นทุนในการขนส่ง

3. **สร้างโอกาสทางการเรียนรู้แก่ผู้นำและสมาชิกของเครือข่าย** ด้วยการจัดแผนงานการฝึกอบรมประจำปี และการจัดทำคู่มือเพื่อการศึกษา โดยผ่านวิธีการจัดการความรู้ (Knowledge Management)

บทที่ 6 สรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการดำเนินการ

การดำเนินการของโครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อหารูปแบบและแนวทางในการพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ทั้งที่เป็นสหกรณ์ที่จดทะเบียนและไม่จดทะเบียน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในระดับสมาชิก ระดับองค์กร และระดับเครือข่าย เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่จะอำนวยความสะดวกต่อกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

6.1.1 การดำเนินการของโครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” ในครั้งนี้ สามารถดำเนินการได้สำเร็จตามแผนงานที่ตั้งไว้ เนื่องจาก

1. ทีมวิจัยได้ยึดมั่นในกรอบแนวคิดของการเชื่อมโยงเครือข่าย ซึ่งหมายถึง การสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่ม/องค์กรประชาชน ตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกันอย่างจริงจัง เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เสี่ยงภัยร่วมกัน และการได้รับประโยชน์ร่วมกัน

2. ทีมวิจัยได้พยายามปรับแผนให้สอดคล้องกับบริบทของกลุ่มในแต่ละพื้นที่ แม้หลายช่วงต้องมีการปรับแผนในด้านเวลาอยู่บ่อยครั้ง รวมถึงต้องมีการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า โดยเฉพาะในเรื่องความขัดแย้งของกลุ่มผู้นำ แต่ก็สามารถผ่านอุปสรรคไปได้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้นำกลุ่มโดยส่วนใหญ่ยังมีภาวะใจ และมีความรับผิดชอบต่องานทางสังคม อีกทั้งทีมวิจัยมีความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ

3. ทีมวิจัยใช้หลักการ “แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง” ในการคลี่คลายปัญหาความขัดแย้งของผู้นำกลุ่ม ซึ่งสามารถหาข้อยุติด้านความขัดแย้งภายในของกลุ่มผู้นำได้ในระดับที่ดี โดยมุ่งผลลัพธ์ไปที่ win: win

4. ทีมวิจัยได้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ตลอดระยะเวลา 1 ปี ซึ่งใช้เทคนิคที่สำคัญในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

- การระดมสมองเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่ม
- การประชุมกลุ่มย่อย
- กระบวนการปรึกษาหารือในลักษณะเพื่อนร่วมคิด มิตรร่วมทาง
- Open Approach โดยทิ้งประเด็นปัญหาให้ผู้นำกลุ่มได้ร่วมกันคิด ร่วมกันหาทางแก้ไขด้วยตัวเองเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ และสามารถคิดเป็น ก้าวเป็น แก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองเป็นหลัก

6.1.2 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

◆ **จากทีมวิจัย** ทีมงานวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้ดี จึงเป็นส่วนเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำงานในครั้งนี้ แม้จะมีอุปสรรคในด้านเวลา เพราะต้องปรับเปลี่ยนเวลา เพิ่มเวลาเข้าพื้นที่บ่อยครั้งขึ้น แต่โดยส่วนใหญ่แล้วทุกคนสามารถปฏิบัติงานได้ ตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างดี และได้ใช้หลักการ Plan Do Check Action ตลอดเวลาของการวิจัย ทำให้หัวหน้าทีมสามารถทราบความเคลื่อนไหวรวมทั้งรู้ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นตลอดกระบวนการทำงานในพื้นที่ จึงสามารถทำการปรับแผนงานได้ทันเวลาทันเหตุการณ์ ซึ่งช่วยให้กระบวนการแก้ไขปัญหาดำเนินไปได้ อย่างราบรื่น

◆ **จากปัจจัยสภาพแวดล้อมอื่นๆ อาทิเช่น**

ผู้นำกลุ่มภาคประชาชน/ผู้นำกลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน มีความขัดแย้งในระดับบุคคลและระดับกลุ่ม และความขัดแย้งนี้ได้กลายเป็นความคับข้องใจที่ขยายผลไปสู่กลุ่มผู้นำคนอื่นๆ ด้วย จึงส่งผลกระทบต่อความล่าช้าในการเชื่อมโยงเครือข่าย เนื่องจากขาดความจริงใจและขาดความไว้วางใจต่อกัน หลายครั้งผู้นำกลุ่มได้นำปัญหาส่วนตัวมาพูดในที่ประชุม ซึ่งส่งผลให้บรรยากาศในการประชุมเสียไปด้วย

การเมือง การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ 2 เมษายน 2549 ที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อการประชุมทำให้ต้องเลื่อนการนัดหมาย รวมถึงผู้นำหลายคนฝักใฝ่กับการเมืองท้องถิ่น จึงไม่มีเวลาเข้าร่วมประชุม และได้ส่งตัวแทนมาร่วมประชุม และเมื่อตัวแทนกลับไปก็มีได้รายงานต่อผู้นำกลุ่มให้ทราบ ทำให้การประชุมนัดถัดไปต้องเริ่มต้นนับหนึ่งใหม่หลายครั้ง

ค่าเดินทาง ในการเข้าร่วมประชุม ทีมวิจัยไม่ได้จ่ายค่าเดินทางในการมาประชุมทุกครั้งแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน แต่จะพิจารณาเลือกจ่ายในเวทีการประชุมที่สำคัญ ๆ เท่านั้น ซึ่งก็ส่งผลกระทบต่อ การเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

6.2 ประโยชน์ที่ตัวนักวิจัยและทีมวิจัยได้รับ

6.2.1 ชุดความรู้ใหม่

การดำเนินงานตามโครงการวิจัย “แนวทางการพัฒนาเครือข่ายกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” ในครั้งนี้ ไม่ได้เกิดชุดความรู้ใหม่ แต่ได้เรียนรู้และต่อยอดชุดความรู้เดิม เกี่ยวกับการบริหารจัดการตามกรอบทฤษฎีการกระทำทางสังคม ซึ่ง Max weber ได้ให้ทัศนะภายใต้องค์ประกอบ 4 ประการ ประกอบด้วย (1.Actor 2.Mean 3.Condition 4.End) โดยจะสังเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 4 ให้สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ กล่าวคือ

1. Actor หมายถึงผู้กระทำ

บทวิเคราะห์ ผู้กระทำการวิจัยในครั้งนี้ หมายถึง ทีมงานวิจัยและผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการที่เข้าร่วมในโครงการ

2. Mean หมายถึง กรอบแนวคิดและกระบวนการที่องค์กรได้กำหนดขึ้นมา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างยั่งยืน

บทวิเคราะห์ การวิจัยในครั้งนี้ได้ยึดกรอบแนวคิดการพัฒนาเครือข่ายพันธมิตร เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน โดยมุ่งหวังจะให้กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายต่อกันได้ซึ่งหมายถึงการสร้างความร่วมมือหรือการสร้างพันธมิตรระหว่างกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนตั้งแต่ 2 กลุ่ม/องค์กรขึ้นไป โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกันอย่างจริงจัง เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เสี่ยงภัยร่วมกัน และได้รับประโยชน์ร่วมกัน ทั้งนี้การที่กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนจะมาเชื่อมโยงเครือข่ายนั้นต้องเป็นนโยบายอย่างเป็นทางการของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน

สำหรับกระบวนการวิจัย ทีมวิจัยได้ดำเนินการการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรโดยยึดแนวทางจากประสบการณ์ของชุดโครงการวิจัย ในพื้นที่ 9 จังหวัด ทั้งนี้ได้พิจารณาปรับบางกระบวนการให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ในจังหวัดสมุทรปราการ

3. Condition หมายถึง ตัวแปรที่มีผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

บทวิเคราะห์ การวิจัยในครั้งนี้ พบว่าตัวแปรที่เกี่ยวกับบริบทในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ มีผลกระทบและเป็นอุปสรรคต่อการเชื่อมโยงเครือข่ายรวม 3 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของจังหวัด จังหวัดสมุทรปราการเป็นสังคมกึ่งเมืองใกล้กรุงเทพมหานคร มีความเจริญทางเศรษฐกิจดีมาก มีผู้คนอพยพย้ายถิ่นฐานมาจากทั่วทุกสารทิศ ทั้งในต่างจังหวัด และประเทศเพื่อนบ้าน อาทิเช่น ลาว พม่า กัมพูชา เวียดนาม เป็นต้น จึงเป็นจังหวัดที่มีประชากรแฝงอาศัยอยู่ในปริมาณมากพอๆกับจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรของจังหวัด จึงส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ชุมชนแออัด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการจราจร ปัญหาประชากรไร้ที่อยู่อาศัย รวมถึงมีคดีการชิงวิ่งราวอย่างชุกชุมในทุกพื้นที่ไม่เว้นในแต่ละวัน นอกจากนั้นยังเป็นแหล่งใหญ่ของขบวนการยาเสพติด จากการสำรวจดัชนีชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของผู้คนในจังหวัดสมุทรปราการ ในปี 2548 พบว่าดัชนีชี้วัดต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานถึง 26 ตัวชี้วัด จาก 37 ตัวชี้วัด จะเห็นได้ว่า จังหวัดสมุทรปราการแม้ว่าจะเป็นจังหวัดที่มีความเจริญสุดขีด แต่คุณภาพชีวิตของคนในจังหวัดสมุทรปราการกลับสวนกระแสในทิศทางที่ตรงกันข้าม

3.2 ด้านผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน

การดำเนินงานวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีวิจัยได้ใช้เวลาจัดการประชุมในเวทีต่างๆ รวม 32 ครั้ง ครั้งละ 6 ชั่วโมง ใช้เวลาทั้งสิ้น 197 ชั่วโมง อีกทั้งทีมงานวิจัยได้ใช้เวลาฝังตัวอยู่ในพื้นที่ สัปดาห์ละไม่ต่ำกว่า 4 ครั้ง รวมระยะเวลา 12 เดือน จึงมีโอกาสดูได้ศึกษา เรียนรู้ สังเกตพฤติกรรมของผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน พอจะแยกแยะได้ 3 ลักษณะดังนี้

แสดงลักษณะของพฤติกรรมในภาพรวมของผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

ประเด็นการพิจารณา	ลักษณะที่ 1	ลักษณะที่ 2	ลักษณะที่ 3
จุดแข็ง	<ul style="list-style-type: none"> -มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการและมีศักยภาพสูง -มีโครงสร้างองค์กรรองรับ -มีกฎ กติกา ระเบียบปฏิบัติชัดเจน -มีความสัมพันธ์ที่ดีกับฝ่ายการเมือง 	<ul style="list-style-type: none"> -มีความรู้ มีความสามารถในด้านการบริหารจัดการ และสามารถจัดทำโครงการต่างๆ เพื่อขออนุมัติงบประมาณจาก CEO และส่วนราชการได้ -มีภาวะผู้นำสูง และสามารถรวมพลังเครือข่ายได้ดี -มีภาระใจต่องานทางสังคม แต่ไม่แน่ใจในด้านความจริงใจ 	<ul style="list-style-type: none"> -มีความรู้ความสามารถในด้านการพัฒนาชุมชน -มีจิตสาธารณะสูง -มีภาระใจต่องานทางสังคมสูง และมีความจริงใจ
จุดอ่อน	<ul style="list-style-type: none"> -มีความสนใจและฝึกฝนทางการเมือง -ขาดภาระใจต่อการสร้างเครือข่ายพันธมิตร 	<ul style="list-style-type: none"> -มีความขัดแย้งกับผู้นำในระดับบุคคล และระดับกลุ่มสาเหตุเพราะผู้นำที่ร่วมทีมไม่เชื่อมั่นในความโปร่งใส 	<ul style="list-style-type: none"> -ขาดภาวะผู้นำ และขาดความสามารถในการรวมพลังเครือข่าย
ข้อมูลสนับสนุนจากการสังเกต	<ul style="list-style-type: none"> -การเข้าร่วมประชุมมีความพร้อมเพียงทุกครั้งในเวทีที่ได้เชิญฝ่ายปกครองและฝ่ายการเมืองเข้ามามีส่วนร่วม -สำหรับการประชุมในวาระปกติผู้นำจะส่งตัวแทนสลับหน้า มาร่วมประชุมอยู่บ่อยครั้ง ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างล่าช้า 	<ul style="list-style-type: none"> -การมาเข้าร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอ แต่จะเรียกร้องให้มีการจ่ายค่าเดินทาง และของงบประมาณสนับสนุนจากโครงการวิจัยอยู่เสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> -การเข้าร่วมประชุมในทุกเวที เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่คำนึงถึงว่าจะได้รับค่าเดินทางในการมาร่วมประชุมหรือไม่ -มีความมุ่งมั่นสูง ติดตามผลงานอย่างสม่ำเสมอ -มีความห่วงใย และมีน้ำใจดีต่อทีมงาน

3.3 ด้านการรวมตัวเป็นเครือข่ายของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน

การดำเนินงานวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการในครั้งนี้ ได้มีโอกาสพบปะกับสมาชิกกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ที่เข้าร่วมโครงการวิจัย โดยผ่านกิจกรรมต่างๆ ของโครงการวิจัยและของจังหวัด พบว่าการรวมตัวเป็นเครือข่ายตามธรรมชาติ หรือการรวมตัวเป็นเครือข่ายโดยสมัครใจไม่มีความชัดเจน ส่วนใหญ่เป็นการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมต่างๆตามที่หน่วยงานทางราชการหรือภาคเอกชนเป็นผู้สนับสนุน และเชิญชวน

จากการสัมภาษณ์สมาชิกของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ใน 4 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ รวม 76 คน ได้ข้อมูลว่า โดยปกติลักษณะการทำงานของกลุ่มเป็นไปในรูปแบบต่างคนต่างทำ ไม่ค่อยมีความสัมพันธ์ต่อกันมากนัก เนื่องจากประชาชนในชุมชนต่างๆต้องดิ้นรนทำมาหากินเลี้ยงปากเลี้ยงท้องเพื่อความอยู่รอดของตนเอง ไม่มีเวลาดูแลสนใจกิจกรรมใดๆมากนัก อีกทั้งต้องคอยระแวดระวังภัยให้กับครอบครัว ดังนั้นความสนใจของสมาชิกกลุ่มในการเชื่อมโยงเครือข่ายจึงไม่ได้รับความใส่ใจเท่าที่ควร

บทสังเคราะห์:ปฐมเหตุของการมีส่วนร่วมทางสังคม สะท้อนภาพการบริหารจัดการในอดีต

หากจะศึกษาเรื่องการบริหารจัดการของสังคมไทยที่ผ่านมาทั้งจากตำรา รวมถึงเอกสารต่างๆและจากสถาบันการศึกษา พบว่าเราได้ซึมซับแนวความคิดมาจากสังคมซีกโลกตะวันตกที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ของการบริหารจัดการไปที่เป้าหมายด้านตัวเงิน ผลกำไร และวัตถุนิยมเป็นสำคัญ จวบจนปัจจุบัน กระแสโลกได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรง รวมถึงความก้าวล้ำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ก่อให้เกิดการแข่งขันกันอย่างรุนแรงบนโลกที่ไร้พรมแดน ระบบทุนนิยมยิ่งเป็นตัวเร่งให้ทุกฝ่ายต่างต้องปรับกลยุทธ์เพื่อช่วงชิงความได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน สังคมในโลกปัจจุบันจึงมีลักษณะใครใหญ่ใครอยู่ ปลาใหญ่กินปลาเล็ก ผู้ที่มีอำนาจและมีโอกาสจะเป็นผู้ชนะและยืนหยัดอยู่บนเวทีได้สำเร็จ ดังจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมของผู้คนในสังคมทุกวันนี้มีความเห็นแก่ตัวกันมากขึ้น มุ่งเอาเปรียบซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นอุปสรรคอย่างสำคัญต่อการเชื่อมโยงเครือข่าย

จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่สามารถสะท้อนภาพผลลัพธ์ของการใช้หลักการบริหาร และการจัดการที่ผ่านมาได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ ในขณะที่จังหวัดมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นอย่างดีแต่คุณภาพชีวิตของผู้คนกับตกต่ำลง อีกทั้งมีข่าวในเชิงลบที่ส่งผลต่อภาพพจน์ของจังหวัดอยู่บ่อยครั้ง อาทิ เช่น การทุจริตในโครงการบำบัดบ่อน้ำเสีย การทุจริตการเลือกตั้ง รวมถึงคดีอุกฉกรรจ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จากบริบทของพื้นที่ในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 3 ด้านตามที่กล่าวไป เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อ การสร้างเครือข่ายเป็นไปได้อย่างยากเย็น

4. END หมายถึง การดำเนินงานสามารถบรรลุเป้าหมายความสำเร็จในวงกว้างในที่นี้หมายถึงเป้าหมายความสำเร็จทางสังคมนั่นเอง

บทวิเคราะห์ การวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า พันธมิตรที่สร้างขึ้นจะต้องเป็นองค์กรที่เกิดจากความร่วมมือในวงสัมพันธระยะยาว สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เน้นแผนการเรียนรู้ เพื่อประสิทธิภาพสู่องค์กรพันธมิตร และคุณภาพชีวิตของสมาชิกองค์กร

หากพิจารณาถึงความร่วมมือในวงสัมพันธระยะยาว จะเกิดขึ้นได้นั้น สมาชิกของเครือข่ายต้องมีใจที่ผูกพันต่อกัน มีความรู้สึกมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ รวมถึงมีความสมัครใจ และเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการร่วมมือกันอย่างแท้จริง โดยเฉพาะแกนนำจะต้องเป็นผู้มีพลัง เอาจริงเอาจัง และทำงานอย่างต่อเนื่อง คำว่าเครือข่ายพันธมิตรแห่งคุณค่า จึงจะมีความหมาย และมีความคุ้มค่า ซึ่งจะเป็นหนทางสานเครือข่ายให้เกิดความยั่งยืนได้ต่อไป

จากแนวคิดการบริหารจัดการตามกรอบทฤษฎีการกระทำทางสังคม ซึ่ง Max weber ได้ให้ทัศนะภายใต้องค์ประกอบ 4 ประการ ตามที่ได้วิเคราะห์ไปแล้วนั้น ทีมวิจัยได้พิจารณาว่าแนวคิดในการบริหารจัดการมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นโครงการ “การวิจัยการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่ 36 จังหวัดสมุทรปราการ” ซึ่งได้ยึดแนวคิดของระบบสหกรณ์เป็นตัวขับเคลื่อน โดยแนวคิดของระบบสหกรณ์จะแตกต่างและสวนทางจากระบบทุนนิยมที่เน้นเป้าหมายความสำเร็จไปในด้านวัตถุนิยมเป็นสำคัญ จึงต้องมีการปรับแนวคิดและทำความเข้าใจผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในเรื่องนี้ให้ชัดเจนเสียก่อนที่จะลงมือปฏิบัติตามกระบวนการวิจัย โดยแนวคิดในการบริหารจัดการต้องมุ่งเน้นไปที่มนุษยนิยมแทนวัตถุนิยม

จากการที่นักวิจัยและทีมงานได้รับโอกาสที่ดีจากสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้เข้ามาศึกษาและวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการในครั้งนี้ คณะทีมงานต้องขอขอบพระคุณในความกรุณาของ รองศาสตราจารย์จุฑาทิพย์ ภัทราวาท เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย ทำให้ทีมงานทุกคนได้รับความรู้และประสบการณ์ในแง่มุมต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ได้มีโอกาสสัมผัสกับวิถีชีวิตของผู้นำท้องถิ่นในหลากหลายลักษณะ ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่มีคุณค่าควรแก่การจดจำ และเรียนรู้อย่างมาก ทีมงานวิจัยจะได้นำประสบการณ์ในครั้งนี้ไปใช้เพื่อการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไป

6.2.2 ทักษะ/ประสบการณ์ใหม่

1. ทีมงานวิจัยได้เรียนรู้พฤติกรรมของผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนที่หลากหลาย สามารถจำแนกได้เป็น 4 แบบ ได้แก่

1. ผู้นำประเภท งานไม่สน คนไม่สร้าง มีอยู่บ้างในบางพื้นที่ ส่วนใหญ่เข้ามาประดับกลุ่ม และไม่มีส่วนเสริมความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายใดๆ

2. ผู้นำประเภท งานไม่ยุ่งมุงแต่คน

3. ผู้นำประเภท คนไม่ยุ่ง มุงแต่งงาน

พฤติกรรมของผู้นำทั้ง 2 รูปแบบนี้มีค่อนข้างมากในแต่ละเครือข่าย ซึ่งมีทั้งส่วนช่วยเสริมให้งานดำเนินไปอย่างรวดเร็วและมีส่วนทำให้เกิดอุปสรรคต่องานได้เช่นกัน กล่าวคือ การดำเนินการเชื่อมโยงเครือข่ายในครั้งนี้มีความขัดแย้งและความแตกแยกภายในกลุ่มผู้นำค่อนข้างสูง อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จในเชื่อมโยงเครือข่ายในครั้งนี้ ต้องแสดงความชื่นชมกับผู้นำที่สามารถปรับพฤติกรรมที่เป็นจุดอ่อน และเสริมพฤติกรรมที่เป็นจุดเด่นของตนเอง จนสามารถผนึกกำลังร่วมเป็นเครือข่ายได้สำเร็จ

4. ผู้นำประเภท งานก็สน คนก็สร้าง พฤติกรรมประเภทนี้มีน้อยมากในแต่ละเครือข่าย แต่เป็นพฤติกรรมของผู้นำที่พึงประสงค์ เพราะสามารถทำงานในเชิงบูรณาการได้เป็นอย่างดี จึงพิจารณาเห็นว่า ชุมชนต่างๆ ในจังหวัดสมุทรปราการจะต้องเร่งสร้างผู้นำในรูปแบบนี้กันอย่างจริงจังในทุกชุมชน เพราะจะช่วยเสริมให้การเชื่อมโยงเครือข่ายในอนาคตเกิดความสำเร็จได้ง่ายยิ่งขึ้น

6.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการเชื่อมโยงเครือข่ายสู่ความยั่งยืน

ก่อนเข้าสู่กระบวนการวิจัยจำเป็นต้องดำเนินการในขั้นตอนเหล่านี้เสียก่อน

1. **ปรับแนวคิด ปรับวิถีการปฏิบัติในการบริหารจัดการกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน** โดยมีแนวคิดในการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ความสำเร็จไปในด้านมนุษยนิยมแทนวัตถุนิยม หมายถึง ความสำเร็จของการบริหารจัดการในเรื่องใดๆ ก็ตาม จะต้องส่งผลให้บุคคลได้รับเกียรติ ได้รับคุณค่า รวมถึงได้รับการเพิ่มเติมศักดิ์ศรีแทนที่จะมุ่งเน้นผลลัพธ์สุดท้ายในรูปของตัวเงินหรือวัตถุนิยมเป็นหลัก กล่าวคือผู้นำเครือข่ายที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจะต้องมีคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้นไม่ว่าจะเป็นคุณค่าทางความคิด คุณค่าทางการพูด หรือคุณค่าทางการกระทำ (คิดดี พูดดี กระทำดี) เมื่อผู้นำที่เข้าร่วมโครงการมีคุณค่าในตนเองย่อมสามารถเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนให้ผู้ตาม (สมาชิกของเครือข่าย) เกิดคุณค่าในตนเองได้เช่นกัน ดังคำกล่าวที่ว่า “ผู้นำดี ผู้ตามดี ย่อมดีแน่ แต่หากผู้นำดี(คิดดี พูดดี กระทำดี)

แต่ผู้ตามแย้งยังพอแก้ไขได้ แต่หากผู้นำแย้ง (มีแนวคิดไม่ถูกต้อง) มีโอกาสนำทีมเครือข่ายก้าวสู่ความล้มเหลวได้เช่นกัน

2. ทำความเข้าใจให้ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของตนเองที่จะไปเป็นแกนนำ และขับเคลื่อนการเชื่อมโยงเครือข่าย ให้ประสบความสำเร็จ

3. กระตุ้นและปลุกจิตสำนึกแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน เพื่อให้เกิดภาวะใจที่จะทำงานเพื่อส่วนรวม โดยมีจิตสำนึกอยู่เสมอว่าตนเองสวมบทบาทของผู้นำ และมีภารกิจสำคัญที่จะต้องสร้างเครือข่ายพันธมิตรให้สำเร็จ เพื่อนำพาสมาชิกให้ก้าวสู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

5. ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาด้านจิตใจแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ให้มีจิตวิญญาณแห่งการให้ (ให้ความรัก ให้ความเห็นอกเห็นใจ ให้ความจริงใจ ให้น้ำใจ ฯลฯ) ต่อสมาชิกของเครือข่าย และผู้ด้อยโอกาสกว่าตนเอง

6. ฝึกอบรมแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานเป็นทีมด้วยบรรยากาศแห่งมิตรไมตรี

7. เตรียมการเพื่อสร้างผู้นำรุ่นถัดไป เพื่อรองรับการเติบโตของเครือข่ายในอนาคต

ประมาณการด้านผลประโยชน์เชิงธุรกิจของสมาชิกภาคีเครือข่าย

เครือข่าย	บทบาทของเครือข่ายคุณค่ากับการแก้ไขปัญหาความยากจน	ประมาณการด้านผลประโยชน์เชิงธุรกิจของสมาชิกในเครือข่าย
เครือข่ายการเงิน	1.การลดต้นทุนในการประกอบธุรกิจด้วยการเป็นแหล่งรวบรวมเงินทุนเพื่อการรับฝากเงิน 2.การสร้างโอกาสทางการเรียนรู้แก่ผู้นำเครือข่ายสหกรณ์ให้มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจการเงินอย่างมีคุณค่าและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มต่อสมาชิกของเครือข่ายได้ 3.การปรับปรุงสวัสดิการให้เป็นระบบเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่สมาชิกของเครือข่าย	<p>จากการติดตามผลช่วง กันยายน 2549 พบว่า</p> <p>คณะกรรมการเครือข่าย สามารถประสานให้เกิดการเชื่อมโยงธุรกิจด้านการรับฝากเงินระหว่างสหกรณ์ได้ดังนี้</p> <p>เงินฝากของสมาชิกเพิ่มขึ้น เดือนละ 22,584,000 บาท</p> <p>คาดว่าเพิ่มขึ้นปีละ $12 \times 22,584,000 = 271,008,000$ บาท</p>
“เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ”	1.การเพิ่มรายได้หลักและรายได้เสริมที่มั่นคงแก่ประชาชนในชุมชน ด้วยการส่งเสริมอาชีพ 2.การลดต้นทุนการผลิตและการดำเนินงาน ด้วยการจัดระบบการบริหารจัดการเพื่อเป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตของสมาชิก เพื่อการจัดส่ง และจัดจำหน่าย 3.การสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ แก่ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ	<p>จากการติดตามผลช่วง กันยายน 2549 พบว่า</p> <p>คณะกรรมการเครือข่าย มีมติให้ทดลองทำโครงการนำร่องที่ชุมชนบางเพ็ญ อ.บางบ่อ ซึ่งประกอบด้วยสมาชิก 257 คน จาก 69 ครัวเรือน เพื่อดูผลลัพธ์ในการขยายผลไปสู่ชุมชนอื่นๆต่อไปในอนาคต</p> <p>ทั้งนี้คณะกรรมการได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นของสมาชิกในชุมชนบางเพ็ญอ.บางบ่อ พบว่า</p> <p>รายได้ของสมาชิกโดยเฉลี่ย = 22,000 บาท/คน/ปี</p> <p>รายจ่ายด้านการบริโภคสินค้าจำเป็นโดยเฉลี่ยครัวเรือนละ 2,070 บาท/เดือน</p> <p>ประมาณการหลังเข้าร่วมโครงการนำร่อง โดยจะเริ่มปฏิบัติในเดือน ม.ค. 2550</p> <p>1.สามารถเพิ่มรายได้แก่สมาชิกเครือข่าย 20%</p> <p>คาดว่าสมาชิกจะมีรายได้โดยเฉลี่ย = 24,400 บาท/คน/ปี</p> <p>วิธีการ ส่งเสริมอาชีพเสริมแก่ครัวเรือนโดยให้สมาชิกสามารถรับงานไปทำที่บ้านได้</p> <p>2.สามารถลดค่าใช้จ่ายด้านการบริโภคสินค้าจำเป็นแก่สมาชิกเครือข่าย 10%</p> <p>คาดว่าสมาชิกจะลดค่าใช้จ่ายจากการบริโภคสินค้าจำเป็นได้ 207บาท/ครัวเรือน/เดือน</p> <p>“ “ ทั้งชุมชน 69 ครัวเรือน $\times 207 = 14,283$ บาท/เดือน</p> <p>วิธีการ - แม่ข่ายจะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางรวบรวมสินค้าเพื่อการสั่งซื้อและจำหน่ายแก่สมาชิกในราคาที่ถูกกว่าท้องตลาด 10%</p> <p>- จัดระบบบริหารจัดการ เพื่อจ่ายปันผลคืนสู่สมาชิกของเครือข่าย</p>

เครือข่าย	บทบาทของเครือข่ายคุณค่ากับการแก้ไข ปัญหาความยากจน	ประมาณการด้านผลประโยชน์เชิงธุรกิจของสมาชิกในเครือข่าย
“เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ”	1.การมีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไข ปัญหาด้านที่อยู่อาศัย 2.การมีส่วนร่วมในการสร้างโอกาส ทางการเรียนรู้โดยติดอาวุธทางปัญญา แก่ผู้นำ 3.การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตแก่ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ 4.สร้างโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลในด้าน ต่างๆและการใช้สิทธิบัตรประกันสุขภาพ ถ้วนหน้าแก่สมาชิกของเครือข่าย	<p>จากการติดตามผลช่วงเดือนกันยายน 2549 พบว่า</p> <p>คณะกรรมการ ได้ดำเนินการติดต่อขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานต่างๆทั้ง ภาครัฐและเอกชน คาดว่าในเดือนธันวาคม 49 จะได้ตลาดถาวรเพื่อการ จำหน่ายสินค้า เพิ่มขึ้น 2 แห่ง ได้แก่ บริษัท เอ็น เอช เค สปริง และบริษัทไทย เกรียงฟอกย้อม จำกัด</p> <p>คณะกรรมการได้รวบรวมข้อมูลจากสมาชิกเครือข่ายรวม 96 ราย พบว่า รายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายของสมาชิก จากการนำสินค้าไปขาย ณ ตลาด ต่างๆ = 1,200 บาท/ครั้ง/ราย</p> <p>รายจ่ายค่าขนส่งสินค้าเพื่อนำสินค้าไปจำหน่าย ณ ตลาดต่างๆเฉลี่ย700บาท/ครั้ง</p> <p>ประมาณการด้านผลประโยชน์เชิงธุรกิจซึ่งคาดว่าจะได้รับเมื่อลงมือปฏิบัติใน เดือนธันวาคม 2549</p> <p>คาดว่า1.สามารถเพิ่มรายได้แก่สมาชิกเครือข่ายจากการมีตลาดเพิ่มขึ้น2แห่ง รวม = 2,400 บาท/เดือน/คน</p> <p>2.สามารถลดรายจ่ายค่าขนส่งสินค้าไปยังตลาดต่างๆลง 25%=125บาท/ครั้ง/ราย รวมค่าใช้จ่ายด้านค่าขนส่งสินค้าของสมาชิกต่อคนลดลง =175 บาท x 12 ครั้ง = 2,100 บาท/เดือน =2,100 x 12 ครั้ง = 26,200บาท/ปี</p>
“เครือข่ายทางสังคม”	1.เพิ่มรายได้แก่สมาชิกของเครือข่าย 2.ลดรายจ่ายของสมาชิกเครือข่าย 3.สร้างโอกาสทางการเรียนรู้แก่ผู้นำและ สมาชิกของเครือข่าย 4.สร้างโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลในด้าน ต่างๆ และการใช้สิทธิบัตรประกันสุขภาพ ถ้วนหน้า	<p>จากการติดตามช่วงกันยายน 2549 พบว่า โครงการนำร่องบ้านมั่นคง ชุมชนนางนวลร่วมพัฒนา ได้ดำเนินการในด้านต่างๆเหล่านี้ไปแล้ว</p> <ol style="list-style-type: none"> สามารถรับชำระเงินกู้จากสมาชิกเครือข่ายได้ = 200 ครั้วเรือน x 1,600 บาท = 320,000 บาท/เดือน สามารถอำนวยความสะดวกเพื่อการซื้อที่ดินและที่อยู่อาศัยแก่สมาชิก = 200 ครั้วเรือน x 65,000 บาท = 13,000,000 บาท สามารถมีรายได้จากดอกเบี้ยเงินกู้ เดือนละ 16,500 บาท/เดือน “ ปีละ 198,000 บาท/ปี สามารถระดมเงินออมจากสมาชิกเครือข่ายได้ = 200 ครั้วเรือนx150 บาท = 30,000 บาท/เดือน

ข้อเสนอเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับชุดความรู้ที่ต้องหนุนเสริมแก่ผู้นำในการพัฒนาเครือข่าย พันธมิตรแห่งคุณค่า

จากการดำเนินการวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรได้รวม 4 เครือข่าย ประกอบด้วย 1)เครือข่ายทางการเงิน 2)เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ 3)เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ 4)เครือข่ายทางสังคม

ที่มิวิจัยพิจารณาเห็นว่าองค์ประกอบในการพัฒนาเครือข่ายพันธมิตรให้ประสบความสำเร็จจะต้องให้ความสำคัญกับองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. **ด้านเป้าหมายในการจัดตั้งเครือข่ายพันธมิตร** เป้าหมายเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายของการรวมตัวจัดตั้งเครือข่ายขึ้นมาว่า เครือข่ายของตนรวมตัวกันขึ้นมาเพื่ออะไร เป้าหมายของเครือข่ายจึงเป็นพลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนเครือข่ายให้ดำเนินงานจนบรรลุผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่เครือข่ายได้ร่วมกันกำหนดขึ้นได้ หากพิจารณาถึงองค์ประกอบในด้านนี้จะพบว่าสมาชิกของเครือข่ายทั้ง 4 สามารถรับรู้ และบอกถึงเป้าหมายของเครือข่ายของตนเองได้ค่อนข้างดี

2. **ด้านความมุ่งมั่นและความตั้งใจของสมาชิกเครือข่าย** ความมุ่งมั่นไม่ย่อท้อต่ออุปสรรครวมถึงความตั้งใจของสมาชิกเครือข่ายนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการพัฒนาเครือข่ายพันธมิตรให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน จากการพิจารณาองค์ประกอบด้านนี้เครือข่ายทั้ง 4 ยังขาดความมุ่งมั่นเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุหลายๆประการ อาทิเช่น ผู้นำมีภาระกิจมากรับผิดชอบงานหลากหลายตำแหน่ง ผู้นำบางกลุ่มขาดภาวะใจ รวมถึงผู้นำบางกลุ่มฝักใฝ่กับการเมืองท้องถิ่น จึงทำให้ความเอาใจใส่ต่องานด้านนี้น้อยลง

3. **ด้านความสามารถในการบริหารจัดการเครือข่าย** ในการบริหารจัดการเครือข่ายให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้นำจะต้องมีความสามารถในการบริหารปัจจัยรวม 6 M อันได้แก่

Man	การบริหารสมาชิกของเครือข่ายและผู้เกี่ยวข้อง
Money	การจัดหา การจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงานของเครือข่าย
Materials	การจัดหา และจัดสรร การดูแลและบำรุงรักษาเครื่องจักร เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้เหมาะสมและเพียงพอต่อการใช้งาน ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงานของเครือข่าย
Method	การพัฒนาระบบงานในด้านต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานของเครือข่ายเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
Marketing	การจัดการด้านการตลาดของเครือข่าย เพื่อให้สมาชิกของเครือข่ายสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมั่นคง

นอกจากนี้ ผู้นำยังต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการกับสภาวะแวดล้อมภายนอกได้เป็นอย่างดีอีกด้วย เพราะสภาวะแวดล้อมเป็นทั้งโอกาสและอุปสรรคที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของงานได้ ในด้านกระบวนการบริหารผู้นำเครือข่ายต้องมีความสามารถทั้งในด้านการวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การบริหารสมาชิกของเครือข่าย (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การควบคุม (Controlling) เพื่อให้การดำเนินงานของเครือข่ายบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) และมีประสิทธิผล (Efficiency)

หากพิจารณาถึงองค์ประกอบด้านความสามารถในการบริหารจัดการเครือข่ายของผู้นำทั้ง 4 เครือข่าย พบว่า ยังมีจุดอ่อนที่ต้องการเสริมองค์ความรู้ค่อนข้างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริหารจัดการด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการเงิน ด้านการบริหารทีมงาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความสามารถในการจัดหาทรัพยากรเพื่อการดำเนินงานของเครือข่าย ทรัพยากรไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของเงิน วัสดุ อุปกรณ์ เวลา ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินงานของเครือข่าย เกิดความราบรื่นและคล่องตัว จากการวิเคราะห์พบว่า จำเป็นต้องได้รับปลูกฝังแนวคิดในการพึ่งพิงตนเองเป็นกรอบในการยึดถือปฏิบัติเป็นสำคัญ โดยไม่ต้องไปรบกวนการช่วยเหลือจากภาครัฐ ซึ่งสามารถกระทำการฝึกอบรมในทุกๆ หลักสูตรที่ผู้นำเครือข่ายได้มีโอกาสเข้าร่วม โดยการต่อยอดแนวคิดของสหกรณ์อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ให้ผู้นำสามารถบริหารจัดการได้ด้วยตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างกัน ซึ่งหมายถึง การตกลงให้สัญญาต่อกัน การร่วมลงทุน โดยการเข้าทรัพยากร(ในกระเป๋า)ของสมาชิกเอง เป็นต้น

ผลการวิเคราะห์ ที่มีวิจัยพิจารณาเห็นว่าสมควรจะจัดชุดความรู้หนุนเสริมแก่ผู้นำ ในการพัฒนาเครือข่ายพันธมิตรในชุดความรู้

1. เรื่อง“การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเครือข่ายอย่างยั่งยืน”

โดยมีเนื้อหาสาระครอบคลุม 3 เรื่องที่สำคัญ

1. ด้านความมุ่งมั่นและความตั้งใจของสมาชิกเครือข่าย
2. ด้านความสามารถในการบริหารจัดการเครือข่าย (ทั้งในด้านการผลิต การตลาด การเงิน การบริหารทีมงาน การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ)
3. ด้านความสามารถในการจัดหาทรัพยากร เพื่อการดำเนินงานของเครือข่าย

2. ชุดความรู้ เรื่อง“ผู้นำเครือข่ายพันธมิตรที่ควรค่าแก่การชื่นชม”

แบบทดสอบความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ “สหกรณ์”

โครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ”

ผู้ที่ถูกทดสอบ ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนที่เข้าร่วมงานวิจัยตามโครงการนำร่อง “ชุมชนนางนวลพัฒนา” จำนวน 65 คน

ทำเครื่องหมาย X ลงในหัวข้อที่ท่านคิดว่าถูกต้องที่สุดเพียง 1 คำตอบ

1. สหกรณ์คืออะไร
  - ก. การรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ด้วยความสมัครใจ โดยสมาชิกเป็นเจ้าของสหกรณ์
  - ข. การรวมกลุ่มกันเพื่อดำเนินการทางธุรกิจ เพื่อแสวงหากำไร
  - ค. การรวมกลุ่มคนตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป จึงจะเป็นสหกรณ์ได้
  - ง. ถูกต้องทุกข้อ
2. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์คืออะไร
  - ก. ทำให้สมาชิกมีเงินเพิ่มมากขึ้น โดยไม่ต้องทำอะไร
  - ข. ทำให้เกิดการออมทรัพย์ และเป็นการระดมทุนเพื่อให้เกิดรายได้เพิ่ม
  - ค. เพื่อการสินเชื่อ การกู้ยืมอย่างง่าย
  - ง. ไม่มีข้อถูก
3. เรารวมตัวให้เกิดการจัดตั้งเป็นสหกรณ์เพื่ออะไร
  - ก. เพื่อเป็นการระดมทุนเพิ่ม
  - ข. เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่างสมาชิกด้วยกัน
  - ค. เพื่อให้เกิดพลังในการต่อรองในด้านธุรกิจ
  - ง. ถูกทุกข้อ
4. หลักการสหกรณ์ทั้ง 7 ข้อ เน้นบุคคลกลุ่มใด
  - ก. สมาชิกสหกรณ์
  - ข. กรรมการสหกรณ์
  - ค. คนที่ยังไม่ได้เป็นสมาชิก
  - ง. ประชาชนทั่วไป
5. หลักการสหกรณ์ยึดหลักอะไรในการบริหารจัดการสหกรณ์
  - ก. หลักตามใจฉัน
  - ข. หลักการกฎหมาย
  - ค. หลักของกรรมการดำเนินการสหกรณ์
  - ง. หลักประชาธิปไตย

6. การเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ต้องเป็นแบบใด
  - ก. ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ ไร้สาระ
  - ข. เป็นสมาชิกสหกรณ์ด้วยความสมัครใจ
  - ค. เป็นสมาชิกสหกรณ์เพราะตามใจคู่สมรส
  - ง. เป็นสมาชิกเพราะโดนบังคับจากผู้นำ
7. สมาชิกสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการสหกรณ์ได้อย่างไร
  - ก. ไม่ใช่หน้าที่ สมาชิกมีหน้าที่แค่การชำระค่าหุ้นเท่านั้น
  - ข. ต้องเข้าประชุมร่วมกับกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทุกครั้งที่มีการประชุม
  - ค. ประเมินและติดตามผล พร้อมทั้งเข้าร่วมประชุมใหญ่ประจำปี
  - ง. ทำธุรกิจร่วมกับสหกรณ์มากๆ
8. สมาชิกสหกรณ์จะควบคุมและบริหารงานสหกรณ์ผ่านบุคคลใด
  - ก. ตัวสมาชิกสหกรณ์เอง
  - ข. เจ้าหน้าที่สหกรณ์
  - ค. ผู้แทนสหกรณ์
  - ง. กรรมการดำเนินการสหกรณ์
9. หนทางวิธีการขจัดปัญหาความยากจน ควรนำหลักการวิธีการใดมาใช้
  - ก. วิธีแบบบริษัท
  - ข. วิธีแบบองค์กรอิสระ
  - ค. วิธีการแบบสหกรณ์
  - ง. วิธีการแบบข้าราชการ
10. การสหกรณ์ให้ประโยชน์อะไรบ้างแก่สมาชิก
  - ก. สินค้าและบริการ เงินปันผล สวัสดิการ
  - ข. ได้เรียนรู้การบริหารงาน
  - ค. เงินประจำรายเดือน
  - ง. เงินเบี้ยเลี้ยง

11. สหกรณ์เกิดขึ้นครั้งแรกเพราะอะไร
  - ก. แก้ไขปัญหาภาคอุตสาหกรรม
  - ข. แก้ไขปัญหาคนที่ไม่มีดี
  - ค. แก้ไขปัญหาของคนรวย
  - ง. แก้ไขปัญหาด้านเกษตรกร
12. บทบาทกรรมการสหกรณ์ คืออะไร
  - ก. บริหารตามความคิดของตนเอง
  - ข. เป็นผู้ใช้นโยบายบริหารจัดการสหกรณ์
  - ค. ไม่บริหารงานสหกรณ์เลย
  - ง. ไม่เรียกสมาชิกประชุมเลย
13. การฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์เป็นหน้าที่ของใคร
  - ก. สมาชิกอยากอบรมกันเอง
  - ข. สมาชิกเรียกจ้าง
  - ค. สหกรณ์ต้องให้ความรู้ และอบรมสมาชิก
  - ง. กรรมการทุกคน
14. ใครเป็นคนตัดสินใจว่าจะจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นที่ไหน และเมื่อไหร่
  - ก. กรรมการ
  - ข. สมาชิก
  - ค. เจ้าหน้าที่รัฐ
  - ง. เจ้าหน้าที่ส่งเสริม
15. หัวใจของสหกรณ์ที่สมาชิกต้องนำไปปฏิบัติคืออะไร
  - ก. ปฏิบัติตามประเพณี
  - ข. ปฏิบัติตามวัฒนธรรม
  - ค. ปฏิบัติตามหลักการและอุดมการณ์สหกรณ์
  - ง. ปฏิบัติตามเพื่อนหรือญาติ

16. การจัดตั้งสหกรณ์มีวัตถุประสงค์คืออะไร
- ก. เพื่อการศึกษาอบรม
  - ข. การรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำ
  - ค. เพื่อจะได้เป็นพวกเดียวกัน
  - ง. เพื่อการต่อรองกับคนอื่น ๆ
17. การดำเนินธุรกิจสหกรณ์เพื่อประโยชน์กลุ่มบุคคลใด
- ก. กรรมการสหกรณ์
  - ข. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ
  - ค. สมาชิกสหกรณ์
  - ง. บุคคลทั่วไป
18. เมื่อสมาชิกรนำเงินไปฝากออมทรัพย์แล้ว เงินจำนวนนี้จะเป็นของใคร
- ก. ของสหกรณ์
  - ข. ของครอบครัว
  - ค. ของสมาชิกผู้ออมทรัพย์
  - ง. ของคู่สมรส
19. ท่านคิดว่าอะไรที่เป็นสาเหตุหลักของการพัฒนาสหกรณ์ที่ไม่สำเร็จ
- ก. ภาครัฐแทรกแซง
  - ข. ขาดความเชื่อมั่นในมวลหมู่สมาชิกด้วยตนเอง
  - ค. สามีและภรรยาไม่สามัคคีกัน
  - ง. ไม่มีใครให้ความช่วยเหลือ
20. ท่านคิดว่าสหกรณ์สามารถสร้างเสริมงานให้ท่านได้หรือไม่
- ก. ได้ เพราะสหกรณ์ช่วยส่งเสริมอาชีพเสริมได้โดยการจัดการฝึกอบรมเพิ่มความรู้
  - ข. ได้ เพราะสหกรณ์ช่วยหางานตามบริษัทหรือโรงงานให้
  - ค. ไม่ได้ เพราะสหกรณ์ไม่มีหน้าที่สร้างเสริมความรู้ เป็นหน้าที่ของรัฐ
  - ง. ไม่ได้ เพราะสหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริม

21. ท่านคิดว่าการประเมินผลและตรวจสอบคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นหน้าที่ของใคร
- ก. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ
  - ข. ประชาชนทั่วไป
  - ค. สมาชิกสหกรณ์ทุกคน
  - ง. ประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์
22. หน้าที่ในการเข้าประชุมใหญ่ประจำปีเป็นหน้าที่ของใครบ้าง
- ก. สมาชิกสหกรณ์ทุกคน
  - ข. คณะกรรมการสหกรณ์
  - ค. เจ้าหน้าที่สหกรณ์
  - ง. สมาชิกสหกรณ์ทุกคน คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
23. ใครสามารถเป็นสมาชิกสหกรณ์ได้บ้าง
- ก. ทุกคนที่อยู่ในชุมชนเดียวกัน มีเป้าหมายเดียวกัน และยังไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์อื่น
  - ข. ประชาชนทั่วไป
  - ค. สมาชิกจากสหกรณ์อื่น
  - ง. กรรมการสหกรณ์
24. ทุกคนสามารถเข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์ได้อย่างไร
- ก. เข้าเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจ และมีเป้าหมายทางเศรษฐกิจเดียวกัน
  - ข. ฝากญาติพี่น้องมาสมัคร
  - ค. ต้องเป็นคนที่คณะกรรมการสหกรณ์ให้สมัคร
  - ง. ทำอย่างไรก็ได้ ได้เป็นทั้งหมดทุกคนอยู่แล้ว
25. คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ได้มาอย่างไร
- ก. ได้มาจากการเลือกตั้งในที่ประชุมใหญ่ โดยสมาชิกสหกรณ์
  - ข. สมัครเข้ามา โดยการสัมภาษณ์งาน
  - ค. ประชาชนทั่วไป เลือกเข้ามาบริหารงาน
  - ง. ถูกทุกข้อ

26. กลุ่มคนหลายๆ คนรวมตัวกันออมทรัพย์และมีเป้าหมายทางเศรษฐกิจเหมือนกันเรียกว่าอะไร
- ก. การรวมเงิน
  - ข. การช่วยกัน
  - ค. การคบหากัน
  - ง. การสหกรณ์
27. สมาชิกควรทำอย่างไรเมื่อมีการเรียกประชุม
- ก. เข้าประชุมทุกครั้ง
  - ข. ไม่ต้องเข้าประชุมก็ได้
  - ค. ไม่รับรู้เลย
  - ง. เข้าประชุมบ้างบางครั้ง
28. สหกรณ์จัดตั้งขึ้นมาแล้วใครเป็นเจ้าของสหกรณ์
- ก. คณะกรรมการสหกรณ์
  - ข. สมาชิกสหกรณ์ทุกคน
  - ค. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ
  - ง. ประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์
29. ตามหลักการสหกรณ์ผู้มีอำนาจสูงสุดในสหกรณ์คือใคร
- ก. สมาชิกสหกรณ์ทุกคน
  - ข. ประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์
  - ค. เจ้าหน้าที่รัฐ
  - ง. กรรมการสหกรณ์
30. ในสหกรณ์ “ทุน” ได้มาจากที่ใด
- ก. การออมทรัพย์ของสมาชิก
  - ข. เงินของกรรมการสหกรณ์
  - ค. เงินจากสมาชิกคนใดคนหนึ่ง
  - ง. เงินจากบุคคลทั่วไป

31. สหกรณ์เป็นองค์กรช่วยเหลือตัวเองที่สามารถเข้าถึงคนยากจนได้ เพราะอะไร

- ก. ตั้งอยู่บนพื้นฐานความมานะบากบั่นของสมาชิก ความมีวินัยและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
- ข. สมาชิกสามารถเข้าใจกระบวนการสหกรณ์ได้ ด้วยการเรียนรู้ จากการปฏิบัติจริง
- ค. ดำเนินการด้วยทรัพยากรของตัวเอง โดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับความช่วยเหลือจากภายนอก
- ง. ถูกทุกข้อ

32. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. สหกรณ์เป็นองค์กรรากฐานของท้องถิ่น สหกรณ์จึงมีความผูกพันกับชุมชนที่สหกรณ์ตั้งอยู่อย่างใกล้ชิด
- ข. นโยบายของสหกรณ์ ต้องกำหนดโดยสมาชิกของสหกรณ์ เพราะสหกรณ์คือองค์กรที่ควบคุมโดยสมาชิก สมาชิกที่ได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนจึงต้องรับผิดชอบต่อสมาชิก
- ค. สหกรณ์เป็นองค์กรที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการช่วยเหลือตัวเองของสมาชิก มีการจัดการ ควบคุม อุปถัมภ์ค้ำจุน โดยสมาชิก และเปิดสำหรับทุกคนที่พร้อมจะร่วมรับความเสี่ยง และร่วมรับประโยชน์จากการดำเนินงานร่วมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกกีดกัน
- ง. ถูกทุกข้อ

33. ข้อใดกล่าวผิด

- ก. แรงจูงใจที่สำคัญของการมารวมตัวจัดตั้งเป็นสหกรณ์ ก็คือ ผลประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับร่วมกัน
- ข. การร่วมมือกันของสมาชิกสหกรณ์ หมายถึง การตกลงให้สัญญา การลงขัน และการร่วมมือกัน โดยการใช้ทรัพยากร (ในกระเป๋า) ของสมาชิก
- ค. การส่งเสริมสหกรณ์ สามารถทำได้โดยการนำทรัพยากรจากภายนอกมาให้
- ง. การพัฒนาสหกรณ์ จะเริ่มต้นจากการรวมกำลังคน และจัดตั้งเป็นกลุ่มสหกรณ์ขึ้น มีการบริหารจัดการ ดังนั้นสหกรณ์จึงต้องเกิดจากความรับผิดชอบร่วมกันของสมาชิก

34. ข้อใดกล่าวผิด

- ก. การมาเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหกรณ์ จะต้องเกิดจากความสมัครใจ หมายถึง สมาชิกมีความสนใจ เห็นประโยชน์ ที่จะได้รับเป็นรูปธรรมจากการร่วมเป็นสมาชิก ความเป็นสมาชิกจึงจะมีความหมายและมีคุณค่า
- ข. การมาร่วมเป็นสมาชิกของสหกรณ์ จะทำให้มีคุณสมบัติในการรับผิดชอบช่วยเหลือจากโครงการพัฒนา ได้ง่ายขึ้น อีกทั้งมีสิทธิพิเศษต่างๆ มากยิ่งขึ้น เช่น ได้รับการแจก ได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนอย่างคล่องตัวขึ้น
- ค. สมาชิกสหกรณ์มีบทบาทเพียงมาร่วมประชุมใหญ่
- ง. สหกรณ์ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของสมาชิก และการตรวจสอบจากภายนอก

35. ข้อใดกล่าวผิด

- ก. รายได้ที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ขึ้นอยู่กับสมาชิกว่าจะตัดสินใจนำไปลงทุน หรือนำไปเป็นทุนสำรอง หรือนำไปเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจ (เงินเฉลี่ยคืน)
- ข. รายได้สามารถหาได้จากการกำหนดราคาการผูกขาดของรัฐ
- ค. สหกรณ์เป็นเครื่องมือของโครงการต่างๆ ในการเป็นช่องทางการกระจายผลผลิต
- ง. ข้อ ข. และข้อ ค. กล่าวผิด

36. ข้อใดกล่าวถูก

- ก. ความยากจน คือการขาดทรัพยากรต่างๆ ถ้าหากท่านได้รับทรัพยากรมาอุดหนุน จะสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้
- ข. ความยากจน คือ การขาดโอกาสในการเรียนรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ทั้งด้านเทคโนโลยีสินค้า บริการ การตลาด ฯลฯ
- ค. ความยากจน เป็นโชคชะตาและความอภัพของตัวเอง
- ง. ฉันคิดว่าโอกาสจะหลุดพ้นจากความยากจนเป็นไปได้ยากและคงเป็นไปได้

37. โดยสรุปท่านคิดว่าระบบสหกรณ์จะช่วยท่านได้ เพราะอะไร

- ก. ทำให้ได้รับการพัฒนาภูมิปัญญาได้รับ การศึกษา การให้คำปรึกษา ในด้านต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดแนวคิดและแนวปฏิบัติ ซึ่งจะนำไปสู่ความสามารถพึ่งพิงตนเองได้
- ข. ทำให้มีโอกาสได้รับการสนับสนุนในด้านทรัพยากรต่างๆ
- ค. ให้ตระหนักถึงความจำเป็น และปัญหาต่างๆ ที่ชุมชนมีส่วนร่วม
- ง. ทำให้เกิดบรรยากาศของการทำงานแบบเกื้อกูลต่อกัน

ประวัติ

ผู้ว่าราชการจังหวัด ดร.สุขุมรัญจน์ สารีบุตร

คู่สมรส ดร.อนงค์วิชญา สารีบุตร

การศึกษา

- ปริญญาตรี ด้านการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปริญญาโท MINI MBA สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- ปริญญาโท รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารรัฐกิจคณะรัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- ปริญญาดุษฎีเกิตติมศักดิ์ สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปริญญาเอก Ph.D. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)
- ปริญญาบัตร หลักสูตรป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 43 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

ประสบการณ์การทำงาน

- ปลัดอำเภอ กิ่งอำเภอสองดาว กิ่งอำเภอดำตากลับ และกิ่งอำเภอน้ำจืด จังหวัดสกลนคร
- รักษาการนายอำเภอท่าคันโท ในปี พ.ศ. 2522
- นายอำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย ในปี พ.ศ. 2523
- นายอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ในปี พ.ศ. 2525
- นายอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ในปี พ.ศ. 2528
- ผู้ช่วยปลัดจังหวัดหนองคาย ในปี พ.ศ. 2532
- นายอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ในปี พ.ศ. 2534
- นายอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ในปี พ.ศ. 2535
- ปลัดจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในปี พ.ศ. 2535
- ปลัดจังหวัดหนองคาย ในปี พ.ศ. 2536
- ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง กรมการปกครอง ในปี พ.ศ. 2538

- รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย ในปี พ.ศ. 2539
- ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม
- ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภู ในปี พ.ศ. 2544
- ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี ในปี พ.ศ. 2546
- ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ ในปี พ.ศ. 2548 - ปัจจุบัน

ดร.สุขุมรัฐ สารีบุตร และดร.อนงค์วิญา สารีบุตร คู่ชีวิตที่มีส่วนสำคัญต่อการสร้างเสริมจังหวัดสมุทรปราการให้มีความพร้อม และมีศักยภาพอย่างเพียงพอที่จะก้าวไปเป็นเมืองหลักที่สำคัญของประเทศไทย จากความทุ่มเทและความพากเพียรอย่างมุ่งมั่นของท่านทั้งสอง จึงส่งผลให้ชาวจังหวัดสมุทรปราการต่างชื่นชมในผลงานอีกทั้งมีความต้องการให้ท่านทั้งคู่อยู่เป็นร่วมโพธิ์ร่มไทรของชาวสมุทรปราการตลอดไปที่มีส่วนในการสร้างเสริมจังหวัดสมุทรปราการให้เจริญก้าวหน้า

นับจากวันที่ท่านและครอบครัว ได้เข้ามาบริหารดูแลเทศบาลนครเมืองสมุทรปราการในช่วงเวลาหนึ่งปีที่ผ่านมา จังหวัดสมุทรปราการได้พลิกโฉมและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างมาก โดยเฉพาะปัญหาหลักที่สะสมมานานก็เริ่มคลี่คลายลง ด้วยวิสัยทัศน์อันกว้างไกล และมีอุดมการณ์ที่ชัดเจน ในการบริหารท้องถิ่นและสามารถเข้าถึงความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง จากการแก้ไขปัญหามีทิศทาง และมีระบบจัดการที่ดี จึงส่งผลให้จังหวัดสมุทรปราการเริ่มเปลี่ยนแปลงและมีแนวโน้มที่จะมีความเจริญเติบโตในทุกด้านๆ ให้สมกับเป็นเขตอุตสาหกรรมหลักของประเทศ ท่านมีมุมมองที่ก้าวไกล โดยมีความตั้งใจจะทำให้จังหวัดสมุทรปราการ เป็นเมืองนำอยู่ ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว มีอุตสาหกรรม ก้าวไกล มีการเกษตรก้าวหน้า เป็นศูนย์กลาง Logistics และเป็นแหล่งรองรับการขยายตัวของสนามบินสุวรรณภูมิ โดยท่านได้กำหนดวิสัยทัศน์ของจังหวัดสมุทรปราการไว้ว่า จะทำให้จังหวัดสมุทรปราการเป็นศูนย์กลาง Logistics เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมของชาติ เป็นเมืองที่สะอาดน่าอยู่ และเป็นแหล่งรองรับการขยายตัวของสนามบินสุวรรณภูมิ อีกทั้งจะเป็นเมืองแห่งสหกรณ์ ท่านมีความสามารถบูรณาการงานต่าง ๆ ได้อย่างเชื่อมโยง จึงส่งผลให้ปัญหาหลักๆ ของจังหวัดสมุทรปราการ ที่เรื้อรังมานาน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านน้ำท่วมเมือง ปัญหายาเสพติด ปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ปัญหาสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากจังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่มีชุมชนอยู่กันอย่างแออัด เพราะเป็นจังหวัดที่มีผู้คนอพยพมาอาศัยอยู่จากทั่วทุกสารทิศ เมื่อผู้คนมาอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างหนาแน่น จึงส่งผลให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาอย่างมาก มีทั้งคดีเล็กคดีน้อย รวมถึงคุณภาพชีวิตที่ตกต่ำของประชาชนในทุกพื้นที่ แต่ปัญหาเหล่านั้น

มิได้ทำให้ท่านทั้งคู่เกิดความท้อถอย แต่กลับมีส่วนเสริมแรงให้ท่านผู้ว่า ดร.สุขุมรัฐ สุวีบุตร และภรรยาคุณชีวิต ดร.อนงศิริชญา สุวีบุตร มีปฏิภาณและความตั้งใจอย่างแรงกล้าที่จะขจัดต้นตอของปัญหาอย่างจริงจัง และด้วยความเชื่อมั่นว่าทุกปัญหาจะมีทางออก ประกอบกับความรักที่มีให้กับคนในพื้นที่อย่างจริงใจ ไม่นานเกินรอผลลัพธ์ของความสำเร็จจึงเริ่มปรากฏผล จึงไม่น่าแปลกใจว่าทำไม CEO และคุณชีวิตจึงได้รับสรรพนามว่าเป็นพ่อเมืองและแม่เมืองแห่งจังหวัดสมุทรปราการ นอกจากนั้นทั้งคู่ยังได้ทำงานเพื่อรับใช้สังคมอีกมากมาย อาทิเช่น ก่อตั้งมูลนิธิกุฎาขึ้นในจังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อช่วยเหลือและให้การสงเคราะห์คนชรา ผู้ป่วยโรคเอดส์ การจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาเด็กยากจน เด็กกำพร้า ส่งเสริมการฝึกอาชีพเพื่อให้ประชาชนมีงานทำร่วมกับหน่วยงานพัฒนาชุมชนและศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดหนองบัวลำภู ส่งเสริมสนับสนุนด้านศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี อีกทั้งได้ร่วมกับศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดหนองบัวลำภู จนโครงการต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จด้วยดี และได้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหงหนองบัวลำภู โดยได้รับความร่วมแรงร่วมใจจากข้าราชการและคนในท้องถิ่นช่วยกันหาเงินทุกบาททุกสตางค์มาสร้างจนสำเร็จ ทำให้คนในท้องถิ่นรวมถึงจังหวัดใกล้เคียงได้มีโอกาสเรียนจนจบมหาวิทยาลัยโดยไม่ต้องไปเรียนไกล เป็นการช่วยสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชนได้อีกทางหนึ่ง

ที่มิจัยการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ได้มีโอกาสเข้ามาทำการวิจัยในครั้งนี้ จึงได้เห็นสมควรที่จะรวบรวมแนวคิด และแนวทางที่ท่านได้ถือปฏิบัติมาโดยตลอดมาบันทึกไว้ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติแก่บรรดาผู้นำที่สนใจ ทั้งนี้เพื่อจะได้ร่วมกันสร้างสรรค์องค์กรให้พัฒนาก้าวไกลต่อไป

แนวคิดในการบริหารงาน

ดร.สุขุมรัฐ สุวีบุตร และดร.อนงศิริชญา สุวีบุตร ทั้งสองท่านมีแนวคิดในการบริหารที่ยึดถือมาโดยตลอดว่า “จะใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยมุ่งประโยชน์สุขของประชาชน เป็นหลักสำคัญในการทำงาน”

แนวทางการปฏิบัติงาน

ดร.สุขุมรัฐ สุวีบุตร จัดว่าเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงและการสร้างเครือข่ายแห่งคุณค่าที่ประสบความสำเร็จ ได้ให้แนวทางปฏิบัติงานไว้ว่า

การจะบริหารองค์กรใด ๆ ได้สำเร็จ ต้องมององค์รวมให้ทะลุปรุโปร่ง ต้องตอบโจทย์ 3 ข้อ ให้กระจ่างชัดเจนเสียก่อน

โจทย์ข้อ 1. จังหวัดสมุทรปราการขณะนี้เป็นอย่างไ

โจทย์ข้อ 2. เราจะนำพาจังหวัดสมุทรปราการก้าวไปสู่ทิศทางใด

โจทย์ข้อ 3. เราจะต้องทำอย่างไรจึงจะทำให้จังหวัดสมุทรปราการก้าวไปสู่ความสำเร็จอย่างที่ใฝ่ฝัน

โจทย์ข้อ 1 จะสำเร็จได้นั้น จะต้องทำให้คนในจังหวัดทั้งผู้นำ ผู้ตาม เข้าใจในทิศทางของเรา รวมถึงทำให้ประชาชนยอมรับ พร้อมใจ และเต็มใจร่วมมือและร่วมใจให้ได้ และเพื่อตอบโจทย์ข้อแรกให้ได้ว่า “ขณะนี้จังหวัดสมุทรปราการของเราเป็นอย่างไร” จำเป็นต้องทำ SWOT ANALYSIS เสียก่อน หากจะวิเคราะห์ปัญหาของจังหวัดสมุทรปราการในภาพรวมแล้วจังหวัดสมุทรปราการถือว่าเป็นเพียงเมืองเล็กๆ แต่ในความเล็กนั้น กลับซ่อนสิ่งต่าง ๆ ที่น่าสนใจเอาไว้มากมาย สมดังความหมายของจังหวัดที่เปรียบเสมือนเมืองที่มีชายทะเลเป็นกำแพงกัน ปัจจุบันจังหวัดสมุทรปราการมีอัตราการขยายตัวสูง เป็นจุดที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งพร้อมจะเปิดใช้อย่างสมบูรณ์แบบในปี พ.ศ. 2549 ด้วยเหตุนี้จังหวัดสมุทรปราการจึงเป็นหนึ่งในกลุ่มยุทธศาสตร์ 5 จังหวัด ที่เรียกว่า “เบญจบุรพาสวรรณภูมิ” อีกทั้งยังได้รับเลือกให้เป็นเจ้าภาพในเรื่อง Logistics เพื่อรองรับกับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม จึงสามารถกล่าวได้ว่าจังหวัดสมุทรปราการเป็นเมืองที่ไม่เคยหยุดนิ่งด้านการเปลี่ยนแปลงเป็นจังหวัดที่ต้องก้าวให้ทันต่อเหตุการณ์โลกตลอดเวลา และพร้อมจะเป็นศูนย์กลางการขนส่งของประเทศในอนาคต

(Strength) จุดแข็งหรือศักยภาพที่โดดเด่นของจังหวัดสมุทรปราการ จากการวิเคราะห์พบว่า

1. เป็นจังหวัดที่มีความพร้อมด้านอุตสาหกรรม เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมส่งออกที่สำคัญทั้งภายในและต่างประเทศ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอ เครื่องหนัง และอาหารแปรรูป
2. จังหวัดสมุทรปราการมีพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร มีความได้เปรียบทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นตลาดใหญ่ที่มีกำลังซื้อสูง สามารถติดต่อและใช้บริการจากสถาบันการเงินได้สะดวก รวดเร็ว รวมทั้งอยู่ใกล้แหล่งศูนย์กลางข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการ
3. มีเส้นทางคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงสู่จังหวัดใกล้เคียงและภูมิภาคอื่นๆของประเทศ สะดวกในการเดินทางทั้งทางบก และทางน้ำ อาทิเช่น ถนนสายบางนา – ตราด ถนนสุขุมวิท ถนนมอเตอร์เวย์ ที่เชื่อมถนนวงแหวนด้านตะวันออก รวมทั้งสามารถใช้แม่น้ำเจ้าพระยา เป็นเส้นทาง

ขนส่งสินค้าไปยังตลาดต่างประเทศได้โดยสะดวก และที่สำคัญเป็นที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นสนามบินแห่งใหม่ที่ทันสมัยมีเส้นทางคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงสู่จังหวัดใกล้เคียงและภูมิภาคอื่นของประเทศ สะดวกในการเดินทางทั้งทางบกและทางน้ำ อาทิเช่น ถนนสายบางนา – ตราด ถนนสุขุมวิท ถนนมอเตอร์เวย์ ที่เชื่อมกับถนนวงแหวนด้านตะวันออก

4. มีกลุ่มอุตสาหกรรมการส่งออกที่มีศักยภาพ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ ที่มีการวิจัยพัฒนา (R&D) ซึ่งสามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับเครือข่ายอุตสาหกรรมทั้งขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs)

5. มีแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำบางปะกงไหลผ่าน และมีพื้นที่ติดฝั่งทะเล ทำให้เหมาะกับการทำประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีแหล่งน้ำล้าคลองที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกพืชผัก และผลไม้

(Weakness) จุดอ่อนที่เป็นจุดด้อย ซึ่งต้องค่อยๆปรับเปลี่ยนจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิเคราะห์พบว่า

1. มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรม ทั้งจากน้ำเสีย และกลิ่นจากโรงงานอุตสาหกรรม มลภาวะทางอากาศ การจราจรติดขัด ชะงักฝอ และสิ่งปฏิกูลจากโรงงานอุตสาหกรรมและชุมชน รวมทั้งมีการทรุดตัวของดิน เนื่องจากการสูบน้ำบาดาลมาใช้

2. มีประชากรแฝงที่อพยพเข้ามาทำงาน โดยไม่แจ้งย้ายและเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านให้ถูกต้องเป็นจำนวนมาก ทำให้จังหวัดขาดรายได้จากงบประมาณที่จัดสรรเพื่อการพัฒนาพื้นที่ตามจำนวนประชากร

3. การประกาศใช้กฎหมายผังเมืองรวม เป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมที่ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน

4. การขาดแคลนแรงงานฝีมือที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย และการผลิตบุคลากรของสถาบันการศึกษายังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

(Opportunity) โอกาสในการพัฒนา เพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับจังหวัดสมุทรปราการ จากการสำรวจพบว่ายังมีโอกาสอีกมาก อาทิเช่น

1. เป็นที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางอากาศของภูมิภาค จึงมีโอกาพัฒนาเป็นศูนย์กลางกระจายสินค้าที่เชื่อมโยงทั้งทางถนน รถไฟ ท่าเรือ และสนามบินสู่อินโดจีนและตลาดโลก

2. นโยบายเปิดการค้าเสรีขององค์การการค้าโลก และข้อตกลงทวิภาคีของรัฐบาล ทำให้ภาคอุตสาหกรรมมีโอกาสพัฒนา สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้สามารถลดต้นทุน ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าสู่ระดับโลกได้

3. กระแสนิยมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ช่วยเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว และสามารถสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงการท่องเที่ยว การศึกษาวิถีชีวิตชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. กระแสนิยมบริโภคสินค้าปลอดสารพิษมากขึ้น จึงมีโอกาสพัฒนาก้าวเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมาตรฐานก้าวสู่ตลาดโลกได้
5. นโยบายการพัฒนาเมืองศูนย์กลางการบินสุวรรณภูมิ ทำให้มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนอย่างเป็นระบบ

(Threat) อุปสรรคที่ขัดขวางการพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ

1. ปัญหาด้านความสามารถในการแข่งขัน และมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (NTBs)
2. การขาดแคลนแรงงานฝีมือที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ปัญหาแรงงานต่างด้าว และผู้หลบหนีเข้าเมืองที่มีแนวโน้มสูงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อปัญหาสังคม ปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด
3. ผลกระทบจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ขาดระบบการจัดการที่ดี ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจโดยรวม ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สำหรับโจทย์ข้อที่ 2 เราจะนำพหุองค์ของเราไปเป็นอะไรนั้น ผู้ว่า ดร.สุขุมวิทย์ สาริบุตร ได้ตอบคำถามข้อนี้ให้กับชาวจังหวัดสมุทรปราการโดยตั้งวิสัยทัศน์ไว้ว่า “จะทำให้จังหวัดสมุทรปราการเป็นเมืองน่าอยู่” ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวมีอุตสาหกรรมก้าวไกล มีการเกษตรก้าวหน้า เป็นศูนย์กลาง Logistics และเป็นแหล่งรองรับการขยายตัวของสนามบินสุวรรณภูมิ อีกทั้งจะเป็นเมืองแห่งสหกรณ์

ส่วนโจทย์ข้อที่ 3 เราจะต้องทำอย่างไรจึงจะทำให้จังหวัดสมุทรปราการก้าวไปสู่ความสำเร็จอย่างที่ใฝ่ฝัน ดร.สุขุมวิทย์ สาริบุตร กล่าวว่า การที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จตามที่ใฝ่ฝันไว้ นั้น ต้องมีการกำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผนการปฏิบัติงานในทุกๆ เรื่อง ให้ชัดเจน รวมถึงมีการตรวจสอบ ติดตามผลอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ก็จะช่วยให้ง่ายขึ้น การบรรลุความสำเร็จจะต้องพิจารณาทั้งด้านเวลา ด้าน output ด้าน outcome ตลอดจนด้านคุณภาพประกอบกันไปด้วย จังหวัดสมุทรปราการจึงได้กำหนดนโยบายในด้านต่าง ๆ ไว้ดังนี้

ด้านการทำให้บ้านเมืองสะอาดน่าอยู่ หมายถึง ต้องทำให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีการปราบปรามยาเสพติด กำจัดผู้มีอิทธิพล ทำให้ประชาชนมีการศึกษา บ้านเมืองมีความสะอาดเรียบร้อย และประชาชนในจังหวัดต้องช่วยกันแก้ไขปัญหาการจราจร ปัญหาขยะ ปัญหาน้ำเน่าเสียให้ลดน้อยลงจนหมดไป

ด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากสมุทรปราการมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและสวยงามมากมาย เช่นวัดวาอาราม แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทั้งที่เลียบบแม่น้ำเจ้าพระยา และอ่าวไทย โบราณสถาน เมืองโบราณ ฟาร์มจระเข้ พิพิธภัณฑ์ช้างเอราวัณ ซึ่งจะต้องร่วมมือกันให้การส่งเสริมสนับสนุนให้การท่องเที่ยวเหล่านี้เป็นที่น่าสนใจมากขึ้น

ด้านอุตสาหกรรม เป็นเรื่องที่จะจังหวัดสมุทรปราการมีการส่งเสริมกันมาอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมาก แต่สิ่งที่จะต้องดูแลเป็นพิเศษ คือ เรื่องของความสะอาด การควบคุมและการบำบัดน้ำเสีย

ด้านการเกษตรกรรม จะมีการส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยเอื้ออำนวยให้ดียิ่งขึ้น เช่น การทำประมงในทะเล ในแม่น้ำ การเลี้ยงปลาชนิดที่ขึ้นชื่อ การปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้ รวมถึงการเลี้ยงกุ้ง โดยมุ่งส่งเสริมให้ก้าวหน้ากว่าที่เป็นอยู่ เพราะเกษตรยังเป็นหัวใจสำคัญของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่จะเป็นครัวโลกในอนาคต จึงจำเป็นต้องช่วยกันสร้างผลผลิตเหล่านี้ป้อนเข้าสู่ศูนย์กลาง

ด้าน Logistics ต้องทำให้จังหวัดสมุทรปราการ มีความสะดวกในเรื่องของการขนส่งทุกด้านทั้งทางบก ทางน้ำ ทางทะเล ต้องมีศูนย์กลางวางตู้คอนเทนเนอร์ และที่กักเก็บสินค้าในจำนวนเพียงพอเพื่อรองรับกับการขยายตัวของอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นในทุกระดับ และทำการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้เกิดการเข้าซื้ออย่างครบวงจร ทั้งด้านผลผลิต เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทำงานรวมถึงจัดระบบการจัดส่งให้อยู่ที่เดียว เพื่อให้เกิดการประหยัดลดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านการขนส่ง

ด้านการส่งเสริมผลิตภัณฑ์โอท็อป ยังคงให้มีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยการส่งเสริมให้สินค้าต่าง ๆ ให้ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ช่วยยกระดับสินค้า ให้มีมาตรฐานสูง เพราะเป็นช่องทางหนึ่งที่จะสร้างชื่อเสียงให้กับท้องถิ่น สร้างรายได้ให้กับประชาชน เพื่อให้เศรษฐกิจในชุมชนเติบโตมากยิ่งขึ้น

ส่วนการที่จังหวัดสมุทรปราการเป็นที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิ เราจึงต้องเตรียมความพร้อมในการรองรับการขยายตัวอย่างเป็นระบบระเบียบ ทั้งด้านถนน ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม และต้องหาวิธีแก้ไขป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่จะตามมา ทั้งปัญหาการจราจร ชยะ การบำบัดน้ำเสีย ซึ่งเราได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดูแลเรื่องดังกล่าวอย่างใกล้ชิด

อย่างไรก็ตาม การเกิดเป็นเมืองใหม่ที่ทันสมัย ความเจริญเติบโต ก็จำเป็นต้องมีนโยบายในการควบคุมด้านต่าง ๆ ให้อยู่ในกฎเกณฑ์ เพื่อความเป็นระเบียบ และป้องกันการเกิดปัญหาภายหลัง เช่น ปัญหาด้านประชากรเพิ่มมากขึ้นจากการโยกย้ายถิ่นฐาน และการจ้างงาน ปัญหา

ขณะดั้นเมือง ปัญหามลภาวะ ปัญหาการจราจร ซึ่งในแผนยุทธศาสตร์จังหวัด เราได้แจแนงนโยบาย และกระจายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านต่าง ๆ ไปดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ซึ่งเชื่อว่าถ้าสามารถทำได้ตามที่วางไว้ปัญหาต่างก็จะสามารถแก้ไขได้อย่างเรียบร้อย

ประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ของจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
1. ศูนย์กลางโลจิสติกส์ (Logistics Center)	1.1 เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์
2. ศูนย์กลางอุตสาหกรรมต่อเนื่องและเชื่อมโยง (Industrial Cluster)	2.1 เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมต่อเนื่องและเชื่อมโยง (Cluster) ด้านรถยนต์ ชิ้นส่วนยานยนต์ ไฟฟ้า อิเลคทรอนิกส์ สิ่งทอ เครื่องหนัง และอาหารแปรรูป
3. แหล่งรองรับการขยายตัวของสนามบินสุวรรณภูมิ	3.1 เป็นแหล่งรองรับการขยายตัวของสนามบินสุวรรณภูมิ ทั้งทางด้านพาณิชยกรรมด้านอุตสาหกรรม และการบริการอย่างครบวงจร และมีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
4. รองรับยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด	4.1 เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเชิงนิเวศที่ใกล้เมืองหลวง (One day tour) 4.2 เป็นแหล่งผลิตสมุนไพรและบริการด้านการแพทย์แผนไทยที่มีประสิทธิภาพ และปลอดภัยได้รับการยอมรับจากประชาชน
5. การแก้ไขปัญหาความยากจนและการกระจายรายได้	5.1 ประชาชนมีการเพิ่ม และกระจายรายได้ที่ดี
6. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	6.1 บ้านเมืองสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

จะเห็นได้ว่าแนวทางการปฏิบัติที่ท่านดร.สุชุมรัฐ สารีบุตร ได้กล่าวมาทั้งหมด เป็นแนวทางที่เล็งเห็นถึงความสำเร็จเป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน ท้ายสุดนี้ ท่านได้ฝากความในใจถึงพี่น้องชาวสมุทรปราการไว้ดังนี้ ในฐานะที่ผมได้ปฏิบัติงานในตำแหน่ง CEO เมืองสมุทรปราการ ผมต้องขอขอบพระคุณที่ชาวจังหวัดสมุทรปราการ และหัวหน้าส่วนราชการทุกคน รวมถึงผู้บริหารของภาคเอกชนทุกฝ่าย ที่ได้ร่วมแรงร่วมใจเนิ่นก้าลังกันช่วยสร้างสรรค์จังหวัดสมุทรปราการของ

เราามาโดยตลอด โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ผมรู้สึกภาคภูมิใจในทุกท่านและประทับใจผู้ร่วม
ทีมงานทุกคน อย่างสุดซึ้ง

ประวัติ

ดร.อนงค์วิชญา สาริบุตร

วันเดือนปีเกิด 21 พฤษภาคม 2496

เกิดที่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

คู่สมรส ดร.สุขุมรัฐ สาริบุตร ตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ

การศึกษา

- ปริญญาตรี การศึกษามัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา(บางแสน)
- ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์(NIDA)
- ปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปริญญาเอก Ph.D. สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์การทำงาน

- รับราชการครู กรมสามัญศึกษา อาจารย์ 2 ระดับ 7
- นายกเหล่ากาชาดจังหวัดหนองบัวลำภู
- นายกสมาคมส่งเสริมวัฒนธรรมหญิงจังหวัดหนองบัวลำภู
- ประธานที่ปรึกษากรรมการพัฬาสตรีจังหวัดหนองบัวลำภู
- ประธานศูนย์เฉลิมพระเกียรติช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์ จังหวัดปราจีนบุรี
- นายกเหล่ากาชาดจังหวัดปราจีนบุรี
- นายกสมาคมส่งเสริมวัฒนธรรมหญิงจังหวัดปราจีนบุรี
- กรรมการสภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์
- นายกเหล่ากาชาดจังหวัดสมุทรปราการ ปี พ.ศ. 2548 – ปัจจุบัน
- อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยรามคำแหง

- อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- ที่ปรึกษากองทุนพัฒนาชนบทในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดหนองบัวลำภู
- ที่ปรึกษากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจังหวัดหนองบัวลำภู

ผลงานดีเด่น

ปี พ.ศ. 2538 – 2548

- ได้รับคัดเลือกเป็นสตรีไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2548 โดยสภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
- ผู้ร่วมก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง เฉลิมพระเกียรติศาสตราจารย์ ดร. จงหวัดหนองบัวลำภู
- ผู้เริ่มก่อตั้ง “มูลนิธิกรรณา” จังหวัดหนองบัวลำภู
- จัดตั้งศูนย์เฉลิมพระเกียรติช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์ และผู้ติดเชื้อ HIV จังหวัดหนองบัวลำภู
- จัดตั้งศูนย์สงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือคนชรา เด็กกำพร้า และคนพิการจังหวัดหนองบัวลำภู
- ผู้ร่วมก่อสร้างอนุสาวรีย์ไทยอาสาป้องกันชาติ จังหวัดหนองบัวลำภู
- ผู้ร่วมโครงการปรับปรุงก่อสร้างพิพิธภัณฑสถานหอยหิน 150 ล้านปี และพิพิธภัณฑสถานไดโนเสาร์ จังหวัดหนองบัวลำภู
- กรรมการก่อตั้งวิทยาลัยชุมชนระหว่างประเทศจังหวัดหนองคาย ระหว่างไทย - สหรัฐอเมริกา
- กรรมการก่อตั้งสมาคมสันติภาพแห่งประเทศไทย
- เป็นที่ปรึกษาทิดิมศักดิ์คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวและกีฬา วุฒิสภา
- ผลงานวิจัยเรื่องความสัมฤทธิ์ผลของผู้นำสตรีทางการเมืองไทยในบทบาทสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ผลงานวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุโขทัย
- จัดตั้งกองทุนส่งเสริมอาชีพสตรีจังหวัดหนองบัวลำภู

การศึกษาดูงาน

- ประเทศอังกฤษ ดูงานด้านมัธยมศึกษา
- ประเทศสเปน, โปรตุเกส และอิตาลี ดูงานด้านสิ่งแวดล้อม
- ประเทศอังกฤษ, ฝรั่งเศส, เยอรมัน และสวีเดน ดูงานด้านการปกครองท้องถิ่น ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- พ.ศ. 2521 จัตตฤทธาพรช่างเผือก (จ.ช.)
- พ.ศ. 2526 ตติยาภรณ์มงกุฎไทย (ต.ม.)
- พ.ศ. 2530 ตติยาภรณ์ช่างเผือก (ต.ช.)
- พ.ศ. 2538 ทุตติยาภรณ์มงกุฎไทย (ท.ม.)
- พ.ศ. 2544 ทวีตติยาภรณ์ช่างเผือก (ท.ช.)

เหรียญตรา : เหรียญตรากาชาดสมนาคุณชั้นที่ 1

: ได้รับคัดเลือกเป็นสตรีไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2548 โดยสภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

แนวคิดในการปฏิบัติงาน

ดร.อนงควิชญา สาริบุตรในฐานะแม่เมืองในการขับเคลื่อนจังหวัดสมุทรปราการ ได้ให้ข้อคิดในการสร้างเครือข่ายพันธมิตรแห่งคุณค่า ท่ามกลางกระแสโลกที่ปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วเช่นทุกวันนี้ ความร่วมมือร่วมใจของคนในสังคมถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะเป็นพลังผลักดันให้เกิดความสำเร็จได้ ดังนั้น การสร้างเครือข่ายพันธมิตร จึงเป็นสิ่งที่ต้องทำอย่างจริงจัง การจะเชื่อมโยงเครือข่ายอย่างยั่งยืนนั้นต้องสร้างความสัมพันธ์และกระชับเกลียวสัมพันธ์ให้แน่นเหนียวเสียก่อน ผู้นำจะสร้างเครือข่ายได้สำเร็จจึงต้องมี มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี เพราะผู้นำเป็นแกนหลักเป็นศูนย์รวมใจผู้คนที่จะมาเชื่อมโยงต่อกัน “มนุษย์สัมพันธ์” จัดเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยทำให้เราทำงานอย่างมีความสุข และยังช่วยให้การงานบรรลุผลสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งสามารถสร้างเครือข่ายพันธมิตรแห่งความยั่งยืน และสิ่งที่สะท้อนข้อคิดของท่านได้ชัดก็คือ ดร.อนงควิชญา สาริบุตรสามารถที่จะทำงานและคลุกคลีกับประชาชนได้ทุกเพศทุกวัยทุกระดับชั้น ดร.อนงควิชญา สาริบุตร จะเห็นว่าท่านได้ใช้หลัก 7 ประการ ในการสร้างมนุษย์สัมพันธ์ กับคนในพื้นที่ด้วยความเอาใจใส่ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับชุมชนอย่างจริงจัง จนส่งผลให้ท่าน มีเครือข่ายอย่างกว้างขวางไปทั่วจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งท่านได้ให้แนวทางปฏิบัติตนในการสร้างสัมพันธ์กับผู้คน ไว้ดังนี้

1. จงเป็นผู้ฟังที่ดี ดร.อนงศวิชญาจะรับฟังปัญหาในทุกพื้นที่ที่มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วม โดยเป็นนักฟังที่ดีส่งเสริมให้คู่สนทนาได้พูด โดยพยายามตั้งคำถามให้สอดคล้องกับเรื่องที่เขากำลังพูด แสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี
2. มีมารยาทไม่ขัดคอคู่สนทนา ดร.อนงศวิชญา สาริบุตร เชื่อว่า ไม่มีใครชอบให้คนอื่นมาโต้เถียง หรือขัดแย้งในความคิด แต่จะถือโอกาสแก้ไขโดยการเสนอข้อคิดแทนในทำนองที่ว่า ขอแสดงความเห็นเพิ่มเติมเมื่อเขาพูดจบ นอกจากนั้นยังมีความตั้งใจจดทบทวนปัญหาของทุกคนอย่างเข้าใจและเห็นอกเห็นใจ อีกทั้งมีอารมณ์คล้อยตามอีกด้วย
3. ต้องเป็นผู้ที่มีความสดใส ผู้ที่มีโอกาสคลุกคลีกับ ดร.อนงศวิชญา มักจะพบรอยยิ้มของท่านพรหมอยู่บนใบหน้าตลอดเวลา ทำให้ผู้มาติดต่อ หรือผู้ที่ทำงานร่วมกันมีความรู้สึกสบายใจ และมีท่าทีเป็นมิตรกับทุกคน
4. ต้องมีบุคลิกที่น่าศรัทธา ดร.อนงศวิชญา สาริบุตร สามารถแต่งกายแลวงตัวได้อย่างเหมาะสม น่าเชื่อถือ มีความสง่างามในตัวท่านเสมอ
5. ต้องมีจิตวิญญาณแห่งการเป็นผู้ให้ ทุกครั้งที่มีโอกาส ท่านจึงพร้อมให้การช่วยเหลือและแบ่งปันน้ำใจให้กับคนรอบข้างอยู่เสมอ
6. ต้องรู้จักใคร่ครวญถึงความถูกต้องและความเหมาะสม ดร.อนงศวิชญา มีประสบการณ์การทำงานด้านสังคม เคยเป็นแม่พิมพ์ของชาติ ผลงานของท่านเป็นที่ชื่นชม ยินดี และได้รับการยอมรับอย่างถ้วนหน้า จนได้รับความไว้วางใจจากการเลือกตั้ง สว. ในวันที่ 19 เมษายน 2549 ท่านได้รับเลือกให้เป็นสว.ของจังหวัดหนองบัวลำภูด้วยคะแนนเสียงท่วมท้น
7. ต้องมีวิสัยทัศน์ก้าวไกล ดร.อนงศวิชญา เป็นผู้มีความสามารถ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีคุณธรรม ยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวคิดในการทำงานมาตลอดเวลา

แนวทางในการเชื่อมโยงเครือข่ายแห่งคุณค่า

ดร.อนงศวิชญา สาริบุตร เป็นผู้ที่มีประสบการณ์อย่างมากและคลุกคลีกับงานด้านชุมชนอย่างใกล้ชิด ได้ฝากข้อคิดให้กับบรรดาผู้นำในจังหวัดสมุทรปราการ และทุกฝ่ายที่มีส่วนสร้างเสริมความเข้มแข็งของขบวนการสหกรณ์ไว้ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาเครือข่ายพันธมิตรให้เกิดความยั่งยืนได้นั้นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในการเชื่อมโยงเครือข่ายไว้ให้ชัดเจนโดยมุ่งเน้นให้เกิดความสัมพันธ์ในระยะยาวอย่างต่อเนื่อง
2. สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างกลุ่ม/องค์กรพันธมิตรให้ได้ โดยความร่วมมืออาจจะทำในรูปแบบเครือข่ายทางธุรกิจ เครือข่ายทางสังคม หรือเครือข่ายทางวิชาการ ก็ได้

3. ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายจะต้องมีแผนการดำเนินงาน แสดงกิจกรรมต่างๆ ให้อ่างชัดเจน

4. มีปัจจัยช่วยเสริมความเข้มแข็งและความยั่งยืนของเครือข่ายพันธมิตร อาทิเช่น

4.1 องค์กรพันธมิตร เป็นตัวจักรสำคัญ ซึ่งต้องแสดงบทบาทและการมีส่วนร่วมอย่างถูกต้องเหมาะสม จำเป็นต้องเริ่มจากการพัฒนา วิสัยทัศน์ ทักษะและประสบการณ์แก่ผู้นำ และฝ่ายบริหารจัดการ กลุ่มองค์กรภาคประชาชนให้ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้เกิดศักยภาพและความพร้อมในการขับเคลื่อนอย่างถูกต้องทิศทาง

4.2 ผู้นำทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันกำหนดโครงสร้างกลไก และระบบบริหารจัดการเครือข่าย ให้มีความเหมาะสม คล่องตัวต่อการบริหารงาน

4.3 ผู้นำทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องเอาใจใส่ต่อการติดตามผล ประเมินผลอย่างจริงจัง เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าของแผนงาน รวมถึงการพัฒนากลไกบริหารจัดการเครือข่ายให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.4 ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายขั้นต้น หมายถึงกลุ่ม/องค์กรพันธมิตร มีการเห็นสัญญา ข้อตกลงร่วมกัน โดยมีรายชื่อคณะกรรมการเครือข่าย

4.5 ความสำเร็จในการเชื่อมโยงเครือข่ายที่แท้จริง หมายถึงการเข้าร่วมเป็นพันธมิตรต่อกัน โดยมีองค์กรที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการรองรับ มีแผนการดำเนินงาน และได้ปฏิบัติงานในส่วนที่กำหนดไว้ตามแผนการดำเนินงาน เพื่อให้บริการแก่สมาชิกจนเกิดผลที่สามารถประเมินได้

4.6 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องศึกษาระบบสหกรณ์ให้เข้าใจ และเมื่อได้รับรู้หลักการแนวคิด สถานการณ์ ทำให้มีความหวังว่า แนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ร่วมกันกำหนดขึ้นหากทุกคนให้ความร่วมมือก็จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อความอยู่รอด ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนได้

4.7 หน่วยงานรัฐ โดยเฉพาะกรมส่งเสริมสหกรณ์ ต้องสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่าย

4.8 การเกื้อหนุนให้เกิดความเข้มแข็งในกลุ่ม/องค์กรประชาชน เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องกระทำอย่างจริงจัง และเชื่อมั่นว่าขบวนการสหกรณ์สามารถทำให้คนได้พัฒนาตนเองจนสามารถพึ่งพิงลำแข้งของตนเองได้

สุดท้ายนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ และภรรยา ได้กล่าวว่าท่านพร้อมให้การสนับสนุนการสร้างเครือข่ายทางคุณค่าเพื่อขจัดปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืนและเต็มที่ ขอให้หัวหน้าทุกฝ่ายร่วมมือและพร้อมปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนเองอย่างมุ่งมั่น เพื่อช่วยกัน

สร้าง ช่วยกันเสริมระบบสหกรณ์ให้เข้มแข็ง และสานความหวังให้จังหวัดสมุทรปราการของเรา เป็นเมืองแห่งสหกรณ์ต่อไป

ประวัติ

นายวิฑูรย์ แนวพานิช

การศึกษา

- ◆ หลักสูตร Mini MBA จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ◆ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านจิว ตำบลบ้านจิว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

ประสบการณ์การทำงาน

- ◆ คณะกรรมการบริหารชุมนุมหมู่บ้านรัตนโกสินทร์ 200 ปี รังสิต
- ◆ ที่ปรึกษาชมรมอาสาสมัครเพื่อพิทักษ์ปกป้องประชาธิปไตย (อส.พป.ปชต.)
- ◆ เป็นคณะกรรมการร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542
- ◆ เป็นคณะกรรมการอำนวยการจัดงานสินค้าสหกรณ์ประจำปี พ.ศ. 2544, 2545, 2546
- ◆ เป็นคณะกรรมการคัดสรรนักสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2545 – 2546
- ◆ เป็นคณะกรรมการโครงการรวมใจสหกรณ์เอื้ออาทรผู้ยากไร้ กรมส่งเสริมสหกรณ์
- ◆ เป็นคณะกรรมการเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545 – 2546
- ◆ เป็นคณะกรรมการจัดกิจกรรมวันสหกรณ์
- ◆ เป็นประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์แท็กซี่ จำกัด
- ◆ ประธานกรรมการชุมนุมสหกรณ์บริการเดินรถแห่งประเทศไทย จำกัด
- ◆ คณะกรรมการพัฒนาสหกรณ์แห่งชาติ
- ◆ ประธานชมรมศูนย์วิทยุสื่อสารแท็กซี่ กรุงเทพมหานคร
- ◆ คณะอนุกรรมการจัดระเบียบสหกรณ์แท็กซี่

- ◆ เป็นผู้แทนสหกรณ์จังหวัดกรุงเทพมหานครประจำปี พ.ศ. 2543 - 2547
- ◆ เป็นรองประธานกรรมการ สหพันธ์สมาชิกรวมการแห่งประเทศไทย
- ◆ เป็นที่ปรึกษาสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

การทำงานในปัจจุบัน

- ◆ ประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์แท็กซี่ จำกัด
- ◆ ประธานกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณที่ได้รับ

- ◆ ได้รับพระราชทานรางวัลสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติปี พ.ศ. 2538
- ◆ รางวัลกรรมการสหกรณ์ดีเด่นประเภทสหกรณ์บริการปี พ.ศ. 2539

คุณวิฑูรย์ แนวพานิช ผู้นำแห่งการพัฒนา ที่ไม่เคยหยุดนิ่งกับการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้กับวงการสหกรณ์ และด้วยมีความศรัทธา และเชื่อมั่น ในหลักการ อุดมการณ์ คุณค่าแห่งสหกรณ์อย่างเปี่ยมล้น จึงได้ทุ่มเททั้งกายและจิตใจด้วยความมุ่งหวังอยากจะทำสร้างขบวนการสหกรณ์ให้เข้มแข็ง เป็นรากฐานค้ำจุนสังคมไทย จากคติประจำใจในการทำงานว่า “จงทำบทบาทหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดที่ยึดติดกับตำแหน่งและหัวโขน แต่จะต้องเล่นบทให้ถูกต้อง” และมีความตั้งใจจริงที่จะสร้างเสริมระบบสหกรณ์ไทยให้แข็งแกร่ง โดยมุ่งหวังจะพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีของสมาชิกเป็นสำคัญ ผลงานของคุณวิฑูรย์ที่ผ่านมาได้สร้างประโยชน์อย่างมากต่อวงการสหกรณ์ นับเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ที่ยึดมั่นในสหกรณ์ ค่านิยมของสหกรณ์ได้อย่างเด่นชัด คือ ในการประชุมทุกครั้ง คุณวิฑูรย์จะเป็นผู้ร่วมรับฟัง และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่ขบวนการสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดตลอดมาก็คือมีแนวคิดที่ทันสมัย มีความสามารถในการบริหารจัดการ อาทิเช่น เป็นผู้ริเริ่มโครงการจัดซื้อจัดหารถเพื่อให้สมาชิกมีรถแท็กซี่เป็นของตนเอง ผลักดันให้เกิดโครงการตั้งศูนย์วิทยุสื่อสารในรถแท็กซี่ และล่าสุดคือการจัดทำแผนกลยุทธ์สหกรณ์เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการทำงานของสหกรณ์แท็กซี่ การบริหารงานเพื่อปฏิรูประบบสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงการได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าทีมวิจัยโครงการวิจัยการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จึงนับได้ว่าเป็นผู้นำสหกรณ์ที่สมควรได้รับการยกย่องให้เป็น “นักสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ” ดังนั้นการนำแนวคิด และแนวทางปฏิบัติที่คุณวิฑูรย์ แนวพานิช ได้

ถือปฏิบัติมาศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และเห็นแนวทางที่จะนำมาประยุกต์ใช้ต่อการบริหารงานในสหกรณ์ต่อไป จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่ง

แนวคิดในการบริหารสหกรณ์ของคุณวิฑูรย์ แนวพานิช

คุณวิฑูรย์ มีแนวคิดในการทำงานว่า “ทุกคนต้องพร้อมจะปรับตัวให้ก้าวทันกับกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลง” เพราะโลกในยุคปัจจุบันนี้ มีการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีไปอย่างมาก ซึ่งมีผลกระทบต่อวิถีชีวิต และการดำเนินกิจกรรมของสหกรณ์อย่างมาก ดังนั้นการบริหารสหกรณ์ในอนาคตข้างหน้า ผู้นำสหกรณ์จึงต้องพร้อมจะปรับตัวในทุกด้านๆ ด้วย

แนวทางการปฏิบัติในการบริหารสหกรณ์ของคุณวิฑูรย์ แนวพานิช

สำหรับผู้บริหารสหกรณ์

- ผู้บริหารสหกรณ์ต้องมุ่งมั่นในการพัฒนาสหกรณ์ของตนให้เป็นองค์กรธุรกิจของประชาชน
- ผู้บริหารสหกรณ์ต้องยึดมั่นในการดำเนินธุรกิจตามหลักการสหกรณ์ 7 ประการอย่างแท้จริง และตระหนักถึงคุณค่าสหกรณ์อย่างมั่นคง
- ผู้บริหารสหกรณ์ต้องมีระบบการทำงาน และสร้างระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ สอดรับกับกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งมีการพัฒนาปรับปรุงระบบการควบคุม กำกับดูแล ปรับกฎเกณฑ์ไม่ให้เข้มงวด และมากเกินไปจนทำให้การทำงานของสหกรณ์ขาดความคล่องตัว ขาดอิสระในการตัดสินใจ
- ผู้บริหารสหกรณ์ต้องเอาใจใส่ต่อการพัฒนา และสามารถยกระดับบุคลากรสหกรณ์ให้มีความรู้ความสามารถคู่ใจอาชีพ โดยส่งเสริมให้มีการอบรมพัฒนาเสริมภูมิปัญญาอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ
- ผู้บริหารสหกรณ์สามารถปรับทิศทางการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ให้สอดคล้องกับโลกยุคไฮเทคความศรัทธาและความรักต่อสหกรณ์อย่างแรงกล้า ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่ทุกคนในแวดวงสหกรณ์ต้องมี
- เจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องพร้อมให้บริการแก่สมาชิกด้วยความถูกต้องยุติธรรม ทันเวลาและสามารถตรวจสอบได้

- เจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานของสหกรณ์ให้สมาชิกได้รับทราบอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ
- ผู้บริหารสหกรณ์ต้องทำงานด้วยหลักธรรมาภิบาล หมายถึงการบริหารและการทำงานโดยยึดความซื่อสัตย์สุจริต ใช้หลักธรรมเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการอยู่ร่วมกัน รวมถึงต้องสามารถรักษาจิตใจของตนเองให้มั่นคง ไม่ยินดีและหลงกับตำแหน่ง อำนาจ และอามิสสินจ้าง
- ผู้บริหารสหกรณ์ต้องสามารถประสานความสัมพันธ์กับทุกฝ่าย และควรได้รับการกระทำอย่างต่อเนื่อง อาจกระทำด้วยการไปเยี่ยมเยียนถามไถ่สารทุกข์สุขดิบระหว่างกันเป็นประจำทุกเดือน
- ผู้บริหารสหกรณ์ ต้องมีความสามารถสร้างเครือข่าย และเชื่อมโยงเครือข่ายในแวดวงสหกรณ์ได้อย่างเหนียวแน่น รวมถึงการขยายผลเครือข่ายสู่ นอกวงการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงเครือข่ายกับวงการต่างๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ
- ผู้บริหารสหกรณ์ต้องมีความสามารถในการประสานใจทีมงานให้เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน รวมถึงความร่วมมือร่วมใจกันเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของสหกรณ์ ให้เป็นที่ยอมรับ และศรัทธาของประชาชนชาวไทย

สำหรับสมาชิกสหกรณ์

- สมาชิกสหกรณ์ และผู้ที่อยู่ในแวดวงสหกรณ์ทุกคนต้องให้ความร่วมมือในกิจการงานของสหกรณ์อย่างเต็มที่ มีความซื่อสัตย์สุจริต ให้การสนับสนุนและทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ สำนึกอยู่เสมอว่าสหกรณ์เป็นของตนเอง ตลอดจนเอาใจใส่ศึกษาหาความรู้ เพื่อพัฒนาอาชีพของตนเองจนสามารถยืนหยัดอยู่บนลำแข้งของตนเองได้อย่างสง่างาม
- สมาชิกสหกรณ์ต้อง รู้จักหน้าที่และบทบาทของสมาชิกที่ดี เข้าร่วมประชุมใหญ่ เข้าร่วมกิจกรรมอบรมสัมมนาสมาชิกที่สหกรณ์จัดให้ความรู้แก่สมาชิก สนใจเอาใจใส่ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ ใช้สิทธิเลือกกรรมการเป็นตัวแทนเข้ามาบริหารงานสหกรณ์ และให้ความร่วมมือต่อทุกๆกิจกรรมที่สหกรณ์จัดขึ้น

สำหรับเจ้าหน้าที่สหกรณ์

- เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนเองด้วยความเอาใจใส่ เสียสละ และอุทิศตนอย่างเต็มที่ มีความซื่อสัตย์ ความขยันขันแข็ง ตั้งใจทำงานโดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย

- เจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความสามัคคี และมีความจริงใจเสมอภาคต่อสมาชิกทุกคนมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน
- เจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องให้บริการแก่สมาชิกอย่างเต็มความสามารถ รวดเร็ว มีความสามารถแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกในทุกโอกาส
- เจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซื่อสัตย์ต่อตนเองและเพื่อนร่วมงาน รักษาผลประโยชน์ของสมาชิกและของสหกรณ์ มีความภาคภูมิใจและรักสหกรณ์ ขยันขันแข็ง ใฝ่หาความรู้
- เจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องรักความก้าวหน้า พัฒนาตนเองให้ทันต่อวิทยาการใหม่ๆ พร้อมทั้งศึกษา ใฝ่เรียนรู้อยู่ตลอดเวลา

สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- **กรมส่งเสริมสหกรณ์** ต้องเข้าตรวจให้คำแนะนำแก่สหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ มุ่งเน้นให้สหกรณ์สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยไม่ก้าวกายหรือแทรกแซงการปฏิบัติงานของสหกรณ์
- **กรมตรวจบัญชีสหกรณ์** ต้องเข้าตรวจ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเงินการบัญชีอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

ข้อคิดในการบริหารสหกรณ์

คุณวิฑูรย์ ยังได้ให้ข้อคิดในการบริหารสหกรณ์ไว้ดังนี้

- สหกรณ์ไม่สามารถประสบความสำเร็จได้เลยหากการดำเนินกิจกรรมต่างๆของสหกรณ์ไม่ได้รับความร่วมมือหรือร่วมใจจากสมาชิก
- คณะกรรมการและฝ่ายจัดการต้องดำเนินงานด้วยจิตสำนึกแห่งความรับผิดชอบ โดยยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และให้โอกาสฝ่ายจัดการทำงานอย่างเต็มที่ ไม่เข้ามาก้าวกายฝ่ายจัดการ
- คณะกรรมการและฝ่ายจัดการต้องบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาล

คุณวิฑูรย์ได้อธิบายหลักธรรมาภิบาล ไว้ว่า

ปัจจุบันหลักธรรมาภิบาลได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานและการปกครองมากขึ้น และมีความเหมาะสมอย่างมากกับระบบสหกรณ์ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ที่จำเป็นต้องมี ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

1. การบริหารงานอย่างมีส่วนร่วม

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม สามารถทำได้โดย ผู้บริหารสหกรณ์ต้องให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของทีมงาน เช่น การเปิดโอกาสให้สมาชิก และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นหรือนำเสนอแนวทางในการบริหารงาน

2. การบริหารงานแบบโปร่งใส

การบริหารแบบโปร่งใสจำเป็นต้องมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน ให้สมาชิกได้ทราบ รวมถึงพัฒนาช่องทางการรับรู้ข่าวสารให้กว้างขวาง

3. การบริหารงานแบบมีความรับผิดชอบ

การบริหารงานแบบมีความรับผิดชอบ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้สมาชิกกล้าแสดงความคิดเห็น กล้าร้องเรียน และสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิกได้ว่า ปัญหาที่ร้องเรียนหรือร้องทุกข์ จะได้รับการแก้ไข โดยแสดงให้เห็นว่าฝ่ายบริหารเห็นความสำคัญหรือเอาใจใส่ต่อเรื่องนี้ จัดให้มีระบบการรับเรื่องร้องทุกข์จากสมาชิก และมีกลไกหรือผู้รับผิดชอบต่อข้อร้องเรียนหรือร้องทุกข์ของสมาชิก

ข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านนโยบาย และการบริหารจัดการ

1. ผู้บริหารต้องกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตย และการสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในสหกรณ์ ผู้นำต้องให้ความสนใจ และมุ่งมั่นที่จะสร้างหลักธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นได้สำเร็จ
2. ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนงานด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ เพื่อให้มีการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทันสมัย พร้อมใช้งานได้อย่างสมบูรณ์แบบ
3. ผู้บริหารต้องนำนโยบายต่างๆ ไปปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม และผลักดันให้เกิดผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
4. ผู้บริหารต้องสนับสนุนให้การศึกษาอบรมในเรื่องประชาธิปไตย และธรรมาภิบาล แก่เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ทุกระดับ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติจนบรรลุผลสำเร็จ

ในปัจจุบันนี้ มี**ปัจจัยภายนอกอยู่ 2 ปัจจัย** ที่มีส่วนสำคัญในการรวบรวมข้อมูลตัวชี้วัดธรรมาภิบาล ได้แก่

1. ประการแรก ผู้บริหารสหกรณ์ต้องมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาจากข้อร้องเรียนที่ได้รับ ซึ่งข้อร้องเรียนส่วนมากกล่าวโทษในเรื่องการทุจริตเป็นอันดับแรก และการได้รับความเชื่อมั่นน้อยที่สุด

2. ประการที่สอง มุมมองของสังคมไทยเกี่ยวกับการทุจริตในแวดวงสหกรณ์ ภาพพจน์ของสหกรณ์เกี่ยวกับประเด็นนี้ยังคงเป็นภาพลบ ดังนั้นผู้บริหาร และกรรมการต้องตระหนักในเรื่องนี้ให้มาก และให้ความสำคัญกับการบริหารงานด้วยความโปร่งใส และมีสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่

“ดังนั้นจึงร่วมมือร่วมใจกันสร้างภาพลักษณ์แห่งความสำเร็จ และเชื่อมั่นในระบบสหกรณ์กลับคืนมาด้วยหลักธรรมาภิบาล”

ประวัติ

นายยงยุทธ เหล่าพูลสุข

การศึกษา

- ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประสบการณ์การทำงาน

- สหกรณ์จังหวัดขอนแก่น
- สหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม
- สหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
- สหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร

ตำแหน่งงานปัจจุบัน สหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- ป.ม.
- ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก (ท.ช.)
- จักรพรรดิมาลา

แนวคิดในการปฏิบัติงาน และการบริหารงาน

คุณยงยุทธได้ให้แนวทางการบริหารงานเพื่อให้สหกรณ์จังหวัดสามารถเสริมสร้างความแข็งแกร่งของสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการไว้ดังนี้

- 5 **คุณสมบัติ**ที่ต้องมีสำหรับผู้นำที่สามารถสร้างเครือข่ายแห่งคุณค่าได้สำเร็จอย่างยั่งยืน
  1. ลักษณะนิสัย
  2. ความสามารถส่วนบุคคล
  3. การมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์

4. ทักษะด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์

5. เป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง

ความสามารถส่วนบุคคล คือ

1. มีความรอบรู้ในเรื่องงานด้านสหกรณ์

2. มีความสามารถในการสานภารกิจขององค์กรให้บรรลุผลสำเร็จ

3. มีความสามารถวิเคราะห์ปัญหา แก้ปัญหา

4. มีทักษะของการเป็นมืออาชีพ การจัดระบบงาน ติดตามงาน

5. สร้างโอกาสใหม่ได้เกิดการพัฒนาในสหกรณ์

6. มีความสามารถในการขจัดปัญหาที่เคยเกิดขึ้น

7. มีความสามารถในการบริหารและการใช้ข้อมูลอย่างเหมาะสม

การมุ่งเน้นผลลัพธ์

1. มีความมุ่งมั่นผลักดันเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้สำเร็จ

2. มีความรับผิดชอบไม่ละทิ้งงาน

3. มีข้อมูลย้อนหลังที่สามารถตรวจสอบผลได้

4. สนับสนุนให้เกิดความคิดริเริ่มใหม่ ๆ

5. ดำเนินการอย่างรวดเร็ว และจริงจัง

6. สร้างความสมดุลระหว่างเป้าหมาย เพื่อความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

การสื่อสารอย่างมีพลัง

1. มีความสามารถในการสร้างความไว้วางใจ

2. มีความสนใจและห่วงใยผู้คน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเอาใจใส่ต่อการพัฒนาคนในชุมชนให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถแก้ปัญหาและพึ่งพิงตนเองได้

3. สนับสนุนการให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงโดยต้องพยายามให้ผู้เข้ามามีส่วนร่วมในแวดวงสหกรณ์ได้

เข้าใจถึงรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงได้ และเห็นความจำเป็นที่จะต้องร่วมแรงร่วมใจกันคิด ร่วมใจกันทำ ร่วมใจกันสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในสหกรณ์อีกทั้งทำให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความผูกพันในความรับผิดชอบต่อกัน และข้อสำคัญอย่างยิ่งอีกประการหนึ่งก็คือ ผู้นำแห่งการสร้างเครือข่ายต้องทำงานอย่างผู้รู้จริง และมีผลงานเป็นประจักษ์ ก่อนที่จะพูดอะไร และจะทำอะไรนั้นต้องเริ่มจากการเรียนรู้เสียก่อน ต้องมีสติ สติทำให้เกิดปัญญา ต้องศึกษาก่อน เตรียม

ก่อน ศึกษาแผนที่กระบวนการพัฒนา รวมถึงต้องมีความอดทน มุ่งมั่น ยึดธรรมะและความถูกต้อง รวมถึงมีความอ่อนน้อมถ่อมตน เรียบง่ายประหยัด

ประวัติ

นางประภาจิต สว่างพัฒนา

เกิดวันที่ 14 มีนาคม 2502

ที่จังหวัด สุรินทร์

การศึกษา

- ปริญญาตรี การบริหารการเมือง การปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- Mini MBA มหาวิทยาลัยหอการค้า
- ปริญญาโท MBA บริหารการท่องเที่ยว/การตลาด ประเทศฝรั่งเศส (Axxmacele University)

ประสบการณ์ทำงาน

- Managingdirector PPS. Splendor Service Company Limited
- Operation Manager Tourist and Transportations
- ประธานองค์การกรมีส่วนร่วมภาคประชาชนตามรัฐธรรมนูญ จ.สมุทรปราการ
- ประธานเครือข่ายเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง จ.สมุทรปราการ
- หัวหน้าคณะทำงานภาคประชาชน ศูนย์อำนวยการเพื่อแก้ปัญหาความยากจน จ.สมุทรปราการ
- ประธานโครงการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรทางคุณค่าเพื่อขจัดความยากจนอย่างยั่งยืน
- คณะกรรมการมูลนิธิสายใยชุมชน
- วิทยากรด้านชุมชน และแก้ปัญหาความยากจน แผนแม่บทชุมชนพึ่งพาตนเอง

ผลงานดีเด่น

- ประกาศเกียรติคุณด้านการบริการและบริหารดีเด่น

- ประกาศเกียรติคุณด้านสตรีประชาธิปไตย
- ประกาศเกียรติคุณด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

คุณประภาจิต สว่างพัฒนา ผู้นำแห่งการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่น ที่ไม่เคยหยุดนิ่งกับการช่วยเหลือ สร้างสรรค์สนับสนุนโครงการต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน อาทิเช่น โครงการการลงทุนเพื่อสังคม สำนักการลงทุนเพื่อทางสังคม SIF ซึ่งดูแลด้านเศรษฐกิจชุมชน สังคม การสร้างอาชีพ รวมถึงผลักดันให้เกิดโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ โครงการการแก้ไขปัญหาความยากจนชุมชนแออัด เชื่อมโยงเครือข่ายการจัดตั้งบ้านมั่นคง เพื่อชุมชน

แนวทางการบริหารงาน

คุณประภาจิต สว่างพัฒนา ประธานองค์กรการมีส่วนร่วมภาคประชาชน จังหวัดสมุทรปราการ

ผู้นำด้านสังคมในการพัฒนาท้องถิ่น ได้กล่าวว่าการบริหารจัดการ คน สังคม ชุมชน เข้าด้วยกันนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชน และแรงกายแรงใจจากคนในชุมชนนั้นๆอย่างเต็มที่ เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร และก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันแนบแน่นของคนในชุมชน ต้องมีการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในชุมชน ซึ่งกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในชุมชนสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นนั้นต้องเสริมและหนุนในหลายๆด้านไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม การศึกษา สาธารณสุข ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม รวมถึงการแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน โดยการนำระบบสหกรณ์มาปรับประยุกต์ใช้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง ซึ่งจังหวัดสมุทรปราการให้ความสำคัญกับการยกระดับความอยู่ดีกินดีของประชาชนในพื้นที่ จึงก่อให้เกิดโครงการบ้านมั่นคง สำหรับประชาชนที่ขาดที่อยู่อาศัย ประชาชนที่เช่าบ้านอยู่กว่า 5 ปี แต่ยากจน สามารถที่จะเข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงได้ และการลดประชากรแฝง เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องรีบแก้ไข ทั้งการขยายเมือง การมีส่วนร่วมราชการ สิ่งเหล่านี้หากขาดการมีส่วนร่วมภาคประชาชนการดำเนินงานจะไม่ประสบความสำเร็จ คุณประภาจิต เป็นบุคคลที่มีความตั้งใจในการบริหารงานอย่างจริงจัง และเต็มที่ มีแนวทางการบริหารหลัก 3 ประการหลักดังนี้

1. ไม่มีสิ่งอื่นใดที่ทำแล้วไม่สำเร็จ ถ้ามีความตั้งใจที่ดี และทำงานนั้นอย่างรอบคอบ โดยให้ถึงจุดหมายปลายทาง

2. จงเป็นผู้รับฟังที่ดี เพื่อเป็นข้อมูลในการปฏิบัติแก้ปัญหาสิ่งไหนดีควรปฏิบัติตาม สิ่งไหนไม่ดี ควรปรับปรุงแก้ไข และเป็นคนที่มีความคิดที่ดี ปฏิบัติดี

3. มุ่งทำงานพัฒนา ยกกระตือรือร้นการศึกษาประชาชนจากหญ้า แก้ไขปัญหาความยากจน และพึ่งตนเองได้ โดยยึดหลักการสหกรณ์มาปฏิบัติ

แนวทางในการปฏิบัติในการพัฒนาชุมชน

คุณประภาจิต สว่างพัฒนา เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับชุมชนอย่างใกล้ชิด มีส่วนสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนให้เกิดขึ้น ซึ่งมีแนวทางดังต่อไปนี้

1. การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทุกภาคส่วน ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ แกนนำทุกระดับในพื้นที่ เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการ

2. การนำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อให้เกิดนโยบายในการจัดการ ขับเคลื่อนให้เห็นเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

3. จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่มีปัญหาประชากรแฝงอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จึงต้องให้มีการจัดการแก้ไขปัญหา เพื่อลดปัญหาที่จะตามมา รวมถึงการแก้ปัญหาคความยากจน การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ซึ่งต้องอาศัยความไว้วางใจของคนที่อยู่ในชุมชนและประชากรแฝง เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างคล่องตัวเพิ่มขึ้น

4. เนื่องจากจังหวัดสมุทรปราการ เป็นจังหวัดที่มีภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก จึงก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมค่อนข้างสูง จึงต้องทำการแก้ไขปัญหาโดยการเริ่มจากความร่วมมือจากชุมชนในการรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นอันดับแรก

สุดท้ายนี้คุณประภาจิต สว่างพัฒนา ได้กล่าวว่าตนพร้อมที่จะเป็นตัวแทนของภาคประชาชนในการสะท้อนปัญหาสังคม ปัญหาความยากจน และปัญหาอื่นๆ ให้ภาครัฐได้รับรู้ และนำแนวทางนโยบายมาแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยยึดหลักในการปฏิบัติงาน **“รู้ปัญหาจริง ยึดหลักจริยธรรม คุณธรรม ทำงานทดแทนคุณแผ่นดิน”**

คุณมงคลรัตน์ พุกะนัดด์

คุณมงคลรัตน์ได้ก้าวเข้ามาสู่วงการสหกรณ์ตั้งแต่ยังเรียนไม่จบ และด้วยการเป็นคนที่มีความมุ่งมั่นสูง มีความรักและศรัทธาในระบบสหกรณ์อย่างมาก อีกทั้งเป็นคนทำงานอย่างจริงจัง จึงส่งผลให้ผลงานเป็นที่เข้าตา และยอมรับในวงการสหกรณ์ จนได้รับความไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่งผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรบางพลี จำกัด โดยในช่วงนั้นสหกรณ์การเกษตรบางพลี จำกัด กำลังเผชิญกับปัญหาด้านการบริหารงานภายในอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทุจริตการทำงานอย่างไม่โปร่งใส รวมถึงมีภาระหนี้สินคั่งค้างของสหกรณ์ จนทำให้สมาชิกเกิดความไม่ไว้วางใจต่อสหกรณ์ คุณมงคลรัตน์ได้ศึกษา ทบทวนปัญหาต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขด้วยความสุจริต รอบคอบด้วยอุดมการณ์ ยึดความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม และมีคุณธรรมประจำใจบริหารงานอย่างโปร่งใส กล้าคิด กล้าทำ กล้าเสี่ยง กล้ารับผิดชอบ จนสามารถแก้ไขปัญหการทุจริตภายในสหกรณ์ได้สำเร็จ สามารถเรียกความศรัทธา และความเชื่อมั่นต่อระบบสหกรณ์ให้กลับคืนมาอีกครั้ง และพลิกฟื้นสถานการณ์ของสหกรณ์ที่ประสบภาวะขาดทุน มาเป็นกิจการที่มีกำไรได้ในเวลาต่อมา จึงเป็นบทพิสูจน์ได้ชัดเจนว่าคุณมงคลรัตน์สามารถ เป็นที่ไว้วางใจของผู้คนทั้งในและนอกวงการสหกรณ์ และในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยในที่ประชุมใหญ่ที่ผ่านมาในวันที่ 6 มกราคม 2549 สามารถผ่านการเลือกตั้งด้วยคะแนนเสียงท่วมท้นให้เข้ามากำหนดนโยบาย ภารกิจ และปรับโครงสร้างของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพื่อให้การบริหารจัดการของฝ่ายบริหารมีประสิทธิภาพ มองเห็นประสิทธิผลในอนาคตแห่งขบวนการสหกรณ์ไทย อีกทั้งยังมีความสามารถในการเป็นแกนนำแห่งการเชื่อมโยงเครือข่ายทางคุณค่าในวงการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการได้อย่างมีศักยภาพ นับเป็นสิ่ง

ที่น่าชื่นชม จึงสมควรนำแนวคิด และแนวปฏิบัติของคุณมงคลต์มาศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการสหกรณ์ให้ก้าวไกลต่อไป

แนวคิดในการบริหารงาน

คุณมงคลต์ พุคะนัตต์ มีแนวคิดในการบริหารงานโดยยึดมั่น และถือปฏิบัติโดยตลอด 3 ประการดังนี้

- ความซื่อสัตย์เป็นอาวุธสำคัญในการทำงานในวิถีทางแห่งสหกรณ์
- สหกรณ์จะไม่มีวันโต ถ้าอยู่แบบโดดเดี่ยว การเชื่อมโยงเครือข่ายแห่งคุณค่าเป็นอาวุธที่สำคัญที่จะทำให้สหกรณ์ก้าวไกล
- สหกรณ์จะเชื่อมโยงเครือข่ายกับใครได้อย่างยั่งยืนนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่สหกรณ์จะต้องพัฒนาตนเองให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพิงตนเองได้

แนวทางในการบริหารและจัดการหนี้ค้ำค่างในสหกรณ์

คุณมงคลต์ ได้ให้แนวคิดในการแก้ไขหนี้ยุคใหม่ ที่ผู้คนในสังคมถูกหลอหลอมด้วยวัตถุนิยม จึงส่งผลให้สมาชิกของสหกรณ์เกิดหนี้สินล้นพ้นตัว และขาดวินัยทางการเงินอย่างรุนแรงกว่ายุคใด ๆ ผู้บริหารสหกรณ์จึงต้องเปลี่ยนแนวทางการบริหารเสียใหม่ โดยมุ่งทำงานเชิงรุก เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะรับมือกับปัญหาในด้านต่างๆ ได้อย่างมั่นคง และเป็นการหาทางป้องกันปัญหาไว้ก่อนล่วงหน้า ดีกว่ามาแก้ไขปัญหามายหลัง โดยทั่วไปแล้วธุรกิจพื้นฐานของสหกรณ์ การเกษตร ประกอบไปด้วยธุรกิจการซื้อ - ขาย และบริการรับฝากเงิน ธุรกิจสินเชื่อยังนับเป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่สำคัญเพราะมีส่วนช่วยสร้างรายได้ และกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างมากเลยทีเดียว แต่ปัญหาด้านสินเชื่อในเรื่องหนี้ค้ำค่างชำระนับเป็นปัญหาหนักอกของวงการสหกรณ์ ที่บ่งบอกถึงความอ่อนแอในแง่ของการบริหาร ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ที่พบเกิดจากสมาชิกกู้ไปแล้วไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามข้อตกลงที่ได้กำหนดไว้ สำหรับการแก้ปัญหาที่ทำกันในเบื้องต้นเมื่อติดตามผลแล้วพบปัญหาผู้บริหารของสหกรณ์ได้พยายามหาทางแก้ไขหนี้ค้ำค่างเฉพาะหน้าไปก่อนด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งไม่ใช่การแก้ปัญหานี้ที่ถาวร เพราะในไม่ช้าปัญหานี้เหล่านั้นอาจจะสะสมทวีคูณกลายเป็นหนี้สะสมก้อนใหญ่ที่เรื้อรังได้ ดังนั้น ผู้บริหารสหกรณ์ต้องหาวิธีแก้ปัญหานี้อย่างเป็นระบบ และยึดเป็นแนวทางปฏิบัติสืบทอดให้สำเร็จ อาทิเช่น ก่อนให้วงเงินเครดิต ต้องมีการวิเคราะห์ กลั่นกรอง พิจารณาทบทวนตามหลักการที่สหกรณ์ได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดจนมั่นใจว่าวงเงินที่ปล่อยให้สมาชิกกู้ไปนั้น สมาชิกจะสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องตาม

วัตถุประสงค์ และมีความสามารถในการชำระหนี้ทั้งเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยได้ตามระยะเวลา และเงื่อนไขที่ตกลงร่วมกันได้แน่นอน และเมื่อสหกรณ์ได้อนุมัติวงเงินสินเชื่อแก่สมาชิกไปเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์จะต้องมีการติดตามผล ประเมินผลการใช้วงเงินกู้ดังกล่าวอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาไว้ล่วงหน้า และเพื่อตรวจสอบว่าสมาชิกได้ใช้วงเงินกู้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่กู้ไปหรือไม่ สำหรับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องพร้อมแสดงบทบาทของการเป็นเพื่อนร่วมคิด มิตรร่วมทางในการให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาแก่สมาชิกของสหกรณ์ เพื่อร่วมกันสร้างและสานให้การใช้วงเงินเครดิตเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

สาเหตุของการเกิดภาวะหนี้คั่งค้าง

จากการสำรวจพบว่า สาเหตุของหนี้คั่งค้างในสหกรณ์เกิดจากหลากหลายสาเหตุด้วยกัน อาทิเช่น ตัวสมาชิกผู้กู้เอง หรืออาจเกิดจากระบบการบริหารงานของสหกรณ์ อีกทั้งอาจเกิดจากผลกระทบของสภาวะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสหกรณ์ อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจพบว่าสาเหตุส่วนใหญ่ของหนี้คั่งค้างมักเกี่ยวข้องกับการบริหารงานที่บกพร่องของผู้บริหารสหกรณ์ ดังเช่น

- ขาดการบริหารจัดการที่ดี สหกรณ์ที่มีการบริหารจัดการที่ไร้ระบบ หรือไม่เห็นความสำคัญของการสร้างระบบการจัดการที่ดีให้เกิดขึ้น มักจะพบกับภาวะหนี้คั่งค้างได้ง่าย อีกทั้งอาจจะพบปัญหาสมาชิกมิได้ใช้เงินที่กู้ยืมมาทำธุรกิจหลักที่สร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจที่อย่างแท้จริง แต่กลับนำเงินนั้นไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ อาทิเช่น นำเงินกู้สหกรณ์ไปใช้ในรูปแบบของการให้กู้ยืมเงินนอกระบบ โดยหวังผลกำไรจากอัตราดอกเบี้ยที่ค่อนข้างสูง
- ความหละหลวมของสหกรณ์ ผู้บริหารสหกรณ์ที่ให้กู้ยืมเงินโดยมิได้วิเคราะห์สินเชื่ออย่างละเอียดรอบคอบและครบถ้วน รวมทั้งมิได้ตรวจสอบ หรือคำนึงถึงวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการกู้ยืม รวมทั้งขาดการติดตามการใช้วงเงินกู้ของสมาชิกอย่างใกล้ชิด นานวันเข้าจะพบว่าสหกรณ์ของท่านจะมีปริมาณหนี้คั่งค้างสูงตามมาเสมอ ดังนั้นจึงขอฝากข้อคิดในการบริหารหนี้คั่งค้างไว้ดังนี้

ข้อคิดในการบริหารหนี้คั่งค้าง

- การจัดระบบการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะส่งผลทำให้การใช้วงเงินกู้ของสมาชิกดำเนินไปอย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมได้ดี

- ระบบบัญชี ระบบการเงินของสหกรณ์ ที่ไม่มีมาตรฐานและไม่มีประสิทธิภาพ มักส่งผลให้เกิดช่องโหว่ต่อการทำธุรกิจ ทำให้การใช้วงเงินกู้ของสมาชิกเบี่ยงเบนไปจากวัตถุประสงค์ได้ง่ายขึ้น
- สหกรณ์ส่วนใหญ่ขาดบุคลากรที่มีความสามารถในการดำเนินการเจรจาต่อรองเพื่อปรับปรุงแก้ไขหนี้คั่งค้าง จึงควรมีการพัฒนาฝึกอบรม เพื่อเตรียมบุคลากรรองรับงานด้านนี้ไว้ล่วงหน้า
- สาเหตุสำคัญของหนี้เสียเกิดจากการพิจารณาวิเคราะห์สินเชื่อที่ไม่รัดกุม ดังนั้น ความรอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ต้องกระทำก่อนอนุมัติวงเงินสินเชื่อ
- ระบบฐานข้อมูลที่ขาดประสิทธิภาพย่อมส่งผลให้เกิดหนี้เสียได้เสมอ เพราะขาดรายละเอียดของสมาชิกอย่างไม่สมบูรณ์เพียงพอ
- สภาวะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกมีส่วนสำคัญ และส่งผลกระทบต่อธุรกิจของสมาชิกได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สมาชิกที่ดำเนินธุรกิจที่ตนเองไม่มีความถนัดและขาดประสบการณ์ ดังนั้นสหกรณ์จำเป็นต้องแสดงบทบาทของการเป็นเพื่อนร่วมคิดมิตรร่วมทาง สามารถให้คำปรึกษา และคำแนะนำที่ดีที่สุด ทั้งนี้เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดจากสภาวะแวดล้อมภายนอกที่ปรับเปลี่ยน อาทิเช่น ความผันผวนทางเศรษฐกิจ การตลาด รวมทั้งนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐที่อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจของสมาชิกและสหกรณ์

แนวทางแก้ไขปัญหานี้คั่งค้าง

1. ขั้นการวิเคราะห์อาการ ปัญหา และต้นตอของสาเหตุให้พบ ส่วนใหญ่สาเหตุจากหนี้คั่งค้างเกิดได้ 3 ทาง ดังนี้
  - สาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอก สาเหตุเหล่านี้ยากที่จะควบคุมได้ อาทิเช่น ภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง ภาวะการเมืองไม่สงบ หรืออาจเกิดจากเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างไม่หยุดยั้ง ส่งผลกระทบต่อการค้าดำเนินธุรกิจของสมาชิก
  - สาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายในของสมาชิก เช่น นำเงินกู้ไปใช้ในทางที่ผิดจากวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ หรือสมาชิกขาดวินัยทางการเงิน หรือเกิดปัญหาทางธุรกิจ หรือปัญหา อาจเกิดจากนิสัยส่วนตัว จึงส่งผลให้ความสามารถในการชำระเงินกู้สะดุดลง
  - สาเหตุที่เกิดจากการบริหารงานของสหกรณ์ อาทิเช่น เจ้าหน้าที่สหกรณ์วิเคราะห์สินเชื่อหละหลวม ขาดประสบการณ์ ประมาทเลินเล่อ ไม่ซื่อสัตย์

2. ขั้นการพิจารณาหาแนวทางการแก้ไข ซึ่งสามารถทำได้ 6 วิธีดังนี้

วิธีที่ 1 การขยายเวลาชำระหนี้

การยินยอมให้สมาชิกขยายเวลาการชำระหนี้ จะช่วยบรรเทาปัญหาการขาดสภาพคล่องจากการที่ต้องชำระหนี้คืนในคราวเดียวกันเป็นจำนวนมาก ดังนั้นหากมีการกำหนดตารางการชำระหนี้ใหม่ให้มีการผ่อนชำระเป็นงวด ๆ โดยพิจารณาจากความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกเป็นหลัก การผ่อนปรนด้วยวิธีนี้จะช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้บ้างได้ทางหนึ่ง

วิธีที่ 2 การปรับลดอัตราดอกเบี้ย

ตามสัญญาเงินกู้ยืมเดิมที่ได้จัดทำขึ้นระหว่างสหกรณ์ และสมาชิก มีการกำหนดดอกเบี้ยไว้ตามอัตราที่เหมาะสมกับสภาพของเศรษฐกิจ หรืออัตราเงินเฟ้อในขณะนั้น ๆ อัตรา ดอกเบี้ย อาจทำให้สมาชิกมีภาระด้านต้นทุนค่อนข้างสูง จึงขาดความสามารถในการชำระดอกเบี้ยตามที่ได้ตกลงกันได้ ดังนั้นหากมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงมาให้อยู่ในอัตราที่เหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจ และความสามารถในการจ่ายชำระของสมาชิก จะช่วยเสริมศักยภาพของสมาชิกได้อีกทางหนึ่ง

วิธีที่ 3 การขยายระยะเวลาปลอดหนี้เงินต้นและ/หรือดอกเบี้ย

การขยายระยะเวลาการปลอดหนี้ คือการผ่อนปรนให้สมาชิกไม่ต้องชำระคืนเงินต้น และ/หรือดอกเบี้ยสำหรับช่วงเวลาหนึ่ง เนื่องจากการประกอบธุรกิจของสมาชิกได้รับผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ทำให้สมาชิกสามารถผ่อนคลายภาระเงินต้นได้ในระดับหนึ่ง

วิธีที่ 4 การปรับลดเงินต้น และ/หรือดอกเบี้ย

การเลือกวิธีนี้สมาชิกจะเป็นฝ่ายได้รับประโยชน์มากตามเงื่อนไข เพราะภาระหนี้ของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์จะมีปริมาณลดลง โดยทางปฏิบัติแล้วการปรับลดจะอยู่ในลักษณะของการปรับลดดอกเบี้ยค้างรับมากกว่าการปรับลดเงินต้น หรือการปรับลดดอกเบี้ยค้างรับที่ยังไม่มีการบันทึกการรับรู้รายได้มากกว่าการปรับลดดอกเบี้ยค้างรับที่มีการบันทึกการรับรู้รายได้หรือบางกรณี อาจจะมีการปรับลดทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยค้างรับ

วิธีที่ 5 การชำระหนี้บางส่วนคืนทันที

สำหรับสมาชิกบางรายซึ่งมีการดำเนินธุรกิจและมีรายรับอย่างต่อเนื่อง จะสามารถใช้เงินไขข้อหนี้ได้ดี

วิธีที่ 6 สหกรณ์รับโอนทรัพย์สินมาเป็นหลักประกัน

การโอนหลักประกันชำระหนี้ เป็นการแบ่งเบาภาระของสมาชิก ทำให้ภาระหนี้ลดลง และสมาชิกมีภาระในการจ่ายชำระดอกเบี้ยน้อยลง

3. ขั้นการพิจารณาและตัดสินใจเลือกวิธีแก้ไข ในขั้นนี้จะต้องมีการเจรจากับสมาชิกที่มีหนี้ค้างค้างให้ยอมรับแนวทาง กติกา เงินไขในการปฏิบัติให้ชัดเจนเสียก่อน โดยทุกฝ่ายต้องยินยอมพร้อมใจถือปฏิบัติตามมติของกติกาและเงินไขที่ได้ตกลงกันใหม่

การเจรจาต่อรองเพื่อการแก้ไขปัญหานี้

การเจรจาต่อรองเพื่อแก้ไขปัญหานี้ เป็นเรื่องที่ต้องระมัดระวัง จำเป็นต้องใช้ศิลปะในการพูดคุยเพื่อสร้างความเข้าใจกับสมาชิกจนยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกติกา และเงินไขใหม่เพื่อแก้ไขปัญหานี้ค้างค้างร่วมกันให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งผู้เจรจาต่อรองจะต้องเข้าใจในกระบวนการดังต่อไปนี้

1. Identification หมายถึงการพูดคุยสอบถามความต้องการของสมาชิก เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์เพียงพอที่จะวิเคราะห์ได้ว่าสมาชิกต้องการอะไรกันแน่
2. Demonstration หมายถึงการเสนอข้อเรียกร้องของสหกรณ์แก่สมาชิก ทั้งนี้ต้องคำนึงว่าประเด็นที่เจรจานี้สามารถเอื้อประโยชน์ต่อกันด้วยเหตุและผลที่เหมาะสม และเป็นธรรมต่อทุกฝ่ายด้วย
3. Elimination หมายถึงการเจรจาต่อรองในแต่ละครั้ง อาจมีข้อเสนอปลีกย่อยมากมาย ควรตัดข้อเสนอที่ไม่สำคัญออกไปก่อน เหลือแค่ประเด็นหลัก ๆ เพื่อง่ายต่อการนำไปสู่ข้อยุติ
4. Proof หมายถึงการพิจารณาถึงข้อดีและข้อเสนอแต่ละข้อว่าแนวทางปฏิบัตินั้น ๆ มีความเป็นธรรม และเอื้อประโยชน์ต่อคู่เจรจาอย่างน้อยเพียงใด
5. Action หมายถึง การยอมรับข้อเสนอของการเจรจาและทุกฝ่ายพร้อมนำไปปฏิบัติด้วยความเต็มใจ

ศิลปการเจรจาต่อรองเพื่อแก้ไขปัญหานี้คั่งค้าง

นอกจากนี้คุณมณฑล ยังได้ฝากศิลปะในการเจรจาต่อรองเพื่อแก้ไขปัญหานี้คั่งค้างไว้

7 ประการดังนี้

1. จงเริ่มต้นเจรจากับสมาชิกด้วยความเป็นกันเอง พร้อมทั้งเปิดใจรับฟัง และให้การช่วยเหลือด้วยความเห็นใจ
2. จงอธิบายเงื่อนไขในการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหานี้คั่งค้างแต่ละข้อให้ละเอียดและเกิดความกระจ่างชัดเป็นที่เข้าใจตรงกัน
3. จงยืดหยุ่นและพร้อมปรับเปลี่ยนเงื่อนไขถ้าจำเป็น เพื่อช่วยให้สมาชิกยื่นหยัดอยู่ได้ และสหกรณ์ไม่เสียหาย โดยใช้หลักการ win:win เป็นตัวตั้ง
4. จงระมัดระวังในการให้คำมั่นสัญญา หากผู้บริหารสหกรณ์ไม่มั่นใจในเงื่อนไข และในทางปฏิบัติมีโอกาสเป็นไปได้น้อย ต้องนำมาพิจารณาให้รอบคอบจนมั่นใจเสียก่อนที่จะให้ทั้ง 2 ฝ่ายรับคำสัญญา
5. จงกำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการในการเจรจาให้ชัดเจน
6. จงสรุปข้อยุติ แต่ละประเด็นพร้อมรายละเอียดให้ชัดเจน
7. จงจบการเจรจาต่อรองด้วยมิตรไมตรี

นอกจากแนวทางการแก้ไขปัญหานี้คั่งค้างที่ผ่านมาแล้ว ผู้บริหารสหกรณ์ ควรหาทางปฏิบัติเพื่อเสริมความเข้มแข็งให้กับกิจการของสหกรณ์อีกทั้งเป็นการป้องกันปัญหาการเกิดปัญหานี้คั่งค้างไว้ล่วงหน้าด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

วิธีการเสริมความเข้มแข็งในกิจการของสหกรณ์และเป็นการป้องกันการเกิดปัญหานี้คั่งค้างไว้ล่วงหน้า

1. ผู้บริหารสหกรณ์ต้องตระหนักถึงบทบาทและภาระหน้าที่ของสหกรณ์ อาทิเช่นเป็นแหล่งรวบรวมสินค้า เพื่อการจัดซื้อ และจัดจำหน่ายแก่สมาชิกโดยสินค้าต่าง ๆ ต้องจัดสรรให้เป็นไปตามความต้องการของสมาชิก เพื่อให้สมาชิกต้องไปหาซื้อสินค้าผ่านพ่อค้าคนกลาง ซึ่งจะทำให้สมาชิกมีต้นทุนสูงขึ้น และมีรายได้ลดลง และทำให้สหกรณ์เสียโอกาส ดังนั้นการเป็นแหล่งรวบรวมสินค้าจะช่วยให้เกิดอำนาจต่อรองสูง ส่งผลให้สมาชิกได้สินค้าที่มีคุณภาพ และดี ราคาถูกลง และได้ปันผลเฉลี่ยคืนอีกด้วย

2. ผู้บริหารสหกรณ์ต้องปลูกฝังและให้ความรู้แก่สมาชิกอยู่ตลอดเวลาว่าการทำธุรกิจกับสหกรณ์มีผลดีอย่างไร เน้นในเรื่องผลประโยชน์ผลดีที่จะส่งผลต่อสมาชิกเป็นหลัก หาทางเชื่อมโยงเครือข่ายทางธุรกิจ ทางสังคม ทางวิทยาการ กับคนในแวดวงสหกรณ์

3. ผู้บริหารสหกรณ์ต้องพยายามส่งเสริมให้ตนเองและทีมงานมีโอกาสในการพบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสหกรณ์อื่น ๆ ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้ทุกคนที่อยู่ในแวดวงสหกรณ์ เกิดมุมมองและแนวคิดใหม่ ๆ อาทิเช่น โครงการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างสหกรณ์ การซื้อขายสินค้ากันทุกภาค โครงการส่งเสริมอาชีพ รวมถึงการหาช่องทางเพิ่มรายได้แก่สมาชิก เป็นต้น

ประวัติทีมงานวิจัย

1.ผ.ศ. วีรอร	วัดขนาด	หัวหน้าทีมวิจัย
<u>การศึกษา</u>	ปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตร์ (การบริหารทรัพยากรมนุษย์) เกียรตินิยมดี รางวัลเรียนดี จากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
<u>ประสบการณ์</u>	ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรม หัวหน้าโครงการฝึกอบรม รองผู้อำนวยการฝ่ายพนักงาน ผู้อำนวยการระบบการศึกษาภาคทวิภาคี กรรมการปฏิรูประบบการศึกษา ที่ปรึกษาด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด มหาชน ธนาคารกรุงเทพ จำกัด มหาชน ธนาคารสหธนาคาร จำกัด มหาชน บริษัทซีพีเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด มหาชน กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันคีนันแห่งเอเชีย จำกัด บริษัทมินเซน แมนจีนนรี่ จำกัด บริษัทดีเอส จำกัด
<u>ผลงานด้านวิจัย</u>	อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต รางวัลดีเด่นงานวิจัยเรื่อง “การจัดเก็บขยะมูลฝอยในพื้นที่กทม.” ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปี 2536	
<u>ผลงานการสอน</u>	การสร้างกรณีศึกษา และการสอนดีเด่น จากธนาคารกรุงเทพ จำกัด ปี 2535 คลังสมองดีเด่นด้านการพัฒนาองค์กร และด้านการพัฒนาบริหารทรัพยากรมนุษย์ จากธนาคารกรุงเทพ จำกัด ปี 2534	
<u>ปัจจุบัน ที่อยู่</u>	วิทยากรอิสระ เลขที่ 52/40 เบเวอร์รี่ทาวเวอร์ ชั้น 7 สุขุมวิท 11 กทม.10 เลขที่ 80 /908 ซ. 38 หมู่บ้านทิพวัลย์ สำโรง สมุทรปราการ 10270 โทร.0-2394-0799 มือถือ 0-1610-0160, 0-9314-4444	
2.นายถวัลย์	คล้ายมงคล	
<u>การศึกษา</u>	ปริญญาตรีครุศาสตร์อุตสาหกรรม (วิศวกรรมโยธา) สถาบันราชมนฑลเทคโนโลยี	
<u>ประสบการณ์</u>	งานควบคุมการสำรวจและออกแบบก่อสร้าง อาจารย์พิเศษ หมวดวิชาพฤกษศาสตร์และและการพัฒนาทีมงาน	

ปัจจุบัน นายช่างชลประทาน ระดับ 6 กรมชลประทาน ปากเกร็ด

3.นางสุภา พรสุธี

การศึกษา ปริญญาตรีศิลปศาสตร มหาวิทาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ประสบการณ์ บริหารและจัดการงานอบรมและสัมมนาและการศึกษา

ปัจจุบัน เจ้าพนักงานธุรการ ระดับ 5 โรงพยาบาลสมุทรปราการ

4.นางสาวเหมือนฝัน มูลศรีแก้ว

การศึกษา ปริญญาตรีบริหารธุรกิจ สาขาการเงินการธนาคาร มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ สาขาการบริหารการจัดการธุรกิจ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ประสบการณ์ งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาองค์กรและการบริหารทรัพยากรมนุษย์”
ของสมาคมธนาคารไทย

ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่บริหารสินเชื่อธุรกิจ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด มหาชน สำนักงานใหญ่

5.นางสาวฤมล คงน้อย

การศึกษา ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วนศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประสบการณ์ งานรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยด้านป่าไม้ และด้านชุมชน

ประสานงานด้านการจัดอบรมแก่เครือข่ายสหกรณ์

ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมสหกรณ์ ระดับ 3 สถาบันฝึกอบรมสหกรณ์
สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

6.นางสาวอรนุช กัญภัย

การศึกษา ปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ปริญญาโทวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต เศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ประสบการณ์ บริหารจัดการงานฝึกอบรม / ด้านการเงิน / ด้านเลขานุการ

ประสานงานด้านการจัดอบรมแก่เครือข่ายสหกรณ์

ปัจจุบัน หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมสหกรณ์นอกภาคเกษตร

7.นางสาวพิณผกา ทองกระโทก

การศึกษา ปริญญาตรีบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ปริญญาโทบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (กำลังศึกษา)

ประสบการณ์ บริหารจัดการงานฝึกอบรม / ด้านการเงิน / การเจ้าหน้าที่

ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมสหกรณ์ ระดับ 3 สถาบันฝึกอบรมสหกรณ์
สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

8. คุณเต๋อนจิตต์ วนะไชยเกียรติ

การศึกษา ปริญญาตรีนิติศาสตร์บัณฑิต เนติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปัจจุบัน วิทยากรด้านสหกรณ์

9. คุณศศิธร เชี่ยวชาญกิจการ

การศึกษา ปริญญาตรีเศรษฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏระยอง
ปัจจุบัน องค์กรอิสระ

10. นางสาวชุตติกาญจน์ ไกรสิน

การศึกษา ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วนศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประสบการณ์ งานรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยด้านป่าไม้ และด้านชุมชน
 ประสานงานด้านการจัดอบรมแก่เครือข่ายสหกรณ์
ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมสหกรณ์ ระดับ 3 สถาบันฝึกอบรมสหกรณ์
 สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

ทีมพันธมิตรร่วมโครงการวิจัยสำหรับวิจัยจังหวัดสมุทรปราการ

1. นายอมรชัย ตันหยงมาศ

ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ระดับ 7

2. นายวิชิต นวลชื่น (ผู้ช่วยวิจัย)

ปัจจุบัน หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและบริหารจัดการสหกรณ์

3. นายจรัส สุภาเสน

ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ระดับ 7

4. นายรินทร์ ยิ้มสรวล

ปัจจุบัน หัวหน้าพัฒนาธุรกิจสหกรณ์

บันทึกข้อตกลงร่วม “เครือข่ายทางการเงิน”

คณะกรรมการได้ตกลงจะให้ความร่วมมือในการปฏิบัติและประสานงานตามแผนงานที่ได้จัดทำขึ้นให้ประสบความสำเร็จ โดยได้ร่วมลงนามต่อกัน ณ วันที่ 13 ก.ค. 2549

วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรแห่งความร่วมมือที่ยั่งยืน มุ่งเน้นการเชื่อมโยงธุรกิจและเพิ่มคุณค่าทางการเงินรวมถึงการจัดสวัสดิการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีแก่สมาชิกเครือข่าย

ผู้รับผิดชอบแผนงาน ได้แก่คณะกรรมการเครือข่ายทุกคน

ลำดับ ที่	แผนงาน	กิจกรรมที่จะนำสู่ความสำเร็จ (ระบุวิธีการ)	เป้าความสำเร็จที่ต้องการบรรลุผล			แหล่ง งบประมาณ ณ	พันธมิตร หนุนเสริม	
			ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ระยะเวลา				
				49	50			51
1	แผนงานสร้าง “พันธมิตรที่รู้ใจ”	จัดประชุมเพื่อสร้างความคุ้นเคยและความผูกพันใจต่อกัน	- ผู้นำเครือข่าย “มีภาระใจและมี ความจริงใจต่อกัน”	ต.ค			-	-สมาชิก เครือข่าย
2	แผนงาน “ระดมทุนเพื่อการรับ ฝาก”	ทำข้อตกลงร่วมเพื่อการระดมทุนและการรับฝากระหว่างสมาชิกของเครือข่าย	ยอดรวมการรับฝาก = 27.5 ล้านบาท	ส.ค				-สภจ. -สมาชิก เครือข่าย
3	แผนงาน “สร้างคลังแห่งปัญญา ในธุรกิจการเงิน”	3.1 ประชุมคณะกรรมการเพื่อหารือเกี่ยวกับการจัดทำแผนการพัฒนาความรู้แก่ ผู้นำสหกรณ์เรื่อง “ทิศทางการบริหารการเงินในยุค โลกเปลี่ยนแปลง” 3.2 นำเสนอแผนงานการฝึกอบรมประจำปีต่อคณะกรรมการดำเนินการของ สหกรณ์ เพื่อขอความเห็นชอบ 3.3 ประชุมคณะกรรมการเครือข่ายทางการเงิน เพื่อขอมติในด้านงบประมาณ 3.4 ดำเนินการจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงาน 3.5 พิจารณาหารูปแบบการฝึกอบรม (ด้วยวิธีการดูงาน การแลกเปลี่ยน ประสบการณ์กับผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจากสถาบันการเงินอื่นๆ)	- ผู้นำเครือข่ายมีความรู้ และ ความสามารถในการบริหาร จัดการด้านการเงิน - ลดต้นทุนในการบริหารทาง การเงิน - ทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น - ลดความผิดพลาดในการอนุมัติ เงินกู้ตามวัตถุประสงค์				สมาชิก เครือข่าย ร่วมกัน ลงทุน	สสท. สภจ. สมุทรปรา การ
4	แผนการปรับปรุงการ จัดการด้านสวัสดิการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่ดีแก่สมาชิกเครือข่าย	ประชุมคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาปรับปรุงรูปแบบการจัดสวัสดิการด้านต่างๆ ให้มีความเหมาะสม และเป็นธรรมแก่สมาชิกเครือข่าย โดยยึดหลัก “เครือข่าย แห่งการเกื้อกูลและเอื้ออาทร”	- มีระบบการจัดสวัสดิการแก่ สมาชิกเครือข่ายอย่างเป็นธรรม					- สภจ. - สมาชิก เครือข่าย

พันธะสัญญาข้อตกลงร่วม “เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ”

คณะกรรมการได้ตกลงจะให้ความร่วมมือในการปฏิบัติและประสานงานตามแผนงานที่ได้จัดทำขึ้นให้ประสบความสำเร็จ โดยได้ร่วมลงนามต่อกัน ณ วันที่ 13 ก.ค. 2549

วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรแห่งความร่วมมือระหว่างเครือข่ายสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการและเครือข่ายกลุ่มอาชีพในจังหวัดสมุทรปราการ โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมอาชีพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจและการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่สมาชิกเครือข่าย

ผู้รับผิดชอบแผนงาน ได้แก่คณะกรรมการเครือข่ายทุกคน

ลำดับ ที่	แผนงาน	กิจกรรมที่จะนำสู่ความสำเร็จ (ระบุวิธีการ)	เป้าความสำเร็จที่ต้องการบรรลุผล			แหล่ง งบประมาณ	พันธมิตร หนุนเสริม	
			ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ระยะเวลา				
				49	50			51
1	แผนงาน “การจัดหาตลาด ถาวรทั้งในและ ต่างประเทศ”	1.1.ติดต่อขอใช้สถานที่และสถานประกอบการทั้งภาครัฐ+เอกชนเพื่อเป็นจุดขาย ที่ถาวร 1.2.ขอการสนับสนุนด้านสถานที่ จาก CEO เพื่อการจัดแสดงสินค้า ประจำเดือน 1.3 จัดทำโปรแกรมประจำปี เพื่อประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น และวิทยุชุมชนให้ทราบถึงกิจกรรมและแหล่งจัดจำหน่าย 1.4 ประสานงานกับสถาบันการศึกษาเพื่อขอรับข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสินค้า และแหล่งผลิต/จัดจำหน่าย ในจังหวัดสมุทรปราการเพื่อขยายช่องทางการตลาด ผ่าน web site	1.มีตลาดถาวรเพื่อการจัดจำหน่าย สินค้าในประเทศ 2. มีแหล่งแสดงสินค้า ประจำเดือนที่แน่นอน 3. สมาชิกเครือข่ายมีรายได้ที่ แน่นอนและเพิ่มขึ้น	ช.ค.			-จาก CEO ซึ่งกำลังอยู่ ระหว่าง พิจารณา อนุมัติ - สถาน ประกอบการ ของภาครัฐและ เอกชน - CEO	
2	แผนงาน “การส่งเสริมอาชีพ”	2.1.ประชุมคณะกรรมการเครือข่ายเพื่อจัดทำแผนการเรียนรู้ประจำปี 2.2 จัดสรรงบประมาณเพื่อการฝึกอบรมตามแผนการเรียนรู้ประจำปี หลักสูตร “การสร้างคุณค่าและ-ความเข้มแข็งทางธุรกิจ” 2.3 ลงมือปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ประจำปี 2.4 ติดตามผล ประเมินผล และสรุปรายงานผล ต่อคณะกรรมการ 2.5 ประสานงานกับสมาชิกเครือข่าย เพื่อจัดกิจกรรม ในการรวบรวมผลิตภัณฑ์ จากสมาชิก และจัดส่งไปสู่ตลาดถาวร	- ผู้นำเครือข่ายมีความรู้ และมี ความสามารถในเชิงธุรกิจ - ลดต้นทุนการด้านการขนส่ง สินค้าไปยังแหล่งจัดจำหน่าย	←	→	คณะกรรมการ เครือข่ายมี มติให้ทุก เครือข่าย พันธมิตรร่วม ลงทุน	-สจจ. -สมาชิก เครือข่าย - สถาบัน พัฒนาฝีมือ แรงงานภาค 1	

พันธะสัญญาข้อตกลงร่วม “เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ”

คณะกรรมการได้ตกลงจะให้ความร่วมมือในการปฏิบัติและประสานงานตามแผนงานที่ได้จัดทำขึ้นให้ประสบความสำเร็จ โดยได้ร่วมลงนามต่อกัน ณ วันที่ 13 ก.ค. 2549

วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรแห่งความร่วมมือที่ยั่งยืน มุ่งเน้นการส่งเสริมอาชีพและการสร้างงานให้แก่ประชาชนในชุมชน โดยยึดแนวคิดพึ่งพิงตนเองเป็นสำคัญ รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการแก่ผู้นำชุมชน

ผู้รับผิดชอบแผนงาน ได้แก่คณะกรรมการเครือข่ายทุกคน

ลำดับ ที่	แผนงาน	กิจกรรมที่จะนำสู่ความสำเร็จ (ระบุวิธีการ)	เป้าความสำเร็จที่ต้องการบรรลุผล			แหล่ง งบประมาณ	พันธมิตร หนุนเสริม	
			ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ระยะเวลา				
				49	50			51
1	แผนงาน “การจัดการธุรกิจที่ ครบวงจร”	1.1 ประชุมคณะกรรมการเครือข่ายเพื่อพิจารณาหาแนวทางพัฒนาระบบการ จัดการธุรกิจแบบครบวงจรรวมถึงการเป็นศูนย์รวบรวมและกระจายผลผลิตของ ชุมชนสู่ผู้บริโภคโดยตรง 1.2 นำผลสรุปมาแจ้งแก่สมาชิก เพื่อถือปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการ เครือข่าย	-เพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการ ธุรกิจ -ลดต้นทุนในการผลิต	ต.ค.			ลงขันร่วมกัน ระหว่างผู้นำ เครือข่าย	- สถาน ประกอบการ ของภาครัฐ และเอกชน - CEO
2	แผนงาน “การอบรมความรู้ เรื่องวิสาหกิจชุมชน”	2.1 ประชุมคณะกรรมการเครือข่ายเพื่อขออนุมัติในหลักการ การจัดอบรม ความรู้เรื่อง “วิสาหกิจชุมชนกับการพึ่งพิงตนเองอย่างมีศักดิ์ศรี” 2.2 จัดทำโปรแกรมการอบรม 2.3 ทำบันทึกขอการสนับสนุนด้านวิทยากรจากคณะอนุกรรมการส่งเสริม วิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ 2.4 ดำเนินการฝึกอบรม 2.5 สรุปผลและรายงานผลการฝึกอบรม	- ประชาชนในชุมชน อ.บางบ่อ และอ.เมือง จำนวน200 คนมีความรู้เรื่องวิสาหกิจชุมชน และมีแนวคิดที่ดีและถูกต้องต่อ การพึ่งพิงตนเองเป็นสำคัญ	พ.ย.			กรมส่งเสริม วิสาหกิจ ชุมชน สนับสนุน ด้านวิทยากร	-กรม ส่งเสริม วิสาหกิจ ชุมชน

3	แผนงาน “การส่งเสริมอาชีพ และการสร้างงาน”	3.1 สำรวจปริมาณคนว่างงานในเขต อ.บางป่อ และอ.เมือง 3.2 จัดทำบันทึกขอการสนับสนุนด้านวิทยากรในงานอาชีพด้านต่าง ๆ 3.3 จัดอบรมและฝึกทักษะงานอาชีพแก่ประชาชน โดยเปิดโอกาสให้ผู้ด้อยโอกาสและประชาชนที่สนใจเข้าร่วมทำงานในวิชาชีพที่สนใจ	- ได้จำนวนข้อมูลผู้ว่างงานในเขต อ.บางป่อ และอ.เมือง - ลดอัตราคนว่างงานลง 25% - ประชาชนมีอาชีพหลักและ อาชีพเสริมที่มั่นคง	ช.ค.		→		-สถาบันฝึก วิชาชีพ สถาบัน พัฒนาฝีมือ แรงงานภาค1
4	แผนงาน “การเพิ่มขีด ความสามารถในการ บริหารจัดการธุรกิจ แก่ผู้นำชุมชนและ ผู้ประกอบการอิสระ ในชุมชน”	4.1 รวบรวมรายชื่อผู้นำในเขต อ.บางป่อ และอ.เมือง จัดกลุ่มและส่งรายชื่อประสานงานไปที่ “โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการ วิสาหกิจชุมชน” เพื่อจัดการฝึกอบรมให้แก่ผู้นำ 4.3 ติดตามผลการฝึกอบรมและรายงานต่อคณะกรรมการ	- ผู้นำชุมชนมีความรู้และมี ความสามารถด้านการบริหาร จัดการธุรกิจ	ช.ค.		→	กรมส่งเสริม วิสาหกิจ ชุมชน	- สกจ. - สมาชิก เครือข่าย

พันธะสัญญาข้อตกลงร่วม “เครือข่ายทางสังคม”

คณะกรรมการได้ตกลงจะให้ความร่วมมือในการปฏิบัติและประสานงานตามแผนงานที่ได้จัดทำขึ้นให้ประสบความสำเร็จ โดยได้ร่วมลงนามต่อกัน ณ วันที่ 28 ก.พ. 2549
 วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรแห่งความร่วมมือที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชน ตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดสมุทรปราการ รวมถึงการขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ ตลอดจนการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชนของชุมชนในทุกพื้นที่
 ผู้รับผิดชอบแผนงาน ได้แก่คณะกรรมการเครือข่ายทุกคน

ลำดับ ที่	แผนงาน	กิจกรรมที่จะนำสู่ความสำเร็จ (ระบุนิเวศการ)	เป้าความสำเร็จที่ต้องการบรรลุผล			แหล่ง งบประมาณ	พันธมิตร หนุนเสริม
			ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ระยะเวลา			
				49	50		
1	แผนงาน “การมีส่วนร่วมใน การแก้ปัญหาด้านที่ อยู่อาศัย”	1.1 จัดตั้งคณะทำงานดูแลประสานงานโครงการบ้านมั่นคง 1.2 สำรวจพื้นที่เพื่อรวบรวมข้อมูล “ประชาชนขาดที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง” 1.3 จัดทำโครงการ เพื่อนำเสนอปัญหา แนวทางแก้ไขโดยร่วมผลักดันด้วย พลังเครือข่าย เพื่อนำปัญหาของชุมชนไปสู่ปัญหาเชิงนโยบายในระดับ จังหวัด	-ได้ข้อมูลประชาชนขาดที่อยู่ อาศัย 1,876 ครอบครัว สามารถจัดสรรให้ประชาชนใน ชุมชนมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ได้จำนวน 200 ครอบครัว มี สมาชิกรวม 766 คน ประกอบด้วย - ครอบครัวผู้ด้อยโอกาส =125 ครอบครัว - ครอบครัวผู้จดทะเบียนคนจน = 35 ครอบครัว - ครอบครัวผู้ขาดที่ดินทำกินที่อยู่ อาศัย= 25 ครอบครัว -ครอบครัวชาย 15 ครอบครัว	มี.ค.	→		- CEO - พอช.

2	<p>แผนงาน “การมีส่วนร่วมในการสร้างอาชีพบนวิถีทางสหกรณ์”</p>	<p>2.1 ประสานงานกับ สหกรณ์จังหวัด เพื่อการจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสหกรณ์บริการชุมชนนางนวลร่วมพัฒนา</p> <p>2.2 จัดทำแผนการอบรมความรู้แก่ผู้นำและสมาชิกของโครงการนำร่องเรื่องหลักการ คุณค่า ของขบวนการสหกรณ์</p> <p>2.3 จัดทดสอบความรู้ เรื่องหลักการคุณค่าขบวนการสหกรณ์ แก่ผู้นำและสมาชิกในโครงการนำร่อง รวม 135 คน</p> <p>2.4 จัดเวทีประชุม เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการเข้าร่วมโครงการนำร่องบ้านมั่นคงชุมชนนางนวลร่วมพัฒนาฯ ซึ่งสมาชิกจะต้องยึดแนวปฏิบัติบนวิถีทางแห่งสหกรณ์</p>	<p>กลุ่มออมทรัพย์นางนวลร่วมพัฒนาสามารถจัดตั้งเป็นสหกรณ์จดทะเบียนประเภท “บริการ” ในเดือนพ. 2549</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผล Pretest ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.53% - ผล Post test 76.79% -สรุปผลมีความรู้เพิ่มขึ้น 54.26%- ผล Pretest ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.53% - ผล Post test 76.79% - สรุปผลมีความรู้เพิ่มขึ้น 54.26% 	<p>มิ.ย.</p>	<p>→</p>		<p>- สกจ. - สกว.</p>
3	<p>แผนงาน “การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม”</p>	<p>3.1 จัดประชุมเพื่อปลูกจิตสำนึกด้านการรักษาสภาพแวดล้อม แก่สมาชิกเครือข่าย ในอ.บางพลี กิ่งอ.บางเสาธง อ.เมือง อ.พระสมุทรเจดีย์</p> <p>3.2 รณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ “ชุมชนคนรักยู่คลอง”</p> <p>3.3 รณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมปลูกป่าชายเลน</p> <p>3.4 รณรงค์ให้ประชาชนปลูกไม้ดอกกันป้องกันชายฝั่งทะเลพังทลาย</p>	<ul style="list-style-type: none"> -สมาชิกของเครือข่ายมีส่วนร่วมในโครงการต่างๆ จำนวน 567 คน - เทน้ำจูลินทรีย์รวม 7 คลอง - ได้พื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มขึ้น 40ไร่ -ได้แนวกำแพงไม้ดอกยาว 6 กม. 	<p>ธ.ค.</p>	<p>→</p>		<p>-อบต./อพช./เทศบาลตำบล/สาธารณสุขจังหวัด/ชมรมสิ่งแวดล้อม.....</p>

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่

จังหวัดสมุทรปราการ

(Project on the Development of Co - operative

Movement in Samutprakarn Province)

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีรอร วัฒนาศ และคณะ

ตุลาคม 2549

สัญญาเลขที่ RDC 4840045

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
โครงการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่
จังหวัดสมุทรปราการ

(Project on the Development of Co - operative
Movement in Samutprakarn Province)

คณะผู้วิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีรอร วัฒนาค
2. นายถวัลย์ ค้ายมงคล
3. นางสาวอรนุช กั้นภัย
4. นางสุภา พรสุธี
5. นางสาวเหมือนฝัน มุลศรีแก้ว
6. นางเตือนจิตต์ วนะไชยเกียรติ
7. นางสาวพิณผกา ทองกระโทก
8. นางสาวศศิธร เชี่ยวชาญกิจการ
9. นางสาวชุตिकाญจน์ ไกรสิน
10. นางสาวอุมล คงน้อย

ชุดโครงการ.....

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

คำนำ

โครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นการหา รูปแบบ และแนวทางในการพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่ม และองค์กรภาคประชาชน ซึ่งมีทั้ง สหกรณ์ที่จดทะเบียนและไม่ได้จดทะเบียน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในระดับสมาชิก ระดับองค์กร ระดับเครือข่าย และเพื่อให้เกิดความร่วมมือซึ่งกันและกันที่จะอำนวยความสะดวกร่วมกันอย่างมี ประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยเน้นกิจกรรมร่วมกันอย่างจริงจัง มีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกัน รวมถึงเกิดประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งจะเกื้อหนุนให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายอย่างแท้จริง

กระบวนการวิจัย ได้ศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่ม และองค์กรภาคประชาชน การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ หาวิธีการเชื่อมโยงเครือข่าย โดยมีการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคของกลุ่ม การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กิจกรรม วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ ต้องการบรรลุผลไว้อย่างชัดเจน เพื่อการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ รวมถึงการนำองค์ความรู้ไปขยาย ผลในขบวนการสหกรณ์ต่อไปในอนาคต

สารบัญ

คำนำ	
บทคัดย่อ(ภาคภาษาไทย)	ก
บทคัดย่อ (ภาคภาษาอังกฤษ)	ข
บทนำ	1
1.1 ลักษณะกายภาพของจังหวัดสมุทรปราการ	2
1.2 Baseline survey เกี่ยวกับกลุ่ม/องค์กร/สหกรณ์ และเกี่ยวกับเครือข่าย พันธมิตรที่มีอยู่เดิมในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการในด้านบทบาทและภารกิจ	15
บทที่ 2 : บทสังเคราะห์ข้อมูลคนจนในพื้นที่จังหวัด	18
2.1 แหล่งข้อมูล/วิธีการเก็บข้อมูล	18
2.2 ตารางวิเคราะห์ข้อมูลทะเบียนคนจนจดทะเบียน	18
2.3 สรุป	24
บทที่ 3 : ขั้นตอน/กระบวนการสร้างเครือข่ายคุณค่าของทีมวิจัย	25
บทที่ 4 : เครือข่ายที่เกิดขึ้น	46
4.1 ข้อสรุปจำนวน/รูปแบบเครือข่ายที่เป็นผลงานของทีมวิจัย	46
4.2 ประเด็นสำคัญของแต่ละเครือข่าย	51
- ความเป็นมาของเครือข่าย	51
- การดำเนินการของเครือข่ายในปัจจุบัน	64
- วัตถุประสงค์/เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินการ	65
- ปัจจัยความสำเร็จ	71
บทที่ 5 : บทสังเคราะห์เครือข่ายคุณค่ากับการแก้ปัญหาความยากจน	74
5.1 ตัวแบบในการวิเคราะห์	75
5.2 สรุปผลการวิเคราะห์ที่ชี้ให้เห็นบทบาทของเครือข่ายคุณค่า กับการแก้ปัญหาความยากจน	77
บทที่ 6 : สรุปและข้อเสนอแนะ	80
6.1 สรุปผลการดำเนินการ	80
6.2 ประโยชน์ที่ตัวนักวิจัยและทีมวิจัยได้รับ	81
6.3 ข้อเสนอแนะ	86

ภาคผนวก	88
- ประมาณการด้านผลประโยชน์เชิงธุรกิจของสมาชิกภาคีเครือข่าย	89
- ข้อเสนอเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับชุดความรู้ที่ต้องหนุนเสริม แก่ผู้นำในการพัฒนาเครือข่าย	90
- แบบทดสอบความรู้พื้นฐานด้านสหกรณ์ (ทำการทดสอบแก่ ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ตามโครงการนำร่อง "ชุมชนนางนวลร่วมพัฒนา")	92
- คู่มือเพื่อการศึกษา (จากผลลัพธ์ของกระบวนการจัดknowledge Management โดยเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิชาการ)	
★ “เรื่องการบริหารและการจัดการสหกรณ์/องค์กรภาคประชาชนเชิงสร้างสรรค์”	100
⊛ “เรื่องการบริหารจัดการหนี้คั่งค้างสหกรณ์”	125
- รายนามนักวิจัย	133
- บันทึก/พันธะสัญญาข้อตกลงร่วม ใน 4 เครือข่าย	136

★ **หมายเหตุ** “เรื่องการบริหารและการจัดการสหกรณ์/องค์กรภาคประชาชนเชิงสร้างสรรค์”
วิทยากรร่วมถ่ายทอดประสบการณ์ รวม 5 คน

1. ดร.สุขุมวิภูสิทธิ์ สารีบุตร
2. ดร.อนงคิวิชญา สารีบุตร
3. นายวิฑูรย์ แนวพานิช
4. นายยงยุทธ เหล่าพูลสุข
5. นายประภาจิต สว่างพัฒนา

⊛ **หมายเหตุ** “เรื่องการบริหารจัดการหนี้คั่งค้างสหกรณ์”
วิทยากรถ่ายทอดประสบการณ์ รวม 1 คน

1. นายมงคลรัตน์ พุกะนัดด์

ภาคผนวก

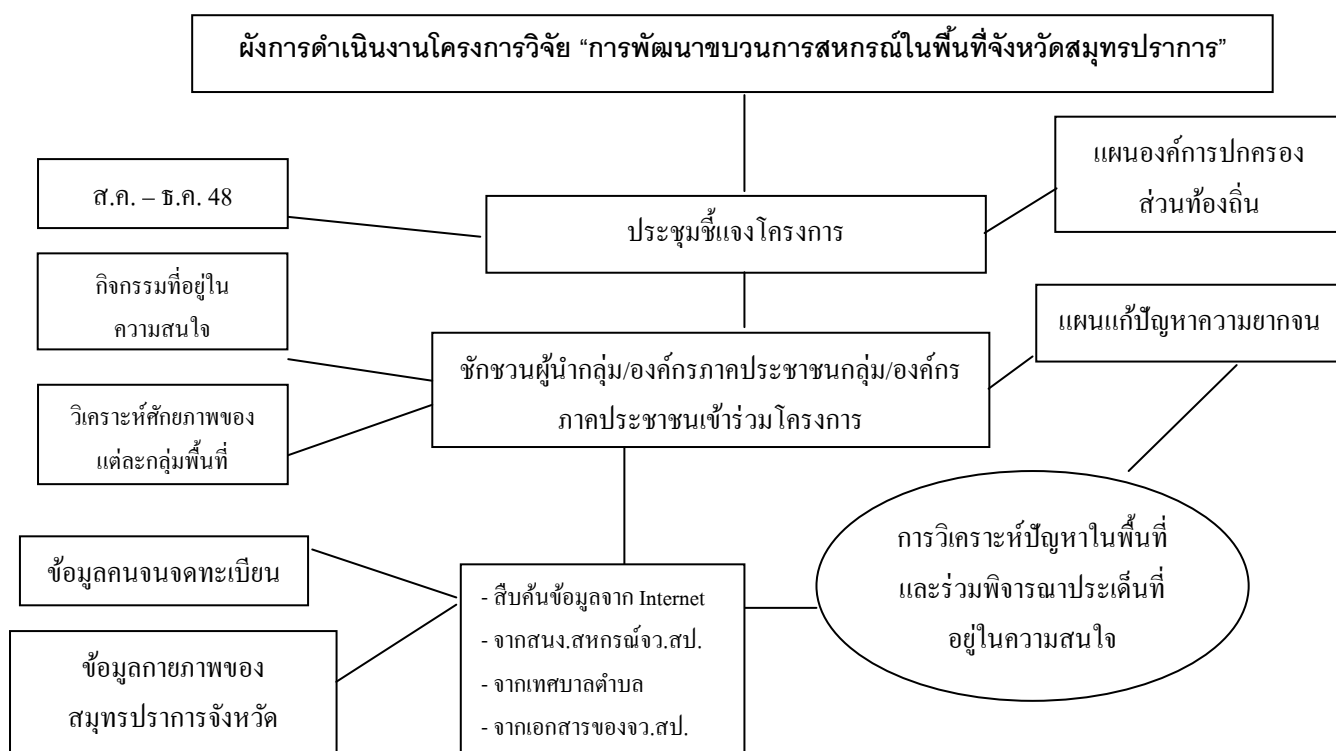
คู่มือเพื่อการศึกษา (จากผลลัพธ์ของกระบวนการจัดknowledge Management
โดยเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิชาการ)

รายงานการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ”

บทนำ

การดำเนินการโครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อหารูปแบบและแนวทางในการพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ทั้งที่เป็นสหกรณ์จดทะเบียนและไม่จดทะเบียน(สหกรณ์ภาคประชาชน) เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในระดับสมาชิก ระดับองค์กร และระดับเครือข่าย โดยเน้นการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่จะอำนวยความสะดวกต่อกันอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

การดำเนินโครงการวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ จะดำเนินการภายใต้กรอบแนวคิดของการเชื่อมโยงเครือข่าย ซึ่งหมายถึง การสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกันอย่างจริงจัง เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เสี่ยงภัยร่วมกัน และการได้รับประโยชน์ร่วมกัน โดยการวิจัยจะให้ความสำคัญในการหนุนเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่าย เป็นไปตามความสมัครใจของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนอย่างแท้จริง

กระบวนการวิจัย แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่ม / องค์กรภาคประชาชน และเชิญชวนผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนเข้าร่วมโครงการ
2. การจัดเวทีประชุมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน
  - ชี้แจงกรอบแนวคิด ความสำคัญ ประโยชน์ของการสร้างเครือข่าย
  - ร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน
  - กำหนดทิศทางการเชื่อมโยงเครือข่าย
3. การจัดเวทีประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ การหนุนเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร การเสริมองค์ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดกับกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน รวมถึงการจัดทำแผนกลยุทธ์
4. การติดตามผลการดำเนินงานการเชื่อมโยงเครือข่าย รวมถึงให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1.1 ลักษณะกายภาพของจังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร เพียง 29 กิโลเมตร มีความเจริญทางเศรษฐกิจดีมาก เป็นแหล่งรวมอุตสาหกรรมที่สำคัญเกือบทุกประเภท โดยมีมูลค่าสูงเป็นอันดับสองรองจากกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่การเกษตรที่เหมาะสม อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศอีกด้วย นอกจากนี้ยังเป็นที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิ และเป็นหนึ่งในกลุ่มยุทธศาสตร์ 5 จังหวัด ที่เรียกว่า “เบญจบุรพาสุวรรณภูมิ” อันประกอบด้วยสมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก และสระแก้ว จึงได้รับมอบหมายหน้าที่ที่สำคัญให้เป็นเจ้าภาพจัดการด้าน Logistics ให้กับภาคอุตสาหกรรม จากความเจริญเติบโตอย่างก้าวกระโดดของจังหวัดสมุทรปราการ ส่งผลให้ผู้ประกอบการ กลุ่มอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์ กลุ่มธุรกิจใหม่ๆ เข้ามาลงทุนในพื้นที่อย่างมาก ทำให้จำนวนประชากรแฝงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นทวีคูณ ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาด้านต่างๆ ตามมาอย่างมากมาย ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน(จปฐ.) เกือบทุกตัวชี้วัด อย่างไรก็ตามจังหวัดสมุทรปราการยังเป็นเมืองหน้าด่านทางทะเลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในอดีต มีประเพณีที่น่าสนใจ มีประวัติศาสตร์ที่ควรแก่การศึกษา และเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพ สามารถส่งภาษีแก่ภาครัฐได้มากที่สุด

อักษรย่อของจังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการ ใช้อักษรย่อว่า “สป”

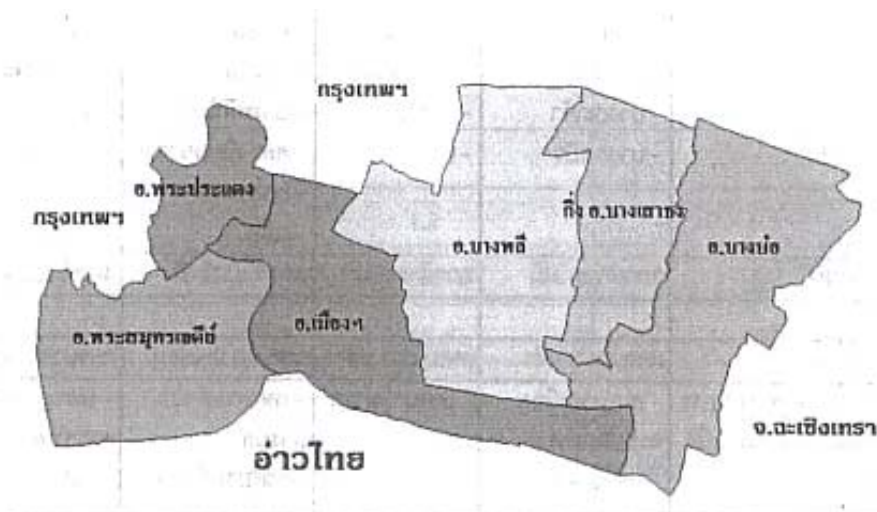
คำขวัญประจำจังหวัดสมุทรปราการ

“ป้อมยุทธนาวี พระเจดีย์กลางน้ำ ฟาร์มจระเข้ใหม่ งามวิไล เมืองโบราณ
สงครามต์พระประแดง ปลาสลิดแห้งรสดี ประเพณีรับบัว ครบถ้วนทั่วอุตสาหกรรม”

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดสมุทรปราการ ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ตอนปลายสุดของแม่น้ำเจ้าพระยา และเหนืออ่าวไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 13 – 14 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 – 101 องศาตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ 1,004.092 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 627,557 ไร่ ตั้งอยู่ภาคกลางของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 29 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ กรุงเทพมหานคร
- ทิศใต้ ติดต่อกับ อ่าวไทย
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดฉะเชิงเทรา
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ กรุงเทพมหานคร

แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดสมุทรปราการ

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านกลาง แยกพื้นที่ออกเป็นด้านตะวันตก และด้านตะวันออกและมีลำคลองมากมาย

โดยทั่วไปแล้วลักษณะภูมิประเทศของจังหวัด สามารถแบ่งพื้นที่ออกได้เป็น 3 ส่วนคือ

1. บริเวณแม่น้ำเจ้าพระยาทั้งสองฝั่ง ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มทั้งหมด
2. บริเวณตอนใต้ใกล้ชายฝั่งทะเล น้ำทะเลท่วมถึงและพื้นดินจะเค็มจัดในฤดูแล้ง
3. บริเวณที่ราบกว้างใหญ่ทางตอนเหนือและตะวันออก ซึ่งจะเป็นที่ราบลุ่มติดต่อกัน

ตลอดมีคลองชลประทานหลายแห่ง

หน่วยการปกครอง

การปกครองแบ่งออกเป็น 5 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ 50 ตำบล 398 หมู่บ้าน 16 เทศบาล (1 เทศบาลนคร 2 เทศบาลเมือง และ 13 เทศบาลตำบล) 33 องค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

จำนวนองค์การบริหารส่วนตำบล/สภาตำบล/เทศบาลตำบล

อ.เมืองสมุทรปราการ	อ.พระประแดง	อ.บางพลี	อ.บางบ่อ	อ.พระสมุทรเจดีย์	กิ่งอ.บางเสาธง
อบต. 6 แห่ง - แพรกษา - บางด้วน - บางเมือง - เทพารักษ์ - แพรกษาใหม่	อบต. 6 แห่ง - ทรงคนอง - บางกระสอบ - บางยอ - บางน้ำผึ้ง - บางกะเจ้า - บางกอบัว	อบต. 8 แห่ง - บางพลีใหญ่ - บางแก้ว - บางไฉลง - ราชาทะเว - หนองปรือ	อบต. 8 แห่ง - บางเพรียง - บ้านระกาศ - คลองด่าน - บางบ่อ - บางพลีน้อย - คลองนิยมนาตรา - คลองสวน - เปรี่ง	อบต. 4 แห่ง - บ้านคลองสวน - ในคลองบางปลากด - แหลมฟ้าผ่า - นาเกลือ	อบต. 3 แห่ง - บางเสาธง - ศีรษะจระเข้ - น้อย - ศีรษะจระเข้ใหญ่
สภาตำบลไม่มี	สภาตำบลไม่มี	สภาตำบลไม่มี	สภาตำบลไม่มี	สภาตำบลไม่มี	สภาตำบลไม่มี
อ.เมืองสมุทรปราการ	อ.พระประแดง	อ.บางพลี	อ.บางบ่อ	อ.พระสมุทรเจดีย์	กิ่งอ.บางเสาธง

เทศบาล 6 แห่ง	เทศบาล 3 แห่ง	เทศบาล 1 แห่ง	เทศบาล 3 แห่ง	เทศบาล 2 แห่ง	เทศบาล 1 แห่ง
- นครสมุทรปราการ - ตำบลลำโรงเหนือ - ตำบลบางปู - ตำบลแพรกษา - ตำบลด่านสำโรง - ตำบลบางเมือง	- เมืองพระประแดง - เมืองลัดหลวง - สำโรงใต้	- ตำบลบางพลี	- ตำบลบางบ่อ - ตำบลคลองสวน - ตำบลคลองด่าน	- ตำบลพระสมุทรเจดีย์ - ตำบลแหลมฟ้าผ่า	- ตำบลบางเสาธง

ประชากร

จังหวัดสมุทรปราการ มีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับ 2 ของภาค รองจากกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 เป็นต้นมา ที่ให้จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่รองรับการขยายตัวจากกรุงเทพมหานครทั้งในด้านการผลิต คือ อุตสาหกรรม และการกระจายตัวของประชากร ทำให้สมุทรปราการมีประชากรย้ายถิ่นจากที่อื่นเข้ามาในจังหวัดเป็นจำนวนมาก ซึ่งประชากรที่เคลื่อนย้ายเข้ามาในจังหวัดนี้ มีทั้งที่ย้ายและไม่ย้ายทะเบียนราษฎรเข้ามาด้วย ทำให้ประชากรที่อยู่จริงสูงกว่าจำนวนประชากรในทะเบียนราษฎร

ประชากร ณ เดือนมิถุนายน 2548 รวมทั้งสิ้น 1,058,117 คน ชาย 512,946 คน หญิง 544,171 คน โดยประชากรของจังหวัดสามารถแยกเป็นรายอำเภอและเทศบาล ดังนี้

อำเภอ/เทศบาล	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนบ้าน
รวมทั้งสิ้น	513,946	544,171	1,058,117	401,518
เมืองสมุทรปราการ	42,122	45,297	87,419	33,713
บางบ่อ	34,563	35,657	70,220	21,093
บางพลี	71,925	78,165	150,090	74,236
พระประแดง	18,917	20,285	39,202	11,177
พระสมุทรเจดีย์	32,965	34,042	67,007	21,336
กิ่งอำเภอบางเสาธง	17,082	17,792	34,874	18,619
เทศบาลตำบลบางเสาธง	7,627	8,305	15,932	9,119
เทศบาลแหลมฟ้าผ่า	6,936	7,159	14,095	4,289

เทศบาลตำบลพระสมุทร เจดีย์	6,632	6,863	13,495	5,083
เทศบาลตำบลบางพลี	3,550	3,739	7,289	1,777
เทศบาลตำบลบางป่อ	2,537	2,599	5,136	1,343
เทศบาลตำบลคลองสวน	797	842	1,639	396
เทศบาลตำบลคลองด่าน	5,729	5,911	11,640	2,466
เทศบาลตำบลบางปู	54,177	56,374	110,551	42,591
เทศบาลตำบลแพทริษา	4,080	4,161	8,241	3,782
เทศบาลตำบลบางเมือง	45,137	49,635	94,772	35,590
เทศบาลตำบลด่านสำโรง	25,856	28,182	54,038	18,482
เทศบาลตำบลสำโรงใต้	39,251	41,304	80,555	30,854
เทศบาลตำบลสำโรงเหนือ	16,053	17,466	33,519	14,621
เทศบาลเมืองลัดหลวง	36,107	38,602	74,709	34,327
เทศบาลเมืองพระประแดง	5,782	5,976	11,758	2,104
เทศบาลนครสมุทรปราการ	36,121	35,815	71,936	14,520

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรปราการ ณ เดือน มิถุนายน 2548

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสมุทรปราการ

สาขาการผลิต	ปี 2545 (2002)	ปี 2546 (2003)
ภาคเกษตรกรรม		
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	472	452
2. การประมง	11,738	11,116
นอกภาคเกษตรกรรม		
3. การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	0	0
4. อุตสาหกรรม	290,295	297,117
5. การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา	11,158	12,443
6. การก่อสร้าง	3,713	4,327
7. การค้าส่งและค้าปลีก การซ่อมยานยนต์และ ของใช้	25,273	3,615

8. โรงแรมและภัตตาคาร	6,982	6,590
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	8,453	9,554
10. ตัวกลางทางการเงิน	5,130	5,749
11. การบริการด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการธุรกิจ	3,710	3,938
12. การบริหารราชการแผ่นดิน การป้องกันประเทศ และการประกันสังคม	1,485	1,575
13. การศึกษา	2,495	2,606
14. การบริการสุขภาพ และสังคมสงเคราะห์	2,577	2,619
15. การบริการชุมชน สังคมและส่วนบุคคล	1,974	1,963
16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	517	542
รวม	375,973	387,205
เฉลี่ยต่อคนต่อปี	327,296	336,452

การใช้พื้นที่และการถือครองที่ดินทางการเกษตร

- การใช้พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ
- พื้นที่ทั้งหมด 628,506 ไร่
- เป็นพื้นที่เพื่อการเกษตร 238,526 ไร่ (37.95%)
- พื้นที่ป่าไม้ (ที่มีสภาพเป็นป่าชายเลน) 1,875 ไร่ (0.30%)
- เป็นพื้นที่ ไม่ได้จำแนก 388,105 ไร่ (61.75%)

การถือครองที่ดินทางการเกษตร

เป็นของเกษตรกรเอง 35,770 ไร่ (15%) ครัวเรือนเกษตร 16,815 ครัวเรือน
แรงงานภาคเกษตร 50,445 คน เป็นพื้นที่เช่าผู้อื่น 20,547 ไร่ (84.95%) และได้ทำฟรี 200 ไร่
(0.08%)

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

แหล่งเงินทุนในท้องถิ่น

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้มุ่งพัฒนาชนบท เพื่อยกฐานะเศรษฐกิจของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยส่งเสริมการใช้แหล่งเงินทุนในท้องถิ่น สำหรับการประกอบอาชีพ พัฒนาการลงทุน การผลิตและการตลาด ตลอดจนการบริหารการจัดการเชิงธุรกิจในหมู่บ้าน โดยการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือกัน ซึ่งได้ดำเนินการในจังหวัดสมุทรปราการดังนี้

1. จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 42 แห่ง มีเด็กเล็กที่เข้ารับการอบรมเลี้ยงดู 3,600 คน และเด็กเล็กที่ได้รับการพัฒนานอกศูนย์ 788 คน
2. จัดตั้ง ศูนย์พัฒนาตำบล และศูนย์เยาวชนตำบล 33 แห่ง สมาชิกนอกระบบ 1,700 คน ในระบบ 1,660 คน
3. จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับต่าง ๆ รวม 352 คณะ 3,505 คน
  - คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด 1 คณะ 33 คน
  - คณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ 6 คณะ 169 คน
  - คณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล 33 คณะ 465 คน
  - คณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน 312 คณะ 2,808 คน
4. จัดให้มีอาสาสมัคร โดยมีผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนอาสาพัฒนาชุมชน 1,248 คน และ อาสาพัฒนาชุมชน 66 คน

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

ระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน จำแนกตามอำเภอปี 2548 จังหวัดสมุทรปราการ

พื้นที่	จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด	เร่ร่อนพัฒนาอันดับ 1		เร่ร่อนพัฒนาอันดับ 2		เร่ร่อนพัฒนาอันดับ 3	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อ.เมือง	33	0	0.00	1	3.03	32	96.96
อ.บางบ่อ	68	0	0.00	12	17.64	56	82.35
อ.บางพลี	81	0	0.00	3	3.70	78	96.29
อ.พระประแดง	66	0	0.00	6	9.09	60	90.90
อ.พระสมุทรเจดีย์	33	0	0.00	3	9.09	30	90.90
กิ่ง อ.บางเสาธง	35	0	0.00	12	34.28	23	65.71
	316	0	0.00	37	11.70	279	88.29

ดัชนีคุณภาพชีวิต (กชช. 2ค)

ปี 2548 จังหวัดสมุทรปราการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน จำนวน 316 หมู่บ้าน พบว่า เป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 3 จำนวน 279 หมู่บ้าน (ร้อยละ 88.29) หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 2 จำนวน 37 หมู่บ้าน (ร้อยละ 11.70) และไม่มีหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 1

ความจำเป็นพื้นฐาน

ผลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2548 ซึ่งจัดเก็บข้อมูลทุกครัวเรือน ในพื้นที่เขตชนบทจำนวน 63,722 ครัวเรือน 324 หมู่บ้าน 33 ตำบล 5 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ พบว่าคุณภาพชีวิตของคนจังหวัดสมุทรปราการ ตามเครื่องชี้วัด จปฐ. จำนวน 6 หมวด 37 ตัวชี้วัด ในภาพรวมของจังหวัด ประชาชนไม่บรรลุเป้าหมาย จปฐ. จำนวน 26 ตัวชี้วัด และบรรลุเป้าหมาย จปฐ. จำนวน 11 ตัวชี้วัด

วิสัยทัศน์ของจังหวัดสมุทรปราการ “เป็นศูนย์กลาง Logistics เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม เป็นเมืองอุตสาหกรรมของชาติ สะอาดน่าอยู่ และเป็นแหล่งรองรับการขยายตัวของสนามบินสุวรรณภูมิ”

วิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัดสมุทรปราการ

(Strength) จุดแข็งที่โดดเด่นของจังหวัดสมุทรปราการ จากการวิเคราะห์พบว่า

1. เป็นศูนย์รวมของอุตสาหกรรมที่สำคัญทั้งในและต่างประเทศ มีกลุ่มอุตสาหกรรมการส่งออกที่มีศักยภาพ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ มีการวิจัยพัฒนา (R&D) ซึ่งสามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับเครือข่ายอุตสาหกรรมทั้งขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
2. มีพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นตลาดใหญ่ที่มีกำลังซื้อสูง มีความได้เปรียบทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน สามารถติดต่อและใช้บริการจากสถาบันการเงินได้สะดวก รวดเร็ว รวมทั้งอยู่ใกล้แหล่งศูนย์กลางข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการ
3. มีเส้นทางคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงสู่จังหวัดใกล้เคียงและภูมิภาคอื่นๆของประเทศ สะดวกในการเดินทางทั้งทางบก และทางน้ำ อาทิเช่น ถนนสายบางนา – ตราด ถนนสุขุมวิท ถนนมอเตอร์เวย์ ที่เชื่อมถนนวงแหวนด้านตะวันออก รวมทั้งสามารถใช้แม่น้ำเจ้าพระยา เป็นเส้นทางขนส่งสินค้าไปยังตลาดต่างประเทศได้โดยสะดวก และที่สำคัญ

เป็นที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิซึ่งเป็นสนามบินแห่งใหม่ที่ทันสมัย มีแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำบางปะกงไหลผ่าน และมีพื้นที่ติดฝั่งทะเล ทำให้เหมาะกับการทำประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีแหล่งน้ำลำคลองที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกพืชผัก และผลไม้

(Weakness) จุดอ่อนที่ต้องปรับเปลี่ยน ผลการวิเคราะห์พบว่า

1. มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรม ทั้งจากน้ำเสีย และกลิ่นจากโรงงานอุตสาหกรรม มลภาวะทางอากาศ การจราจรติดขัด ขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลจากโรงงานอุตสาหกรรมและชุมชน รวมทั้งมีการหลุดตัวของดิน เนื่องจากการสูบน้ำบาดาลมาใช้เป็นจำนวนมาก
2. มีประชากรแฝงที่อพยพเข้ามาทำงาน โดยไม่แจ้งย้ายและเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านให้ถูกต้องเป็นจำนวนมาก ทำให้จังหวัดขาดรายได้จากงบประมาณที่จัดสรรเพื่อการพัฒนาพื้นที่ตามจำนวนประชากร อีกทั้งก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาอย่างมาก
3. การประกาศใช้กฎหมายผังเมืองรวม เป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมที่ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน
4. การขาดแคลนแรงงานฝีมือที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย และการผลิตบุคลากรของสถาบันการศึกษายังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

(Opportunity) โอกาสในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าให้กับจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า

1. เป็นที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางอากาศของภูมิภาค จึงมีโอกาพัฒนาเป็นศูนย์กลางกระจายสินค้าที่เชื่อมโยงทั้งทางถนน รถไฟ ท่าเรือ และสนามบินสู่ อินโดจีนและตลาดโลก
2. นโยบายเปิดการค้าเสรีขององค์การการค้าโลก และข้อตกลงทวิภาคีของรัฐบาล ทำให้ภาคอุตสาหกรรมมีโอกาสพัฒนา สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้สามารถลดต้นทุน ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าสู่ระดับโลกได้
3. กระแสนิยมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ช่วยเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว และสามารถสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาวิถีชีวิตชุมชน
4. กระแสนิยมบริโภคสินค้าปลอดสารพิษมากขึ้น จึงมีโอกาพัฒนาก้าวเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมาตรฐานก้าวสู่ตลาดโลกได้

(Threat) อุปสรรคที่ขัดขวางการพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ

1. ปัญหาด้านความสามารถในการแข่งขัน และมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (NTBs)
2. การขาดแคลนแรงงานฝีมือที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ปัญหาแรงงานต่างด้าว และผู้หลบหนีเข้าเมืองที่มีแนวโน้มสูงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อปัญหาสังคมอย่างมาก
3. ขาดระบบการจัดการที่ดี ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจโดยรวม

ประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ของจังหวัด

จังหวัดสมุทรปราการได้กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่ของจังหวัดไว้รวม 6 ด้านดังต่อไปนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
1. ศูนย์กลางโลจิสติกส์ (Logistics Center)	1.1 เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์
2. ศูนย์กลางอุตสาหกรรมต่อเนื่องและเชื่อมโยง (Industrial Cluster)	2.1 เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมที่มีความต่อเนื่องและสามารถเชื่อมโยงต่อกันได้(ด้านรถยนต์ ชิ้นส่วนยานยนต์ ไฟฟ้า อิเลคทรอนิกส์ สิ่งทอ เครื่องหนัง และอาหารแปรรูป)
3. เป็นแหล่งรองรับการขยายตัวทางอากาศ	3.1 เป็นแหล่งรองรับการขยายตัวของสนามบินสุวรรณภูมิ ทั้งทางด้านพาณิชย์กรรม ด้านอุตสาหกรรม และการบริการอย่างครบวงจร
4. รองรับยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด	4.1 เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเชิงนิเวศที่ใกล้เมืองหลวง (One day tour) 4.2 เป็นแหล่งผลิตสมุนไพรและบริการด้านการแพทย์แผนไทย ที่ได้รับการยอมรับ
5. มีความสามารถแก้ไขปัญหาความยากจน	5.1 ประชาชนรายได้เพิ่ม และมีการกระจายรายได้ที่ดี รวมถึงมีความมั่นคงในชีวิต และมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง
6. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	6.1 บ้านเมืองสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

1.2 ด้านลักษณะกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

1.2.1 ด้านประเภทของกลุ่ม และองค์กรภาคประชาชน

สหกรณ์ การรวมกลุ่มและแหล่งเงินทุนในท้องถิ่น

- สหกรณ์ภาคเกษตร 4 สหกรณ์ สมาชิก 5,948 คน สหกรณ์ภาคเกษตร ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง และสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธกส. สมุทรปราการ

- สหกรณ์นอกภาคเกษตร 81 สหกรณ์ สมาชิก 44,104 คน สหกรณ์นอกภาคเกษตร ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน สหกรณ์บริการ และร้านสหกรณ์

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ ปี 2547

จากการศึกษาข้อมูลกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนของโครงการวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ สรุปได้ดังนี้

- สหกรณ์ที่จดทะเบียน 127 แห่ง (ข้อมูล มิ.ย. 49)
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการที่จดทะเบียนคนจน 130 กลุ่ม
- กลุ่มอาชีพที่สังกัดสหกรณ์มีจำนวน 42 กลุ่ม
- กลุ่มอาชีพที่มีได้สังกัดสหกรณ์มีจำนวน 12 กลุ่ม
- กลุ่มองค์กรภาคประชาชนที่มีได้จดทะเบียน มีอยู่เป็นจำนวนมาก กระจายครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัดสมุทรปราการ (ไม่สามารถรวบรวมเป็นตัวเลขได้)

สรุปจำนวนและประเภทสหกรณ์ในจังหวัดสมุทรปราการแบ่งออกเป็นดังต่อไปนี้

กลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียนในจังหวัดสมุทรปราการมีทั้งหมด 127 สหกรณ์

ที่	ประเภทสหกรณ์	ข้อมูล ธ.ค. 2548 (แห่ง)	ข้อมูล มิ.ย. 2549 (แห่ง)
1	สหกรณ์การเกษตร	5	4
2	สหกรณ์ประมง	2	1
3	ร้านค้าสหกรณ์	5	3
4	สหกรณ์บริการ	12	17
5	สหกรณ์เครดิตยูเนียน	5	20
6	สหกรณ์ออมทรัพย์	81	81
7	สหกรณ์นิคม	5	1
รวม		115	120

สรุปรายละเอียดของกลุ่มสหกรณ์ภาคประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการมีกลุ่มอาชีพที่สังกัดสหกรณ์รวมทั้งสิ้น 42 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มได้รับเงินอุดหนุนจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ อาทิเช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ในจำนวนนี้บางกลุ่มได้รับการพัฒนาจนเป็นที่พอใจของสมาชิกในระดับหนึ่ง แต่บางกลุ่มยังต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มสตรีอาชีพที่สังกัดสหกรณ์ มีทั้งสิ้น 42 แห่ง ประกอบด้วย

1. กลุ่มสตรีที่สังกัดสหกรณ์การเกษตรบางพลี จำกัด	=	23 แห่ง
2. กลุ่มสตรีที่สังกัดสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ จำกัด	=	8 แห่ง
3. กลุ่มสตรีที่สังกัดสหกรณ์เคหสถานพัฒนาชุมชนนาคพิรุณ จำกัด	=	5 แห่ง
4. กลุ่มสตรีที่สังกัดสหกรณ์เคหสถานชุมชนแสนสุข จำกัด	=	1 แห่ง
5. กลุ่มสตรีที่สังกัดสหกรณ์เครดิตยูเนียนชลเทพ – นิลบล จำกัด	=	1 แห่ง
6. กลุ่มสตรีที่สังกัดสหกรณ์เครดิตยูเนียนสำโรงเหนือ จำกัด	=	4 แห่ง
รวม	=	<u>42</u> แห่ง

หมายเหตุ : รายชื่อกลุ่มอาชีพที่สังกัดสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในภาคผนวก

1.2.2 บทบาทและภารกิจของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ก่อนเริ่มเข้าโครงการ

สหกรณ์ที่จดทะเบียน พิจารณาจากผลการดำเนินงานในเชิงธุรกิจยังอยู่ในขอบเขตที่จำกัด กล่าวคือ **สหกรณ์การเกษตร** มีการดำเนินภารกิจเพื่อให้บริการแก่สมาชิกในด้านธุรกิจซื้อ ธุรกิจขาย และธุรกิจสินเชื่อเป็นหลัก ไม่มีบริการด้านการส่งเสริมการเกษตร เพื่อต่อยอดการพัฒนาแก่สมาชิก

สหกรณ์ออมทรัพย์ จัดเป็นสหกรณ์ที่มีปริมาณสูงสุดในจังหวัดสมุทรปราการ คิดเป็น 66.6% ของสหกรณ์ทั้งหมด ซึ่งยังคงดำเนินภารกิจในการส่งเสริมการออม การให้กู้ ส่วนด้านการจัดสวัสดิการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่สมาชิกอย่างครบวงจร ยังไม่มีพัฒนาการในด้านนี้

สหกรณ์ร้านค้า ส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์ร้านค้าแบบปิด ที่เปิดรับสมาชิกเฉพาะที่สังกัดในหน่วยงาน เช่น สหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษา และสหกรณ์ร้านค้าในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น

สหกรณ์บริการ เป็นสหกรณ์ที่ให้บริการตามความต้องการของสมาชิก ซึ่งประกอบด้วยสหกรณ์แท็กซี่ สหกรณ์เคหสถาน ซึ่งก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย กลุ่มออมทรัพย์ชุมชนนางนวล กลุ่มออมทรัพย์ลำพู กลุ่มออมทรัพย์คลองกันยา มีสมาชิกไม่มากนักที่สนใจมารวมตัวกัน เพื่อแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ภายหลังได้รับการหนุนเสริมจากหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน อาทิเช่น พอช. สกว. CEO จังหวัด ประกอบด้วยการไล่อีเมลเพื่อรองรับการเป็นศูนย์ Logistics ในเขตสุวรรณภูมิ ประชาชนในชุมชนต่างประสบปัญหาความเดือดร้อน จึงได้รวมตัวกันเป็นพลังที่เข้มแข็งขึ้น โดยในปัจจุบันสามารถจัดตั้งเป็นสหกรณ์บริการ และจดทะเบียนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

กลุ่มสหกรณ์ภาคประชาชน (ที่มีได้จดทะเบียน) เป็นการรวมตัวของกลุ่มคนในชุมชน ที่ประสบปัญหาคล้ายๆกัน อาทิเช่นปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม จากการศึกษาในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในชุมชนต่างๆ ที่มาเข้าร่วมโครงการวิจัยในครั้งนี้ มีความพยายามที่จะรวมตัวกัน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองในการผลักดันปัญหาของชุมชนไปสู่ปัญหาเชิงนโยบายของจังหวัด ซึ่งจะช่วยให้การแก้ไขปัญหาของชุมชนมีความสำเร็จได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้กิจกรรมของกลุ่มต่างๆจะแตกต่างกันไปตามรูปแบบของการรวมตัวกัน ตัวอย่างเช่น

การรวมตัวของกลุ่มอาชีพ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพของตนเป็นสิ่งสำคัญ ลักษณะการทำงานของกลุ่มที่ผ่านมาเป็นแบบต่างคนต่างทำ หากจะมีการรวมกลุ่มเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อหน่วยงานของรัฐเป็นผู้สนับสนุนเท่านั้น ดังเช่น การจัดงานแสดงสินค้าประจำเดือนของจังหวัด การส่งเสริมงานอาชีพในกิจกรรมคาราวานแก่น เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีกรรวมตัวเป็นกลุ่มตามธรรมชาติในชื่อต่างๆ อีกมาก อาทิเช่น

- กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ระดับตำบล
- กลุ่มพัฒนาความมั่นคงในที่อยู่อาศัย
- กลุ่มพัฒนาสิ่งแวดล้อม
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อการประชาสัมพันธ์
- กลุ่มสหกรณ์การเกษตร/ออมทรัพย์/กองทุนหมู่บ้าน/กองทุนเพื่อสังคม
- กลุ่มพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสวัสดิการ
- กลุ่มรณรงค์การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาธิปไตย
- กลุ่มเศรษฐกิจชุมชนและวิสาหกิจชุมชน

สถานการณ์ของกลุ่มต่างๆเหล่านี้ พลังของกลุ่มค่อนข้างอ่อนแอ และมีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกลุ่มค่อนข้างหลวม ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกของกลุ่มต้องเผชิญกับปัญหาด้านเศรษฐกิจตกต่ำ และปัญหาด้านการจราจรติดขัดมาก จึงส่งผลให้โอกาสเดินทางมาประชุมปรึกษาหารือกันน้อยลง แม้จะมีการรวมตัวเป็นกลุ่มเกิดขึ้นก็ตาม แต่ความสัมพันธ์อันดีเพื่อนกลับเบาบางลง จึงส่งผลให้กลุ่มที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติขาดความเข้มแข็ง

1.3 Baseline Survey เกี่ยวกับเครือข่ายพันธมิตรที่มีอยู่เดิมก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย

จากการศึกษาเกี่ยวกับเครือข่ายพันธมิตรที่มีอยู่เดิม (ก่อนปี 2548) ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ พบว่ามีเครือข่ายที่เกิดจากการสนับสนุนตามนโยบายของภาครัฐ และเอกชน รวมทั้งเครือข่ายที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ โดยสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

1.3.1 เครือข่ายความร่วมมือของสหกรณ์ที่จดทะเบียนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

สหกรณ์ที่จดทะเบียนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการที่มีการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายอย่างเป็นทางการนั้น โดยส่วนใหญ่เป็นเครือข่ายในลักษณะเครือข่ายจัดตั้งที่เกิดจากข้อบังคับ กติกาและเงื่อนไขขององค์กรที่ระบุไว้ว่าจะต้องมีการรวมตัวกัน หรือจากการแนะนำของหน่วยงานภาครัฐ อาทิเช่น จากสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ ดังเช่นเครือข่ายสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ เป็นเครือข่ายที่เกิดจากการรวมตัวของสหกรณ์ทุกประเภทในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ภายใต้การริเริ่มของกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่มีจุดมุ่งหมายให้สหกรณ์มีการเชื่อมโยงธุรกิจร่วมกัน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ขึ้นมาบริหารงานและร่วมกันจัดทำระเบียบข้อบังคับเพื่อให้สมาชิกเครือข่ายถือปฏิบัติ

บทบาทและภารกิจของเครือข่ายที่มีอยู่เดิมของเครือข่ายสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ

1. การเชื่อมโยงธุรกิจด้านการเงิน ด้านผลผลิต และด้านผลิตภัณฑ์ของสมาชิก
2. การจัดกิจกรรมสัมพันธ์ประจำปี เช่น กิจกรรม walk rally การจัดงานวันสหกรณ์ เป็นต้น

เครือข่ายความร่วมมือของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการที่จดทะเบียนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

วิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการที่จดทะเบียนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการที่มีการรวมตัวเป็นเครือข่ายอย่างเป็นทางการ โดยส่วนใหญ่เป็นเครือข่ายในลักษณะเครือข่ายจัดตั้งที่เกิดจากข้อบังคับกติกาศและเงื่อนไขขององค์กรที่ระบุไว้ว่าจะต้องมีการรวมตัวกันหรือเกิดจากการชักชวนจากกรมส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

บทบาทและภารกิจของเครือข่ายที่มีอยู่เดิมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

ในอดีตไม่มีการรวมตัวกันเป็นเครือข่าย แต่มีการรวมตัวกันในลักษณะของกลุ่ม และมีบทบาทในการเข้าร่วมในโครงการต่างๆ ตามที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการให้ อีกทั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการจะขอความช่วยเหลือจากองค์กรต่างๆ ทั้งในด้านงบประมาณ ด้านการฝึกอบรม และในด้านเครื่องมือการประกอบอาชีพ สำหรับโครงการในปี 2548 ที่กรมส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการได้ดำเนินการจัดโครงการต่างๆ ให้ มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการเข้าร่วมในโครงการได้แก่ โครงการส่งเสริมศักยภาพของผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนชุมชน โครงการร่วมด้านยาเสพติดของเยาวชน เป็นต้น

กลุ่มสตรีอาชีพที่สังกัดสหกรณ์ กลุ่มสตรีอาชีพที่สังกัดสหกรณ์จำนวน 42 แห่ง อยู่ภายใต้สังกัดสหกรณ์การเกษตรบางพลี จำกัด และกลุ่มสตรีอาชีพที่มีได้สังกัดสหกรณ์อีก 12 แห่ง มีการรวมตัวเป็นเครือข่ายในลักษณะเครือข่ายตามธรรมชาติ โดยใช้ชื่อว่า เครือข่ายกลุ่มอาชีพจังหวัดสมุทรปราการ แต่มีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเครือข่ายค่อนข้างหลวม ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาด้านเศรษฐกิจตกต่ำและปัญหาด้านการจราจรติดขัดมาก จึงส่งผลให้โอกาสเดินทางมาประชุมปรึกษาหารือกันน้อยลง

1.3.3 บทบาทและภารกิจของกลุ่มอาชีพที่สังกัดสหกรณ์ที่มีอยู่เดิมในจังหวัดสมุทรปราการ

- กลุ่มอาชีพต่างๆ จะจัดสินค้าของตนไปจำหน่าย ยังสถานที่ที่หน่วยงานของรัฐ และเอกชน เป็นผู้จัดการให้
- กลุ่มอาชีพต่างๆ จะเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งในอาชีพ ตามที่หน่วยงานของรัฐจัดขึ้น สำหรับการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายในอดีตยังไม่เกิดขึ้น

สรุปรายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน

1. กลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ภาคการเกษตรมีผลประกอบการอยู่ในเกณฑ์ดี แต่หลายแห่งก็ประสบปัญหาถึงขั้นต้องปิดกิจการ เนื่องจากมีภาระหนี้คั่งค้างสูง และบางแห่งมีปัญหาการทุจริตของฝ่ายบริหารจัดการ ซึ่งส่งผลให้การประกอบการเกิดภาวะขาดทุน ขณะที่สหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีจำนวนมากที่สุดในพื้นที่จังหวัด

สมุทรปราการ โดยส่วนรวมมีผลประกอบการดี เนื่องจากส่วนใหญ่สังกัดอยู่ในสถานประกอบการ มีความเสี่ยงน้อยในด้านการกู้ยืม และจัดเป็นสหกรณ์ประเภทเดียวที่มีศักยภาพสูง แต่ยังไม่เห็นภาพการรวมตัวเป็นเครือข่ายได้สำเร็จ

2. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการที่จดทะเบียน ในภาพรวมจัดว่าเป็นกลุ่มที่จะมีศักยภาพอย่างมากในอนาคต เนื่องจากได้รับความสนใจให้การสนับสนุนอย่างมากจากหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายของจังหวัดสมุทรปราการในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการมีเป้าหมายจะพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีศักยภาพและมีความพร้อมในเชิงการแข่งขัน ได้ส่งผลให้ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในแต่ละชุมชนมีโอกาสเข้าถึงองค์ความรู้ในด้านต่างๆได้ทั่วถึงยิ่งขึ้น แต่สิ่งที่จะต้องทำควบคู่กันไป ก็คือ การปรับเปลี่ยนแนวคิดของผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนชุมชนและสมาชิกชุมชนให้ยึดแนวคิดการพึ่งพิงตนเองเป็นสำคัญ โดยไม่ต้องรอการช่วยเหลือจากบุคคลภายนอก แนวคิดนี้หากสามารถปรับเปลี่ยนได้สำเร็จจะช่วยนำทางให้ประชาชนในชุมชนสามารถก้าวพ้นจากความยากจนได้อย่างยั่งยืน

กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนที่มีได้จดทะเบียน ในภาพรวม มีผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนที่มีศักยภาพสูง มีบทบาทชัดเจนในการสร้างเครือข่าย แต่มีอุปสรรคในด้านเงินทุน และผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนทำงานโดยไม่มีเงินเดือน ซึ่งต้องอาศัยการมีภาระใจสูง รวมถึงผู้นำต้องมีความเสียสละต่องานส่วนรวม อีกทั้งต้องมีจิตสาธารณะสูง จึงจะทำงานได้สำเร็จ ดังนั้นการรวมตัวเป็นเครือข่ายอย่างเข้มแข็ง จึงยังเห็นภาพที่ไม่ชัดเจนนัก

บทที่ 2 บทสังเคราะห์ข้อมูลคนจน

แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลคนจนจดทะเบียนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ รวม 5 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ ณ มิถุนายน 2549 โดยสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต พร้อมทั้งได้รับความร่วมมือจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ เทศบาลตำบล ทั้งนี้ทีมงานวิจัยได้นำข้อมูลมาดำเนินการแยกแยะ จัดกลุ่ม และประมวลผลได้ข้อสรุปตามที่แสดงในข้อ 2.2

ตารางวิเคราะห์ข้อมูลคนจนจดทะเบียนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ณ มิถุนายน 2549

รายการ	จำนวนคนจนจดทะเบียน	ค่าร้อยละ
ประชากรในจังหวัด	107,919	100
ผู้จดทะเบียนคนจนในจังหวัด		
- แบ่งตามพื้นที่อำเภอ		
- อำเภอเมือง	44,436	41.18
- อำเภอบางพลี	16,122	14.94
- อำเภอบางบ่อ	11,473	10.63
- อำเภอพระสมุทรเจดีย์	8,976	8.32
- อำเภอพระประแดง	13,752	12.74
- กิ่งอำเภอบางเสาธง	10,160	9.41
- แบ่งตามปัญหาความยากจน		
- ปัญหาที่ดินทำกิน (สย.1)	4,665	4.32
- ปัญหาคนเร่ร่อน (สย.2)	25	0.02
- ปัญหาประกอบอาชีพผิดกฎหมาย (สย.3)	44	0.04
- ปัญหาทร./นศ.มีรายได้และอาชีพที่ไม่เหมาะสม	2,487	2.30
- การถูกหลอกลวง	790	0.73
- หนี้สินภาคประชาชน	54,304	50.32
- ที่อยู่อาศัย	41,470	38.43
- ด้านอื่นๆ	21,134	19.58

รายการ	จำนวนคนจนจดทะเบียน	ค่าร้อยละ
สมาชิกสหกรณ์ - สหกรณ์จดทะเบียน - สหกรณ์ภาคประชาชน	6,040 -	5.60 -
สมาชิกสหกรณ์ที่เข้าร่วมเครือข่ายของโครงการ - สหกรณ์จดทะเบียน - สหกรณ์ภาคประชาชน หมายเหตุ : การรวบรวมข้อมูลคนจนจดทะเบียนของของสหกรณ์ภาคประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ ทำได้โดยการแจ้งข้อมูลจากผู้นำกลุ่มในแต่ละพื้นที่ เนื่องจากไม่มีข้อมูลสารสนเทศที่จัดทำไว้ในส่วนราชการ มีแต่ข้อมูลดิบที่กระจัดกระจาย ซึ่งเกินความสามารถที่จะสืบค้นได้	ไม่สามารถรวบรวมข้อมูล 9,276	- 8.57

ข้อมูลทะเบียนคนจน จากรายงานฉบับร่าง ปี 2547 – มิ.ย. 2548

ผู้นำที่มาร่วมในโครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” ในครั้งนี้ มีสมาชิกในสังกัดที่เข้าร่วมจดทะเบียนคนจนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ โดยประมาณ จำนวน 9,276 คน ทั้งนี้การวิจัยในครั้งนี้ ผู้นำกลุ่มพัฒนาความมั่นคงในที่อยู่อาศัย ได้เสนอให้นำปัญหาคนยากจนที่ไม่มีที่อยู่อาศัยมาดำเนินงานก่อน เพราะเป็นปัญหาเร่งด่วนของพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ และเป็นปัญหาที่ผู้นำกลุ่มให้ความสนใจถึง 52.35% ของปัญหาทั้งหมด

แสดงข้อมูลพื้นฐานจำนวนผู้จดทะเบียน จังหวัดสมุทรปราการ

ที่	อำเภอ/เขต/เทศบาล	จำนวนประชากรใน อำเภอ(คน)	จำนวนผู้จดทะเบียน(คน)	จำนวนครัวเรือนที่ จดทะเบียน	ร้อยละของจำนวน ประชากรในอำเภอ
1	อำเภอเมืองสมุทรปราการ		26,369	19,946	END
2	อำเภอบางบ่อ		9,311	7,139	
3	อำเภอบางพลี		12,185	9,721	
4	อำเภอพระประแดง		3,273	2,595	
5	อำเภอพระสมุทรเจดีย์		5,586	4,233	
6	กิ่งอำเภอบางเสาธง		5,796	4,728	
7	เทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่า		1,596	1,339	
8	เทศบาลตำบลพระสมุทรเจดีย์		132	120	
9	เทศบาลตำบลบางเมือง		4,608	3,215	
10	เทศบาลตำบลสำโรงใต้		4,002	3,235	
11	เทศบาลตำบลสำโรงเหนือ		1,042	732	
12	เทศบาลเมืองลัดหลวง		3,882	3,119	
13	เทศบาลเมืองพระประแดง		298	230	
14	เทศบาลนครสมุทรปราการ		2,555	1,626	

**ตารางแสดงจำนวนประชาชนผู้มาจดทะเบียนของ จังหวัดสมุทรปราการ
(แบบ สย.ข้อมูลพื้นฐานของประชาชนผู้ประสบปัญหาสังคมและความยากจน ข้อ 1)**

ที่	จังหวัด	ถิ่นที่อยู่ตรงกับที่จดทะเบียน(คน)	ถิ่นที่อยู่ไม่ตรงกับที่จดทะเบียน(คน)	รวม
1	อำเภอเมืองสมุทรปราการ	4	6	10
2	อำเภอบางบ่อ	56	37	93
3	อำเภอบางพลี	108	2	110
4	อำเภอพระประแดง	50	61	111
5	อำเภอพระสมุทรเจดีย์	178	32	210
6	กิ่งอำเภอบางเสาธง	64	44	108
7	เทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่า	0	0	0
8	เทศบาลตำบลพระสมุทรเจดีย์	0	0	0
9	เทศบาลตำบลบางเมือง	6	0	6
10	เทศบาลตำบลสำโรงใต้	178	15	193
11	เทศบาลตำบลสำโรงเหนือ	0	0	0
12	เทศบาลเมืองลาดหลวม	0	0	0
13	เทศบาลเมืองพระประแดง	0	0	0
14	เทศบาลนครสมุทรปราการ	26	0	26
	รวม	670	197	867

**ตารางแสดงรายได้/ เดือน ของผู้จดทะเบียนคนจน
จังหวัดสมุทรปราการ**

ที่	อำเภอ	น้อยกว่า 500 บาท	500-1,000 บาท	1,001-2,000 บาท	2,001- 4,000 บาท	4,001 บาท	รวม
1	อำเภอเมือง สมุทรปราการ	6,648	254	816	4,301	14,350	26,369
2	อำเภอบางบ่อ	2,050	367	788	2,184	3,922	9,311
3	อำเภอบางพลี	1,385	90	360	2,052	8,298	12,185
4	อำเภอพระประแดง	369	51	174	657	2,022	3,273
5	อำเภอพระสมุทรเจดีย์	1,337	86	295	1,120	2,748	5,586
6	กิ่งอำเภอบางเสาธง	1,532	104	213	1,097	2,850	5,796
7	เทศบาลตำบลแหลม ฟ้าผ่า	270	50	115	456	705	1,596
8	เทศบาลตำบลพระ สมุทรเจดีย์	26	2	5	26	73	132
9	เทศบาลตำบลบางเมือง	1,225	54	166	742	2,421	4,608
10	เทศบาลตำบลสำโรงใต้	544	41	172	633	2,612	4,002
11	เทศบาลตำบลสำโรง เหนือ	274	14	34	159	561	1,042
12	เทศบาลเมืองลัดหลวง	472	44	140	664	2,562	3,882
13	เทศบาลเมืองพระ ประแดง	42	6	6	48	196	298
14	เทศบาลนคร สมุทรปราการ	638	44	86	433	1,354	2,555
	รวม	16,812	1,207	3,370	14,572	44,674	80,635

ตารางแสดงจำนวนประชากรจำแนกตามปัญหาของผู้ลงทะเบียน(แบบ สย.1-7)			
ที่	ประเภทปัญหา	จำนวน (ปัญหา)	ร้อยละ
1.	ปัญหาที่ดินทำกิน {***แสดงแผนที่}	32,587	24.49
2.	ปัญหาคนเร่ร่อน {***แสดงแผนที่}	166	0.12
3.	ปัญหาผู้ประกอบการอาชีพผิดกฎหมาย {***แสดงแผนที่}	2,946	2.21
4.	ปัญหาการให้ความช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาให้มีรายได้จากอาชีพที่เหมาะสม {***แสดงแผนที่}	24,053	18.07
5.	ปัญหาจากการถูกลอกหลวง {***แสดงแผนที่}	756	0.57
6.	ปัญหาหนี้สินภาคประชาชน {***แสดงแผนที่}	40,987	30.80
7.	ปัญหาที่อยู่อาศัยของคนจน {***แสดงแผนที่}	17,258	12.97
8.	ปัญหาอื่น ๆ	14,326	10.77
รวม		133,079	100

ตารางแสดงอาชีพของประชาชนผู้มาลงทะเบียน		
อาชีพ	ผู้มาลงทะเบียน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกรรม	31,547	42.49
ค้าขาย	6,545	8.82
รับจ้าง	24,160	32.54
นักเรียน/นักศึกษา	872	1.17
ไม่มีอาชีพ	6,817	9.18
อาชีพอื่น ๆ	3,767	5.07
กลุ่มอาชีพข้าราชการ/ลูกจ้าง		
ข้าราชการครู	392	0.53
ข้าราชการทหาร	9	0.01
ข้าราชการตำรวจ	17	0.02
ข้าราชการพลเรือน	6	0.01
ข้าราชการอื่น ๆ	22	0.03
ลูกจ้าง	92	0.12
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	0	0.00
รวม	74,246	100

บทสรุป

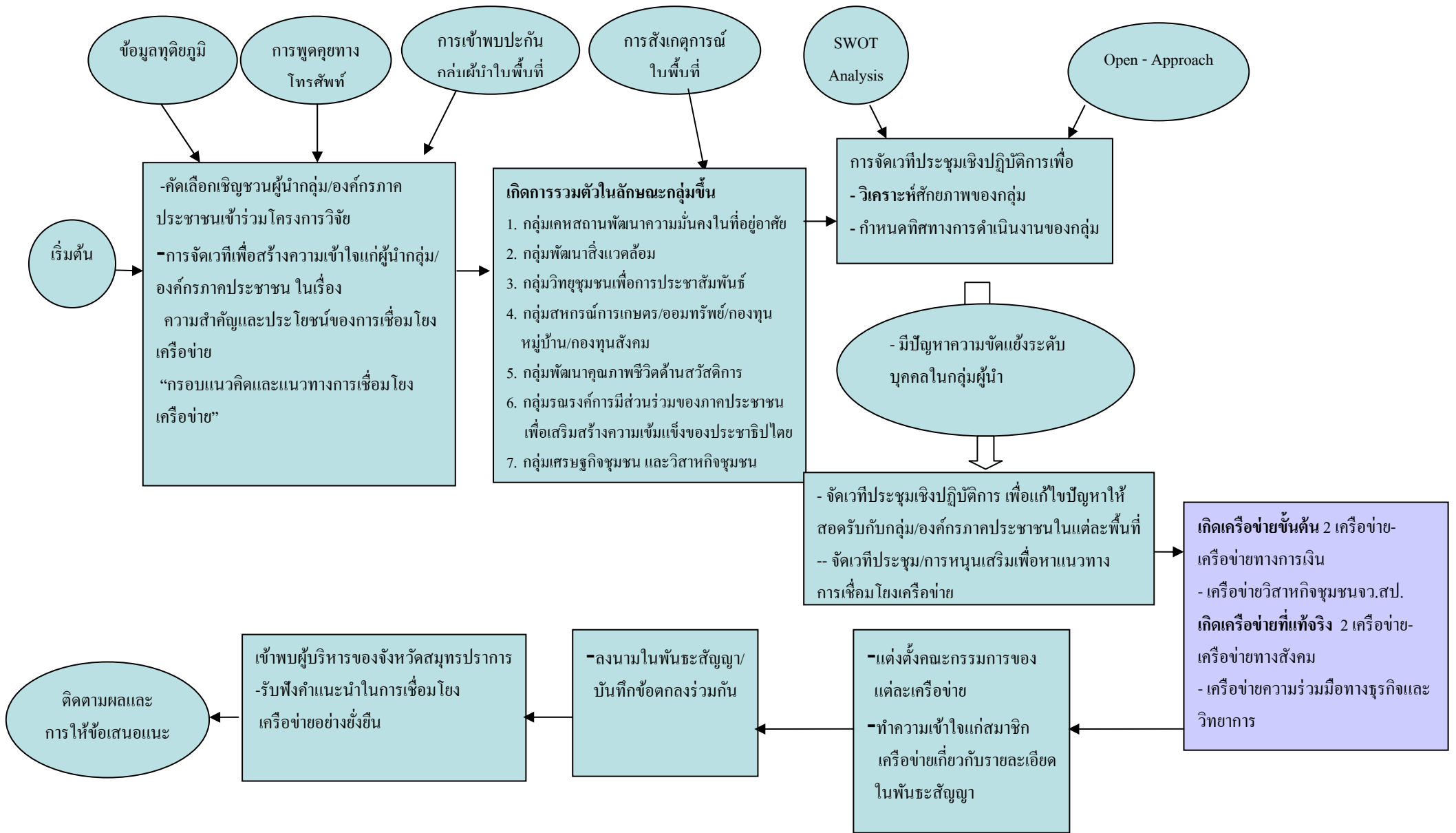
จากการรวบรวมข้อมูล และสังเคราะห์ข้อมูลคนจนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ สามารถสรุปผลได้ว่า จังหวัดสมุทรปราการมีประชากรในพื้นที่ จำนวน 1,058,117 คน มีคนจนจดทะเบียน จาก 5 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ ณ มิถุนายน 2549 รวม 107,919 คน ซึ่งอำเภอที่มีคนจนจดทะเบียนมากที่สุดได้แก่ อำเภอเมือง มีประชากรรวม 87,419 คน แต่จดทะเบียนคนจนถึง 44,436 คน คิดเป็น 41.18% รองลงมาได้แก่ อำเภอบางพลี มีประชากรรวม 150,090 คน มีคนจนจดทะเบียนรวม 16,122 คน คิดเป็น 14.94% สำหรับสหกรณ์ที่จดทะเบียน มีคนจนจดทะเบียนจำนวน 6,040 คน คิดเป็น 5.60 %

หากพิจารณาข้อมูลดังกล่าว สามารถแบ่งปัญหาตามความยากจนพบว่า ปัญหาอันดับ 1 ได้แก่ การมีหนี้สินของภาคประชาชน โดยเฉพาะการเป็นหนี้นอกระบบ ถึง 54,304 คน คิดเป็น 50.32% อันดับ 2 ได้แก่ ปัญหาประชาชนขาดที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง จำนวน 41,470 คน คิดเป็น 38.43%

บทที่ 3 ขั้นตอนและกระบวนการสร้างเครือข่ายพันธมิตรแห่งคุณค่าของทีมวิจัยจังหวัดสมุทรปราการ

ทีมวิจัยจังหวัดสมุทรปราการ มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่ม / องค์กรภาคประชาชน และเชิญชวนผู้นำเข้าร่วมโครงการ
2. การจัดเวทีประชุมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน
  - ชี้แจงกรอบแนวคิด ความสำคัญ ประโยชน์ของการสร้างเครือข่าย
  - ร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน
  - กำหนดทิศทางการเชื่อมโยงเครือข่าย
3. การจัดเวทีประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ การหนุนเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร การเสริมองค์ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดกับกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน รวมถึงการจัดทำแผนกลยุทธ์
4. การติดตามผลการดำเนินการเชื่อมโยงเครือข่าย รวมถึงการให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยจะแสดงผลรวมของการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรในจังหวัดสมุทรปราการ ดังรายละเอียดในภาพแสดงที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 แสดงภาพรวมของการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรในจังหวัดสมุทรปราการ

4. การตรวจสอบข้อมูลคนจนจดทะเบียนของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่ม/องค์กรประชาชนในพื้นที่จังหวัด	✓	✓	✓									
<p>5. การจัดทำรายงานความก้าวหน้า</p> <p>5.1 สรุปผลข้อมูลจากการศึกษาในด้านต่างๆ และจัดทำรายงานความก้าวหน้า 4 เดือนแรก ซึ่งประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> ● รายงานการศึกษาสถานการณ์ และบทบาทการดำเนินงานของสหกรณ์/กลุ่ม/องค์กรประชาชนในพื้นที่จังหวัด ● รายงานข้อมูลคนจนจดทะเบียนของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่ม/องค์กรประชาชนในพื้นที่จังหวัด ● ผลการประสานความร่วมมือกับองค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน 4 เดือนแรก จำนวน 10 ชุด พร้อมไฟล์ข้อมูลรวมถึงรายงานการเงินงวดที่ 1 โดยจะส่งภายในวันที่ 15 ธ.ค. 48 				✓								
<p>6. จัดเตรียมกำหนดการเพื่อทำการจัดเวทีสร้างความเข้าใจแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน เรื่องความสำคัญ ประโยชน์และกรอบทิศทางการดำเนินงานเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร รวมถึงเรื่องกระบวนการวิจัยตลอดระยะเวลา 1 ปี</p> <p>- โดยมีกำหนดการในการจัดเวที</p>												

<p>สร้างความเข้าใจดังนี้</p> <p><u>ทุกสัปดาห์ที่ 2</u> จัดเวทีระดับจังหวัด โดยเชิญกลุ่ม/องค์กร/สหกรณ์ที่สนใจเข้าร่วมประชุมหารือเรื่องการสร้างเครือข่ายพันธมิตร</p> <p><u>ทุกสัปดาห์ที่ 2</u> จัดเวทีระดับอำเภอในทุกอำเภอเพื่อหาจุดร่วมในการสร้างเครือข่ายพันธมิตร</p> <p><u>ทุกสัปดาห์ที่ 2</u> จัดเวทีระดับอำเภอในทุกอำเภอเพื่อหาจุดร่วมในการสร้างเครือข่ายพันธมิตร</p> <p><u>สัปดาห์ที่ 2</u> จัดเวทีเครือข่ายพันธมิตรตามความต้องการของกลุ่ม/องค์กร</p>			✓		✓	✓						
<p>7. การจัดทำกรอบทิศทาง การดำเนินงานของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน</p> <p>7.1 กรอบแนวคิดและการจัดทำทิศทาง การดำเนินงานของกลุ่ม/องค์กรประชาชนซึ่งประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> • วิสัยทัศน์ใน 3 ปีแห่งอนาคต (Vision, Mission, Action, Goal, Strategy) 		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	

7.2 สรุปแนวคิดและแนวทาง รวมทั้งแผนกลยุทธ์ เพื่อ ร่วมกันสร้างและสาน ความสำเร็จตามแผน การดำเนินงานที่จัดทำขึ้น												
8. การสนับสนุนการสร้างพันธมิตร/ การเชื่อมโยงเครือข่ายในพื้นที่ จังหวัดสมุทรปราการ 8.1 ประสานงานกับสถาบัน วิชาการด้านสหกรณ์ ม. เกษตรศาสตร์ เพื่อขอ สนับสนุน การสร้าง พันธมิตร / การเชื่อมโยง เครือข่าย 8.2 นัดหมายกับทีมงาน : ทีม สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มก. เพื่อเข้าไปช่วยเสริมองค์ ความรู้ในพื้นที่จังหวัด 8.3 จัดเวทีเสริมองค์ความรู้แก่ ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาค ประชาชนในพื้นที่					✓	✓	✓			✓	✓	✓
9. การร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ ทีมประสานงานกลาง 9.1 ทีมวิจัยเข้าร่วมประชุมการ ร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับทีม ประสานงานกลาง				✓				✓			✓	
10. นำเสนอผลงานวิจัย 10.1 นำเสนอรายงานฉบับ สมบูรณ์เพื่อแสดงผลงานวิจัยแก่ สกว. โดยรายงานประกอบด้วย รายละเอียดดังนี้ สรุปผลการประสานความ ร่วมมือกับองค์กร/หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องใน 6 เดือนหลัง สรุปผลการจัดเวทีสร้างความ เข้าใจระหว่างผู้นำกลุ่ม/องค์กร				✓								✓
				✓								✓
				✓								✓

<p>ภาคประชาชนกลุ่ม/องค์กร พร้อมไฟล์ข้อมูลจำนวน 1 ชุด และรายงานการเงิน พร้อมทั้งผลงานฉบับสมบูรณ์ จำนวน 2 ชุด พร้อมรายงาน การเงินส่ง จำนวน 5 ชุด โดยจะ จัดส่งหลังจากได้รับแจ้งการ ประเมินคุณภาพจากสถาบันไม่ เกิน 30 วัน</p>				✓								✓
---	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	---

ตารางแสดงแผนดำเนินการของทีมวิจัยจังหวัดสมุทรปราการในช่วงเดือน สิงหาคม 2548 – ธันวาคม 2548

ลำดับ ที่	กิจกรรม	ระยะเวลา		สถานที่	จำนวนผู้เข้าร่วม / กลุ่มเป้าหมาย	จุดมุ่งหมาย	ผลงานที่เกิดขึ้น
		วันที่	ช่วงเวลา				
1.	ประชุมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนา ขบวนการสหกรณ์/กลุ่มองค์กร ประชาชนในพื้นที่ 36 จังหวัด - รับฟังการบรรยายและทำ workshop - นำเสนอผลงานการทำ workshop	25 -27 ส.ค.48	8.00 – 16.30 น.	อาคาร 50 ปี ม.เกษตรศาสตร์	กลุ่มเป้าหมาย ทีมงานวิจัยจาก 36 จังหวัด	เพื่อสร้างความเข้าใจถึงวิธีปฏิบัติ ในโครงการวิจัย “การพัฒนา ขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัด	1. ผู้เข้าร่วมประชุม มีความรู้ และเข้าใจถึงวิธีการ ดำเนินการวิจัย 2. ผู้เข้าร่วมประชุมมีแนวทาง เพื่อลงมือปฏิบัติในพื้นที่ได้ ชัดเจนยิ่งขึ้น
2.	เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับทีม วิจัย/ผู้เกี่ยวข้อง วิธีการ - รับฟังการชี้แจง - ชักถามข้อสงสัย - ทำความรู้จักกับทีมงานวิจัยและ ผู้เกี่ยวข้อง	28 ส.ค. 48 30 ส.ค. 48 31 ส.ค. 48	8.30 – 16.00	สมุทรปราการ	จำนวน 12 คน จำนวน 12 คน จำนวน 15 คน กลุ่มเป้าหมาย ทีมงานวิจัย และ ทีมงานของภาครัฐที่ เกี่ยวข้อง	1. เพื่อชี้แจงถึงแนวคิดและ แนวทางปฏิบัติในการทำวิจัยตาม โครงการ “การพัฒนาขบวนการ สหกรณ์ในพื้นที่จว.สป.” 2. เพื่อสร้างความรู้และความ เข้าใจในบทบาทภาระหน้าที่ของ ตนเองและสามารถจัด ตารางเวลา เพื่อเข้าปฏิบัติงาน ในพื้นที่ได้ตามเวลากำหนด	1. ทีมงานวิจัยมีความเข้าใจ ในวิธีการปฏิบัติงานใน ทิศทางเดียวกัน 2. สามารถกำหนด ตารางเวลาในการ ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัด สมุทรปราการร่วมกันได้

3.	<p>ศึกษาข้อมูลในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ</p> <p>วิธีการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สํารวจข้อมูลในพื้นที่ตำบล/อำเภอต่างๆในจังหวัดสมุทรปราการ - รับฟังข้อคิดเห็นจากกลุ่มผู้นำ/องค์กรภาคประชาชน - ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - แยกแยะข้อมูล - วิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูล - ประมวลผลข้อมูล 	<p>12 ก.ย. 48</p> <p>15 ก.ย. 48</p>	<p>9.00 – 15.00 น.</p> <p>9.00 – 15.00 น.</p>	<p>สถานพักพิงบางปู</p> <p>ห้องประชุมโพธิ์ทองสำโรงเหนือ</p>	<p>จำนวน 45 คน</p> <p>จำนวน 60 คน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย</p> <p>ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในตำบลบางปูเก่า และใหม่ ตำบลบางพลี, กิ่งอ.บางเสาธง, อ.เมือง, อ.พระประแดง, อ.บางบ่อ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อทำความรู้จักกับแกนนำในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ 2. เพื่อศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆที่จำเป็นต่องูเพื่อการดำเนินการวิจัยรวมถึงศึกษาสภาพปัญหาของสหกรณ์/ กลุ่ม/องค์กรประชาชนต่างๆในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ 3. เพื่อรวบรวมข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์/สังเคราะห์ในการจัดทำวิจัยต่อไป 	<p>- ได้รับการต้อนรับที่ดีและได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในการศึกษาและทำงานวิจัย</p>
4.	<p>จัดเวทีระดับจังหวัด</p> <p>วิธีการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชี้แจงรายละเอียดของโครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” - รับฟังความคิดเห็น - แบ่งกลุ่มในการประชุม - ระดมความคิด - นำเสนอผลการระดมความคิด 	<p>19 ก.ย. 48</p> <p>22 ก.ย. 48</p>	<p>9.00-15.00 น.</p> <p>9.00-15.00 น.</p>	<p>ห้องประชุม 1 ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ</p>	<p>จำนวน 67 คน</p> <p>จำนวน 81 คน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย</p> <p>ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกลุ่ม และองค์กรภาคประชาชน รวมถึงตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อชี้แจงรายละเอียดของโครงการวิจัย 2. สร้างความคุ้นเคยกับหน่วยงานภาครัฐและผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน 3. เพื่อขออนุญาตเข้าทำงานวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายเป็นอย่างดี ส่งผลให้การติดต่อขอข้อมูลในด้านต่างๆสะดวกขึ้น 2. ผลพวงจากการจัดเวทีระดับจังหวัด ทำให้มีผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ให้ความสนใจเข้าร่วมโครงการ

5.	จัดเวทีสร้าง ความเข้าใจใน ระดับอำเภอ	25 ก.ย. 48 29 ก.ย. 48 4 ต.ค. 48	9.00- 15.00 น. 9.00- 15.00น. 9.00- 15.00น.	- วัดอโศกา รวม - ห้อง ประชุม ตำราจรรยา - ห้อง ประชุม มูลนิธิ พัฒนา คุณภาพ ชีวิต	จำนวน 77 คน จำนวน 106 คน จำนวน 94 คน <u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาค ประชาชนกลุ่มและ องค์กรภาค ประชาชน	1. เพื่อชี้แจงความสำคัญ และประโยชน์ของการ เชื่อมโยงเครือข่าย 2. เพื่อชี้แจงกรอบแนวคิด และทิศทางการเชื่อมโยง เครือข่าย 3. เพื่อรับฟังความคิดเห็น จากผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาค ประชาชนกลุ่ม/องค์กรภาค ประชาชน 4. เพื่อหาจุดร่วมในการ สร้างเครือข่ายพันธมิตร	1. ได้รับความสนใจจากผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกลุ่ม และองค์กร ภาคประชาชนมาก ซึ่งได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการ ดำเนินงาน 2. ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนที่มาร่วมประชุมได้เสนอให้ทุกคนมอง ภาพรวม โดยหยิบยกปัญหาภายในชุมชนและยุทธศาสตร์ของจังหวัด สมุทรปราการ มาร่วมพิจารณาในการเชื่อมโยงเครือข่าย ซึ่งจะก่อให้เกิด การช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกันอย่างครบวงจร และพร้อมใจกันจัดตั้งกลุ่มขึ้น รวม 7 กลุ่ม ดังนี้ 1. กลุ่มพัฒนาความมั่นคงในที่อยู่อาศัย 2. กลุ่มพัฒนาสิ่งแวดล้อม 3. กลุ่มวิทย์ชุมชนเพื่อการประชาสัมพันธ์ 4. กลุ่มสหกรณ์การเกษตร/ออมทรัพย์/กองทุนหมู่บ้าน/กองทุนสังคม 5. กลุ่มพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสวัสดิการ 6. กลุ่มรณรงค์การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อเสริมสร้างความ เข้มแข็งของประชาธิปไตย 7. กลุ่มเศรษฐกิจชุมชน และวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ
----	--	---------------------------------------	---	---	---	---	--

6.	จัดเวทีประชุมระดับจังหวัด	8 ต.ค.	9.00-15.00น.	ห้องประชุม	จำนวน 51 คน	1.เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของแต่ละกลุ่มว่ามีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร รวมถึงการหาแนวทางป้องกันปัญหาและอุปสรรคไว้ล่วงหน้า	1.สามารถวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มได้สำเร็จ โดยรายละเอียดจะนำเสนอในรายงานฉบับสมบูรณ์ต่อไป 2. สามารถรวบรวมข้อมูลได้แต่ขาดความสมบูรณ์ เนื่องจากข้อมูลส่วนใหญ่ที่ได้รับเป็นข้อมูลดิบ ยังไม่มีการจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ต่อ ทำให้ต้องใช้เวลาในการรวบรวมข้อเท็จจริงมาประกอบการวิเคราะห์ใหม่
	เพื่อวิเคราะห์ ศักยภาพของกลุ่ม	48	9.00-15.00น.	มูลนิธิพัฒนา	จำนวน 93 คน		
	SWOT Analysis	11 ต.ค.	9.00-15.00น.	คุณภาพชีวิต	จำนวน 85 คน		
	จุดแข็ง } ปัจจัยภายใน	48	9.00-15.00น.		จำนวน 35 คน		
	จุดอ่อน } ของแต่ละกลุ่ม	18 ต.ค.	9.00-15.00น.		จำนวน 93 คน		
	โอกาส } ปัจจัยภายนอก	48			กลุ่มเป้าหมาย		
	อุปสรรค } แต่ละกลุ่ม	26 ต.ค.			ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาค		
	วิธีการ	48			ประชาชนกลุ่ม และ		
	- บรรยายหลักการ	30 ต.ค.			องค์กรภาค		
	- ระดมความคิด	48			ประชาชน		
	- ประชุมภายในกลุ่ม						
	- อภิปรายรับฟังความคิดเห็น						
- ประมวล และสรุปผลในการประชุมแต่ละครั้ง							

7.	<p>จัดเวทีระดับจังหวัด</p> <p>เพื่อหาแนวทางพัฒนาศักยภาพ ของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนให้ เข้มแข็งยิ่งขึ้น</p>	<p>8 พ.ย. 48</p> <p>15 พ.ย. 48</p> <p>21 พ.ย. 48</p> <p>3 ธ.ค. 48</p> <p>8 ธ.ค. 48</p>	<p>9.00 – 15.00 น.</p> <p>9.00 – 15.00 น.</p> <p>9.00 – 15.00 น.</p> <p>9.00 – 15.00 น.</p> <p>9.00 – 15.00 น.</p>	<p>ห้องประชุมศาลากลาง จังหวัดสมุทรปราการ</p>	<p>จำนวน 81คน</p> <p>จำนวน 87 คน</p> <p>จำนวน 87 คน</p> <p>จำนวน 13 คน</p> <p>จำนวน 45 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาค ประชาชนกลุ่ม และ องค์กรภาค ประชาชน</p>	<p>เพื่อหาแนวทางแก้ไข จุดอ่อนของแต่ละ กลุ่มและหาทางเสริม จุดแข็งของแต่ละ กลุ่ม</p>	<p>1. ได้แนวทางแก้ไขจุดอ่อนและ แนวทางเสริมจุดแข็งของทุกกลุ่ม โดย รายละเอียดจะนำเสนอในรายงาน ฉบับสมบูรณ์ต่อไป</p> <p>2. อุปสรรคที่พบในการหาแนว ทางแก้ไข พบว่า ผู้นำกลุ่ม/องค์กร ภาคประชาชนกลุ่ม/องค์กร ประชาชนมักหาทางออกด้วยการโยน ภาระในการแก้ไขให้แก่ภาครัฐ แทนที่ จะ พยายามใช้แนวคิด “การพึ่งพิง ตนเอง” เป็นหลัก จึงต้องใช้เวลาใน การชี้แจง ทำความเข้าใจค่อนข้างมาก</p>
----	---	--	--	--	---	--	--

แผนการดำเนินงาน (ระหว่าง มกราคม 2549 – สิงหาคม 2549) ของทีมวิจัยจังหวัดสมุทรปราการ

วัน/เดือน/ปี	กระบวนการ/วิธีการ	สถานที่	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่จะเกิดขึ้น	หมายเหตุ
3 ม.ค. 49 (9.00-15.00 น.)	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - เสริมองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับปัญหาของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในแต่ละพื้นที่ - ทำความเข้าใจแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน เพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง โดยใช้หลักการ “แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง” - ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อหาแนวทางประสานสัมพันธ์การทำงานของกลุ่มต่อไป 	ห้องประชุม 1 ศาลา กลางจว.สป.	75 คน <u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่ม/ องค์กรภาค ประชาชน จาก 4 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ	<ul style="list-style-type: none"> - ในช่วงสิ้นเดือนธ.ค. 48 ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ติดภารกิจค่อนข้างมาก เนื่องจากรับภาระหน้าที่หลายด้าน ทำให้ทีมวิจัยขาดความต่อเนื่องในการพบปะระหว่างกลุ่มผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ทีมวิจัยได้ทราบข่าวว่ามีความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกันอยู่บ่อยครั้ง เนื่องจากไม่ไว้วางใจกันในเรื่องผลประโยชน์ จึงขาดความจริงใจต่อกัน และเมื่อมาเข้าร่วมประชุมได้นำปัญหาส่วนตัวมาเกี่ยวพัน จึงส่งผลให้เกิดบรรยากาศที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการประชุม - ทีมวิจัยจึงได้จัดเสริมความรู้เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างกัน และสามารถคลี่คลายปัญหาความขัดแย้งได้ 	
5 ม.ค. 49 (9.00-15.00 น.)	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อหาแนวทางสมานฉันท์ระหว่างผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกลุ่ม - ประชุมกลุ่มเพื่อหาทางทำความเข้าใจต่อกัน โดยใช้หลัก win : win - ให้ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง 	ห้องประชุม ตำรวจน้ำ	48 คน <u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่ม/องค์ กรภาคประชาชน จาก 4 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ	ได้ข้อสรุปว่าผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนจำทำงานร่วมกันต่อไป แต่ขอให้แยกจัดเวทีระหว่างสหกรณ์ที่จดทะเบียนกับผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในช่วงเวลาหนึ่ง เพื่อหาความชัดเจนในการเชื่อมโยงเครือข่ายต่อไปในอนาคต	
10 ม.ค. 49 (9.00-15.00 น.)	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับตำบลในเขต กิ่งอ.บางเสาธง และอ.บางพลี <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวางกรอบทิศทางในการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร - แบ่งกลุ่มเพื่อระดมสมอง - สรุปผลและรายงานผล 	วัดบางตำหรุ	56 คน <u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่ม/องค์กร ภาคประชาชน จากกิ่งอ.บางเส าธง และอ.บาง พลี	ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการเชื่อมโยงเครือข่าย และจะหาทางปรึกษาหารือระหว่างกัน เพื่อให้ได้ข้อสรุปต่อไป	

<p>24 ม.ค. 49 (9.00-15.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับตำบลในเขต อ.บางบ่อ อ.เมือง และอ.พระสมุทรเจดีย์ <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวางกรอบทิศทางการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร - แบ่งกลุ่มเพื่อระดมสมอง - สรุปผลและรายงานผล 	<p>วัดอโศการาม</p>	<p>41 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u></p> <p>ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนจากเขต อ.บางบ่อ อ.เมือง และอ.พระสมุทรเจดีย์</p>	<p>ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการเชื่อมโยงเครือข่าย และจะหาทางปรึกษาหารือระหว่างกัน เพื่อให้ได้ข้อสรุปต่อไป</p>	
<p>7 ก.พ. 49 (9.00-15.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อข้อสรุปเกี่ยวกับการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร - แบ่งกลุ่มเพื่อระดมสมอง - สรุปผลและรายงานผล 	<p>ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ</p>	<p>153 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u></p> <p>ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน จาก 4 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ</p>	<p>ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับรูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่ายที่แท้จริง 1 เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายทางสังคม</p>	
<p>14 ก.พ. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัดแก่กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนแม่บท (กำหนดวิสัยทัศน์/พันธกิจ/เป้าหมายการดำเนินงานของเครือข่าย) 	<p>จวนผู้ว่า จว.สป.</p>	<p>57 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u></p> <p>ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน จาก 4 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ</p>	<p>ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของเครือข่ายทางสังคม โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <p>เครือข่ายทางสังคม</p> <p><i>วิสัยทัศน์</i> เป็นองค์กรแห่งความร่วมมือที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชน ตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดสมุทรปราการ รวมถึงการขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ ตลอดจนการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชนของชุมชนในทุกพื้นที่</p>	

<p>28 ก.พ. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<p>● จัดเวทีระดับจังหวัดแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน</p> <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายทางสังคม - ชักถาม ข้อเสนอ - แสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ 	<p>จวนผู้ว่า กทม.</p>	<p>51 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน จาก 4 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ</p>	<p>ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการเครือข่ายทางสังคม ซึ่งประกอบด้วย “รายชื่อ 15 คน” 2. ร่วมลงนามในพันธะสัญญาข้อตกลงร่วมกัน 	
<p>7 มี.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<p>● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน</p> <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสริมภูมิปัญญา เกี่ยวกับกลยุทธ์ การขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม - บรรยายความรู้เรื่อง “กลยุทธ์ในการขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม” - ชมสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง “การพัฒนาชุมชนตามแนวทางสมาชิกอุดองของประเทศเกาหลี” - ประชุมกลุ่ม- สรุปผลและรายงานผล 	<p>จวนผู้ว่า กทม.</p>	<p>53 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน จาก 4 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ</p>	<p>ผู้เข้าร่วมประชุม มีความรู้ และเข้าใจ เกี่ยวกับ กลยุทธ์การขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม</p>	
<p>14 มี.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<p>● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน</p> <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมภูมิปัญญาเกี่ยวกับ “หลักการคุณค่า ขบวนการสหกรณ์” แก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนตามโครงการนำร่อง/บ้านมั่นคงชุมชนนางนวลร่วมพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนมีความรู้และเข้าใจ หลักการ คุณค่า ขบวนการสหกรณ์และสามารถนำความรู้ไปสร้างชุมชนดังกล่าว ให้เรียนรู้และเติบโตบนวิถีทางสหกรณ์ได้สำเร็จต่อไป - ชักถาม ข้อเสนอ 	<p>วัดตำหู</p>	<p>25 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ตามโครงการนำร่อง บ้านมั่นคงชุมชนนางนวลร่วมพัฒนา</p>	<p>ผู้เข้าร่วมประชุม มีความรู้และความเข้าใจ</p> <p>“หลักการ คุณค่า ขบวนการสหกรณ์”</p>	

<p>28 มี.ค. 49 (9.00-12.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับตำบล แก่ผู้นำและสมาชิกเครือข่ายทางสังคม <p><u>วิธีการ</u></p> <p>Pre-test ทดสอบความรู้เรื่อง “หลักการ คุณค่า ขบวนการสหกรณ์”</p> <p>Post-test ทดสอบความรู้เรื่อง “หลักการ คุณค่า ขบวนการสหกรณ์”</p>	<p>วัดตำหรุ</p>	<p>125 คน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย ผู้นำและสมาชิก เครือข่ายทางสังคม</p>	<p>ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้เพิ่มขึ้น</p>	
<p>4 เม.ย. 49 (9.00-16.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับตำบล แก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการเชื่อมโยงเครือข่าย แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ - ประชุมกลุ่มย่อย 	<p>จวนผู้ว่า</p>	<p>44 คน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนจว.สป.</p>	<p>ผู้เข้าร่วมประชุมได้นัดหมายผู้นำกลุ่มวิสาหกิจจากตำบลต่างๆเพื่อจะปรึกษาหารือถึงความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงเครือข่าย</p>	
<p>19 เม.ย. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดประชุมแก่ผู้นำและสมาชิกเครือข่ายทางสังคม <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อหาข้อตกลงร่วมกันในการเข้าไปมีส่วนร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคมตามโครงการ“ชมรมคนรักชุมชนและสิ่งแวดล้อม” - เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อม พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดสมุทรปราการ - เพื่อทำแนวกำแพงไม้ลวก ป้องกันชายฝั่งพังทลาย 	<p>วัดตำหรุ</p>	<p>109 คน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย ผู้นำและสมาชิก เครือข่ายทางสังคม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการมีมติเห็นชอบที่จะเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการ“ชมรมคนรักชุมชนและสิ่งแวดล้อม” - ได้พื้นที่ป่าชายเลนของจังหวัดสมุทรปราการเพิ่มขึ้น 4 ไร่ - ได้แนวกันน้ำรอบชายฝั่งทะเลเพิ่มขึ้น ความยาว 6 กม. 	

<p>25 เม.ย. 49 (9.00-12.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับตำบล แก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยายความรู้เรื่องหลักการ คุณค่า ขบวนการสหกรณ์แก่ เพื่อขยายผลแก่ 3 ชุมชน ได้แก่ * ชุมชนบ้านไร่ สุเหว่า * โครงการบ้านมั่นคงชุมชนคลองกันยา * โครงการบ้านมั่นคงชุมชนราชาเทวะ 	<p>วัดตำหู</p>	<p>115 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u></p> <p>ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ตามโครงการนำร่องบ้านมั่นคงชุมชนนางนวลร่วมพัฒนา</p>	<p>ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนใน 3 ชุมชน มีความรู้และเข้าใจ “หลักการ คุณค่า ขบวนการสหกรณ์”</p>	
<p>2 พ.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่กลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวางกรอบทิศทางการดำเนินงาน และเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร - บรรยายเหตุผลและความจำเป็น รวมถึงประโยชน์ที่ต้องสร้างเครือข่ายพันธมิตรทางคุณค่าให้เกิดขึ้น - ตอบข้อซักถาม ข้อข้องใจ - แบ่งกลุ่ม ระดมความคิดเพื่อ “วางกรอบทิศทางการดำเนินงานเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร” 	<p>ห้องประชุม ศาลากลาง 1</p>	<p>45 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u></p> <p>ผู้นำกลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน</p>	<p>- สหกรณ์ที่จดทะเบียนยังไม่สามารถสรุปผลการเชื่อมโยงเครือข่ายได้ เนื่องจากผู้นำสหกรณ์ที่จดทะเบียนอ้างว่าการเชื่อมโยงเครือข่ายทางคุณค่า ซึ่งเน้นความร่วมมือระหว่างกันในระยะยาว แนวโน้มจะเกิดอุปสรรคได้ เพราะไม่สามารถลามาร่วมประชุมกันได้บ่อยครั้ง</p>	
<p>9 พ.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่กลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน เพื่อวางกรอบทิศทางการดำเนินงานเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยายหลักการเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ การขับเคลื่อนเครือข่าย - แบ่งกลุ่มเพื่อระดมแนวคิดและฝึกปฏิบัติ 	<p>จวนผู้ว่า</p>	<p>41 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u></p> <p>ผู้นำกลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน</p>	<p>- ผู้นำสหกรณ์ที่จดทะเบียนมีความรู้ และความเข้าใจ เกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ การขับเคลื่อนเครือข่ายทางคุณค่า</p> <p>- แต่ยังไม่สามารถได้ข้อสรุปของการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างกันได้</p>	

<p>23 พ.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียน เพื่อวางกรอบทิศทางการดำเนินงานเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรทางคุณค่า (ต่อ) <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - เชิญผู้นำเกษตรกรที่มีผลงานดีเด่นมาถ่ายทอดประสบการณ์เรื่องการเชื่อมโยงเครือข่าย - ชักถาม และไขข้อข้องใจ 	<p>ห้องประชุม 1</p>	<p>37 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียน</p>	<p>- ผู้นำเกษตรกรมีความรู้ และมีมุมมองที่กว้างขวางเกี่ยวกับวิธีการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรที่ประสบความสำเร็จ</p>	
<p>3 มิ.ย. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียน เพื่อวางกรอบทิศทางการดำเนินงานเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรทางคุณค่า (ต่อ) <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมกลุ่มเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับการเชื่อมโยงเครือข่าย 	<p>จวนผู้ว่า จว.สป.</p>	<p>41 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียน</p>	<p>ได้ข้อสรุปดังนี้</p> <p>เกิดเครือข่ายพันธมิตรขึ้นต้น ขึ้น 1 เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายทางการเงิน</p>	
<p>6 มิ.ย. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<p>จัดเวทีระดับจังหวัด แก่ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ</p> <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมกลุ่มเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับการเชื่อมโยงเครือข่าย 	<p>จวนผู้ว่า จว.สป.</p>	<p>52 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจว.สป.</p>	<p>ได้ข้อสรุปดังนี้</p> <p>เกิดเครือข่ายพันธมิตรขึ้นต้น ขึ้น 1 เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ</p>	
<p>13 มิ.ย. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่ผู้นำเครือข่ายทางการเงิน เพื่อวางกรอบทิศทางการดำเนินงานของเครือข่ายพันธมิตร <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมกลุ่ม เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของเครือข่ายและจัดทำแผนกลยุทธ์ (วิสัยทัศน์ / พันธกิจ / เป้าหมาย / กลยุทธ์ และแผนงานการขับเคลื่อนเครือข่าย) 	<p>จวนผู้ว่า จว.สป.</p>	<p>37 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำเครือข่ายทางการเงิน</p>	<p>ได้ข้อสรุปดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ของเครือข่ายทางการเงิน <p>วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรแห่งความร่วมมือที่ยั่งยืน มุ่งเน้นการเชื่อมโยงธุรกิจและเพิ่มคุณค่าทางการเงินรวมถึงการจัดสวัสดิการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีแก่สมาชิกเครือข่าย</p>	

<p>27 มี.ย. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่ผู้นำเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อวางกรอบทิศทางการดำเนินงานเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมกลุ่ม เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของเครือข่ายและจัดทำแผนกลยุทธ์ (วิสัยทัศน์ / พันธกิจ / เป้าหมาย / กลยุทธ์ และแผนงานการขับเคลื่อนเครือข่าย) 	<p>ห้องประชุม ศาลากลาง 1</p>	<p>41 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำเครือข่าย วิสาหกิจ ชุมชนจว.สป.</p>	<p>ได้ข้อสรุปดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ <p><i>วิสัยทัศน์</i> เป็นองค์กรแห่งความร่วมมือที่ยั่งยืน มุ่งเน้นการส่งเสริมอาชีพและการสร้างงานให้แก่ประชาชนในชุมชน โดยยึดแนวคิดพึ่งพิงตนเองเป็นสำคัญ รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการแก่ผู้นำชุมชน</p>	
<p>4 ก.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่กลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน และสหกรณ์ภาคประชาชน <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมกลุ่มเพื่อหาแนวทางและความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างกัน 	<p>จวนผู้ว่า จว.สป.</p>	<p>61 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำกลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน และสหกรณ์ภาคประชาชน</p>	<p>ได้ข้อสรุปดังนี้</p> <p>เกิดเครือข่ายพันธมิตรที่แท้จริงขึ้น 1 เครือข่าย ได้แก่เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยากร”</p>	
<p>11 ก.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด แก่ผู้นำเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยากร <p>เพื่อวางกรอบทิศทางการดำเนินงานเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร</p> <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมกลุ่มและระดมความคิด เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของเครือข่ายและจัดทำแผนกลยุทธ์ (วิสัยทัศน์ / พันธกิจ / เป้าหมาย / กลยุทธ์ และแผนงานการขับเคลื่อนเครือข่าย) 	<p>ห้องประชุม 1</p>	<p>39 คน</p> <p><u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้นำเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยากร</p>	<p>ได้ข้อสรุปดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ของเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยากร <p><i>วิสัยทัศน์</i> เป็นองค์กรแห่งความร่วมมือระหว่างเครือข่ายสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการและเครือข่ายกลุ่มอาชีพในจังหวัดสมุทรปราการ โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมอาชีพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจและการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่สมาชิกเครือข่าย</p>	

<p>12 ก.ค. 49 (9.00-17.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีระดับจังหวัด ให้แก่ผู้นำทั้ง 3 เครือข่าย ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - เครือข่ายทางการเงิน - เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ - เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● ประชุมกลุ่มและระดมความคิดเพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์ให้เสร็จสมบูรณ์ ต่อจากการประชุมครั้งก่อน 	<p>ห้องประชุม 1</p>	<p>91 คน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย ผู้นำทั้ง 3 เครือข่าย ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครือข่ายทางการเงิน - เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ - เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ 	<p>- สามารถจัดทำแผนกลยุทธ์สำเร็จทั้ง 3 เครือข่าย</p>	
<p>13 ก.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเวทีประชุมระดับจังหวัด แก่ผู้นำเครือข่ายพันธมิตร รวม 4 เครือข่าย ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - เครือข่ายทางการเงิน - เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ - เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ - เครือข่ายทางสังคม <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้นำของแต่ละเครือข่ายลงลายมือชื่อ ในบันทึกข้อตกลงร่วม/พันธะสัญญาข้อตกลงร่วมกันต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการและสื่อมวลชน - ผู้นำของแต่ละเครือข่ายรายงานรายละเอียดในพันธะสัญญาต่อหน้าผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ และสื่อมวลชนถ่ายภาพร่วมกันเป็นที่ระลึก 	<p>ห้องประชุม 1</p>	<p>187 คน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย ผู้นำเครือข่าย พันธมิตร รวม 4 เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายทางการเงิน เครือข่ายวิสาหกิจ ชุมชนจังหวัด สมุทรปราการ เครือข่ายความ ร่วมมือทางธุรกิจและ วิทยาการ เครือข่าย ทางสังคม</p>	<p>ได้ข้อสรุปดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ได้พันธะสัญญาและข้อตกลงร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ ให้แก่เครือข่ายทั้ง 4 เครือข่าย <p>หมายเหตุ : สำหรับพันธะสัญญาลงนามร่วมกัน ซึ่งได้แสดงไว้ในภาคผนวก</p>	

<p>21 ก.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> จัดการประชุมแก่ผู้นำเครือข่ายทั้ง 4 <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> เข้าพบและปรึกษาหารือกับผู้บริหารจังหวัดสมุทรปราการ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ (ดร.สุชุมรัฐ สุริบุตร) - นายกเหล่ากาชาด (ดร.อนงศิวิญา สุริบุตร) - สมาชิกวุฒิสภา (คุณจรูญ ยังประภากร) หัวหน้าทีมวิจัยรายงานสรุปผลการวิจัย การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ นำคณะผู้นำเครือข่ายทั้ง 4 เข้าพบเพื่อขอคำแนะนำในการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายอย่างยั่งยืนต่อไป 	<p>ห้องประชุม ฟาร์ม จระเข้</p>	<p>57 คน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย ผู้นำเครือข่าย ทั้ง 4</p>	<p>- ได้รับข้อคิด และแนวทางการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายอย่างยั่งยืน</p>	
<p>31 ก.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> จัดเวทีประชุม แก่ผู้นำเครือข่ายทั้ง 4 <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> เพื่อรับฟังการบรรยาย เรื่อง “ประสบการณ์ของผู้นำเครือข่ายในชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภู” (ดร.อนงศิวิญา สุริบุตร ให้เกียรติเป็นวิทยากร) 	<p>จวนผู้ว่า</p>	<p>กลุ่มเป้าหมาย ผู้นำเครือข่าย ทั้ง 4</p>	<p>ได้ข้อสรุปดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้นำเครือข่ายได้รับแนวคิดและประสบการณ์ในการสร้างเครือข่ายให้สำเร็จ ในมุมมองที่กว้างขวางยิ่งขึ้น 	
<p>15 ส.ค. 49 (9.00-14.00 น.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> จัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อติดตามผลตามพันธะสัญญา โดยเชิญผู้นำทั้ง 4 เครือข่ายมาเข้าร่วมประชุม <p><u>วิธีการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้นำแต่ละเครือข่ายรายงานความคืบหน้า 	<p>จวนผู้ว่า</p>	<p>15 คน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย ผู้นำเครือข่าย ทั้ง 4</p>	<p>ได้ข้อสรุปดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้นำเครือข่ายทั้ง 4 ได้จัดประชุมแก่สมาชิกเครือข่าย เพื่อหาแนวทางประสานงานตามแผนงานแต่ละด้านไปบ้างแล้ว 	

บทที่ 4 เครือข่ายที่เกิดขึ้น

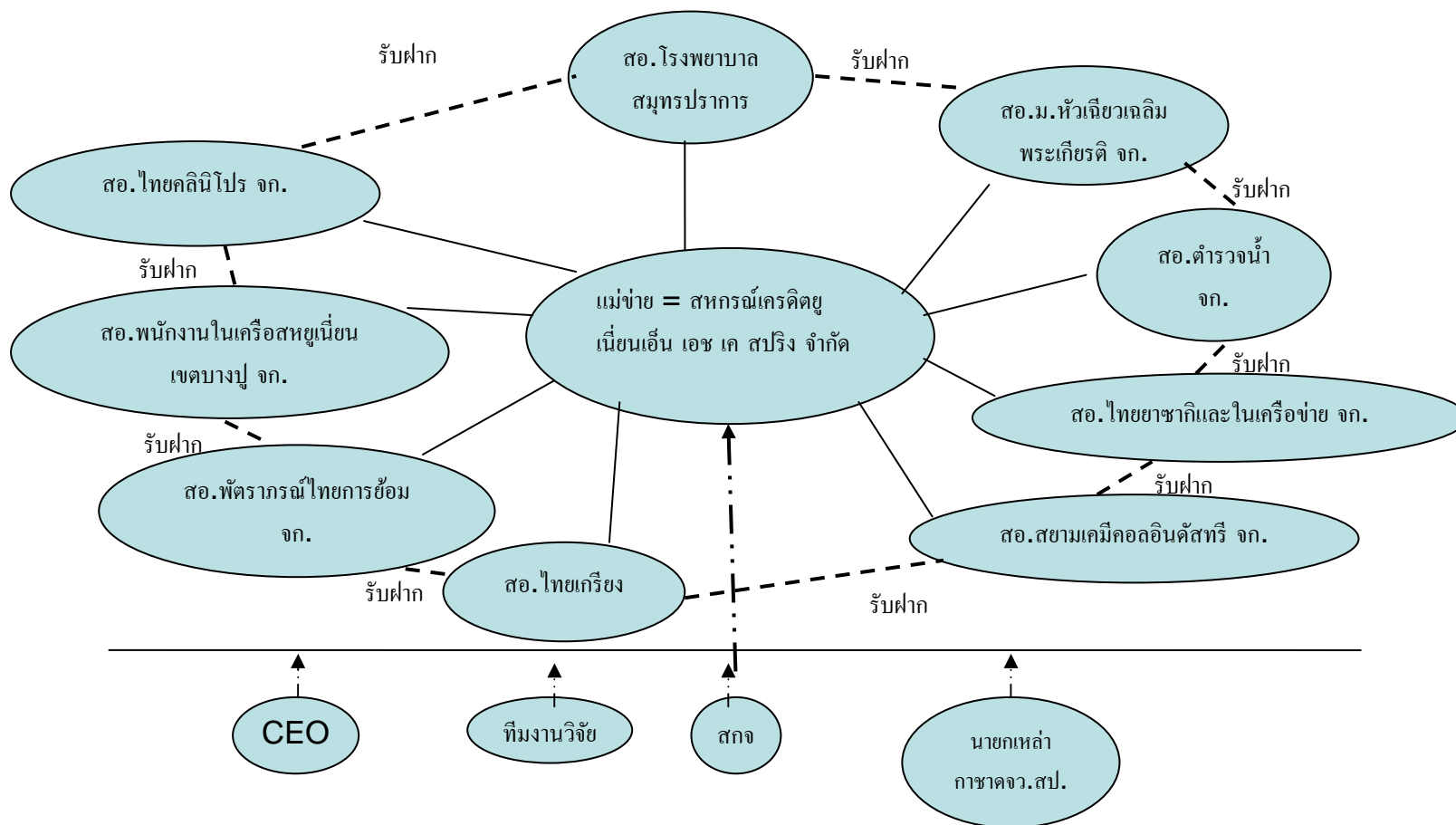
4.1 ข้อสรุปจำนวน/รูปแบบของเครือข่ายที่เป็นผลงานของทีมวิจัย

จากการดำเนินงานของทีมวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการที่ผ่านมา สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายได้สำเร็จ รวม 4 เครือข่าย ได้แก่

- 1.1 เครือข่ายทางการเงิน
- 1.2 เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ
- 1.3 เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิชาการ
- 1.4 เครือข่ายทางสังคม

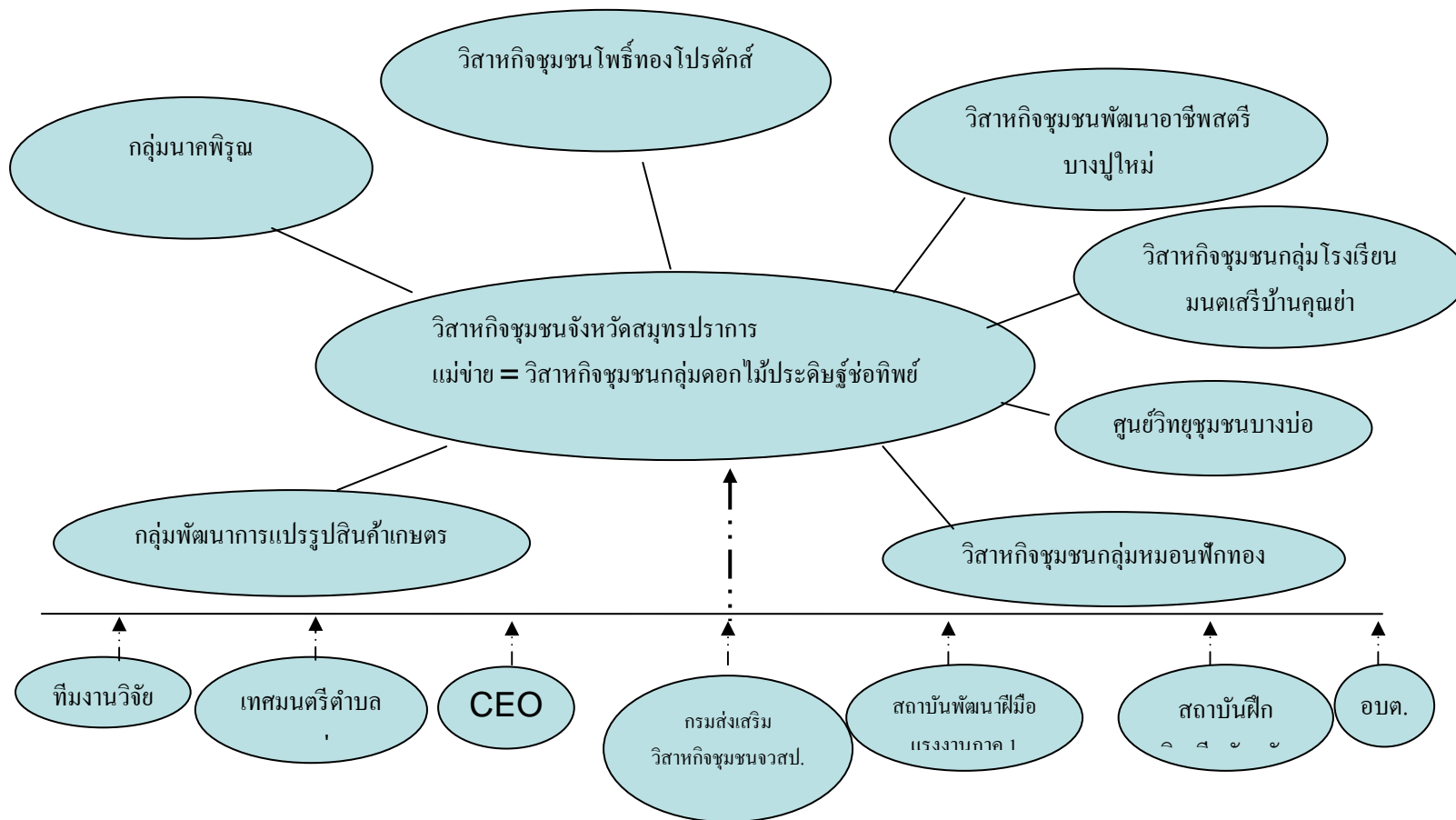
สำหรับรูปแบบของเครือข่ายที่เป็นผลงานของทีมวิจัยสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 4.1.1 – 4.1.4 ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4.1.1 แสดงการเชื่อมโยงเครือข่ายทางการเงิน

- คำอธิบาย
- ··· ความร่วมมือระหว่างพันธมิตรหนุนเสริม = เพื่อเสริมภูมิปัญญาแก่ผู้นำเครือข่าย โดยการให้บริการทางการศึกษา และการหนุนเสริมด้านทรัพยากรต่างๆ
  - ความร่วมมือระหว่างเครือข่าย = เพื่อการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีแก่สมาชิก โดยการปรับปรุงสวัสดิการของสหกรณ์อย่างครอบคลุม
  - ···· เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการบริหารจัดการธุรกิจการเงินแก่ผู้นำเครือข่าย โดยการให้บริการทางการศึกษา
  - ความร่วมมือระหว่างเครือข่าย = เพื่อการลดต้นทุนในการดำเนินงาน โดยเป็นศูนย์กลางในการระดมทุนเพื่อการรับฝากและขยายผลการเชื่อมโยงธุรกิจให้ครอบคลุม

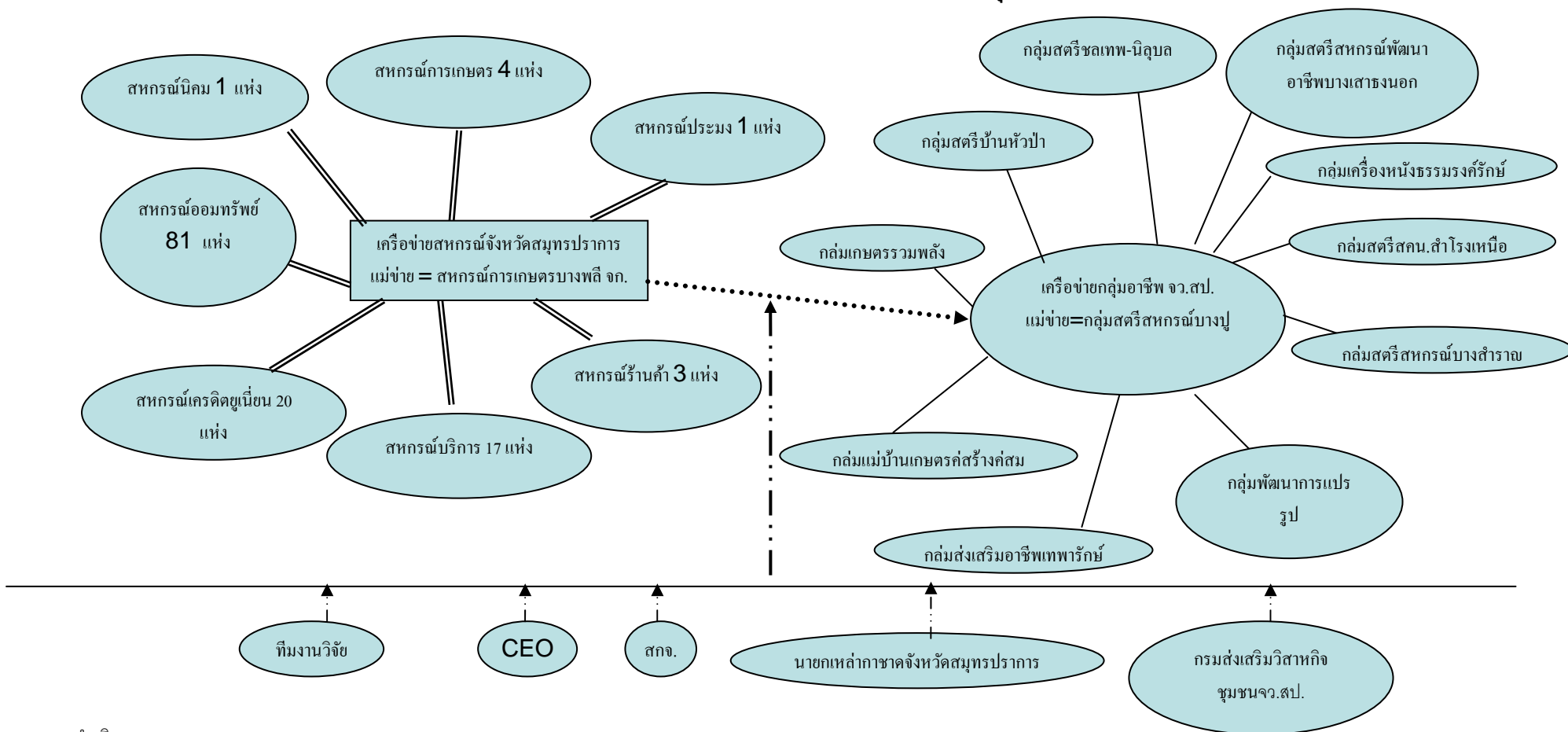
ภาพที่ 4.1.2 แสดงการเชื่อมโยงเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

คำอธิบาย —• ความร่วมมือระหว่างพันธมิตรหนุนเสริม = เพื่อเสริมภูมิปัญญาแก่ผู้นำเครือข่าย โดยการให้บริการทางการศึกษา และการหนุนเสริมด้านทรัพยากรต่างๆ

— ความร่วมมือระหว่างเครือข่าย = เพื่อการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจ โดยเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมสินค้าเพื่อการจัดส่งและจัดจำหน่าย
 เพิ่มการสร้างงานและการเพิ่มรายได้ โดยการส่งเสริมอาชีพ

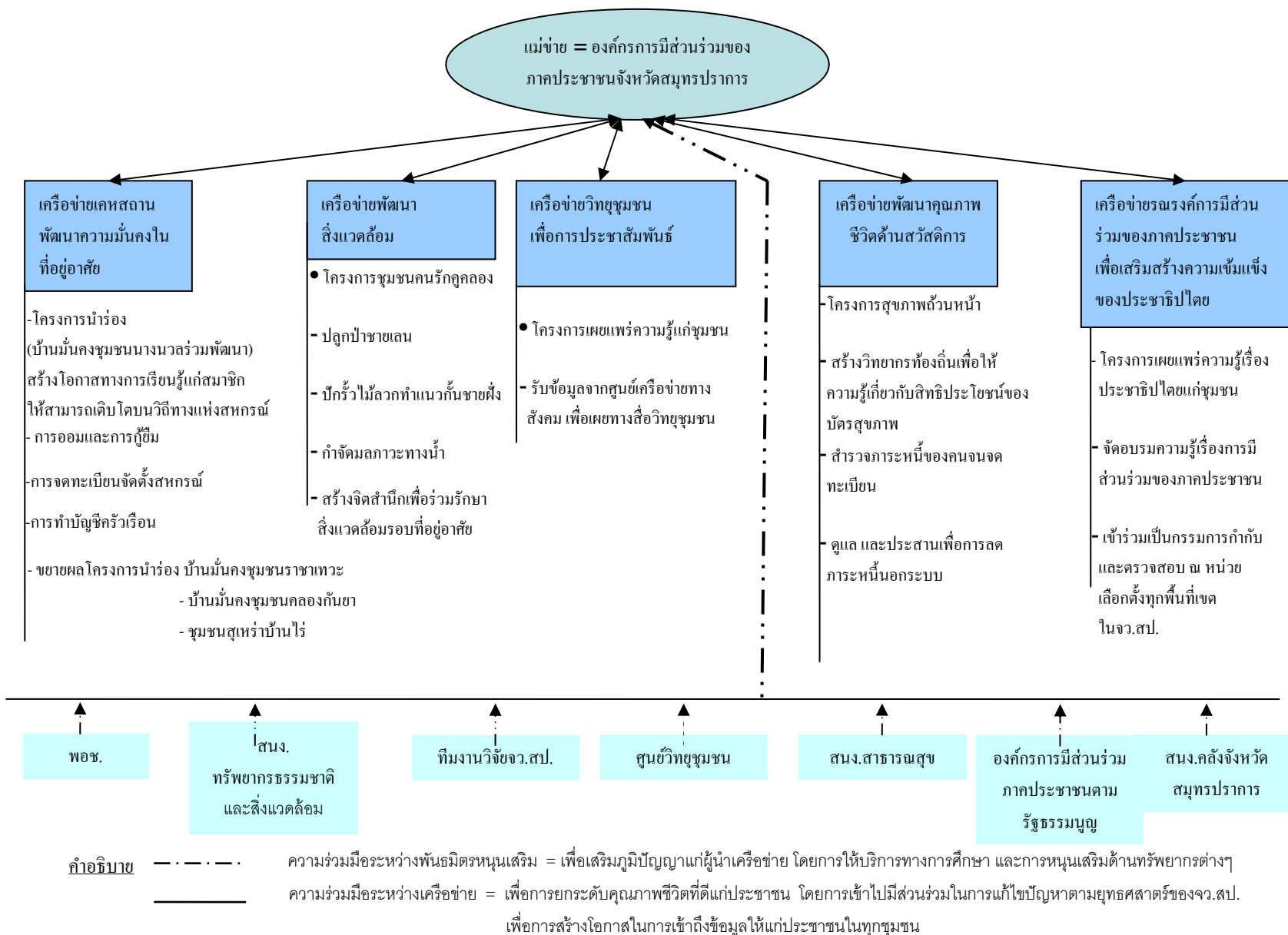
ภาพที่ 4.1.3 แสดงการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิชาการ

คำอธิบาย

- . . . — . . . ความร่วมมือระหว่างพันธมิตรหนุนเสริม = เพื่อเสริมภูมิปัญญาแก่นักเครือข่าย โดยการให้บริการทางการศึกษา และการหนุนเสริมด้านทรัพยากรต่างๆ
- ==== ความร่วมมือระหว่างเครือข่าย = เพื่อการเชื่อมโยงธุรกิจด้านการเงิน ด้านการรับซื้อผลผลิต และผลิตภัณฑ์ของสมาชิกเครือข่าย เพื่อการจัดกิจกรรมประจำปีระหว่างสมาชิกเครือข่าย
- ความร่วมมือระหว่างเครือข่าย = เพื่อการลดต้นทุนในการดำเนินธุรกิจ โดยการเป็นศูนย์กลางรวบรวมสินค้า เพื่อการจัดส่งไปสู่ตลาดกลาง
- ..... ความร่วมมือระหว่างเครือข่าย = เพื่อการเพิ่มรายได้ โดยการจัดหาตลาดวางทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อการให้บริการทางการศึกษาแก่นักเครือข่าย โดยการจัดทำคู่มือเพื่อการศึกษาผ่านกระบวนการจัดการความรู้ เพื่อการสร้างโอกาสในการเข้าถึงข้อมูล ในการประกอบธุรกิจ โดยการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่

ภาพที่ 4.1.4 แสดงการเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคม

4.2. ประเด็นสำคัญของแต่ละเครือข่ายในรายงาน

● ความเป็นมาของเครือข่าย

การดำเนินงานของโครงการวิจัยที่ผ่านมา สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายได้ 4 เครือข่าย ซึ่งแต่ละเครือข่ายมีความเป็นมาดังต่อไปนี้

1. ความเป็นมาของเครือข่ายทางการเงิน เครือข่ายทางการเงิน เกิดขึ้นจากการรวมตัวของผู้นำกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมกับทีมวิจัย โดยได้พิจารณาเห็นชอบที่จะเข้าร่วมเป็นพันธมิตรซึ่งกันและกันและมีการลงนามในพันธะสัญญาความร่วมมือระหว่างกันไปแล้ว เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2549 โดยมีคณะกรรมการรวม 10 คนประกอบด้วย

1. นายไพรัตน์ ยั่งยืน
1. หม่อมหลวงสกุล มาลากุล
2. นางสาววงจันทร์ โรจนพิทักษ์
3. นายธีรวงศ์ เหมวัน
4. นางสาวสุกัญญา บุญฤทธิ์
5. นางสาวทัศนีย์ เพ็ญสำอางค์
6. นายเทวินทร์ วงษ์นรินทร์
7. นายตระกูล ดวงทับทิม
8. นางดารีกุล เพิ่มพูล
9. นางสาวบุสดี สะสิกุล

เหตุผลในการรวมตัวเป็นเครือข่ายการเงิน

1. เป็นสิ่งที่น่าลอง และท้าทายความสามารถ และเชื่อมั่นว่าน่าจะได้รับประสบการณ์ใหม่
2. พิจารณาด้วยเหตุและผลแล้ว หากผู้นำทุกคนร่วมมือกันทำงานอย่างจริงจังผลลัพธ์ของการเชื่อมโยงเครือข่ายได้อย่างยั่งยืนจะเกิดผลที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกของสหกรณ์อย่างมาก

วิเคราะห์ศักยภาพของเครือข่ายทางการเงิน

- จุดแข็ง
1. เป็นเครือข่ายที่มีองค์กรรองรับ มีระบบการบริหารจัดการที่ดี
  2. ผู้นำสหกรณ์มีความรู้ด้านการบริหารจัดการ และมีศักยภาพ

- จุดอ่อน**
1. องค์กรมีกติกาและระเบียบปฏิบัติกำหนดไว้ชัดเจน แต่อาจส่งผลกระทบต่อในด้านเวลา โอกาสลामีน้อย ซึ่งจะทำให้การบริหารเครือข่ายไม่คล่องตัวเท่าที่ควร
  2. การทำงานของเครือข่ายไม่คล่องตัว เนื่องจาก คณะกรรมการไม่สามารถตัดสินใจได้ เบ็ดเสร็จ ต้องนำมติของคณะกรรมการเครือข่ายไปรายงานคณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ที่ต้นสังกัดให้พิจารณาเห็นชอบเสียก่อน
- โอกาส** CEO และสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ ให้ความสนใจต่อการเชื่อมโยงเครือข่าย
- อุปสรรค** ผู้นำเครือข่ายหลายคน ผักไผ่กับการเมืองท้องถิ่น จึงส่งผลให้ความสนใจต่อการเชื่อมโยงเครือข่ายลดลง

2. ความเป็นมาของเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ

เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ เกิดขึ้นจากการรวมตัวของกลุ่มเครือข่ายสหกรณ์ในจังหวัดสมุทรปราการกับเครือข่ายกลุ่มสตรีอาชีพจังหวัดสมุทรปราการ

สำหรับเครือข่ายสหกรณ์ในจังหวัดสมุทรปราการเป็นเครือข่ายในลักษณะจัดตั้ง ประธานกลุ่มเครือข่ายสหกรณ์ในจังหวัดสมุทรปราการคนปัจจุบันได้แก่คุณมงคัลต์ พุกะนัดด์ มีสมาชิกเครือข่าย 133 สหกรณ์ ประกอบไปด้วยสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์บริการ สหกรณ์ประมง สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน และร้านค้าสหกรณ์ เครือข่ายสหกรณ์ในจังหวัดสมุทรปราการ มีกิจกรรมที่ทำผ่านมา ส่วนใหญ่จะครอบคลุม 2 ด้าน ได้แก่

1. การเชื่อมโยงธุรกิจในลักษณะการรับฝากระหว่างกันแบบจับคู่ รวมถึงการเชื่อมโยงธุรกิจด้านการเงิน ด้านผลผลิต และด้านผลิตภัณฑ์ของสมาชิก
2. การจัดกิจกรรมสัมพันธ์ประจำปี เช่น การจัดงานวันสหกรณ์ การจัด Walk Rally ระหว่างสหกรณ์

ส่วนข้อมูลที่มาของเครือข่ายกลุ่มอาชีพจังหวัดสมุทรปราการ(กลุ่มสหกรณ์ภาคประชาชน) ประธานกลุ่มคือ คุณมะลิ เกิดแสง ปัจจุบันมีสมาชิกในเครือข่าย 30 กลุ่ม โดยทุกกลุ่มได้รับเงินสนับสนุนด้านเงินทุนจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยอยู่ในสังกัดของสหกรณ์การเกษตรบางพลี จำนวน 40,000 บาท แยกเป็น 24,000 บาท เป็นเงินหมุนเวียนในการประกอบธุรกิจ ส่วน 16,000 บาท ซึ่งเป็นส่วนที่ต้องจ่ายคืนเป็นเงินทุน เพื่อการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการประกอบธุรกิจ

ผู้นำเครือข่ายสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ และผู้นำเครือข่ายกลุ่มอาชีพจังหวัดสมุทรปราการได้ร่วมปรึกษาหารือกันในเวทีการประชุมทั้งระดับตำบลและระดับจังหวัดอยู่บ่อยครั้ง รวมถึงได้มีโอกาสเข้าอบรมความรู้ในหัวข้อต่าง ๆ อาทิ เช่น บทบาทของผู้นำในการสร้างความ

เข้มแข็งของเครือข่าย บทบาทของผู้นำในยุคที่โลกเปลี่ยนแปลง ฯลฯ ตลอดจนมีโอกาสพบปะกัน ในการประชุมกลุ่มย่อยจนได้ข้อสรุปว่า จะรวมตัวกันเป็นเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและ วิชาการ ซึ่งนับว่าเป็นความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายที่แท้จริง เพราะมีองค์กรทำหน้าที่ บริหารจัดการรองรับ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการของเครือข่ายจากกลุ่มเครือข่ายสหกรณ์ในจังหวัด สมุทรปราการจำนวน 15 คน คณะกรรมการของเครือข่ายจากกลุ่มสตรีอาชีพสังกัดสหกรณ์ การเกษตรบางพลีจังหวัดสมุทรปราการ (กลุ่มสหกรณ์ภาคประชาชน) จำนวน 18 คน รวม คณะกรรมการทั้งสิ้น 32 คน

นอกจากนั้นคณะกรรมการเครือข่ายยังได้ร่วมกันคิดและจัดทำแผนกลยุทธ์ของเครือข่าย ขึ้น โดยได้นำแผนบางส่วนไปปฏิบัติเพื่อให้บริการแก่สมาชิกเครือข่ายบ้างแล้ว

วิเคราะห์ศักยภาพของเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิชาการ

จุดแข็ง 1. ผู้นำของเครือข่ายมีความสามารถสูง

2. ประธานของเครือข่ายเป็นที่ยอมรับของคนในแวดวงสหกรณ์

จุดอ่อน 1. ผู้นำของเครือข่ายยังขาดความจริงใจต่อกัน ทำให้การดำเนินงานที่ผ่านมาล่าช้า และ ไม่คืบหน้าเท่าที่ควร

โอกาส 1. CEO ให้ความสนใจและพร้อมจะให้ความร่วมมือ

2. จังหวัดสมุทรปราการเป็นเมืองที่มีเศรษฐกิจดี โอกาสในการขยายธุรกิจมีสูง อีกทั้งใน อนาคตอันใกล้ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิที่กำลังจะเปิดทำการในวันที่ 28 กรกฎาคม 2549 นี้ จะช่วยเสริมให้ธุรกิจมีตลาดกว้างขวางยิ่งขึ้น

อุปสรรค 1. การเมืองท้องถิ่นมีอิทธิพลสูง ต่อการขึ้นนำ ให้ความคล่องตัวในการทำงานของ เครือข่ายน้อยลง

3. ความเป็นมาของเครือข่ายทางสังคม

ก่อนที่จะรวมตัวเป็นเครือข่ายทางสังคมนั้น การทำงานของกลุ่มภาคประชาชนในชุมชน ต่าง ๆ ของจังหวัดสมุทรปราการเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ ขาดโอกาสในการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นและการเรียนรู้ระหว่างกัน ส่งผลให้การแก้ไขปัญหาในแต่ละชุมชนบรรลุผลสำเร็จ อย่างเป็นทางการค่อนข้างยาก เพราะขาดพลังในการผลักดันปัญหาของแต่ละชุมชนไปสู่ปัญหา เชิงนโยบายในระดับจังหวัด อีกทั้งการจัดสรรทรัพยากรสู่ท้องถิ่นในแต่ละชุมชนขาดความเป็นธรรม กระบวนการแก้ปัญหาที่มีความซ้ำซ้อนกันในหลายพื้นที่เนื่องจากขาดระบบฐานข้อมูลที่เป็นจริง

การรวมตัวของกลุ่มภาคประชาชน สามารถสรุปได้เป็น 2 ช่วง ดังนี้

การรวมตัวในช่วงที่ 1 จากการศึกษาผู้นำกลุ่มภาคประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ได้มีโอกาสมาเข้าร่วมในโครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” ในช่วง 3 เดือน ได้เรียนรู้ถึงความสำคัญและประโยชน์ รวมถึงวิธีการในการเชื่อมโยงเครือข่ายทางคุณค่าจึงเห็นพ้องต้องกันที่จะรวมตัวเป็นกลุ่มขึ้นใหม่จากฐานกลุ่มเดิมซึ่งมีความอ่อนแอและขาดพลังในการทำงาน โดยกลุ่มดังกล่าวประกอบด้วย

1. กลุ่มพัฒนาความมั่นคงในที่อยู่อาศัย
2. กลุ่มพัฒนาสิ่งแวดล้อม
3. กลุ่มวิทย์ชุมชนเพื่อการประชาสัมพันธ์
4. กลุ่มสหกรณ์การเกษตร/ออมทรัพย์/กองทุนหมู่บ้าน/กองทุนเพื่อสังคม
5. กลุ่มพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสวัสดิการ
6. กลุ่มรณรงค์การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของ

ประชาธิปไตย

7. กลุ่มเศรษฐกิจชุมชนและวิสาหกิจชุมชน

เมื่อผู้นำกลุ่มได้รวมตัวกันแล้วได้มีการวิเคราะห์ศักยภาพของแต่ละกลุ่ม ได้ข้อสรุปดังแสดงไว้ในตารางแสดงศักยภาพของกลุ่มภาคประชาชนในพื้นที่เดิมของจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผู้นำกลุ่มและสมาชิกมีความเชื่อมั่นว่าการรวมตัวขึ้นใหม่ในครั้งนี้ จะสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มได้ดีขึ้น

ตารางแสดงศักยภาพของกลุ่มภาคประชาชนในพื้นที่เดิมของจังหวัดสมุทรปราการ

ลำดับที่	กลุ่ม	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค	เป้าหมาย
1	กลุ่มพัฒนาความมั่นคงในที่อยู่อาศัย	1. CEO ให้ความสนใจต่อกลุ่มที่อยู่อาศัย 2. ผู้นำชุมชน มีความร่วมมือร่วมใจในการทำงานดี	1. ขาดข้อมูลที่สมบูรณ์ 2. ผู้นำชุมชนขาดพลังในการต่อรอง เพื่อนำปัญหาของชุมชนผลักดันสู่ปัญหาเชิงนโยบายในระดับจังหวัด 3. ผู้นำชุมชนมีความขัดแย้งต่อกัน และไม่ไว้วางใจต่อกันในด้านความโปร่งใส	1. รัฐบาลมอบหมายให้อพท. และการเคหะฯ ร่วมกับแกนนำกลุ่มภาคประชาชนในพื้นที่ร่วมทำงานร่วมรับผิดชอบด้านที่อยู่อาศัย 2. ภาครัฐให้การสนับสนุนงบประมาณ และวิชาการเสริมหนุน	1. จังหวัดไม่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูล รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับประชาชนไร้ที่อยู่และข้อมูลทะเบียนคนจนไม่ได้แยกแยะเป็นหมวดหมู่ไว้ทำให้ยากต่อการประสานงาน 2. การช่วยเหลือของรัฐบาลมีเงื่อนไขยุ่งยากมาก	ความสำเร็จภายในปี 2549-2552 1. มุ่งเน้นการทำงานเชิงรุกในพื้นที่เพื่อให้ผู้ด้อยโอกาสและผู้จดทะเบียนคนจนในสามารถมีบ้านมั่นคงเป็นของตนเอง
2	กลุ่มเศรษฐกิจชุมชนและวิสาหกิจชุมชน	1. มีศักยภาพในการผลิต 2. มีการปันผลรายได้สู่สมาชิก 3. เน้นภูมิปัญญาของท้องถิ่นและการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นเป็นหลัก	1. ไม่มีตลาดในการจำหน่ายสินค้าที่ถาวร 2. เงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอที่ผ่านมานั้นการพึ่งพิงความช่วยเหลือจากภาครัฐ 3. ขาดเครื่องมือที่ทันสมัย 4. สถานที่เก็บสินค้ามีน้อย 5. ขาดการประชาสัมพันธ์	1. การประสานกับเครือข่ายฯ มีโอกาสสูง 2. หากผู้นำมีความตั้งใจจริงมีโอกาสจะสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้	1. ขาดการประสานเชิงบูรณาการจากทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน	ความสำเร็จภายในปี 2548-2552 1. สามารถจัดหาและเช่าสถานที่จำหน่ายสินค้าชั่วคราวได้ ภายในช่วง 4 เดือน ระหว่าง ต.ค. 49 2. สามารถหาสถานที่ในการจำหน่ายสินค้าถาวรทั้งในและต่างประเทศได้

ลำดับ ที่	กลุ่ม	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค	เป้าหมาย
3	กลุ่มวิทย์ชุมชนเพื่อ การประชาสัมพันธ์	1.ได้เข้าร่วมทำงานกับโครงการ วิจัยในพื้นที่จังหวัด สมุทรปราการ ทำให้มีโอกาส ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านชุมชน 2.ผู้นำมีความรู้ความสามารถ	1.ขาดข้อมูลข่าวสาร ทำให้เป็น อุปสรรคต่อการประสานงาน 2.ขาดการประสานงานในทีม 3.ขาดศูนย์กลางการประสาน- งาน	1.มีโอกาพัฒนาทีมงาน พัฒนา ศักยภาพการเรียนรู้ด้าน สื่อมวลชน 2.มีโอกาสนำเสนอข้อมูลข่าวสาร เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลสินค้า ชุมชน ผ่านสื่อวิทยุโทรทัศน์ 3.มีโอกาต่อ ยอดองค์ความรู้ ด้านการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง	1.การประสานสัมพันธ์ ระหว่างหน่วยงานรัฐยังไม่ ดีนัก	ความสำเร็จภายในปี 2548- 2552 1.สร้างเครือข่าย ประชาสัมพันธ์อย่างครบ วงจรในพื้นที่จังหวัด สมุทรปราการ
4	กลุ่มพัฒนาชีวิตด้าน สวัสดิการ	1.ผู้นำกลุ่มมีความสามารถให้ ความรู้แก่ประชาชนและ สามารถประสานให้ประชาชน ได้ใช้สิทธิบัตร 30 บาท	1.ขาดความสามารถในการ รวมพลังผู้นำชุมชนที่มี ความสามารถมาทำงาน ร่วมเป็นทีม	1.เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้ เข้าใจระบบสวัสดิการ 2.มีโอกาจัดเวทีการเรียนรู้ ด้าน สวัสดิการ และระบบสุขภาพ ในชุมชน 3. มีหน่วยงานท้องถิ่นเสริมหนุน หนุนให้ความรู้ชุมชน	1.ขาดงบประมาณหนุน เสริม	ความสำเร็จภายในปี 2548- 2552 1.ต้องการให้ประชาชนใน ชุมชนต่างๆในพื้นที่ จังหวัดสมุทรปราการ มี หลักประกันสุขภาพ 2.เยาวชน/เด็ก/ชรา ได้รับ การดูแลอย่างเท่าเทียม กัน

ลำดับที่	กลุ่ม	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค	เป้าหมาย
5	กลุ่มกองทุน สหกรณ์ออม ทรัพย์/สหกรณ์ การเกษตร/ กองทุนเพื่อ สังคม	1. มีความชัดเจนของ โครงสร้าง องค์กรมีกฎกติกา ระเบียบ ปฏิบัติที่ดี 2. ผู้นำมีความรู้ ความสามารถ	1. สมาชิกขาดความรู้และไม่ สนใจต่อกิจกรรมของสหกรณ์ ส่วนใหญ่สมาชิกต้องการรู้ว่า จะได้รับเงินปันผลเพียงใด 2. ขาดการติดตามผลการใช้เงิน กู้ยืม ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ที่กู้ยืมหรือไม่	1. สามารถเชื่อมโยงเครือข่าย ระหว่างองค์กรผู้องค์กรได้ง่าย 2. มีทุนในการจัดการให้ความรู้แก่ สมาชิก	1. พ.ร.บ. 2. นโยบายรัฐ 3. ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน มีเงื่อนไขยุ่งยาก	ความสำเร็จภายในปี 2549 1. ให้การอบรมความรู้เรื่อง กองทุนหมู่บ้านแก่ สมาชิก และเชื่อมประสาน กับเครือข่ายเพื่อให้การกู้เงิน เป็นไปตามระเบียบอย่างชัดเจน
6	กลุ่มพัฒนา สิ่งแวดล้อม	1. ผู้นำมีใจต่องานสังคม 2. เครือข่ายภาคประชาชนมี ความเข้มแข็ง	1. ขาดความสามารถในการ รวมพลังผู้นำชุมชนที่มี ศักยภาพมาร่วมกันทำงาน	1. รัฐบาลให้ความสำคัญด้าน สิ่งแวดล้อม 2. มีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนให้ความสนใจ และให้ความร่วมมือด้าน สิ่งแวดล้อมระบบนิเวศ	1. ขาดงบประมาณสนับสนุน การฝึกอบรมแก่ชุมชน 2. การเมืองท้องถิ่นเข้ามา แทรกแซงการทำงานของกลุ่ม 3. ประชากรแฝงไม่ให้ความ ร่วมมือและไม่เข้าใจ	ความสำเร็จภายในปี 2549 - 2552 1. ผลักดันให้มีคณะกรรมการ ภาคประชาชนทำงานอย่าง ต่อเนื่อง 2. มีงบประมาณสนับสนุน ช่วยเหลือ ผู้นำชุมชนในการ ดำเนินงานและประสานงาน 3. สามารถพัฒนาและจัดระบบ สิ่งแวดล้อมในชุมชน

ลำดับที่	กลุ่ม	จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค	เป้าหมาย
7	กลุ่มรณรงค์การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาธิปไตย	1.มีสมาชิกครอบคลุมพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ 2.มีเครือข่ายครอบคลุมระดับประเทศ	1.ผู้นำไม่มีเงินเดือนประจำ 2.ประชาชนยังไม่เข้าใจด้านการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน 3.ผู้นำขาดความรู้ด้านกฎหมาย 4.ประชาชนขาดจิตสำนึกในการมีส่วนร่วม ขาดความสามัคคี	1.มีกฎหมายรองรับ 2.ทำงานตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน 2540 3.หน่วยงานรัฐยอมรับการทำงานตามรัฐธรรมนูญ 4.มีโอกาสเป็นศูนย์กลางประสานงานในโครงการยุทธศาสตร์ภาคประชาชนตามนโยบายของรัฐ	1.ขาดงบประมาณสนับสนุนในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	1.ต.ค.-ธ.ค. 48 อบรมผู้นำให้เป็นวิทยากรเผยแพร่ประชาธิปไตย 2.ต.ค.-ก.พ.49 เข้าร่วมในโครงการส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยในองค์กร 3.2549-2551 ประชาชนมีความเข้าใจ รัฐธรรมนูญการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนมากขึ้น

การรวมตัวในช่วงที่ 2 หลังจากที่มีการรวมตัวเป็นกลุ่มในลักษณะตามพื้นที่ระยะหนึ่ง ได้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้นำกลุ่ม/องค์ภาคประชาชนขึ้น ทีมงานวิจัยได้ทำการแก้ไขและคลี่คลายปัญหา โดยจัดให้มีการเสริมองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับปัญหา รวมถึงการใช้หลักการ “แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง” จนสามารถคลี่คลายปัญหาได้ในระดับหนึ่ง และผู้นำกลุ่มสามารถจับมือทำงานกันได้อย่างต่อเนื่อง จนมีมติเห็นชอบที่จะร่วมมือกันเป็นพันธมิตรต่อกันในรูปแบบเครือข่ายทางสังคมด้วยเหตุผลดังนี้

1. เครือข่ายทางสังคมจะช่วยให้เกิดพลังต่อรองและสร้างความเข้มแข็งในการผลักดันปัญหาของชุมชนสู่ปัญหาเชิงนโยบายของจังหวัดได้ง่ายขึ้น
2. เครือข่ายทางสังคมจะเปิดโอกาสให้เจตนาภรณ์ของกลุ่มที่ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของชุมชนต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรปราการบรรลุผลสำเร็จเป็นรูปธรรมชัดเจนขึ้น
3. เครือข่ายทางสังคมจะเลือกการแก้ไขปัญหาของชุมชนต่างๆ ในจังหวัดสมุทรปราการโดยมุ่งการทำงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัดสมุทรปราการ ทั้งนี้ เครือข่ายได้พิจารณาเห็นว่าเป้าประสงค์ที่ 5, 6 ของจังหวัดสมุทรปราการเป็นเป้าหมายหลักที่เครือข่ายจะนำมาขับเคลื่อน เนื่องจากสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนและสามารถเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีแก่คนในชุมชนได้ชัดเจน โดยมีรายละเอียดดังนี้

เป้าประสงค์ที่ 5 ของจังหวัดสมุทรปราการ

จะทำให้ประชาชนของจังหวัดสมุทรปราการมีการเพิ่มและกระจายรายได้ที่ดี และมีความมั่นคงในชีวิตและความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย

กลยุทธ์ที่ 5

1. เพิ่มและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น เพื่อยกฐานะของผู้มีรายได้ต่ำ
2. จัดหาจัดสรรให้ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรปราการสามารถมีที่อยู่ที่ทำกินเป็นของตนเอง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ 1. ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรปราการ

2. สำนักงานคลังจังหวัดสมุทรปราการ

3. สำนักงานพัฒนา (พอส.)

เป้าประสงค์ที่ 6 ของจังหวัดสมุทรปราการ

จะทำให้จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่ บ้านเมืองสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

กลยุทธ์ที่ 6

1. จัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. ฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ 1. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ

2. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นอกจากนั้นคณะกรรมการเครือข่ายทางสังคม ยังได้นำข้อมูลเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) มาร่วมพิจารณา พบว่าข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน โดยส่วนใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานหลายตัวชี้วัด จึงเป็นเหตุผลสนับสนุนที่สมควรหยิบยกเป้าประสงค์ที่ 5 และ 6 มาเป็นเป้าหมายสำคัญในการทำงานของเครือข่ายทางสังคม

แสดงข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของประชาชนประจำปี 2548

ที่	ตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน	เป้าหมาย%	ผล
1	หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลก่อนคลอด	100	99.8 ไม่ผ่าน
2	แม่ที่คลอดลูกได้รับทำคลอด/ดูแลหลังคลอด	100	99.0 ไม่ผ่าน
3	เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่ต่ำกว่า 2,500 กรัม	100	99.9 ไม่ผ่าน
4	เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี ได้รับวัคซีนครบ	100	99.9 ไม่ผ่าน
5	เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างน้อย 4 เดือนแรก	90	97.2 ผ่าน
6	เด็ก 0 – 5 ปี กินอาหารเหมาะสม/เพียงพอ	100	100.0 ไม่ผ่าน
7	เด็ก 6 – 15 ปี ได้กินอาหารถูกต้องครบถ้วน	100	100.0 ไม่ผ่าน
8	เด็ก 6 – 12 ปี วัคซีนป้องกันโรคครบ	100	100.0 ไม่ผ่าน
9	ครัวเรือนได้กินอาหารมีคุณภาพได้มาตรฐาน	90	91.9 ผ่าน
10	ครัวเรือนมีความรู้การใช้รับตรวจสุขภาพประจำปี	100	91.5 ไม่ผ่าน
11	คนอายุอายุ 35 ปีขึ้นไปได้รับตรวจสุขภาพประจำปี	30	91.8 ผ่าน
12	ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย	100	95.5 ไม่ผ่าน
13	ครัวเรือนมีน้ำสะอาดดื่มและบริโภคพอตลอดปี	95	95.7 ไม่ผ่าน
14	ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี	95	95.5 ไม่ผ่าน
15	ครัวเรือนจัดบ้านเรือน/บริเวณถูกสุขลักษณะ	95	93.5 ไม่ผ่าน
16	ครัวเรือนมีถูกรบกวนจากมลพิษ	100	90.4 ไม่ผ่าน
17	ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกวิธี	100	94.5 ไม่ผ่าน
18	ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	100	95.5 ไม่ผ่าน
19	ครัวเรือนมีความอบอุ่น	100	95.1 ไม่ผ่าน
20	เด็กอายุ 3 – 5 ปี รับบริการเตรียมความพร้อม	100	99.6 ไม่ผ่าน
21	เด็กอายุ 6 – 15 ปี รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	100	99.9 ไม่ผ่าน

22	เด็กจบภาคบังคับ 9 ปี ได้เรียนต่อมัธยมปลาย	50	95.2 ผ่าน
23	เด็กจบภาคบังคับ 9 ปี ได้ฝึกอบรบด้านอาชีพ	80	57.8 ไม่ผ่าน
24	คนอายุ 15 – 60 ปีเต็ม อ่านออก/เขียนไทยได้	100	99.9 ไม่ผ่าน
25	คนในครัวเรือนได้รับรู้ข่าวสาร	100	92.9 ไม่ผ่าน
26	คนอายุ 18 – 60 ปี มีอาชีพและรายได้	80	95.7 ผ่าน
27	รายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 20,000 บาทต่อคน/ปี	70	100.0 ผ่าน
28	ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	60	87.3 ผ่าน
29	คนในครัวเรือนไม่ติดสุรา	100	97.0 ไม่ผ่าน
30	คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	50	91.9 ผ่าน
31	คนตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไปปฏิบัติกิจกรรมศาสนา	100	93.0 ไม่ผ่าน
32	คนสูงอายุได้รับการดูแลเอาใจใส่	100	99.9 ไม่ผ่าน
33	คนพิการได้รับการดูแลใจใส่	100	95.8 ไม่ผ่าน
34	ครัวเรือนมีคนเป็นสมาชิกกลุ่มในหมู่บ้าน/ตำบล	100	74.0 ไม่ผ่าน
35	ครัวเรือนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น	30	80.5 ผ่าน
36	ครัวเรือนเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะหมู่บ้าน	100	84.4 ไม่ผ่าน
37	คนที่มีสิทธิ์ได้ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง	100	97.0 ไม่ผ่าน

ที่มาข้อมูล : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

เครือข่ายทางสังคม ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการของเครือข่ายและจัดทำพันธะสัญญากัน
ขึ้นในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2548

วิเคราะห์ศักยภาพของเครือข่ายทางสังคม

คณะกรรมการเครือข่ายทางสังคม ได้ระดมความคิดและวิเคราะห์ศักยภาพของเครือข่าย
พบข้อมูลสรุปดังนี้

- จุดแข็ง**
1. ผู้นำกลุ่มภาคประชาชนบางกลุ่ม มีภาระใจต่อส่วนรวม และมีจิตสาธารณะ แต่ผู้นำอีก
หลายกลุ่มมีภาระใจต่องานส่วนรวมแต่ขาดความจริงใจ
  2. ผู้นำกลุ่มภาคประชาชนมีประสบการณ์ในการทำงานชุมชนและมีพลังในการรวม
มวลชน รวมถึงมีผลงานด้านการพัฒนาท้องถิ่น และมีศักยภาพ
- จุดอ่อน**
1. ผู้นำกลุ่มภาคประชาชนยังขาดความจริงใจต่อกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลายคนมี
ความขัดแย้งต่อกัน

2. ผู้นำกลุ่มภาคประชาชน ทำงานไม่มีเงินเดือนจึงขาดทุนทรัพย์ในการขับเคลื่อน
3. ผู้นำกลุ่มภาคประชาชนหลายคนทำงานหลายบทบาท จึงมีอุปสรรคในการจัดสรรเวลาในการมาเข้าร่วมประชุมกับเครือข่าย ทำให้การดำเนินงานหลายเรื่องเป็นไปด้วยความล่าช้า

โอกาส มีโอกาสเข้าถึง CEO ทำให้เกิดความคล่องตัวในการแก้ไขปัญหาของชุมชน

อุปสรรค การทำงานของภาครัฐมีงานซ้ำซ้อนกันหลายหน่วยงาน จึงยากต่อการประสานงาน

4. ความเป็นมาของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการที่ได้รับการอนุมัติจดทะเบียน ณ ปัจจุบันมีจำนวน 130 กลุ่ม ส่วนใหญ่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพันกับวิถีชีวิตของท้องถิ่น การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการยังมีความอ่อนแอในด้านระบบการบริหารจัดการ รวมถึงความต้องการในการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการและผู้นำชุมชนให้มีความพร้อมในการแข่งขันทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศอีกมาก นอกจากนี้ยังมีปัญหาในการทำงานร่วมกันเป็นทีม ทำให้เสียโอกาสทางการตลาดอยู่บ่อยครั้ง เพราะไม่สามารถรวบรวมพลังเพื่อจัดสรรทรัพยากรและสินค้าตามคำสั่งซื้อของลูกค้าได้ อีกทั้งยังไม่สามารถยกระดับคุณภาพของสินค้าและบริการให้ได้ตามมาตรฐานสากล

จากการที่ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้มีโอกาสมาเข้าร่วมโครงการวิจัยในครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอบางบ่อ และอำเภอเมือง ซึ่งมีวิสาหกิจชุมชนอยู่ 43 กลุ่ม ได้ร่วมกันพิจารณาเห็นว่าอำเภอบางบ่อ อำเภอเมือง เป็นเขตชุมชนที่มีความเจริญ จะมีผู้ว่างงานอยู่ค่อนข้างมาก โอกาสในการสร้างงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้แก่ประชาชนในพื้นที่มีทางเป็นไปได้สูง อีกทั้งวิถีชีวิตของคนในชุมชน มักขอความช่วยเหลือจากภาครัฐอยู่เสมอ เนื่องจากมีหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชนยื่นมือเข้ามาสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ซึมซับและปลูกฝังวิถีคิดแบบพึ่งพาผู้อื่นมาเป็นเวลาช้านาน ผลของการสนทนาหารือต่อกันได้ข้อสรุปว่าวิสาหกิจชุมชนในตำบลต่างๆ ควรจะรวบรวมตัวกันในรูปแบบของเครือข่าย จึงมีมติให้ใช้ชื่อว่าเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ โดยในเบื้องต้นจะเชื่อมโยงธุรกิจในกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

1. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์พลาสติกบางป่อ 2. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านเกษตรกรบางป่อพัฒนา 3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกะปิหอมกลุ่มแม่บ้านเกษตรสร้างโคก 4. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกชาตำบลบางเพ็ญ 5. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปทำน้ำปลาจากปลากะตัก 6. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนชุมชนบ้านไร่พริก 7. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์ช่อทิพย์	}	จดทะเบียนแล้ว เป็นกลุ่มที่ยังไม่ได้จดทะเบียน

ทั้งนี้ ได้เลือกตั้งคณะกรรมการเครือข่ายพันธมิตรทางคุณค่ารวม 12 คน อีกทั้งได้ร่วมกันคิดและได้จัดทำแผนกลยุทธ์ของเครือข่ายเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการดำเนินงานเรียบร้อยแล้ว รวมถึงได้ร่วมลงนามในพันธะสัญญาต่อหน้า CEO และสื่อมวลชนไปแล้วในวันที่ 13 กรกฎาคม 2549 ณ ห้องประชุม 1 ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ

วิเคราะห์ศักยภาพของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

- จุดแข็ง**
1. ผู้นำมีภูมิปัญญา และสามารถนำภูมิปัญญามาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มได้
  2. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

- จุดอ่อน**
1. ขาดความสามารถในด้านการบริหารจัดการ
  2. มีแนวคิดแบบพึ่งพาผู้อื่นรอการช่วยเหลือจากภาครัฐและบุคคลภายนอกเป็นหลัก
  3. ขาดแหล่งเงินทุนในการขยายธุรกิจ
  4. มีความอ่อนแอในการทำงานร่วมกันเป็นทีม
  5. การตลาดอยู่ในวงจำกัด

- โอกาส**
1. มีโอกาสขยายตลาดเนื่องจากอยู่ใกล้สนามบินสุวรรณภูมิ
  2. มีโอกาสในการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับประชาชนในชุมชนสูง

- อุปสรรค**
- ไม่กล้าเสี่ยงในการลงทุน เพราะไม่มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการเพื่อการตัดสินใจ

● **การดำเนินการของเครือข่ายในปัจจุบัน**

เครือข่ายพันธมิตรแห่งคุณค่าที่เกิดขึ้นจากโครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” ในครั้งนี้ ได้มีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างกัน และได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินการต่าง ๆ ไปแล้วดังมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่าย	การดำเนินการของเครือข่ายในปัจจุบัน
1	ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายในขั้นต้น ประกอบด้วย	
1.1	เครือข่ายทางการเงิน	1.1 ได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมกับทีมวิจัยและเห็นชอบที่จะเข้าร่วมเป็นพันธมิตรซึ่งกันและกัน โดยได้ทำพันธะสัญญาและบันทึกข้อตกลงร่วมกันไว้แล้ว
1.2	เครือข่ายทางวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ	1.2 มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ของเครือข่ายเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่ยังมีได้นำแผนของเครือข่ายไปดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่สมาชิกแต่ได้รายงานและให้สัญญาด้วยวาจาต่อ CEO เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2549 ณ ห้องประชุม 1 ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการว่าจะนำแผนงานไปดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
2	ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายที่แท้จริงประกอบด้วย	
2.1	เครือข่ายทางสังคม	2.1 ได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมกับทีมวิจัยและเห็นชอบที่จะเข้าร่วมเป็นพันธมิตรซึ่งกันและกัน โดยได้ทำพันธะสัญญาและบันทึกข้อตกลงร่วมกันไว้แล้ว
2.2	เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ	2.2 มีการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนแม่บทของเครือข่ายเป็นที่เรียบร้อยแล้ว มีการนำแผนงานบางส่วนของเครือข่ายไปดำเนินการให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกไปแล้ว เครือข่ายทางสังคมได้ลงนามในพันธะสัญญาต่อกันในวันที่ 28 ก.พ. 49 ส่วนเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการได้ลงนามพันธะสัญญาต่อกันในวันที่ 13 กรกฎาคม 49 โดยทั้ง 2 เครือข่ายได้รายงานผลต่อ CEO เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2549 ณ ห้องประชุม 1 ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ
		2.3 มีองค์กรรองรับเพื่อทำหน้าที่ให้การบริหารจัดการ
		2.4 มีแผนการดำเนินงานและได้นำแผนงานบางส่วนไปปฏิบัติเพื่อให้บริการแก่สมาชิก โดยสามารถประเมินผลได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน

● วัตถุประสงค์/เป้าหมายของแต่ละเครือข่าย และแนวทางการดำเนินการ

เครือข่ายทางการเงิน การรวมตัวเป็นเครือข่ายพันธมิตรแห่งคุณค่าของเครือข่ายการเงินในครั้งนี้ ได้คัดเลือกคณะกรรมการ 10 คน เพื่อวางกรอบทิศทางการบริหารจัดการเครือข่าย โดยคณะกรรมการประกอบด้วย

1. นายไพรัตน์	ยิ่งยงค์
2. หม่อมหลวงสกุล	มาลากุล
3. นางสาววงจันทร์	โรจนพิทักษ์
4. นายธีรวงศ์	เหมวัน
5. นางสาวสุกัญญา	บุญฤทธิ์
6. นางสาวทัศนีย์	เพ็ญสำอางค์
7. นายเทวินทร์	วงษ์นรินทร์
8. นายตระกูล	ดวงทับทิม
9. นางดารีกุล	เพิ่มพูล
10. นางสาวบุสดี	ละสิกุล

วัตถุประสงค์ คณะกรรมการเครือข่ายทางการเงินได้ร่วมประชุมและมีมติตกลงร่วมกันในด้านวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเชื่อมโยงธุรกิจในด้านารรับฝากเงินและขยายช่องทางการเชื่อมโยงธุรกิจให้ครอบคลุมทุกด้าน
2. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างผู้นำของเครือข่าย
3. เพื่อเสริมศักยภาพในการบริหารจัดการธุรกิจทางการเงินแก่ผู้นำของเครือข่าย โดยวิธีการจัดอบรม ดูงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านธุรกิจการเงินกับผู้นำในสถาบันการเงินชั้นนำของภาคเอกชน
4. เพื่อนำเสนอแนวทางแต่คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ เรื่อง”การพัฒนา ปรับปรุงสวัสดิการในด้านต่าง ๆ แก่สมาชิกเครือข่าย”

เป้าหมาย (2549 – 2551)

1. สหกรณ์ในเครือข่ายมีการเชื่อมโยงธุรกิจต่อกันอย่างกว้างขวาง
2. ผู้นำเครือข่ายมีความไว้วางใจต่อกัน และมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
3. ผู้บริหารและผู้นำของเครือข่ายมีความรู้ มีความสามารถในการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ

4. แนวทาง “การพัฒนา ปรับปรุงสวัสดิการในด้านต่าง ๆ แก่สมาชิกเครือข่าย ได้รับความเห็นชอบจากการดำเนินงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีอำนาจในการอนุมัติและตัดสินใจ ตลอดจนสามารถนำแนวทางไปใช้เพื่อการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีแก่สมาชิกของเครือข่าย

เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ ได้คัดเลือกคณะกรรมการของเครือข่าย จำนวน 12 คน เพื่อวางกรอบทิศทางการดำเนินงานรวมถึงการบริหารจัดการเครือข่ายให้เกิดความยั่งยืน โดยคณะกรรมการประกอบด้วย

1. นายธนาวุฒิ	ทิพย์ประเสริฐ
2. นายศักดิ์ชัย	โกศัชชवाल
3. นางสาวหยุด	พูลสวัสดิ์
4. นางมะลิ	เกิดแสง
5. นางมณีนาถ	อินทรประสิทธิ์
6. นายมงคลรัตน์	พุกะนัดด์
7. นางสาวดา	ยี่สุน
8. นายบุญยืน	ช่วยเจริญสุข
9. นายไพโรจน์	เหลือสิน
10. นางสุนันท์	ควงนิล
11. นายศักดิ์ชัย	โกศัชชवाल
12. นายสิทธิชัย	โรจน์รัตนชัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาการจัดการธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่ผู้นำชุมชนและผู้ประกอบการในชุมชน
3. เพื่อส่งเสริมอาชีพและการสร้างงานแก่ประชาชนในชุมชน

เป้าหมาย 2549 – 2551

1. ชุมชนต่าง ๆ ในเขตอำเภอเมือง อำเภอบางป่อของจังหวัดสมุทรปราการ มีระบบการจัดการธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนที่ดีมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
2. ผู้นำชุมชนและผู้ประกอบการในชุมชนมีความรู้ความสามารถในการเป็นแกนนำที่มีศักยภาพของชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาเครือข่ายให้เข้มแข็งและสามารถสร้างเครือข่ายให้ครอบคลุมในทุกชุมชนของจังหวัดสมุทรปราการ

3. เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนสามารถสร้างงานให้แก่ประชาชนทั้ง 5 อำเภอ 1 และกิ่งอำเภอ ได้มีงานทำและมีรายได้ที่มั่นคงสามารถพึ่งพิงตนเองได้

เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ

เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ ได้จัดตั้งขึ้นด้วยความพร้อมใจของผู้นำเครือข่ายสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ(กลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน) และผู้นำเครือข่ายกลุ่มอาชีพจังหวัดสมุทรปราการ(กลุ่มสหกรณ์ภาคประชาชน)จัดเป็นความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายที่แท้จริง โดยทั้ง 2 กลุ่ม ได้พิจารณาคัดเลือกคณะกรรมการของตนขึ้นมา เป็นคณะกรรมการของเครือข่าย ความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ โดยได้มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ไว้ เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงาน ตลอดจนได้นำแผนงานบางส่วนไปปฏิบัติ เพื่อให้บริการแก่สมาชิกไปบ้างแล้ว โดยคณะกรรมการจากเครือข่ายสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 15 คน และคณะกรรมการจากเครือข่ายกลุ่มอาชีพจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 18 คน

รวมคณะกรรมการเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ รวม 32 คน ดังรายชื่อ

1. นายมงคลศักดิ์	พุกะนัดด์
2. นายวิทยา	รุ่งเจริญชัยศิลป์
3. นายวิวิทธิ	อินทศิริ
4. นางนันทพร	สุขไสว
5. นายไพรัตน์	ยิ่งยงค์
6. นางดารีกุล	เพิ่มพูล
7. นายสลักเพชร	สารทอง
8. นางมงคล	ทองคำ
9. นายประทีป	โมวพรหมานุช
10. นายทัศน์	โสภาคศิษฐ์
11. นายเชษฐศักดิ์	เพชรบัญชา
12. นายเสกสุวัชร	บริสุทธิ์นฤดม
13. นายวิเชียร	เพ็ชรดี
14. นายทัศน์	วิมาลัย
15. หม่อมหลวงสกุล	มาลากุล
16. นางมะลิ	เกิดแสง
17. นางสาวหยุด	พลสุวัสด์

18. นายวิชัย	เกิดแสง
19. นางลาวัลย์	แย้มแสงทอง
20. นางสุชีลา	วัฒนผาสุก
21. นางอังคณา	ขาวเผือก
22. นางวี	วงษ์ศรี
23. นางชวนชื่น	บุญเหลือ
24. นางสาววันดี	ทองเรือง
25. นายศักดิ์ชัย	โคกซ้ชชวาล
26. นายสิทธิชัย	โรจน์รัตนชัย
27. นางชินานาง	วาวตะคุ
28. นางสมศรี	เหล่าจันทร์
29. นางอัญชลี	กลมอมเกลี้ยง
30. นายประทีป	แจ่มกลาง
31. นางฉลวย	เพียรหาศิลป์
32. นางเบญจวรรณ	จารุเพ็ญพูลสุข

วัตถุประสงค์ คณะกรรมการเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิชาการได้ร่วมประชุมและมีมติกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อร่วมกันจัดตลาดถาวรทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อเป็นสถานที่จัดจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ของสมาชิกเครือข่าย
2. เพื่อให้บริการทางการศึกษา “ด้านการบริหารและการจัดการธุรกิจอย่างมืออาชีพ” แก่ผู้นำของเครือข่าย

เป้าหมาย (2549 – 2551)

10. ได้ตลาดถาวรทั้งภายในและภายนอกประเทศเพื่อเป็นแหล่งจัดจำหน่ายสินค้า/ผลิตภัณฑ์ของสมาชิก
2. ผู้นำกลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียนและผู้นำกลุ่มสหกรณ์ภาคประชาชน มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการธุรกิจ (ทั้งด้านงาน เงิน คน) อย่างมืออาชีพ
3. มีคู่มือเพื่อการศึกษาไว้ใช้รวม 2 เล่ม ใน ปี 2549
มีคู่มือเพื่อการศึกษาไว้ใช้รวม 2 เล่ม ใน ปี 2550
มีคู่มือเพื่อการศึกษาไว้ใช้รวม 2 เล่ม ใน ปี 2551

เครือข่ายทางสังคม

แกนนำทั้ง 7 กลุ่ม ได้พร้อมใจกันเลือกตั้งคณะกรรมการเครือข่ายทางสังคมขึ้นรวม 20 คน และได้ลงนามในพันธะสัญญาระหว่างกันในวันที่ 28 ก.พ. 49 โดยได้มีการวิเคราะห์ศักยภาพของเครือข่าย และจัดทำแผนแม่บทเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการดำเนินงานไว้ ทั้งนี้แผนบางส่วนได้ดำเนินการให้บริการแก่ประชาชนในชุมชนไปแล้ว สำหรับคณะกรรมการประกอบด้วย

1. นางประภาจิต สว่างพัฒนา
2. นางสาวมยุรี เล็ดลอด
3. นางกาญจนา แก่นจันทร์แดง
4. นายนพพร ขำพร้อม
5. นางสาวสนอง ถ้ายเข้ม
6. นายสมัย ส่งเสริม
7. นายสุพร อรุณสวะสดี
8. นายวิโรจน์ เวทวงศ์
9. นางสาวสุดารัตน์ บ้านค่าน
10. นายสุชาติ กลิ่นมาหอม
11. นางฉลวย ถาวรศักดิ์
12. นายทวี ถาวรศักดิ์
13. นางสาวงามพิศ โกสราภรณ์
14. นางศิริ วงษ์เปรม
15. นายภูหะพัฒน์ มั่งมี
16. นายสายบัว กันภัย
17. นายสุจริต บุญรอด
18. นางสมคิด ทองโบราณ
19. นางทัศนพร เพ็ญมตะเคียน
20. นางสาวพัชริน นาคเนียมบุญมี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองและผลักดันปัญหาของชุมชนสู่ปัญหาเชิงนโยบายระดับจังหวัด
2. เพื่อการมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย แก่คนจนจดทะเบียนและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

3. เพื่อการมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมถึงการเพิ่มรายได้และการลดรายจ่ายของสมาชิกในชุมชน เพื่อศึกษาแนวทางและความเป็นไปได้ในเรื่อง การพัฒนาอาชีพบนวิถีทางสหกรณ์ โดยจัดทำผ่านโครงการนำร่อง “บ้านมั่นคงชุมชนนางนวลร่วมพัฒนา”
- เพื่อการติดตามความสำเร็จ ของโครงการนำร่อง “บ้านมั่นคงชุมชนนางนวลร่วมพัฒนา” โดยมุ่งหวังว่าประชาชนในชุมชน จะมีอาชีพหลักที่มั่นคง มีรายได้ มีการลดค่าใช้จ่ายของครัวเรือน รวมถึงมีการออม พร้อมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในการทำงานและการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกัน บนวิถีทางแห่งสหกรณ์ โดยสามารถพึ่งพิงตนเองได้

4. เป้าหมาย (ปี 2549 – 2552)

1. ปัญหาของชุมชนได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม
2. คนจนจดทะเบียนและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม มีบ้านที่อยู่อาศัย และที่ทำกินเป็นของตนเอง
3. ประชาชนในชุมชนมีความรู้ด้านสิทธิประโยชน์และมีหลักประกันสุขภาพโดยถ้วนหน้า

● แนวทางการดำเนินการ

การดำเนินการวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ใช้ลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ภายใต้กรอบแนวคิดการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร ซึ่งการดำเนินงานโดยส่วนใหญ่เป็นไปตามแผนงานที่ตั้งไว้ แต่มีการปรับแผนในบางช่วงเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของกลุ่มในพื้นที่จังหวัด โดยมีแนวทางการดำเนินงานที่ทีมวิจัยได้กำหนดกรอบไว้ดังแสดงในตารางบทที่ 3 แผนงานการดำเนินการของทีมวิจัยจังหวัดสมุทรปราการ (หน้า 38 – 51)

● ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการในครั้ง นี้ พิจารณาได้ 2 ประเด็น ได้แก่

1. บริบทของทีมวิจัย ได้แก่

- การยึดมั่นในกรอบแนวคิดของการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร
- สามารถบริหารจัดการได้ตามแผนงานที่ตั้งไว้ (ทั้งแผนงาน แผนเงิน และแผนคน)

โดยยึดหลัก Plan Do Check Action อย่างต่อเนื่อง แม้จะต้องมีการปรับแผนงานอยู่หลายครั้งเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของกลุ่ม อาทิเช่น ต้องแยกจัดเวทีการประชุมระหว่างกลุ่มภาคประชาชน และกลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน เนื่องจากผู้นำไม่ลงรอยต่อกัน อีกทั้งมีความขัดแย้งในระดับบุคคล อันเนื่องจากการไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน และการขาดความไว้วางใจต่อกันในด้านความโปร่งใสในอดีตที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ทีมงานวิจัยได้เพียรพยายามหาวิธีการและใช้กระบวนการบริหารอย่างครบวงจร จึงช่วยลดอุปสรรคและมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายได้ระดับหนึ่ง

- การลงพื้นที่ของทีมวิจัยอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- การสร้างความสัมพันธ์และความผูกพันทางใจระหว่างผู้นำกลุ่มกับทีมงานวิจัย
- การชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย การรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอและ

ต่อเนื่องต่อCEOและผู้บริหารของจังหวัดที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนช่วยเสริมความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรอย่างมาก

- การยึดหลัก “แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง” ในการแก้ไขปัญหา ช่วยทำให้ผู้นำกลุ่มภาคประชาชน และกลุ่มสหกรณ์จดทะเบียนให้ผนึกกำลังร่วมกันได้

2. บริบทของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนและกลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นอุปสรรคต่อการเชื่อมโยงเครือข่ายได้แก่

ปัจจัยแวดล้อมภายในของกลุ่ม

ด้านตัวผู้นำกลุ่ม

กลุ่มภาคประชาชน มีจุดเด่นในด้านความตั้งใจและมุ่งมั่นต่อการมีส่วนร่วมในการเชื่อมโยงเครือข่ายดี มาก อีกทั้งมีจิตสาธารณะ จึงส่งผลในการเชื่อมโยงพันธมิตรในกลุ่มภาคประชาชนเกิดพลังสูง แต่ในขณะเดียวกันมีจุดอ่อนในตัวผู้นำที่ส่งผลกระทบต่อเชื่อมโยงเครือข่ายในครั้งนี้ กล่าวคือ ผู้นำภาคประชาชนส่วนใหญ่ขาดองค์ความรู้ อีกทั้งผู้นำบางคน ขาดการยอมรับในเรื่องความโปร่งใส จึงเกิดความขัดแย้งภายในใจระหว่างกัน ซึ่งเป็นอุปสรรคทำให้โอกาสในการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรระหว่างกลุ่ม

ภาคประชาชนและภาคสหกรณ์ที่จดทะเบียนเป็นไปด้วยความยากลำบาก ทั้งนี้ทีมงานวิจัย จึงต้องใช้เวลามากเพื่อแก้ไขปัญหาด้านนี้โดยยึดหลัก “แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง” เป็นกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนกลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน

มีจุดเด่นในการบริหารจัดการ มีโครงสร้าง รูปแบบ ระเบียบปฏิบัติที่ดีและเอื้ออำนวยต่อการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร แต่มีจุดอ่อนที่พบก็คือ ผู้นำขาดภาวะใจในการเข้ามามีส่วนร่วมอีกทั้งระเบียบข้อบังคับขององค์กรก็เป็นอุปสรรคต่อการมาเข้าร่วมประชุม ทำให้ต้องส่งตัวแทนสลับหน้ามาประชุม ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความล่าช้ายิ่งขึ้น

ปัจจัยแวดล้อมภายนอก

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

- ◆ ผู้ว่า CEO และนายกเหล่ากาชาดจังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้งสมาชิกวุฒิสภาได้ให้ความสนใจต่อโครงการวิจัยโดยมาเป็นประธานเข้าร่วมประชุมในเวทีสำคัญหลายครั้ง อีกทั้งเป็นโอกาสให้ทีมงานวิจัยได้รายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงได้ให้กำลังใจแก่ผู้นำกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการเป็นอย่างดี
- ◆ สหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการและทีมงานให้ความร่วมมือในการประสานงานดี
- ◆ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2 เมษายน 2549 ที่ผ่านมารวมถึงการเมืองท้องถิ่นมีอิทธิพลอย่างมากต่อการจัดเวทีการประชุม ทำให้ต้องเลื่อนการประชุมอยู่บ่อยครั้ง ส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องในการเชื่อมโยงเครือข่ายในจังหวัดสมุทรปราการ

ตารางแสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและส่งผลกระทบต่อการทำงานเครือข่าย

บริบทของทีมงานวิจัย	ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก : ผลสำเร็จ/ผลกระทบ
<p><u>ต่อผลสำเร็จ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การยึดมั่นในกรอบแนวคิดของการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร - การบริหารจัดการ (แผนงาน,แผนเงิน,แผนคน).ให้สอดคล้องกับแผนงานที่ตั้งไว้อย่างครบวงจรโดยยึดหลัก Plan Do check Action * การลงพื้นที่ของทีมวิจัยอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง * การสร้างความสัมพันธ์และความผูกพันทางใจกับผู้นำกลุ่ม/องค์กร * การชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย การรายงานผล การดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องต่อ ผู้ว่า CEO * การยึดหลัก “แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง” เป็นกลยุทธ์แก้ปัญหาความขัดแย้งในระดับบุคคลของกลุ่มผู้นำ 	<p><u>ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก : ผลสำเร็จ/ผลกระทบ</u></p> <p><u>ต่อผลสำเร็จ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารระดับสูงของจังหวัดให้ความสนใจต่อโครงการวิจัยดี - สหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการและทีมงานให้ความร่วมมือในการประสานงานดี <p><u>ต่อผลกระทบ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2 เมษายน 2549 ที่ผ่านมารวมถึงการเมืองท้องถิ่นมีอิทธิพลอย่างมากต่อการจัดเวทีการประชุม ทำให้ต้องเลื่อนการประชุมอยู่บ่อยครั้ง

จากตารางจะเห็นได้ว่า ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรตามความคาดหวังมีอยู่ 2 ระดับ ได้แก่ ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายขั้นต้นและความสำเร็จในการเชื่อมโยงเครือข่ายที่แท้จริง

◆ ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายขั้นต้น

กลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน ซึ่งได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมกับทีมวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการและมีความเห็นชอบร่วมกันที่จะเข้าร่วมเป็นพันธมิตรซึ่งกันและกัน โดยได้ทำพันธะสัญญาข้อตกลงร่วมกัน และรายงานผลต่อผู้ว่าผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการและสื่อมวลชนในวันที่ 13 กรกฎาคม 2549 ระหว่างเวลา 09.00 – 14.00 น. ณ ห้องประชุม 1 ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ รวม 2 เครือข่าย ดังนี้

1. เครือข่ายทางการเงิน
2. เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

โดยผู้นำกลุ่มได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมกับทีมวิจัย และมีการจัดทำแผนกลยุทธ์ไว้เรียบร้อยแล้ว แต่ยังมีได้นำแผนงานไปดำเนินงาน เพื่อประโยชน์แก่สมาชิกแต่อย่างใด

◆ ความสำเร็จในการเชื่อมโยงเครือข่ายที่แท้จริง

กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ซึ่งได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมกับทีมวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการและมีความเห็นชอบร่วมกันที่จะเข้าร่วมเป็นพันธมิตรซึ่งกันและกัน และรายงานผลต่อผู้ว่าผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการและสื่อมวลชนในวันที่ 13 กรกฎาคม 2549 ระหว่างเวลา 09.00 – 14.00 น. ณ ห้องประชุม 1 ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ รวม 2 เครือข่าย ดังนี้

1. **เครือข่ายทางสังคม** ได้ทำพันธะสัญญาข้อตกลงร่วมกัน ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2549 โดยผู้นำเครือข่ายได้จัดทำแผนชุมชนของตนเอง โดยมุ่งเน้นการพึ่งพิงตนเองเป็นสำคัญ อีกทั้งได้นำแผนชุมชนของตำบลต่างๆ มาพิจารณาร่วมกัน และจัดทำเป็นแผนแม่บท ระยะเวลา 2549 – 2551 รวม 3 ปีเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยแผนงานดังกล่าวจะผลักดันเป็นแผนเชิงนโยบายในระดับจังหวัด เพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนโดยภาคประชาชนผ่านเครือข่ายทางสังคม ซึ่งคณะกรรมการมีความมั่นใจว่าการรวมตัวเป็นเครือข่ายในครั้งนี้จะทำให้เกิดการต่อรองที่จะส่งผลให้การแก้ไขปัญหาของชุมชนเกิดความสำเร็จอย่างได้ผลเป็นรูปธรรมได้ นอกจากนี้ผู้นำเครือข่ายได้นำแผนบางส่วนไปปฏิบัติเพื่อให้บริการแก่สมาชิก จนเกิดผลที่สามารถประเมินได้

2. **เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ** ได้ทำพันธะสัญญาข้อตกลงร่วมกัน ในวันที่ 13 กรกฎาคม 2549 และได้จัดทำแผนกลยุทธ์ โดยได้นำแผนบางส่วนไปปฏิบัติเพื่อให้บริการแก่สมาชิก จนเกิดผลที่สามารถประเมินได้

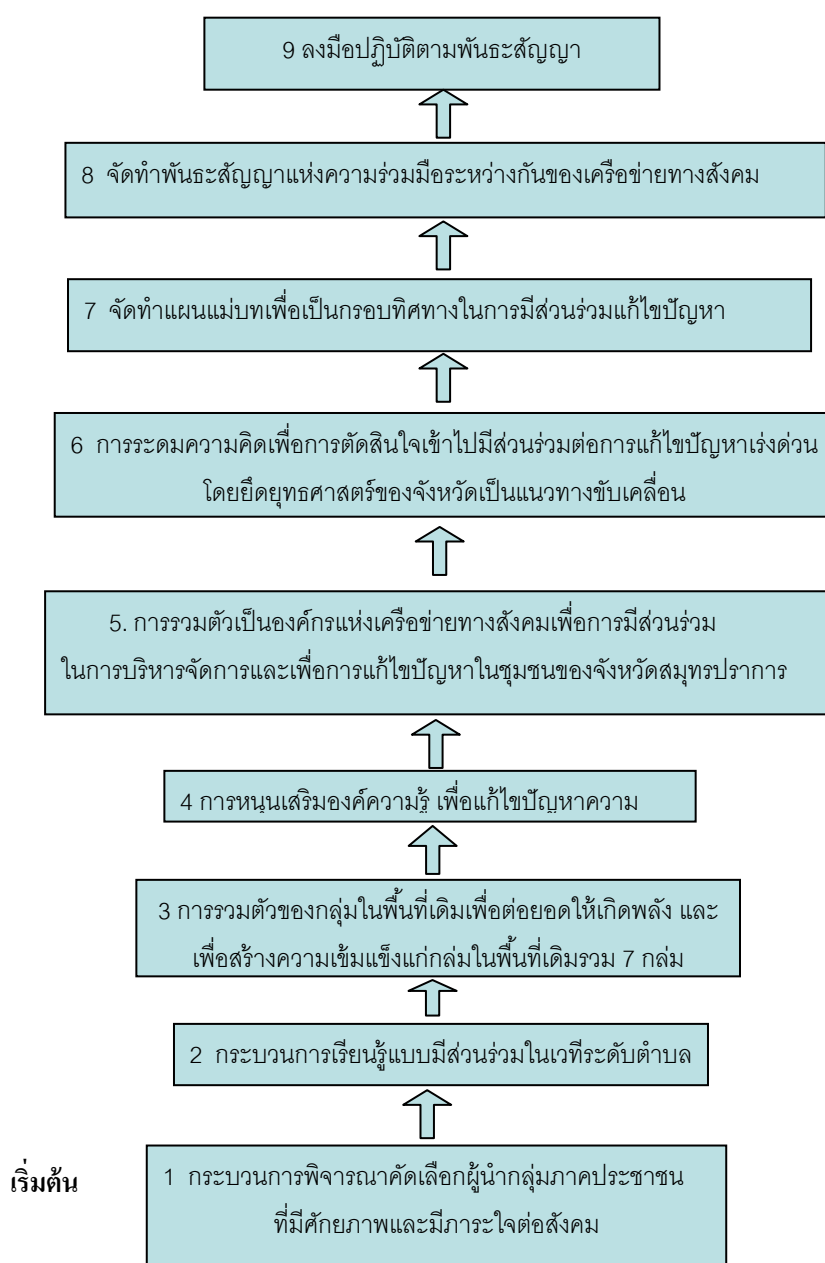
บทที่ 5 บทสังเคราะห์เครือข่ายคุณค่ากับการแก้ปัญหาความยากจน

5.1 ตัวแบบในการวิเคราะห์

หากจะพิจารณาตัวแบบในการวิเคราะห์ ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายในครั้งนี้สามารถแยกเป็น 3 รูปแบบได้แก่

1. **ตัวแบบในการวิเคราะห์กลุ่มภาคประชาชน** เกิดความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายที่แท้จริงรวมโดยใช้ชื่อว่าเครือข่ายทางสังคมซึ่งมีตัวแบบในการวิเคราะห์ตามลำดับดังภาพ

แสดงตัวแบบในการวิเคราะห์การเชื่อมโยงเครือข่ายของกลุ่มภาคประชาชน

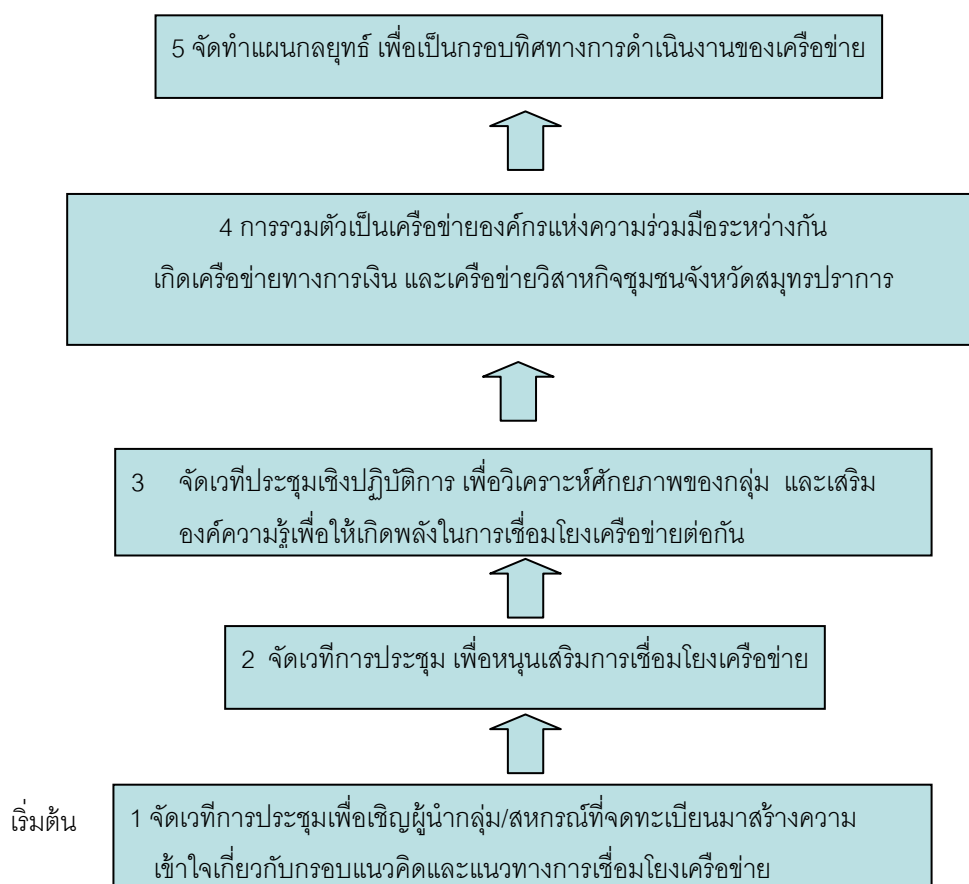

2. ตัวแบบในการวิเคราะห์กลุ่ม/สหกรณ์ที่จดทะเบียน

การรวมตัวเป็นเครือข่ายกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนและสหกรณ์ที่จดทะเบียนสามารถรวมตัวกันเป็นเครือข่ายได้สำเร็จ แต่จัดเป็นความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายขั้นต้น รวม 2 เครือข่าย ได้แก่

1. เครือข่ายทางการเงิน เป็นการรวมตัวของกลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน
2. เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ เป็นการรวมตัวของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียน โดยมีตัวแบบในการวิเคราะห์ดังนี้

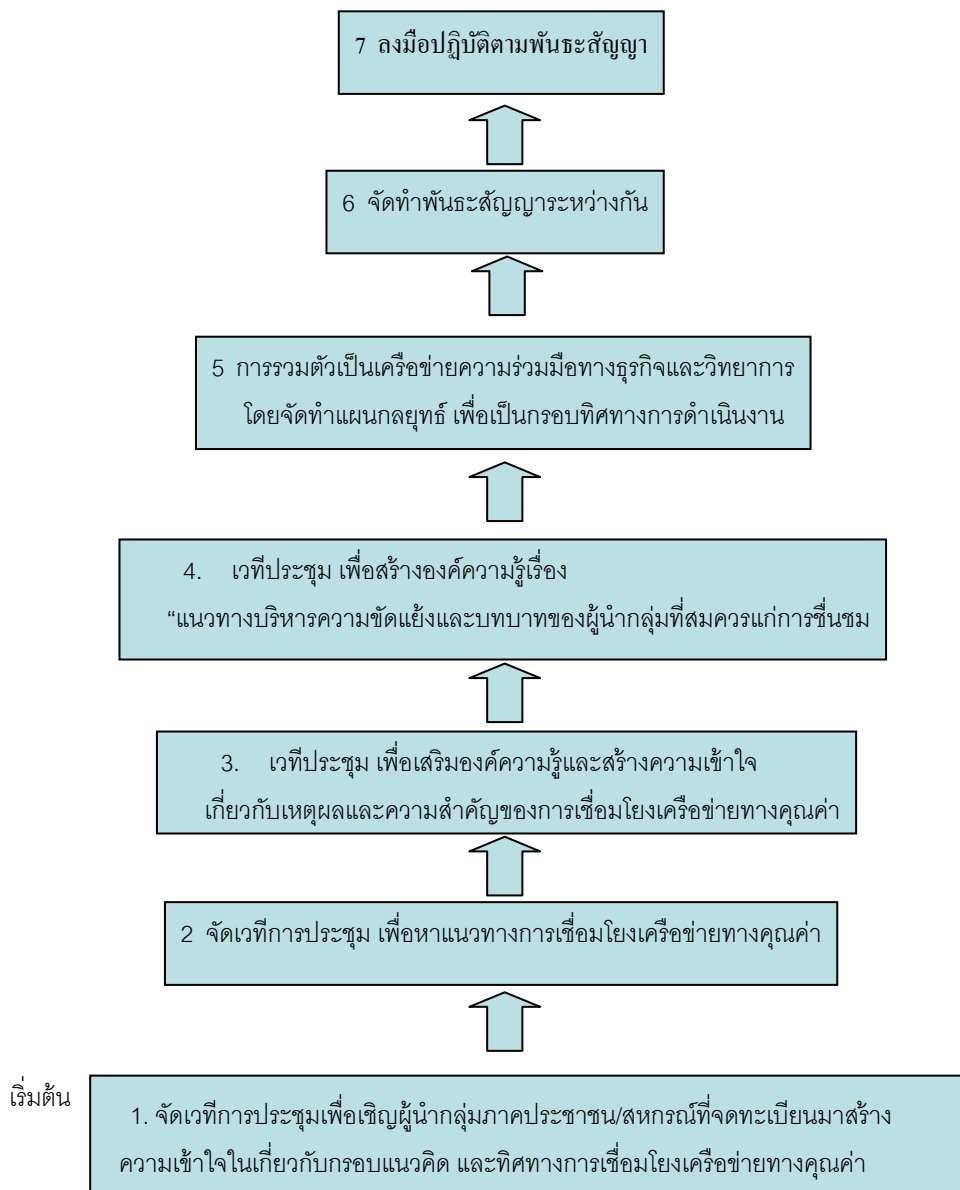
แสดงตัวแบบในการวิเคราะห์การเชื่อมโยงเครือข่ายของกลุ่ม/สหกรณ์ที่จดทะเบียน

3. ตัวแบบในการวิเคราะห์กลุ่มภาคประชาชนและสหกรณ์ที่จดทะเบียน

กลุ่มภาคประชาชนและสหกรณ์ที่จดทะเบียน สามารถรวมตัวเป็นเครือข่ายพันธมิตร ที่แท้จริง ใช้ชื่อว่าเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ นับว่าเป็นโอกาสที่ดี เนื่องจากสหกรณ์ที่จดทะเบียนและมีความเข้มแข็ง จะได้มีส่วนให้การช่วยเหลือกลุ่มภาคประชาชนที่ยังอ่อนแอได้ โดยมีตัวแบบในการวิเคราะห์ ดังนี้

แสดงตัวแบบในการวิเคราะห์การเชื่อมโยงเครือข่ายของกลุ่มภาคประชาชนและสหกรณ์ที่จดทะเบียน

5.2 สรุปผลการวิเคราะห์ที่ชี้ให้เห็นบทบาทของเครือข่ายคุณค่ากับการแก้ปัญหา

ความยากจน

ผลลัพธ์จากการดำเนินงานของทีมีวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการที่ผ่านมาสามารถสร้างความสำเร็จในการเชื่อมโยงเครือข่ายได้ใน 2 ลักษณะ ได้แก่

1. ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายขั้นต้น เกิดเครือข่ายขึ้น 2 เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายการเงิน และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

2. ความสำเร็จทางการเชื่อมโยงเครือข่ายที่แท้จริง เกิดเครือข่ายขึ้น 2 เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายทางสังคมและเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ

เครือข่ายทั้ง 4 ได้แสดงบทบาทให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหาความยากจนดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

บทบาทของเครือข่ายทางการเงินกับการแก้ไขปัญหาความยากจน

1. การลดต้นทุนในการประกอบธุรกิจ ด้วยการเป็นแหล่งรวบรวมเงินทุนเพื่อการรับฝาก
2. การสร้างโอกาสทางการเรียนรู้แก่ผู้นำเครือข่ายสหกรณ์ ให้มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจการเงินอย่างมีคุณค่าและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มต่อสมาชิกของเครือข่ายได้
3. การปรับปรุงสวัสดิการให้เป็นระบบเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่สมาชิกของเครือข่าย

บทบาทของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการกับการแก้ไขปัญหาความยากจน

1. การเพิ่มรายได้หลักและรายได้เสริมที่มั่นคงแก่ประชาชนในชุมชน ด้วยการส่งเสริมอาชีพ
2. การลดต้นทุนการผลิตและการดำเนินงาน ด้วยการจัดระบบการบริหารจัดการเพื่อเป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตของสมาชิก เพื่อการจัดส่ง และจัดจำหน่าย
3. การสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ แก่ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

บทบาทของเครือข่ายทางสังคมกับการแก้ไขปัญหาความยากจน

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย แก่ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ของจังหวัดสมุทรปราการ

ผลลัพธ์ในปี 2549 สามารถจัดสรรที่อยู่อาศัยแก่คนจนจดทะเบียนและผู้ด้อยโอกาสให้มีที่อยู่เป็นของตนเองได้สำเร็จ 1 โครงการ ได้แก่ โครงการบ้านมั่นคงชุมชนนางนวลร่วมพัฒนา มีครอบครัวคนจนจดทะเบียนด้านที่อยู่อาศัยที่ได้รับการแก้ไข้ปัญหาไปแล้วจำนวน 200 ครอบครัว รวมสมาชิกทั้งหมด 766 คน

ผลลัพธ์ในปี 2550 ตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะจัดสรรที่อยู่อาศัยแก่คนจนจดทะเบียนและ
ผู้ด้อยโอกาสอีก 2 โครงการ ได้แก่ โครงการบ้านมั่นคงชุมชนราชาเทวะ / โครงการบ้านมั่นคงคลองลำพู
ผลลัพธ์ในปี 2551 ตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะจัดสรรที่อยู่อาศัยแก่คนจนจดทะเบียนและ
ผู้ด้อยโอกาสอีก 1 โครงการบ้านมั่นคง ได้แก่ โครงการบ้านมั่นคงชุมชนคลองกันยา

2. การมีส่วนร่วมในการสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การพัฒนาอาชีพบนวิถีทางแห่งสหกรณ์ โดยจัดอบรมความรู้แก่ผู้นำและสมาชิก
โครงการนำร่อง (บ้านมั่นคงชุมชนนางนวลร่วมพัฒนาไปแล้วรวม 167 คน)

การส่งเสริมอาชีพเพื่อการสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยจัดอบรมความรู้แก่ผู้นำและสมาชิก
เครือข่ายทางสังคมไปแล้ว รวม 370 คน

การส่งเสริมการออมและการลดค่าใช้จ่ายของครัวเรือน โดยจัดอบรมความรู้แก่ผู้นำ
และสมาชิกเครือข่ายทางสังคมไปแล้ว รวม 296 คน

การเพิ่มศักยภาพแก่ผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ โดยจัดอบรมความรู้แก่ผู้นำ
ชุมชนไปแล้วรวม 4 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ จำนวน 315 คน

3. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ของจังหวัด สมุทรปราการ

ทำการรณรงค์ ปรับปรุง พัฒนาสิ่งแวดล้อมทั้งด้านถนน คู คลอง หนองบึง รวม 7 พื้นที่เขต
มีสมาชิกของเครือข่ายเข้าร่วมมือจำนวน 567 คน

- ได้พื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มขึ้น 40 ไร่ ในช่วงเดือน มี.ค. 49 – ส.ค. 49 รวม 6 เดือน
- ได้แนวกำแพงไม้ลวกกันชายฝั่งทะเลป้องกันกรพังทลายของชายฝั่ง ความยาว 6 ก.ม. ในช่วง
มี.ค. 49 – ส.ค. 49 รวม 6 เดือน

4. สร้างโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลในด้านต่างๆและการใช้สิทธิบัตรประกันสุขภาพถ้วน หน้า

- สร้างโอกาสในการเรียนรู้ให้แก่ประชาชนในชุมชนต่างๆของจังหวัดสมุทรปราการได้รับความรู้
และเข้าใจถึงสิทธิประโยชน์ของบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้ารวม 4 ชุมชน

บทบาทของเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิชาการกับการแก้ไขปัญหาความยากจน

1. เพิ่มรายได้แก่สมาชิกของเครือข่าย ด้วยการจัดหาตลาดถาวรและขยายช่องทาง
การตลาดให้กว้างขวางทั้งในและต่างประเทศ

2. **ลดรายจ่ายของสมาชิกเครือข่าย** ด้วยการจัดหาเครื่องมือเพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศอย่างครบวงจร เพื่อให้เข้าถึงแหล่งข้อมูลทางการตลาดและแหล่งผลิต อีกทั้งเป็นศูนย์กลางรวบรวมผลผลิต/ สินค้าของเครือข่ายเพื่อไปจัดจำหน่ายยังตลาดต่าง ๆ เป็นการประหยัดต้นทุนในการขนส่ง

3. **สร้างโอกาสทางการเรียนรู้แก่ผู้นำและสมาชิกของเครือข่าย** ด้วยการจัดแผนงานการฝึกอบรมประจำปี และการจัดทำคู่มือเพื่อการศึกษา โดยผ่านวิธีการจัดการความรู้ (Knowledge Management)

บทที่ 6 สรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการดำเนินการ

การดำเนินการของโครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อหารูปแบบและแนวทางในการพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ทั้งที่เป็นสหกรณ์ที่จดทะเบียนและไม่จดทะเบียน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในระดับสมาชิก ระดับองค์กร และระดับเครือข่าย เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่จะอำนวยความสะดวกต่อกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

6.1.1 การดำเนินการของโครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” ในครั้งนี้ สามารถดำเนินการได้สำเร็จตามแผนงานที่ตั้งไว้ เนื่องจาก

1. ทีมวิจัยได้ยึดมั่นในกรอบแนวคิดของการเชื่อมโยงเครือข่าย ซึ่งหมายถึง การสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่ม/องค์กรประชาชน ตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกันอย่างจริงจัง เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เสี่ยงภัยร่วมกัน และการได้รับประโยชน์ร่วมกัน

2. ทีมวิจัยได้พยายามปรับแผนให้สอดคล้องกับบริบทของกลุ่มในแต่ละพื้นที่ แม้หลายช่วงต้องมีการปรับแผนในด้านเวลาอยู่บ่อยครั้ง รวมถึงต้องมีการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า โดยเฉพาะในเรื่องความขัดแย้งของกลุ่มผู้นำ แต่ก็สามารถผ่านอุปสรรคไปได้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้นำกลุ่มโดยส่วนใหญ่ยังมีภาระใจ และมีความรับผิดชอบต่องานทางสังคม อีกทั้งทีมวิจัยมีความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ

3. ทีมวิจัยใช้หลักการ “แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง” ในการคลี่คลายปัญหาความขัดแย้งของผู้นำกลุ่ม ซึ่งสามารถหาข้อยุติด้านความขัดแย้งภายในของกลุ่มผู้นำได้ในระดับที่ดี โดยมุ่งผลลัพธ์ไปที่ win: win

4. ทีมวิจัยได้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ตลอดระยะเวลา 1 ปี ซึ่งใช้เทคนิคที่สำคัญในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

- การระดมสมองเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่ม
- การประชุมกลุ่มย่อย
- กระบวนการปรึกษาหารือในลักษณะเพื่อนร่วมคิด มิตรร่วมทาง
- Open Approach โดยทิ้งประเด็นปัญหาให้ผู้นำกลุ่มได้ร่วมกันคิด ร่วมกันหาทางแก้ไขด้วยตัวเองเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ และสามารถคิดเป็น ก้าวเป็น แก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองเป็นหลัก

6.1.2 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

◆ **จากทีมวิจัย** ทีมงานวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้ดี จึงเป็นส่วนเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำงานในครั้งนี้ แม้จะมีอุปสรรคในด้านเวลา เพราะต้องปรับเปลี่ยนเวลา เพิ่มเวลาเข้าพื้นที่บ่อยครั้งขึ้น แต่โดยส่วนใหญ่แล้วทุกคนสามารถปฏิบัติงานได้ ตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างดี และได้ใช้หลักการ Plan Do Check Action ตลอดเวลาของการวิจัย ทำให้หัวหน้าทีมสามารถทราบความเคลื่อนไหวรวมทั้งรู้ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นตลอดกระบวนการทำงานในพื้นที่ จึงสามารถทำการปรับแผนงานได้ทันเวลาทันเหตุการณ์ ซึ่งช่วยให้กระบวนการแก้ไขปัญหาดำเนินไปได้ อย่างราบรื่น

◆ **จากปัจจัยสภาพแวดล้อมอื่นๆ อาทิเช่น**

ผู้นำกลุ่มภาคประชาชน/ผู้นำกลุ่มสหกรณ์ที่จดทะเบียน มีความขัดแย้งในระดับบุคคลและระดับกลุ่ม และความขัดแย้งนี้ได้กลายเป็นความคับข้องใจที่ขยายผลไปสู่กลุ่มผู้นำคนอื่นๆ ด้วย จึงส่งผลกระทบต่อความล่าช้าในการเชื่อมโยงเครือข่าย เนื่องจากขาดความจริงใจและขาดความไว้วางใจต่อกัน หลายครั้งผู้นำกลุ่มได้นำปัญหาส่วนตัวมาพูดในที่ประชุม ซึ่งส่งผลให้บรรยากาศในการประชุมเสียไปด้วย

การเมือง การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ 2 เมษายน 2549 ที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อการประชุมทำให้ต้องเลื่อนการนัดหมาย รวมถึงผู้นำหลายคนฝักใฝ่กับการเมืองท้องถิ่น จึงไม่มีเวลาเข้าร่วมประชุม และได้ส่งตัวแทนมาร่วมประชุม และเมื่อตัวแทนกลับไปก็มีได้รายงานต่อผู้นำกลุ่มให้ทราบ ทำให้การประชุมนัดถัดไปต้องเริ่มต้นนับหนึ่งใหม่หลายครั้ง

ค่าเดินทาง ในการเข้าร่วมประชุม ทีมวิจัยไม่ได้จ่ายค่าเดินทางในการมาประชุมทุกครั้งแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน แต่จะพิจารณาเลือกจ่ายในเวทีการประชุมที่สำคัญ ๆ เท่านั้น ซึ่งก็ส่งผลกระทบต่อ การเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

6.2 ประโยชน์ที่ตัวนักวิจัยและทีมวิจัยได้รับ

6.2.1 ชุดความรู้ใหม่

การดำเนินงานตามโครงการวิจัย “แนวทางการพัฒนาเครือข่ายกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” ในครั้งนี้ ไม่ได้เกิดชุดความรู้ใหม่ แต่ได้เรียนรู้และต่อยอดชุดความรู้เดิม เกี่ยวกับการบริหารจัดการตามกรอบทฤษฎีการกระทำทางสังคม ซึ่ง Max weber ได้ให้ทัศนะภายใต้ องค์ประกอบ 4 ประการ ประกอบด้วย (1.Actor 2.Mean 3.Condition 4.End) โดยจะสังเคราะห์ องค์ประกอบทั้ง 4 ให้สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ กล่าวคือ

1. Actor หมายถึงผู้กระทำ

บทวิเคราะห์ ผู้กระทำการวิจัยในครั้งนี้ หมายถึง ทีมงานวิจัยและผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการที่เข้าร่วมในโครงการ

2. Mean หมายถึง กรอบแนวคิดและกระบวนการที่องค์กรได้กำหนดขึ้นมา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างยั่งยืน

บทวิเคราะห์ การวิจัยในครั้งนี้ได้ยึดกรอบแนวคิดการพัฒนาเครือข่ายพันธมิตร เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน โดยมุ่งหวังจะให้กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายต่อกันได้ซึ่งหมายถึงการสร้างความร่วมมือหรือการสร้างพันธมิตรระหว่างกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนตั้งแต่ 2 กลุ่ม/องค์กรขึ้นไป โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกันอย่างจริงจัง เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เสี่ยงภัยร่วมกัน และได้รับประโยชน์ร่วมกัน ทั้งนี้การที่กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนจะมาเชื่อมโยงเครือข่ายนั้นต้องเป็นนโยบายอย่างเป็นทางการของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน

สำหรับกระบวนการวิจัย ทีมวิจัยได้ดำเนินการการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรโดยยึดแนวทางจากประสบการณ์ของชุดโครงการวิจัย ในพื้นที่ 9 จังหวัด ทั้งนี้ได้พิจารณาปรับบางกระบวนการให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ในจังหวัดสมุทรปราการ

3. Condition หมายถึง ตัวแปรที่มีผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

บทวิเคราะห์ การวิจัยในครั้งนี้ พบว่าตัวแปรที่เกี่ยวกับบริบทในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ มีผลกระทบและเป็นอุปสรรคต่อการเชื่อมโยงเครือข่ายรวม 3 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของจังหวัด จังหวัดสมุทรปราการเป็นสังคมกึ่งเมืองใกล้กรุงเทพมหานคร มีความเจริญทางเศรษฐกิจดีมาก มีผู้คนอพยพย้ายถิ่นฐานมาจากทั่วทุกสารทิศ ทั้งในต่างจังหวัด และประเทศเพื่อนบ้าน อาทิเช่น ลาว พม่า กัมพูชา เวียดนาม เป็นต้น จึงเป็นจังหวัดที่มีประชากรแฝงอาศัยอยู่ในปริมาณมากพอๆกับจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรของจังหวัด จึงส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ชุมชนแออัด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการจราจร ปัญหาประชากรไร้ที่อยู่อาศัย รวมถึงมีคดีการชิงวิ่งราวอย่างชุกชุมในทุกพื้นที่ไม่เว้นในแต่ละวัน นอกจากนั้นยังเป็นแหล่งใหญ่ของขบวนการยาเสพติด จากการสำรวจดัชนีชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของผู้คนในจังหวัดสมุทรปราการ ในปี 2548 พบว่าดัชนีชี้วัดต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานถึง 26 ตัวชี้วัด จาก 37 ตัวชี้วัด จะเห็นได้ว่า จังหวัดสมุทรปราการแม้ว่าจะเป็นจังหวัดที่มีความเจริญสุดขีด แต่คุณภาพชีวิตของคนในจังหวัดสมุทรปราการกลับสวนกระแสในทิศทางที่ตรงกันข้าม

3.2 ด้านผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน

การดำเนินงานวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีวิจัยได้ใช้เวลาจัดการประชุมในเวทีต่างๆ รวม 32 ครั้ง ครั้งละ 6 ชั่วโมง ใช้เวลาทั้งสิ้น 197 ชั่วโมง อีกทั้งทีมงานวิจัยได้ใช้เวลาฝังตัวอยู่ในพื้นที่ สัปดาห์ละไม่ต่ำกว่า 4 ครั้ง รวมระยะเวลา 12 เดือน จึงมีโอกาสดูแลศึกษา เรียนรู้ สังเกตพฤติกรรมของผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน พอจะแยกแยะได้ 3 ลักษณะดังนี้

แสดงลักษณะของพฤติกรรมในภาพรวมของผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

ประเด็นการพิจารณา	ลักษณะที่ 1	ลักษณะที่ 2	ลักษณะที่ 3
จุดแข็ง	<ul style="list-style-type: none"> -มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการและมีศักยภาพสูง -มีโครงสร้างองค์กรรองรับ -มีกฎ กติกา ระเบียบปฏิบัติชัดเจน -มีความสัมพันธ์ที่ดีกับฝ่ายการเมือง 	<ul style="list-style-type: none"> -มีความรู้ มีความสามารถในด้านการบริหารจัดการ และสามารถจัดทำโครงการต่างๆ เพื่อขออนุมัติงบประมาณจาก CEO และส่วนราชการได้ -มีภาวะผู้นำสูง และสามารถรวมพลังเครือข่ายได้ดี -มีภาระใจต่องานทางสังคม แต่ไม่แน่ใจในด้านความจริงใจ 	<ul style="list-style-type: none"> -มีความรู้ความสามารถในด้านการพัฒนาชุมชน -มีจิตสาธารณะสูง -มีภาระใจต่องานทางสังคมสูง และมีความจริงใจ
จุดอ่อน	<ul style="list-style-type: none"> -มีความสนใจและฝึกฝนทางการเมือง -ขาดภาระใจต่อการสร้างเครือข่ายพันธมิตร 	<ul style="list-style-type: none"> -มีความขัดแย้งกับผู้นำในระดับบุคคล และระดับกลุ่มสาเหตุเพราะผู้นำที่ร่วมทีมไม่เชื่อมั่นในความโปร่งใส 	<ul style="list-style-type: none"> -ขาดภาวะผู้นำ และขาดความสามารถในการรวมพลังเครือข่าย
ข้อมูลสนับสนุนจากการสังเกต	<ul style="list-style-type: none"> -การเข้าร่วมประชุมมีความพร้อมเพียงทุกครั้งในเวทีที่ได้เชิญฝ่ายปกครองและฝ่ายการเมืองเข้ามามีส่วนร่วม -สำหรับการประชุมในวาระปกติผู้นำจะส่งตัวแทนสลับหน้า มาร่วมประชุมอยู่บ่อยครั้ง ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างล่าช้า 	<ul style="list-style-type: none"> -การมาเข้าร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอ แต่จะเรียกร้องให้มีการจ่ายค่าเดินทาง และของงบประมาณสนับสนุนจากโครงการวิจัยอยู่เสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> -การเข้าร่วมประชุมในทุกเวที เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่คำนึงถึงว่าจะได้รับค่าเดินทางในการมาร่วมประชุมหรือไม่ -มีความมุ่งมั่นสูง ติดตามผลงานอย่างสม่ำเสมอ -มีความห่วงใย และมีน้ำใจดีต่อทีมงาน

3.3 ด้านการรวมตัวเป็นเครือข่ายของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน

การดำเนินงานวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการในครั้งนี้ ได้มีโอกาสพบปะกับสมาชิกกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ที่เข้าร่วมโครงการวิจัย โดยผ่านกิจกรรมต่างๆ ของโครงการวิจัยและของจังหวัด พบว่าการรวมตัวเป็นเครือข่ายตามธรรมชาติ หรือการรวมตัวเป็นเครือข่ายโดยสมัครใจไม่มีความชัดเจน ส่วนใหญ่เป็นการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมต่างๆตามทีหน่วยงานทางราชการหรือภาคเอกชนเป็นผู้สนับสนุน และเชิญชวน

จากการสัมภาษณ์สมาชิกของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ใน 4 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ รวม 76 คน ได้ข้อมูลว่า โดยปกติลักษณะการทำงานของกลุ่มเป็นไปในรูปแบบต่างคนต่างทำ ไม่ค่อยมีความสัมพันธ์ต่อกันมากนัก เนื่องจากประชาชนในชุมชนต่างๆต้องดิ้นรนทำมาหากินเลี้ยงปากเลี้ยงท้องเพื่อความอยู่รอดของตนเอง ไม่มีเวลาดูแลสนใจกิจกรรมใดๆมากนัก อีกทั้งต้องคอยระแวดระวังภัยให้กับครอบครัว ดังนั้นความสนใจของสมาชิกกลุ่มในการเชื่อมโยงเครือข่ายจึงไม่ได้รับความใส่ใจเท่าที่ควร

บทสังเคราะห์:ปฐมเหตุของการมีส่วนร่วมทางสังคม สะท้อนภาพการบริหารจัดการในอดีต

หากจะศึกษาเรื่องการบริหารจัดการของสังคมไทยที่ผ่านมาทั้งจากตำรา รวมถึงเอกสารต่างๆและจากสถาบันการศึกษา พบว่าเราได้ซึมซับแนวความคิดมาจากสังคมซีกโลกตะวันตกที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ของการบริหารจัดการไปที่เป้าหมายด้านตัวเงิน ผลกำไร และวัตถุนิยมเป็นสำคัญ จวบจนปัจจุบัน กระแสโลกได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรง รวมถึงความก้าวล้ำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ก่อให้เกิดการแข่งขันกันอย่างรุนแรงบนโลกที่ไร้พรมแดน ระบบทุนนิยมยิ่งเป็นตัวเร่งให้ทุกฝ่ายต่างต้องปรับกลยุทธ์เพื่อช่วงชิงความได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน สังคมในโลกปัจจุบันจึงมีลักษณะใครใหญ่ใครอยู่ ปลาใหญ่กินปลาเล็ก ผู้ที่มีอำนาจและมีโอกาสจะเป็นผู้ชนะและยืนหยัดอยู่บนเวทีได้สำเร็จ ดังจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมของผู้คนในสังคมทุกวันนี้มีความเห็นแก่ตัวกันมากขึ้น มุ่งเอาเปรียบซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นอุปสรรคอย่างสำคัญต่อการเชื่อมโยงเครือข่าย

จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่สามารถสะท้อนภาพผลลัพธ์ของการใช้หลักการบริหาร และการจัดการที่ผ่านมาได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ ในขณะที่จังหวัดมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นอย่างดีแต่คุณภาพชีวิตของผู้คนกับตกต่ำลง อีกทั้งมีข่าวในเชิงลบที่ส่งผลต่อภาพพจน์ของจังหวัดอยู่บ่อยครั้ง อาทิ เช่น การทุจริตในโครงการบำบัดบ่อน้ำเสีย การทุจริตการเลือกตั้ง รวมถึงคดีอุกฉกรรจ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จากบริบทของพื้นที่ในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 3 ด้านตามที่กล่าวไป เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อ การสร้างเครือข่ายเป็นไปได้อย่างยากเย็น

4. END หมายถึง การดำเนินงานสามารถบรรลุเป้าหมายความสำเร็จในวงกว้างในที่นี้หมายถึงเป้าหมายความสำเร็จทางสังคมนั่นเอง

บทวิเคราะห์ การวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า พันธมิตรที่สร้างขึ้นจะต้องเป็นองค์กรที่เกิดจากความร่วมมือในวงสัมพันธระยะยาว สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เน้นแผนการเรียนรู้ เพื่อประสิทธิภาพสู่องค์กรพันธมิตร และคุณภาพชีวิตของสมาชิกองค์กร

หากพิจารณาถึงความร่วมมือในวงสัมพันธระยะยาว จะเกิดขึ้นได้นั้น สมาชิกของเครือข่ายต้องมีใจที่ผูกพันต่อกัน มีความรู้สึกมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ รวมถึงมีความสมัครใจ และเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการร่วมมือกันอย่างแท้จริง โดยเฉพาะแกนนำจะต้องเป็นผู้มีพลัง เอาจริงเอาจัง และทำงานอย่างต่อเนื่อง คำว่าเครือข่ายพันธมิตรแห่งคุณค่า จึงจะมีความหมาย และมีความคุ้มค่า ซึ่งจะเป็นหนทางสานเครือข่ายให้เกิดความยั่งยืนได้ต่อไป

จากแนวคิดการบริหารจัดการตามกรอบทฤษฎีการกระทำทางสังคม ซึ่ง Max weber ได้ให้ทัศนะภายใต้องค์ประกอบ 4 ประการ ตามที่ได้วิเคราะห์ไปแล้วนั้น ทีมวิจัยได้พิจารณาว่าแนวคิดในการบริหารจัดการมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นโครงการ “การวิจัยการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่ 36 จังหวัดสมุทรปราการ” ซึ่งได้ยึดแนวคิดของระบบสหกรณ์เป็นตัวขับเคลื่อน โดยแนวคิดของระบบสหกรณ์จะแตกต่างและสวนทางจากระบบทุนนิยมที่เน้นเป้าหมายความสำเร็จไปในด้านวัตถุนิยมเป็นสำคัญ จึงต้องมีการปรับแนวคิดและทำความเข้าใจผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในเรื่องนี้ให้ชัดเจนเสียก่อนที่จะลงมือปฏิบัติตามกระบวนการวิจัย โดยแนวคิดในการบริหารจัดการต้องมุ่งเน้นไปที่มนุษยนิยมแทนวัตถุนิยม

จากการที่นักวิจัยและทีมงานได้รับโอกาสที่ดีจากสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้เข้ามาศึกษาและวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการในครั้งนี้ คณะทีมงานต้องขอขอบพระคุณในความกรุณาของ รองศาสตราจารย์จุฑาทิพย์ ภัทราวาท เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย ทำให้ทีมงานทุกคนได้รับความรู้และประสบการณ์ในแง่มุมต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ได้มีโอกาสสัมผัสกับวิถีชีวิตของผู้นำท้องถิ่นในหลากหลายลักษณะ ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่มีคุณค่าควรแก่การจดจำ และเรียนรู้อย่างมาก ทีมงานวิจัยจะได้นำประสบการณ์ในครั้งนี้ไปใช้เพื่อการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไป

6.2.2 ทักษะ/ประสบการณ์ใหม่

1. ทีมงานวิจัยได้เรียนรู้พฤติกรรมของผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนที่หลากหลาย สามารถจำแนกได้เป็น 4 แบบ ได้แก่

1. ผู้นำประเภท งานไม่สน คนไม่สร้าง มีอยู่บ้างในบางพื้นที่ ส่วนใหญ่เข้ามาประดับกลุ่ม และไม่มีส่วนเสริมความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายใดๆ

2. ผู้นำประเภท งานไม่ยุ่งมุงแต่คน

3. ผู้นำประเภท คนไม่ยุ่ง มุงแต่งงาน

พฤติกรรมของผู้นำทั้ง 2 รูปแบบนี้มีค่อนข้างมากในแต่ละเครือข่าย ซึ่งมีทั้งส่วนช่วยเสริมให้งานดำเนินไปอย่างรวดเร็วและมีส่วนทำให้เกิดอุปสรรคต่องานได้เช่นกัน กล่าวคือ การดำเนินการเชื่อมโยงเครือข่ายในครั้งนี้มีความขัดแย้งและความแตกแยกภายในกลุ่มผู้นำค่อนข้างสูง อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จในเชื่อมโยงเครือข่ายในครั้งนี้ ต้องแสดงความชื่นชมกับผู้นำที่สามารถปรับพฤติกรรมที่เป็นจุดอ่อน และเสริมพฤติกรรมที่เป็นจุดเด่นของตนเอง จนสามารถผนึกกำลังร่วมเป็นเครือข่ายได้สำเร็จ

4. ผู้นำประเภท งานก็สน คนก็สร้าง พฤติกรรมประเภทนี้มีน้อยมากในแต่ละเครือข่าย แต่เป็นพฤติกรรมของผู้นำที่พึงประสงค์ เพราะสามารถทำงานในเชิงบูรณาการได้เป็นอย่างดี จึงพิจารณาเห็นว่า ชุมชนต่างๆ ในจังหวัดสมุทรปราการจะต้องเร่งสร้างผู้นำในรูปแบบนี้กันอย่างจริงจังในทุกชุมชน เพราะจะช่วยเสริมให้การเชื่อมโยงเครือข่ายในอนาคตเกิดความสำเร็จได้ง่ายยิ่งขึ้น

6.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการเชื่อมโยงเครือข่ายสู่ความยั่งยืน

ก่อนเข้าสู่กระบวนการวิจัยจำเป็นต้องดำเนินการในขั้นตอนเหล่านี้เสียก่อน

1. **ปรับแนวคิด ปรับวิถีการปฏิบัติในการบริหารจัดการกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน** โดยมีแนวคิดในการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ความสำเร็จไปในด้านมนุษยนิยมแทนวัตถุนิยม หมายถึง ความสำเร็จของการบริหารจัดการในเรื่องใดๆ ก็ตาม จะต้องส่งผลให้บุคคลได้รับเกียรติ ได้รับคุณค่า รวมถึงได้รับการเพิ่มเติมศักดิ์ศรีแทนที่จะมุ่งเน้นผลลัพธ์สุดท้ายในรูปของตัวเงินหรือวัตถุนิยมเป็นหลัก กล่าวคือผู้นำเครือข่ายที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจะต้องมีคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้นไม่ว่าจะเป็นคุณค่าทางความคิด คุณค่าทางการพูด หรือคุณค่าทางการกระทำ (คิดดี พูดดี กระทำดี) เมื่อผู้นำที่เข้าร่วมโครงการมีคุณค่าในตนเองย่อมสามารถเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนให้ผู้ตาม (สมาชิกของเครือข่าย) เกิดคุณค่าในตนเองได้เช่นกัน ดังคำกล่าวที่ว่า “ผู้นำดี ผู้ตามดี ย่อมดีแน่ แต่หากผู้นำดี(คิดดี พูดดี กระทำดี)

แต่ผู้ตามแย้งยังพอแก้ไขได้ แต่หากผู้นำแย้ง (มีแนวคิดไม่ถูกต้อง) มีโอกาสนำทีมเครือข่ายก้าวสู่ความล้มเหลวได้เช่นกัน

2. ทำความเข้าใจให้ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของตนเองที่จะไปเป็นแกนนำ และขับเคลื่อนการเชื่อมโยงเครือข่าย ให้ประสบความสำเร็จ

3. กระตุ้นและปลุกจิตสำนึกแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน เพื่อให้เกิดภาวะใจที่จะทำงานเพื่อส่วนรวม โดยมีจิตสำนึกอยู่เสมอว่าตนเองสวมบทบาทของผู้นำ และมีภารกิจสำคัญที่จะต้องสร้างเครือข่ายพันธมิตรให้สำเร็จ เพื่อนำพาสมาชิกให้ก้าวสู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

5. ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาด้านจิตใจแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน ให้มีจิตวิญญาณแห่งการให้ (ให้ความรัก ให้ความเห็นอกเห็นใจ ให้ความจริงใจ ให้น้ำใจ ฯลฯ) ต่อสมาชิกของเครือข่าย และผู้ด้อยโอกาสกว่าตนเอง

6. ฝึกอบรมแก่ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานเป็นทีม ด้วยบรรยากาศแห่งมิตรไมตรี

7. เตรียมการเพื่อสร้างผู้นำรุ่นถัดไป เพื่อรองรับการเติบโตของเครือข่ายในอนาคต

ประมาณการด้านผลประโยชน์เชิงธุรกิจของสมาชิกภาคีเครือข่าย

เครือข่าย	บทบาทของเครือข่ายคุณค่ากับการแก้ไขปัญหาความยากจน	ประมาณการด้านผลประโยชน์เชิงธุรกิจของสมาชิกในเครือข่าย
เครือข่ายการเงิน	1.การลดต้นทุนในการประกอบธุรกิจด้วยการเป็นแหล่งรวบรวมเงินทุนเพื่อการรับฝากเงิน 2.การสร้างโอกาสทางการเรียนรู้แก่ผู้นำเครือข่ายสหกรณ์ให้มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจการเงินอย่างมีคุณค่าและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มต่อสมาชิกของเครือข่ายได้ 3.การปรับปรุงสวัสดิการให้เป็นระบบเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่สมาชิกของเครือข่าย	<p>จากการติดตามผลช่วง กันยายน 2549 พบว่า</p> <p>คณะกรรมการเครือข่าย สามารถประสานให้เกิดการเชื่อมโยงธุรกิจด้านการรับฝากเงินระหว่างสหกรณ์ได้ดังนี้</p> <p>เงินฝากของสมาชิกเพิ่มขึ้น เดือนละ 22,584,000 บาท</p> <p>คาดว่าเพิ่มขึ้นปีละ $12 \times 22,584,000 = 271,008,000$ บาท</p>
“เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ”	1.การเพิ่มรายได้หลักและรายได้เสริมที่มั่นคงแก่ประชาชนในชุมชน ด้วยการส่งเสริมอาชีพ 2.การลดต้นทุนการผลิตและการดำเนินงาน ด้วยการจัดระบบการบริหารจัดการเพื่อเป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตของสมาชิก เพื่อการจัดส่ง และจัดจำหน่าย 3.การสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ แก่ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ	<p>จากการติดตามผลช่วง กันยายน 2549 พบว่า</p> <p>คณะกรรมการเครือข่าย มีมติให้ทดลองทำโครงการนำร่องที่ชุมชนบางเพ็ญ อ.บางบ่อ ซึ่งประกอบด้วยสมาชิก 257 คน จาก 69 ครัวเรือน เพื่อดูผลลัพธ์ในการขยายผลไปสู่ชุมชนอื่นๆต่อไปในอนาคต</p> <p>ทั้งนี้คณะกรรมการได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นของสมาชิกในชุมชนบางเพ็ญอ.บางบ่อ พบว่า</p> <p>รายได้ของสมาชิกโดยเฉลี่ย = 22,000 บาท/คน/ปี</p> <p>รายจ่ายด้านการบริโภคสินค้าจำเป็นโดยเฉลี่ยครัวเรือนละ 2,070 บาท/เดือน</p> <p>ประมาณการหลังเข้าร่วมโครงการนำร่อง โดยจะเริ่มปฏิบัติในเดือน ม.ค. 2550</p> <p>1.สามารถเพิ่มรายได้แก่สมาชิกเครือข่าย 20%</p> <p>คาดว่าสมาชิกจะมีรายได้โดยเฉลี่ย = 24,400 บาท/คน/ปี</p> <p>วิธีการ ส่งเสริมอาชีพเสริมแก่ครัวเรือนโดยให้สมาชิกสามารถรับงานไปทำที่บ้านได้</p> <p>2.สามารถลดค่าใช้จ่ายด้านการบริโภคสินค้าจำเป็นแก่สมาชิกเครือข่าย 10%</p> <p>คาดว่าสมาชิกจะลดค่าใช้จ่ายจากการบริโภคสินค้าจำเป็นได้ 207บาท/ครัวเรือน/เดือน</p> <p>“ “ ทั้งชุมชน 69 ครัวเรือน $\times 207 = 14,283$ บาท/เดือน</p> <p>วิธีการ - แม่ข่ายจะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางรวบรวมสินค้าเพื่อการสั่งซื้อและจำหน่ายแก่สมาชิกในราคาที่ถูกกว่าท้องตลาด 10%</p> <p>- จัดระบบบริหารจัดการ เพื่อจ่ายปันผลคืนสู่สมาชิกของเครือข่าย</p>

เครือข่าย	บทบาทของเครือข่ายคุณค่ากับการแก้ไข ปัญหาความยากจน	ประมาณการด้านผลประโยชน์เชิงธุรกิจของสมาชิกในเครือข่าย
“เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ”	1.การมีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไข ปัญหาด้านที่อยู่อาศัย 2.การมีส่วนร่วมในการสร้างโอกาส ทางการเรียนรู้โดยติดอาวุธทางปัญญา แก่ผู้นำ 3.การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตแก่ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ 4.สร้างโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลในด้าน ต่างๆและการใช้สิทธิบัตรประกันสุขภาพ ถ้วนหน้าแก่สมาชิกของเครือข่าย	<p>จากการติดตามผลช่วงเดือนกันยายน 2549 พบว่า</p> <p>คณะกรรมการ ได้ดำเนินการติดต่อขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานต่างๆทั้ง ภาครัฐและเอกชน คาดว่าในเดือนธันวาคม 49 จะได้ตลาดถาวรเพื่อการ จำหน่ายสินค้า เพิ่มขึ้น 2 แห่ง ได้แก่ บริษัท เอ็น เอช เค สปริง และบริษัทไทย เกรียงฟอกย้อม จำกัด</p> <p>คณะกรรมการได้รวบรวมข้อมูลจากสมาชิกเครือข่ายรวม 96 ราย พบว่า รายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายของสมาชิก จากการนำสินค้าไปขาย ณ ตลาด ต่างๆ = 1,200 บาท/ครั้ง/ราย</p> <p>รายจ่ายค่าขนส่งสินค้าเพื่อนำสินค้าไปจำหน่าย ณ ตลาดต่างๆเฉลี่ย700บาท/ครั้ง</p> <p>ประมาณการด้านผลประโยชน์เชิงธุรกิจซึ่งคาดว่าจะได้รับเมื่อลงมือปฏิบัติใน เดือนธันวาคม 2549</p> <p>คาดว่า1.สามารถเพิ่มรายได้แก่สมาชิกเครือข่ายจากการมีตลาดเพิ่มขึ้น2แห่ง รวม = 2,400 บาท/เดือน/คน</p> <p>2.สามารถลดรายจ่ายค่าขนส่งสินค้าไปยังตลาดต่างๆลง 25%=125บาท/ครั้ง/ราย รวมค่าใช้จ่ายด้านค่าขนส่งสินค้าของสมาชิกต่อคนลดลง =175 บาท x 12 ครั้ง = 2,100 บาท/เดือน =2,100 x 12 ครั้ง = 26,200บาท/ปี</p>
“เครือข่ายทางสังคม”	1.เพิ่มรายได้แก่สมาชิกของเครือข่าย 2.ลดรายจ่ายของสมาชิกเครือข่าย 3.สร้างโอกาสทางการเรียนรู้แก่ผู้นำและ สมาชิกของเครือข่าย 4.สร้างโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลในด้าน ต่างๆ และการใช้สิทธิบัตรประกันสุขภาพ ถ้วนหน้า	<p>จากการติดตามช่วงกันยายน 2549 พบว่า โครงการนำร่องบ้านมั่นคง ชุมชนนางนวลร่วมพัฒนา ได้ดำเนินการในด้านต่างๆเหล่านี้ไปแล้ว</p> <ol style="list-style-type: none"> สามารถรับชำระเงินกู้จากสมาชิกเครือข่ายได้ = 200 ครั้วเรือน x 1,600 บาท = 320,000 บาท/เดือน สามารถอำนวยความสะดวกเพื่อการซื้อที่ดินและที่อยู่อาศัยแก่สมาชิก = 200 ครั้วเรือน x 65,000 บาท = 13,000,000 บาท สามารถมีรายได้จากดอกเบี้ยเงินกู้ เดือนละ 16,500 บาท/เดือน “ ปีละ 198,000 บาท/ปี สามารถระดมเงินออมจากสมาชิกเครือข่ายได้ = 200 ครั้วเรือนx150 บาท = 30,000 บาท/เดือน

ข้อเสนอเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับชุดความรู้ที่ต้องหนุนเสริมแก่ผู้นำในการพัฒนาเครือข่าย พันธมิตรแห่งคุณค่า

จากการดำเนินการวิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรได้รวม 4 เครือข่าย ประกอบด้วย 1)เครือข่ายทางการเงิน 2)เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ 3)เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ 4)เครือข่ายทางสังคม

ที่มิวิจัยพิจารณาเห็นว่าองค์ประกอบในการพัฒนาเครือข่ายพันธมิตรให้ประสบความสำเร็จจะต้องให้ความสำคัญกับองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. **ด้านเป้าหมายในการจัดตั้งเครือข่ายพันธมิตร** เป้าหมายเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายของการรวมตัวจัดตั้งเครือข่ายขึ้นมาว่า เครือข่ายของตนรวมตัวกันขึ้นมาเพื่ออะไร เป้าหมายของเครือข่ายจึงเป็นพลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนเครือข่ายให้ดำเนินงานจนบรรลุผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่เครือข่ายได้ร่วมกันกำหนดขึ้นได้ หากพิจารณาถึงองค์ประกอบในด้านนี้จะพบว่าสมาชิกของเครือข่ายทั้ง 4 สามารถรับรู้ และบอกถึงเป้าหมายของเครือข่ายของตนเองได้ค่อนข้างดี

2. **ด้านความมุ่งมั่นและความตั้งใจของสมาชิกเครือข่าย** ความมุ่งมั่นไม่ย่อท้อต่ออุปสรรครวมถึงความตั้งใจของสมาชิกเครือข่ายนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการพัฒนาเครือข่ายพันธมิตรให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน จากการพิจารณาองค์ประกอบด้านนี้ เครือข่ายทั้ง 4 ยังขาดความมุ่งมั่นเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุหลายๆประการ อาทิเช่น ผู้นำมีภาระกิจมากรับผิดชอบงานหลากหลายตำแหน่ง ผู้นำบางกลุ่มขาดภาวะใจ รวมถึงผู้นำบางกลุ่มฝักใฝ่กับการเมืองท้องถิ่น จึงทำให้ความเอาใจใส่ต่องานด้านนี้น้อยลง

3. **ด้านความสามารถในการบริหารจัดการเครือข่าย** ในการบริหารจัดการเครือข่ายให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้นำจะต้องมีความสามารถในการบริหารปัจจัยรวม 6 M อันได้แก่

Man	การบริหารสมาชิกของเครือข่ายและผู้เกี่ยวข้อง
Money	การจัดหา การจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงานของเครือข่าย
Materials	การจัดหา และจัดสรร การดูแลและบำรุงรักษาเครื่องจักร เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้เหมาะสมและเพียงพอต่อการใช้งาน ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงานของเครือข่าย
Method	การพัฒนาระบบงานในด้านต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานของเครือข่ายเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
Marketing	การจัดการด้านการตลาดของเครือข่าย เพื่อให้สมาชิกของเครือข่ายสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมั่นคง

นอกจากนั้น ผู้นำยังต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการกับสภาวะแวดล้อมภายนอกได้เป็นอย่างดีอีกด้วย เพราะสภาวะแวดล้อมเป็นทั้งโอกาสและอุปสรรคที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของงานได้ ในด้านกระบวนการบริหารผู้นำเครือข่ายต้องมีความสามารถทั้งในด้านการวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การบริหารสมาชิกของเครือข่าย (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การควบคุม (Controlling) เพื่อให้การดำเนินงานของเครือข่ายบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) และมีประสิทธิผล (Efficiency)

หากพิจารณาถึงองค์ประกอบด้านความสามารถในการบริหารจัดการเครือข่ายของผู้นำทั้ง 4 เครือข่าย พบว่า ยังมีจุดอ่อนที่ต้องการเสริมองค์ความรู้ค่อนข้างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริหารจัดการด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการเงิน ด้านการบริหารทีมงาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความสามารถในการจัดหาทรัพยากรเพื่อการดำเนินงานของเครือข่าย ทรัพยากรไม่ว่าจะ เป็นในรูปของเงิน วัสดุ อุปกรณ์ เวลา ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินงานของเครือข่าย เกิดความราบรื่นและคล่องตัว จากการวิเคราะห์พบว่า จำเป็นต้องได้รับปลูกฝังแนวคิดในการพึ่งพิงตนเองเป็นกรอบในการยึดถือปฏิบัติเป็นสำคัญ โดยไม่ต้องไปรบกวนการช่วยเหลือจากภาครัฐ ซึ่งสามารถกระทำการฝึกอบรมในทุกๆ หลักสูตรที่ผู้นำเครือข่ายได้มีโอกาสเข้าร่วม โดยการต่อยอดแนวคิดของสหกรณ์อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ให้ผู้นำสามารถบริหารจัดการได้ด้วยตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างกัน ซึ่งหมายถึง การตกลงให้สัญญาต่อกัน การร่วมลงทุน โดยการเข้าทรัพยากร(ในกระเป๋า)ของสมาชิกเอง เป็นต้น

ผลการวิเคราะห์ ที่มีวิจัยพิจารณาเห็นว่าสมควรจะจัดชุดความรู้หนุนเสริมแก่ผู้นำ ในการพัฒนาเครือข่ายพันธมิตรในชุดความรู้

1. เรื่อง“การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเครือข่ายอย่างยั่งยืน”

โดยมีเนื้อหาสาระครอบคลุม 3 เรื่องที่สำคัญ

1. ด้านความมุ่งมั่นและความตั้งใจของสมาชิกเครือข่าย
2. ด้านความสามารถในการบริหารจัดการเครือข่าย (ทั้งในด้านการผลิต การตลาด การเงิน การบริหารทีมงาน การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ)
3. ด้านความสามารถในการจัดหาทรัพยากร เพื่อการดำเนินงานของเครือข่าย

2. ชุดความรู้ เรื่อง“ผู้นำเครือข่ายพันธมิตรที่ควรค่าแก่การชื่นชม”

แบบทดสอบความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ “สหกรณ์”

โครงการวิจัย “การพัฒนาขบวนการสหกรณ์พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ”

ผู้ที่ถูกทดสอบ ผู้นำกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนที่เข้าร่วมงานวิจัยตามโครงการนำร่อง “ชุมชนนางนวลพัฒนา” จำนวน 65 คน

ทำเครื่องหมาย X ลงในหัวข้อที่ท่านคิดว่าถูกต้องที่สุดเพียง 1 คำตอบ

1. สหกรณ์คืออะไร
  - ก. การรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ด้วยความสมัครใจ โดยสมาชิกเป็นเจ้าของสหกรณ์
  - ข. การรวมกลุ่มกันเพื่อดำเนินการทางธุรกิจ เพื่อแสวงหากำไร
  - ค. การรวมกลุ่มคนตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป จึงจะเป็นสหกรณ์ได้
  - ง. ถูกต้องทุกข้อ
2. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์คืออะไร
  - ก. ทำให้สมาชิกมีเงินเพิ่มมากขึ้น โดยไม่ต้องทำอะไร
  - ข. ทำให้เกิดการออมทรัพย์ และเป็นการระดมทุนเพื่อให้เกิดรายได้เพิ่ม
  - ค. เพื่อการสินเชื่อ การกู้ยืมอย่างง่าย
  - ง. ไม่มีข้อถูก
3. เรารวมตัวให้เกิดการจัดตั้งเป็นสหกรณ์เพื่ออะไร
  - ก. เพื่อเป็นการระดมทุนเพิ่ม
  - ข. เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่างสมาชิกด้วยกัน
  - ค. เพื่อให้เกิดพลังในการต่อรองในด้านธุรกิจ
  - ง. ถูกทุกข้อ
4. หลักการสหกรณ์ทั้ง 7 ข้อ เน้นบุคคลกลุ่มใด
  - ก. สมาชิกสหกรณ์
  - ข. กรรมการสหกรณ์
  - ค. คนที่ยังไม่ได้เป็นสมาชิก
  - ง. ประชาชนทั่วไป
5. หลักการสหกรณ์ยึดหลักอะไรในการบริหารจัดการสหกรณ์
  - ก. หลักตามใจฉัน
  - ข. หลักการกฎหมาย
  - ค. หลักของกรรมการดำเนินการสหกรณ์
  - ง. หลักประชาธิปไตย

6. การเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ต้องเป็นแบบใด
  - ก. ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ ไร้สาระ
  - ข. เป็นสมาชิกสหกรณ์ด้วยความสมัครใจ
  - ค. เป็นสมาชิกสหกรณ์เพราะตามใจคู่สมรส
  - ง. เป็นสมาชิกเพราะโดนบังคับจากผู้นำ
7. สมาชิกสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการสหกรณ์ได้อย่างไร
  - ก. ไม่ใช่หน้าที่ สมาชิกมีหน้าที่แค่การชำระค่าหุ้นเท่านั้น
  - ข. ต้องเข้าประชุมร่วมกับกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทุกครั้งที่มีการประชุม
  - ค. ประเมินและติดตามผล พร้อมทั้งเข้าร่วมประชุมใหญ่ประจำปี
  - ง. ทำธุรกิจร่วมกับสหกรณ์มากๆ
8. สมาชิกสหกรณ์จะควบคุมและบริหารงานสหกรณ์ผ่านบุคคลใด
  - ก. ตัวสมาชิกสหกรณ์เอง
  - ข. เจ้าหน้าที่สหกรณ์
  - ค. ผู้แทนสหกรณ์
  - ง. กรรมการดำเนินการสหกรณ์
9. หนทางวิธีการขจัดปัญหาความยากจน ควรนำหลักการวิธีการใดมาใช้
  - ก. วิธีแบบบริษัท
  - ข. วิธีแบบองค์กรอิสระ
  - ค. วิธีการแบบสหกรณ์
  - ง. วิธีการแบบข้าราชการ
10. การสหกรณ์ให้ประโยชน์อะไรบ้างแก่สมาชิก
  - ก. สินค้าและบริการ เงินปันผล สวัสดิการ
  - ข. ได้เรียนรู้การบริหารงาน
  - ค. เงินประจำรายเดือน
  - ง. เงินเบี้ยเลี้ยง

11. สหกรณ์เกิดขึ้นครั้งแรกเพราะอะไร
  - ก. แก้ไขปัญหาภาคอุตสาหกรรม
  - ข. แก้ไขปัญหาคนที่ไม่มีดี
  - ค. แก้ไขปัญหาของคนรวย
  - ง. แก้ไขปัญหาด้านเกษตรกร
12. บทบาทกรรมการสหกรณ์ คืออะไร
  - ก. บริหารตามความคิดของตนเอง
  - ข. เป็นผู้ใช้นโยบายบริหารจัดการสหกรณ์
  - ค. ไม่บริหารงานสหกรณ์เลย
  - ง. ไม่เรียกสมาชิกประชุมเลย
13. การฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์เป็นหน้าที่ของใคร
  - ก. สมาชิกอยากอบรมกันเอง
  - ข. สมาชิกเรียกจ้าง
  - ค. สหกรณ์ต้องให้ความรู้ และอบรมสมาชิก
  - ง. กรรมการทุกคน
14. ใครเป็นคนตัดสินใจว่าจะจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นที่ไหน และเมื่อไหร่
  - ก. กรรมการ
  - ข. สมาชิก
  - ค. เจ้าหน้าที่รัฐ
  - ง. เจ้าหน้าที่ส่งเสริม
15. หัวใจของสหกรณ์ที่สมาชิกต้องนำไปปฏิบัติคืออะไร
  - ก. ปฏิบัติตามประเพณี
  - ข. ปฏิบัติตามวัฒนธรรม
  - ค. ปฏิบัติตามหลักการและอุดมการณ์สหกรณ์
  - ง. ปฏิบัติตามเพื่อนหรือญาติ

16. การจัดตั้งสหกรณ์มีวัตถุประสงค์คืออะไร
- ก. เพื่อการศึกษาอบรม
  - ข. การรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำ
  - ค. เพื่อจะได้เป็นพวกเดียวกัน
  - ง. เพื่อการต่อรองกับคนอื่น ๆ
17. การดำเนินธุรกิจสหกรณ์เพื่อประโยชน์กลุ่มบุคคลใด
- ก. กรรมการสหกรณ์
  - ข. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ
  - ค. สมาชิกสหกรณ์
  - ง. บุคคลทั่วไป
18. เมื่อสมาชิกรนำเงินไปฝากออมทรัพย์แล้ว เงินจำนวนนี้จะเป็นของใคร
- ก. ของสหกรณ์
  - ข. ของครอบครัว
  - ค. ของสมาชิกผู้ออมทรัพย์
  - ง. ของคู่สมรส
19. ท่านคิดว่าอะไรที่เป็นสาเหตุหลักของการพัฒนาสหกรณ์ที่ไม่สำเร็จ
- ก. ภาครัฐแทรกแซง
  - ข. ขาดความเชื่อมั่นในมวลหมู่สมาชิกด้วยตนเอง
  - ค. สามีและภรรยาไม่สามัคคีกัน
  - ง. ไม่มีใครให้ความช่วยเหลือ
20. ท่านคิดว่าสหกรณ์สามารถสร้างเสริมงานให้ท่านได้หรือไม่
- ก. ได้ เพราะสหกรณ์ช่วยส่งเสริมอาชีพเสริมได้โดยการจัดการฝึกอบรมเพิ่มความรู้
  - ข. ได้ เพราะสหกรณ์ช่วยหางานตามบริษัทหรือโรงงานให้
  - ค. ไม่ได้ เพราะสหกรณ์ไม่มีหน้าที่สร้างเสริมความรู้ เป็นหน้าที่ของรัฐ
  - ง. ไม่ได้ เพราะสหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริม

21. ท่านคิดว่าการประเมินผลและตรวจสอบคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นหน้าที่ของใคร
- ก. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ
  - ข. ประชาชนทั่วไป
  - ค. สมาชิกสหกรณ์ทุกคน
  - ง. ประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์
22. หน้าที่ในการเข้าประชุมใหญ่ประจำปีเป็นหน้าที่ของใครบ้าง
- ก. สมาชิกสหกรณ์ทุกคน
  - ข. คณะกรรมการสหกรณ์
  - ค. เจ้าหน้าที่สหกรณ์
  - ง. สมาชิกสหกรณ์ทุกคน คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
23. ใครสามารถเป็นสมาชิกสหกรณ์ได้บ้าง
- ก. ทุกคนที่อยู่ในชุมชนเดียวกัน มีเป้าหมายเดียวกัน และยังไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์อื่น
  - ข. ประชาชนทั่วไป
  - ค. สมาชิกจากสหกรณ์อื่น
  - ง. กรรมการสหกรณ์
24. ทุกคนสามารถเข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์ได้อย่างไร
- ก. เข้าเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจ และมีเป้าหมายทางเศรษฐกิจเดียวกัน
  - ข. ฝากญาติพี่น้องมาสมัคร
  - ค. ต้องเป็นคนที่คณะกรรมการสหกรณ์ให้สมัคร
  - ง. ทำอย่างไรก็ได้ ได้เป็นทั้งหมดทุกคนอยู่แล้ว
25. คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ได้มาอย่างไร
- ก. ได้มาจากการเลือกตั้งในที่ประชุมใหญ่ โดยสมาชิกสหกรณ์
  - ข. สมัครเข้ามา โดยการสัมภาษณ์งาน
  - ค. ประชาชนทั่วไป เลือกเข้ามาบริหารงาน
  - ง. ถูกทุกข้อ

26. กลุ่มคนหลายๆ คนรวมตัวกันออมทรัพย์และมีเป้าหมายทางเศรษฐกิจเหมือนกันเรียกว่าอะไร
- ก. การรวมเงิน
  - ข. การช่วยกัน
  - ค. การคบหากัน
  - ง. การสหกรณ์
27. สมาชิกควรทำอย่างไรเมื่อมีการเรียกประชุม
- ก. เข้าประชุมทุกครั้ง
  - ข. ไม่ต้องเข้าประชุมก็ได้
  - ค. ไม่รับรู้เลย
  - ง. เข้าประชุมบ้างบางครั้ง
28. สหกรณ์จัดตั้งขึ้นมาแล้วใครเป็นเจ้าของสหกรณ์
- ก. คณะกรรมการสหกรณ์
  - ข. สมาชิกสหกรณ์ทุกคน
  - ค. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ
  - ง. ประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์
29. ตามหลักการสหกรณ์ผู้มีอำนาจสูงสุดในสหกรณ์คือใคร
- ก. สมาชิกสหกรณ์ทุกคน
  - ข. ประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์
  - ค. เจ้าหน้าที่รัฐ
  - ง. กรรมการสหกรณ์
30. ในสหกรณ์ “ทุน” ได้มาจากที่ใด
- ก. การออมทรัพย์ของสมาชิก
  - ข. เงินของกรรมการสหกรณ์
  - ค. เงินจากสมาชิกคนใดคนหนึ่ง
  - ง. เงินจากบุคคลทั่วไป

31. สหกรณ์เป็นองค์กรช่วยเหลือตัวเองที่สามารถเข้าถึงคนยากจนได้ เพราะอะไร
- ตั้งอยู่บนพื้นฐานความมานะบากบั่นของสมาชิก ความมีวินัยและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
  - สมาชิกสามารถเข้าใจกระบวนการสหกรณ์ได้ ด้วยการเรียนรู้ จากการปฏิบัติจริง
  - ดำเนินการด้วยทรัพยากรของตัวเอง โดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับความช่วยเหลือจากภายนอก
  - ถูกทุกข้อ
32. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
- สหกรณ์เป็นองค์กรรากฐานของท้องถิ่น สหกรณ์จึงมีความผูกพันกับชุมชนที่สหกรณ์ตั้งอยู่อย่างใกล้ชิด
  - นโยบายของสหกรณ์ ต้องกำหนดโดยสมาชิกของสหกรณ์ เพราะสหกรณ์คือองค์กรที่ควบคุมโดยสมาชิก สมาชิกที่ได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนจึงต้องรับผิดชอบต่อสมาชิก
  - สหกรณ์เป็นองค์กรที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการช่วยเหลือตัวเองของสมาชิก มีการจัดการ ควบคุม อุปถัมภ์ค้ำจุน โดยสมาชิก และเปิดสำหรับทุกคนที่พร้อมจะร่วมรับความเสี่ยง และร่วมรับประโยชน์จากการดำเนินงานร่วมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกกีดกัน
  - ถูกทุกข้อ
33. ข้อใดกล่าวผิด
- แรงจูงใจที่สำคัญของการมารวมตัวจัดตั้งเป็นสหกรณ์ ก็คือ ผลประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับร่วมกัน
  - การร่วมมือกันของสมาชิกสหกรณ์ หมายถึง การตกลงให้สัญญา การลงขัน และการร่วมมือกัน โดยการใช้ทรัพยากร (ในกระเป๋า) ของสมาชิก
  - การส่งเสริมสหกรณ์ สามารถทำได้โดยการนำทรัพยากรจากภายนอกมาให้
  - การพัฒนาสหกรณ์ จะเริ่มต้นจากการรวมกำลังคน และจัดตั้งเป็นกลุ่มสหกรณ์ขึ้น มีการบริหารจัดการ ดังนั้นสหกรณ์จึงต้องเกิดจากความรับผิดชอบร่วมกันของสมาชิก

34. ข้อใดกล่าวผิด

- ก. การมาเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหกรณ์ จะต้องเกิดจากความสมัครใจ หมายถึง สมาชิกมีความสนใจ เห็นประโยชน์ ที่จะได้รับเป็นรูปธรรมจากการร่วมเป็นสมาชิก ความเป็นสมาชิกจึงจะมีความหมายและมีคุณค่า
- ข. การมาร่วมเป็นสมาชิกของสหกรณ์ จะทำให้มีคุณสมบัติในการรับผิดชอบช่วยเหลือจากโครงการพัฒนา ได้ง่ายขึ้น อีกทั้งมีสิทธิพิเศษต่างๆ มากยิ่งขึ้น เช่น ได้รับการแจก ได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนอย่างคล่องตัวขึ้น
- ค. สมาชิกสหกรณ์มีบทบาทเพียงมาร่วมประชุมใหญ่
- ง. สหกรณ์ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของสมาชิก และการตรวจสอบจากภายนอก

35. ข้อใดกล่าวผิด

- ก. รายได้ที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ขึ้นอยู่กับสมาชิกว่าจะตัดสินใจนำไปลงทุน หรือนำไปเป็นทุนสำรอง หรือนำไปเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจ (เงินเฉลี่ยคืน)
- ข. รายได้สามารถหาได้จากการกำหนดราคาการผูกขาดของรัฐ
- ค. สหกรณ์เป็นเครื่องมือของโครงการต่างๆ ในการเป็นช่องทางการกระจายผลผลิต
- ง. ข้อ ข. และข้อ ค. กล่าวผิด

36. ข้อใดกล่าวถูก

- ก. ความยากจน คือการขาดทรัพยากรต่างๆ ถ้าหากท่านได้รับทรัพยากรมาอุดหนุน จะสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้
- ข. ความยากจน คือ การขาดโอกาสในการเรียนรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ทั้งด้านเทคโนโลยีสินค้า บริการ การตลาด ฯลฯ
- ค. ความยากจน เป็นโชคชะตาและความอภัพของตัวเอง
- ง. ฉันคิดว่าโอกาสจะหลุดพ้นจากความยากจนเป็นไปได้ยากและคงเป็นไปได้

37. โดยสรุปท่านคิดว่าระบบสหกรณ์จะช่วยท่านได้ เพราะอะไร

- ก. ทำให้ได้รับการพัฒนาภูมิปัญญาได้รับ การศึกษา การให้คำปรึกษา ในด้านต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดแนวคิดและแนวปฏิบัติ ซึ่งจะนำไปสู่ความสามารถพึ่งพิงตนเองได้
- ข. ทำให้มีโอกาสได้รับการสนับสนุนในด้านทรัพยากรต่างๆ
- ค. ให้ตระหนักถึงความจำเป็น และปัญหาต่างๆ ที่ชุมชนมีส่วนร่วม
- ง. ทำให้เกิดบรรยากาศของการทำงานแบบเกื้อกูลต่อกัน

ประวัติ

ผู้ว่าราชการจังหวัด ดร.สุขุมรัญจน์ สาริบุต

คู่สมรส ดร.อนงค์วิชญา สาริบุต

การศึกษา

- ปริญญาตรี ด้านการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปริญญาโท MINI MBA สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- ปริญญาโท รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารรัฐกิจคณะรัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- ปริญญาดุษฎีเกิตติมศักดิ์ สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปริญญาเอก Ph.D. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)
- ปริญญาบัตร หลักสูตรป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 43 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

ประสบการณ์การทำงาน

- ปลัดอำเภอ กิ่งอำเภอสองดาว กิ่งอำเภอดำตาก้า และกิ่งอำเภอน้ำจืด จังหวัดสกลนคร
- รักษาการนายอำเภอท่าคันโท ในปี พ.ศ. 2522
- นายอำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย ในปี พ.ศ. 2523
- นายอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ในปี พ.ศ. 2525
- นายอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ในปี พ.ศ. 2528
- ผู้ช่วยปลัดจังหวัดหนองคาย ในปี พ.ศ. 2532
- นายอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ในปี พ.ศ. 2534
- นายอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ในปี พ.ศ. 2535
- ปลัดจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในปี พ.ศ. 2535
- ปลัดจังหวัดหนองคาย ในปี พ.ศ. 2536
- ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง กรมการปกครอง ในปี พ.ศ. 2538

- รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย ในปี พ.ศ. 2539
- ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม
- ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภู ในปี พ.ศ. 2544
- ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี ในปี พ.ศ. 2546
- ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ ในปี พ.ศ. 2548 - ปัจจุบัน

ดร.สุขุมรัฐ สารีบุตร และดร.อนงค์วิญา สารีบุตร คู่ชีวิตที่มีส่วนสำคัญต่อการสร้างเสริมจังหวัดสมุทรปราการให้มีความพร้อม และมีศักยภาพอย่างเพียงพอที่จะก้าวไปเป็นเมืองหลักที่สำคัญของประเทศไทย จากความทุ่มเทและความพากเพียรอย่างมุ่งมั่นของท่านทั้งสอง จึงส่งผลให้ชาวจังหวัดสมุทรปราการต่างชื่นชมในผลงานอีกทั้งมีความต้องการให้ท่านทั้งคู่อยู่เป็นร่วมโพธิ์ร่มไทรของชาวสมุทรปราการตลอดไปที่มีส่วนในการสร้างเสริมจังหวัดสมุทรปราการให้เจริญก้าวหน้า

นับจากวันที่ท่านและครอบครัว ได้เข้ามาบริหารดูแลเทศบาลนครเมืองสมุทรปราการในช่วงเวลาหนึ่งปีที่ผ่านมา จังหวัดสมุทรปราการได้พลิกโฉมและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างมาก โดยเฉพาะปัญหาหลักที่สะสมมานานก็เริ่มคลี่คลายลง ด้วยวิสัยทัศน์อันกว้างไกล และมีอุดมการณ์ที่ชัดเจน ในการบริหารท้องถิ่นและสามารถเข้าถึงความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง จากการแก้ไขปัญหามีทิศทาง และมีระบบจัดการที่ดี จึงส่งผลให้จังหวัดสมุทรปราการเริ่มเปลี่ยนแปลงและมีแนวโน้มที่จะมีความเจริญเติบโตในทุกด้านๆ ให้สมกับเป็นเขตอุตสาหกรรมหลักของประเทศ ท่านมีมุมมองที่ก้าวไกล โดยมีความตั้งใจจะทำให้จังหวัดสมุทรปราการ เป็นเมืองนำอยู่ ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว มีอุตสาหกรรม ก้าวไกล มีการเกษตรก้าวหน้า เป็นศูนย์กลาง Logistics และเป็นแหล่งรองรับการขยายตัวของสนามบินสุวรรณภูมิ โดยท่านได้กำหนดวิสัยทัศน์ของจังหวัดสมุทรปราการไว้ว่า จะทำให้จังหวัดสมุทรปราการเป็นศูนย์กลาง Logistics เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมของชาติ เป็นเมืองที่สะอาดน่าอยู่ และเป็นแหล่งรองรับการขยายตัวของสนามบินสุวรรณภูมิ อีกทั้งจะเป็นเมืองแห่งสหกรณ์ ท่านมีความสามารถบูรณาการงานต่าง ๆ ได้อย่างเชื่อมโยง จึงส่งผลให้ปัญหาหลักๆ ของจังหวัดสมุทรปราการ ที่เรื้อรังมานาน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านน้ำท่วมเมือง ปัญหายาเสพติด ปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ปัญหาสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากจังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่มีชุมชนอยู่กันอย่างแออัด เพราะเป็นจังหวัดที่มีผู้คนอพยพมาอาศัยอยู่จากทั่วทุกสารทิศ เมื่อผู้คนมาอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างหนาแน่น จึงส่งผลให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาอย่างมาก มีทั้งคดีเล็กคดีน้อย รวมถึงคุณภาพชีวิตที่ตกต่ำของประชาชนในทุกพื้นที่ แต่ปัญหาเหล่านั้น

มิได้ทำให้ท่านทั้งคู่เกิดความท้อถอย แต่กลับมีส่วนเสริมแรงให้ท่านผู้ว่า ดร.สุขุมรัฐ สุวีบุตร และภรรยาคุณชีวิต ดร.อนงศวิชญา สุวีบุตร มีปฏิภาณและความตั้งใจอย่างแรงกล้าที่จะขจัดต้นตอของปัญหาอย่างจริงจัง และด้วยความเชื่อมั่นว่าทุกปัญหาจะมีทางออก ประกอบกับความรักที่มีให้กับคนในพื้นที่อย่างจริงใจ ไม่นานเกินรอผลลัพธ์ของความสำเร็จจึงเริ่มปรากฏผล จึงไม่น่าแปลกใจว่าทำไม CEO และคุณชีวิตจึงได้รับสรรพนามว่าเป็นพ่อเมืองและแม่เมืองแห่งจังหวัดสมุทรปราการ นอกจากนั้นทั้งคู่ยังได้ทำงานเพื่อรับใช้สังคมอีกมากมาย อาทิเช่น ก่อตั้งมูลนิธิกุรุณาขึ้นในจังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อช่วยเหลือและให้การสงเคราะห์คนชรา ผู้ป่วยโรคเอดส์ การจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาเด็กยากจน เด็กกำพร้า ส่งเสริมการฝึกอาชีพเพื่อให้ประชาชนมีงานทำร่วมกับหน่วยงานพัฒนาชุมชนและศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดหนองบัวลำภู ส่งเสริมสนับสนุนด้านศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี อีกทั้งได้ร่วมกับศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดหนองบัวลำภู จนโครงการต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จด้วยดี และได้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหงหนองบัวลำภู โดยได้รับความร่วมแรงร่วมใจจากข้าราชการและคนในท้องถิ่นช่วยกันหาเงินทุกบาททุกสตางค์มาสร้างจนสำเร็จ ทำให้คนในท้องถิ่นรวมถึงจังหวัดใกล้เคียงได้มีโอกาสเรียนจนจบมหาวิทยาลัยโดยไม่ต้องไปเรียนไกล เป็นการช่วยสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชนได้อีกทางหนึ่ง

ที่มิจัยการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ได้มีโอกาสเข้ามาทำการวิจัยในครั้งนี้ จึงได้เห็นสมควรที่จะรวบรวมแนวคิด และแนวทางที่ท่านได้ถือปฏิบัติมาโดยตลอดมาบันทึกไว้ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติแก่บรรดาผู้นำที่สนใจ ทั้งนี้เพื่อจะได้ร่วมกันสร้างสรรค์องค์กรให้พัฒนาก้าวไกลต่อไป

แนวคิดในการบริหารงาน

ดร.สุขุมรัฐ สุวีบุตร และดร.อนงศวิชญา สุวีบุตร ทั้งสองท่านมีแนวคิดในการบริหารที่ยึดถือมาโดยตลอดว่า “จะใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยมุ่งประโยชน์สุขของประชาชน เป็นหลักสำคัญในการทำงาน”

แนวทางการปฏิบัติงาน

ดร.สุขุมรัฐ สุวีบุตร จัดว่าเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงและการสร้างเครือข่ายแห่งคุณค่าที่ประสบความสำเร็จ ได้ให้แนวทางปฏิบัติงานไว้ว่า

การจะบริหารองค์กรใด ๆ ได้สำเร็จ ต้องมององค์รวมให้ทะลุปรุโปร่ง ต้องตอบโจทย์ 3 ข้อ ให้กระจ่างชัดเจนเสียก่อน

โจทย์ข้อ 1. จังหวัดสมุทรปราการขณะนี้เป็นอย่างไ

โจทย์ข้อ 2. เราจะนำพาจังหวัดสมุทรปราการก้าวไปสู่ทิศทางใด

โจทย์ข้อ 3. เราจะต้องทำอย่างไรจึงจะทำให้จังหวัดสมุทรปราการก้าวไปสู่ความสำเร็จอย่างที่ใฝ่ฝัน

โจทย์ข้อ 1 จะสำเร็จได้นั้น จะต้องทำให้คนในจังหวัดทั้งผู้นำ ผู้ตาม เข้าใจในทิศทางของเรา รวมถึงทำให้ประชาชนยอมรับ พร้อมใจ และเต็มใจร่วมมือและร่วมใจให้ได้ และเพื่อตอบโจทย์ข้อแรกให้ได้ว่า “ขณะนี้จังหวัดสมุทรปราการของเราเป็นอย่างไร” จำเป็นต้องทำ SWOT ANALYSIS เสียก่อน หากจะวิเคราะห์ปัญหาของจังหวัดสมุทรปราการในภาพรวมแล้วจังหวัดสมุทรปราการถือว่าเป็นเพียงเมืองเล็กๆ แต่ในความเล็กนั้น กลับซ่อนสิ่งต่าง ๆ ที่น่าสนใจเอาไว้มากมาย สมดังความหมายของจังหวัดที่เปรียบเสมือนเมืองที่มีชายทะเลเป็นกำแพงกัน ปัจจุบันจังหวัดสมุทรปราการมีอัตราการขยายตัวสูง เป็นจุดที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งพร้อมจะเปิดใช้อย่างสมบูรณ์แบบในปี พ.ศ. 2549 ด้วยเหตุนี้จังหวัดสมุทรปราการจึงเป็นหนึ่งในกลุ่มยุทธศาสตร์ 5 จังหวัด ที่เรียกว่า “เบญจบุรพาสุวรรณภูมิ” อีกทั้งยังได้รับเลือกให้เป็นเจ้าภาพในเรื่อง Logistics เพื่อรองรับกับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม จึงสามารถกล่าวได้ว่าจังหวัดสมุทรปราการเป็นเมืองที่ไม่เคยหยุดนิ่งด้านการเปลี่ยนแปลงเป็นจังหวัดที่ต้องก้าวให้ทันต่อเหตุการณ์โลกตลอดเวลา และพร้อมจะเป็นศูนย์กลางการขนส่งของประเทศในอนาคต

(Strength) จุดแข็งหรือศักยภาพที่โดดเด่นของจังหวัดสมุทรปราการ จากการวิเคราะห์พบว่า

1. เป็นจังหวัดที่มีความพร้อมด้านอุตสาหกรรม เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมส่งออกที่สำคัญทั้งภายในและต่างประเทศ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอ เครื่องหนัง และอาหารแปรรูป
2. จังหวัดสมุทรปราการมีพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร มีความได้เปรียบทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นตลาดใหญ่ที่มีกำลังซื้อสูง สามารถติดต่อและใช้บริการจากสถาบันการเงินได้สะดวก รวดเร็ว รวมทั้งอยู่ใกล้แหล่งศูนย์กลางข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการ
3. มีเส้นทางคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงสู่จังหวัดใกล้เคียงและภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศ สะดวกในการเดินทางทั้งทางบก และทางน้ำ อาทิเช่น ถนนสายบางนา – ตราด ถนนสุขุมวิท ถนนมอเตอร์เวย์ ที่เชื่อมถนนวงแหวนด้านตะวันออก รวมทั้งสามารถใช้แม่น้ำเจ้าพระยา เป็นเส้นทาง

ขนส่งสินค้าไปยังตลาดต่างประเทศได้โดยสะดวก และที่สำคัญเป็นที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นสนามบินแห่งใหม่ที่ทันสมัยมีเส้นทางคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงสู่จังหวัดใกล้เคียงและภูมิภาคอื่นของประเทศ สะดวกในการเดินทางทั้งทางบกและทางน้ำ อาทิเช่น ถนนสายบางนา – ตราด ถนนสุขุมวิท ถนนมอเตอร์เวย์ ที่เชื่อมกับถนนวงแหวนด้านตะวันออก

4. มีกลุ่มอุตสาหกรรมการส่งออกที่มีศักยภาพ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ ที่มีการวิจัยพัฒนา (R&D) ซึ่งสามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับเครือข่ายอุตสาหกรรมทั้งขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs)

5. มีแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำบางปะกงไหลผ่าน และมีพื้นที่ติดฝั่งทะเล ทำให้เหมาะกับการทำประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีแหล่งน้ำล้าคลองที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกพืชผัก และผลไม้

(Weakness) จุดอ่อนที่เป็นจุดด้อย ซึ่งต้องค่อยๆปรับเปลี่ยนจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิเคราะห์พบว่า

1. มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรม ทั้งจากน้ำเสีย และกลิ่นจากโรงงานอุตสาหกรรม มลภาวะทางอากาศ การจราจรติดขัด ชะงักฝอ และสิ่งปฏิกูลจากโรงงานอุตสาหกรรมและชุมชน รวมทั้งมีการทรุดตัวของดิน เนื่องจากการสูบน้ำบาดาลมาใช้

2. มีประชากรแฝงที่อพยพเข้ามาทำงาน โดยไม่แจ้งย้ายและเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านให้ถูกต้องเป็นจำนวนมาก ทำให้จังหวัดขาดรายได้จากงบประมาณที่จัดสรรเพื่อการพัฒนาพื้นที่ตามจำนวนประชากร

3. การประกาศใช้กฎหมายผังเมืองรวม เป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมที่ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน

4. การขาดแคลนแรงงานฝีมือที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย และการผลิตบุคลากรของสถาบันการศึกษายังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

(Opportunity) โอกาสในการพัฒนา เพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับจังหวัดสมุทรปราการ จากการสำรวจพบว่ายังมีโอกาสอีกมาก อาทิเช่น

1. เป็นที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางอากาศของภูมิภาค จึงมีโอกาพัฒนาเป็นศูนย์กลางกระจายสินค้าที่เชื่อมโยงทั้งทางถนน รถไฟ ท่าเรือ และสนามบินสู่อินโดจีนและตลาดโลก

2. นโยบายเปิดการค้าเสรีขององค์การการค้าโลก และข้อตกลงทวิภาคีของรัฐบาล ทำให้ภาคอุตสาหกรรมมีโอกาสพัฒนา สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้สามารถลดต้นทุน ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าสู่ระดับโลกได้

3. กระแสนิยมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ช่วยเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว และสามารถสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงการท่องเที่ยว การศึกษาวิถีชีวิตชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. กระแสนิยมบริโภคสินค้าปลอดสารพิษมากขึ้น จึงมีโอกาสพัฒนาก้าวเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมาตรฐานก้าวสู่ตลาดโลกได้
5. นโยบายการพัฒนาเมืองศูนย์กลางการบินสุวรรณภูมิ ทำให้มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนอย่างเป็นระบบ

(Threat) อุปสรรคที่ขัดขวางการพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ

1. ปัญหาด้านความสามารถในการแข่งขัน และมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (NTBs)
2. การขาดแคลนแรงงานฝีมือที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ปัญหาแรงงานต่างด้าว และผู้หลบหนีเข้าเมืองที่มีแนวโน้มสูงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อปัญหาสังคม ปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด
3. ผลกระทบจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ขาดระบบการจัดการที่ดี ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจโดยรวม ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สำหรับโจทย์ข้อที่ 2 เราจะนำพหุองค์ของเราไปเป็นอะไรนั้น ผู้ว่า ดร.สุขุมวิทย์ สาริบุตร ได้ตอบคำถามข้อนี้ให้กับชาวจังหวัดสมุทรปราการโดยตั้งวิสัยทัศน์ไว้ว่า “จะทำให้จังหวัดสมุทรปราการเป็นเมืองน่าอยู่” ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวมีอุตสาหกรรมก้าวไกล มีการเกษตรก้าวหน้า เป็นศูนย์กลาง Logistics และเป็นแหล่งรองรับการขยายตัวของสนามบินสุวรรณภูมิ อีกทั้งจะเป็นเมืองแห่งสหกรณ์

ส่วนโจทย์ข้อที่ 3 เราจะต้องทำอย่างไรจึงจะทำให้จังหวัดสมุทรปราการก้าวไปสู่ความสำเร็จอย่างที่ใฝ่ฝัน ดร.สุขุมวิทย์ สาริบุตร กล่าวว่า การที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จตามที่ใฝ่ฝันไว้ นั้น ต้องมีการกำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผนการปฏิบัติงานในทุกๆ เรื่อง ให้ชัดเจน รวมถึงมีการตรวจสอบ ติดตามผลอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ก็จะช่วยให้ง่ายขึ้น การบรรลุความสำเร็จจะต้องพิจารณาทั้งด้านเวลา ด้าน output ด้าน outcome ตลอดจนด้านคุณภาพประกอบกันไปด้วย จังหวัดสมุทรปราการจึงได้กำหนดนโยบายในด้านต่าง ๆ ไว้ดังนี้

ด้านการทำให้บ้านเมืองสะอาดน่าอยู่ หมายถึง ต้องทำให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีการปราบปรามยาเสพติด กำจัดผู้มีอิทธิพล ทำให้ประชาชนมีการศึกษา บ้านเมืองมีความสะอาดเรียบร้อย และประชาชนในจังหวัดต้องช่วยกันแก้ไขปัญหาการจราจร ปัญหาขยะ ปัญหาน้ำเน่าเสียให้ลดน้อยลงจนหมดไป

ด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากสมุทรปราการมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและสวยงามมากมาย เช่นวัดวาอาราม แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทั้งที่เลียบบแม่น้ำเจ้าพระยา และอ่าวไทย โบราณสถาน เมืองโบราณ ฟาร์มจระเข้ พิพิธภัณฑ์ช้างเอราวัณ ซึ่งจะต้องร่วมมือกันให้การส่งเสริมสนับสนุนให้การท่องเที่ยวเหล่านี้เป็นที่น่าสนใจมากขึ้น

ด้านอุตสาหกรรม เป็นเรื่องที่จะจังหวัดสมุทรปราการมีการส่งเสริมกันมาอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมาก แต่สิ่งที่จะต้องดูแลเป็นพิเศษ คือ เรื่องของความสะอาด การควบคุมและการบำบัดน้ำเสีย

ด้านการเกษตรกรรม จะมีการส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยเอื้ออำนวยให้ดียิ่งขึ้น เช่น การทำประมงในทะเล ในแม่น้ำ การเลี้ยงปลาชนิดที่ขึ้นชื่อ การปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้ รวมถึงการเลี้ยงกุ้ง โดยมุ่งส่งเสริมให้ก้าวหน้ากว่าที่เป็นอยู่ เพราะเกษตรยังเป็นหัวใจสำคัญของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่จะเป็นครัวโลกในอนาคต จึงจำเป็นต้องช่วยกันสร้างผลผลิตเหล่านี้ป้อนเข้าสู่ศูนย์กลาง

ด้าน Logistics ต้องทำให้จังหวัดสมุทรปราการ มีความสะดวกในเรื่องของการขนส่งทุกด้านทั้งทางบก ทางน้ำ ทางทะเล ต้องมีศูนย์กลางวางตู้คอนเทนเนอร์ และที่กักเก็บสินค้าในจำนวนเพียงพอเพื่อรองรับกับการขยายตัวของอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นในทุกระดับ และทำการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้เกิดการเข้าซื้ออย่างครบวงจร ทั้งด้านผลผลิต เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทำงานรวมถึงจัดระบบการจัดส่งให้อยู่ที่เดียว เพื่อให้เกิดการประหยัดลดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านการขนส่ง

ด้านการส่งเสริมผลิตภัณฑ์โอท็อป ยังคงให้มีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยการส่งเสริมให้สินค้าต่าง ๆ ให้ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ช่วยยกระดับสินค้า ให้มีมาตรฐานสูง เพราะเป็นช่องทางหนึ่งที่จะสร้างชื่อเสียงให้กับท้องถิ่น สร้างรายได้ให้กับประชาชน เพื่อให้เศรษฐกิจในชุมชนเติบโตมากยิ่งขึ้น

ส่วนการที่จังหวัดสมุทรปราการเป็นที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิ เราจึงต้องเตรียมความพร้อมในการรองรับการขยายตัวอย่างเป็นระบบระเบียบ ทั้งด้านถนน ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม และต้องหาวิธีแก้ไขป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่จะตามมา ทั้งปัญหาการจราจร ชยะ การบำบัดน้ำเสีย ซึ่งเราได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดูแลเรื่องดังกล่าวอย่างใกล้ชิด

อย่างไรก็ตาม การเกิดเป็นเมืองใหม่ที่ทันสมัย ความเจริญเติบโต ก็จำเป็นต้องมีนโยบายในการควบคุมด้านต่าง ๆ ให้อยู่ในกฎเกณฑ์ เพื่อความเป็นระเบียบ และป้องกันการเกิดปัญหาภายหลัง เช่น ปัญหาด้านประชากรเพิ่มมากขึ้นจากการโยกย้ายถิ่นฐาน และการจ้างงาน ปัญหา

ขณะดั้นเมือง ปัญหามลภาวะ ปัญหาการจราจร ซึ่งในแผนยุทธศาสตร์จังหวัด เราได้แจกแจงนโยบาย และกระจายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านต่าง ๆ ไปดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ซึ่งเชื่อว่าถ้าสามารถทำได้ตามที่วางไว้ปัญหาต่างก็จะสามารถแก้ไขได้อย่างเรียบร้อย

ประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ของจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
1. ศูนย์กลางโลจิสติกส์ (Logistics Center)	1.1 เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์
2. ศูนย์กลางอุตสาหกรรมต่อเนื่องและเชื่อมโยง (Industrial Cluster)	2.1 เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมต่อเนื่องและเชื่อมโยง (Cluster) ด้านรถยนต์ ชิ้นส่วนยานยนต์ ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอ เครื่องหนัง และอาหารแปรรูป
3. แหล่งรองรับการขยายตัวของสนามบินสุวรรณภูมิ	3.1 เป็นแหล่งรองรับการขยายตัวของสนามบินสุวรรณภูมิ ทั้งทางด้านพาณิชยกรรมด้านอุตสาหกรรม และการบริการอย่างครบวงจร และมีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
4. รองรับยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด	4.1 เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเชิงนิเวศที่ใกล้เมืองหลวง (One day tour) 4.2 เป็นแหล่งผลิตสมุนไพรและบริการด้านการแพทย์แผนไทยที่มีประสิทธิภาพ และปลอดภัยได้รับการยอมรับจากประชาชน
5. การแก้ไขปัญหาความยากจนและการกระจายรายได้	5.1 ประชาชนมีการเพิ่ม และกระจายรายได้ที่ดี
6. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	6.1 บ้านเมืองสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

จะเห็นได้ว่าแนวทางการปฏิบัติที่ท่านดร.สุชุมรัฐ สารีบุตร ได้กล่าวมาทั้งหมด เป็นแนวทางที่เล็งเห็นถึงความสำเร็จเป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน ท้ายสุดนี้ ท่านได้ฝากความในใจถึงพี่น้องชาวสมุทรปราการไว้ดังนี้ ในฐานะที่ผมได้ปฏิบัติงานในตำแหน่ง CEO เมืองสมุทรปราการ ผมต้องขอขอบพระคุณที่ชาวจังหวัดสมุทรปราการ และหัวหน้าส่วนราชการทุกคน รวมถึงผู้บริหารของภาคเอกชนทุกฝ่าย ที่ได้ร่วมแรงร่วมใจเนิ่นก่อกำลั๊งกันช่วยสร้างสรรค์จังหวัดสมุทรปราการของ

เราามาโดยตลอด โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ผมรู้สึกภาคภูมิใจในทุกท่านและประทับใจผู้ร่วม
ทีมงานทุกคน อย่างสุดซึ้ง

ประวัติ

ดร.อนงค์วิชญา สาริบุตร

วันเดือนปีเกิด 21 พฤษภาคม 2496

เกิดที่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

คู่สมรส ดร.สุขุมรัฐ สาริบุตร ตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ

การศึกษา

- ปริญญาตรี การศึกษามัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา(บางแสน)
- ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์(NIDA)
- ปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปริญญาเอก Ph.D. สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์การทำงาน

- รับราชการครู กรมสามัญศึกษา อาจารย์ 2 ระดับ 7
- นายกเหล่ากาชาดจังหวัดหนองบัวลำภู
- นายกสมาคมส่งเสริมวัฒนธรรมหญิงจังหวัดหนองบัวลำภู
- ประธานที่ปรึกษากรรมการพิพิธาสตรีจังหวัดหนองบัวลำภู
- ประธานศูนย์เฉลิมพระเกียรติช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์ จังหวัดปราจีนบุรี
- นายกเหล่ากาชาดจังหวัดปราจีนบุรี
- นายกสมาคมส่งเสริมวัฒนธรรมหญิงจังหวัดปราจีนบุรี
- กรรมการสภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์
- นายกเหล่ากาชาดจังหวัดสมุทรปราการ ปี พ.ศ. 2548 – ปัจจุบัน
- อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยรามคำแหง

- อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- ที่ปรึกษากองทุนพัฒนาชนบทในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดหนองบัวลำภู
- ที่ปรึกษากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจังหวัดหนองบัวลำภู

ผลงานดีเด่น

ปี พ.ศ. 2538 – 2548

- ได้รับคัดเลือกเป็นสตรีไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2548 โดยสภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
- ผู้ร่วมก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง เฉลิมพระเกียรติศาสตราจารย์ ดร. จงหวัดหนองบัวลำภู
- ผู้เริ่มก่อตั้ง “มูลนิธิกรรณา” จังหวัดหนองบัวลำภู
- จัดตั้งศูนย์เฉลิมพระเกียรติช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์ และผู้ติดเชื้อ HIV จังหวัดหนองบัวลำภู
- จัดตั้งศูนย์สงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือคนชรา เด็กกำพร้า และคนพิการจังหวัดหนองบัวลำภู
- ผู้ร่วมก่อสร้างอนุสาวรีย์ไทยอาสาป้องกันชาติ จังหวัดหนองบัวลำภู
- ผู้ร่วมโครงการปรับปรุงก่อสร้างพิพิธภัณฑสถานหอยหิน 150 ล้านปี และพิพิธภัณฑสถานไดโนเสาร์ จังหวัดหนองบัวลำภู
- กรรมการก่อตั้งวิทยาลัยชุมชนระหว่างประเทศจังหวัดหนองคาย ระหว่างไทย - สหรัฐอเมริกา
- กรรมการก่อตั้งสมาคมสันติภาพแห่งประเทศไทย
- เป็นที่ปรึกษาทิดิมศักดิ์คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวและกีฬา วุฒิสภา
- ผลงานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ของผู้นำสตรีทางการเมืองไทยในบทบาทสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ผลงานวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุโขทัย
- จัดตั้งกองทุนส่งเสริมอาชีพสตรีจังหวัดหนองบัวลำภู

การศึกษาดูงาน

- ประเทศอังกฤษ ดูงานด้านมัธยมศึกษา
- ประเทศสเปน, โปรตุเกส และอิตาลี ดูงานด้านสิ่งแวดล้อม
- ประเทศอังกฤษ, ฝรั่งเศส, เยอรมัน และสวีเดน ดูงานด้านการปกครองท้องถิ่น ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- พ.ศ. 2521 จัตุรถาพรช้างเผือก (จ.ช.)
- พ.ศ. 2526 ตติยาภรณ์มงกุฎไทย (ต.ม.)
- พ.ศ. 2530 ตติยาภรณ์ช้างเผือก (ต.ช.)
- พ.ศ. 2538 ทุตติยาภรณ์มงกุฎไทย (ท.ม.)
- พ.ศ. 2544 ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก (ท.ช.)

เหรียญตรา : เหรียญตรากาชาดสมนาคุณชั้นที่ 1

: ได้รับคัดเลือกเป็นสตรีไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2548 โดยสภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

แนวคิดในการปฏิบัติงาน

ดร.อนงควิชญา สาริบุตรในฐานะแม่เมืองในการขับเคลื่อนจังหวัดสมุทรปราการ ได้ให้ข้อคิดในการสร้างเครือข่ายพันธมิตรแห่งคุณค่า ท่ามกลางกระแสโลกที่ปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วเช่นทุกวันนี้ ความร่วมมือร่วมใจของคนในสังคมถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะเป็นพลังผลักดันให้เกิดความสำเร็จได้ ดังนั้น การสร้างเครือข่ายพันธมิตร จึงเป็นสิ่งที่ต้องทำอย่างจริงจัง การจะเชื่อมโยงเครือข่ายอย่างยั่งยืนนั้นต้องสร้างความสัมพันธ์และกระชับเกลียวสัมพันธ์ให้แน่นแนบเสียก่อน ผู้นำจะสร้างเครือข่ายได้สำเร็จจึงต้องมี มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี เพราะผู้นำเป็นแกนหลักเป็นศูนย์รวมใจผู้คนที่จะมาเชื่อมโยงต่อกัน “มนุษย์สัมพันธ์” จัดเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยทำให้เราทำงานอย่างมีความสุข และยังช่วยให้การงานบรรลุผลสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งสามารถสร้างเครือข่ายพันธมิตรแห่งความยั่งยืน และสิ่งที่สะท้อนข้อคิดของท่านได้ชัดก็คือ ดร.อนงควิชญา สาริบุตรสามารถที่จะทำงานและคลุกคลีกับประชาชนได้ทุกเพศทุกวัยทุกระดับชั้น ดร.อนงควิชญา สาริบุตร จะเห็นว่าท่านได้ใช้หลัก 7 ประการ ในการสร้างมนุษย์สัมพันธ์ กับคนในพื้นที่ด้วยความเอาใจใส่ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับชุมชนอย่างจริงจัง จนส่งผลให้ท่าน มีเครือข่ายอย่างกว้างขวางไปทั่วจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งท่านได้ให้แนวทางปฏิบัติตนในการสร้างสัมพันธ์กับผู้คน ไว้ดังนี้

1. จงเป็นผู้ฟังที่ดี ดร.อนงศวิชญาจะรับฟังปัญหาในทุกพื้นที่ที่มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วม โดยเป็นนักฟังที่ดีส่งเสริมให้คู่สนทนาได้พูด โดยพยายามตั้งคำถามให้สอดคล้องกับเรื่องที่กำลังพูด แสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี
2. มีมารยาทไม่ขัดคอคู่สนทนา ดร.อนงศวิชญา สาริบุตร เชื่อว่า ไม่มีใครชอบให้คนอื่นมาโต้เถียง หรือขัดแย้งในความคิด แต่จะถือโอกาสแก้ไขโดยการเสนอข้อคิดแทนในทำนองที่ว่า ขอแสดงความเห็นเพิ่มเติมเมื่อเขาพูดจบ นอกจากนั้นยังมีความตั้งใจจดทบทวนปัญหาของทุกคนอย่างเข้าใจและเห็นอกเห็นใจ อีกทั้งมีอารมณ์คล้อยตามอีกด้วย
3. ต้องเป็นผู้ที่มีความสดใส ผู้ที่มีโอกาสคลุกคลีกับ ดร.อนงศวิชญา มักจะพบรอยยิ้มของท่านพรมอยู่บนใบหน้าตลอดเวลา ทำให้ผู้มาติดต่อ หรือผู้ที่ทำงานร่วมกันมีความรู้สึกสบายใจ และมีท่าทีเป็นมิตรกับทุกคน
4. ต้องมีบุคลิกที่น่าศรัทธา ดร.อนงศวิชญา สาริบุตร สามารถแต่งกายแลวงตัวได้อย่างเหมาะสม น่าเชื่อถือ มีความสง่างามในตัวท่านเสมอ
5. ต้องมีจิตวิญญาณแห่งการเป็นผู้ให้ ทุกครั้งที่มีโอกาส ท่านจึงพร้อมให้การช่วยเหลือและแบ่งปันน้ำใจให้กับคนรอบข้างอยู่เสมอ
6. ต้องรู้จักใคร่ครวญถึงความถูกต้องและความเหมาะสม ดร.อนงศวิชญา มีประสบการณ์การทำงานด้านสังคม เคยเป็นแม่พิมพ์ของชาติ ผลงานของท่านเป็นที่ชื่นชม ยินดี และได้รับการยอมรับอย่างถ้วนหน้า จนได้รับความไว้วางใจจากการเลือกตั้ง สว. ในวันที่ 19 เมษายน 2549 ท่านได้รับเลือกให้เป็นสว.ของจังหวัดหนองบัวลำภูด้วยคะแนนเสียงท่วมท้น
7. ต้องมีวิสัยทัศน์ก้าวไกล ดร.อนงศวิชญา เป็นผู้มีความสามารถ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีคุณธรรม ยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวคิดในการทำงานมาตลอดเวลา

แนวทางในการเชื่อมโยงเครือข่ายแห่งคุณค่า

ดร.อนงศวิชญา สาริบุตร เป็นผู้ที่มีประสบการณ์อย่างมากและคลุกคลีกับงานด้านชุมชนอย่างใกล้ชิด ได้ฝากข้อคิดให้กับบรรดาผู้นำในจังหวัดสมุทรปราการ และทุกฝ่ายที่มีส่วนสร้างเสริมความเข้มแข็งของขบวนการสหกรณ์ไว้ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาเครือข่ายพันธมิตรให้เกิดความยั่งยืนได้นั้นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในการเชื่อมโยงเครือข่ายไว้ให้ชัดเจนโดยมุ่งเน้นให้เกิดความสัมพันธ์ในระยะยาวอย่างต่อเนื่อง
2. สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างกลุ่ม/องค์กรพันธมิตรให้ได้ โดยความร่วมมืออาจจะทำในรูปแบบเครือข่ายทางธุรกิจ เครือข่ายทางสังคม หรือเครือข่ายทางวิชาการ ก็ได้

3. ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายจะต้องมีแผนการดำเนินงาน แสดงกิจกรรมต่างๆ ให้อ่างชัดเจน

4. มีปัจจัยช่วยเสริมความเข้มแข็งและความยั่งยืนของเครือข่ายพันธมิตร อาทิเช่น

4.1 องค์กรพันธมิตร เป็นตัวจักรสำคัญ ซึ่งต้องแสดงบทบาทและการมีส่วนร่วมอย่างถูกต้องเหมาะสม จำเป็นต้องเริ่มจากการพัฒนา วิสัยทัศน์ ทักษะและประสบการณ์แก่ผู้นำ และฝ่ายบริหารจัดการ กลุ่มองค์กรภาคประชาชนให้ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้เกิดศักยภาพและความพร้อมในการขับเคลื่อนอย่างถูกต้องทิศทาง

4.2 ผู้นำทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันกำหนดโครงสร้างกลไก และระบบบริหารจัดการเครือข่าย ให้มีความเหมาะสม คล่องตัวต่อการบริหารงาน

4.3 ผู้นำทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องเอาใจใส่ต่อการติดตามผล ประเมินผลอย่างจริงจัง เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าของแผนงาน รวมถึงการพัฒนากลไกบริหารจัดการเครือข่ายให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.4 ความสำเร็จของการเชื่อมโยงเครือข่ายขั้นต้น หมายถึงกลุ่ม/องค์กรพันธมิตร มีการเห็นสัญญา ข้อตกลงร่วมกัน โดยมีรายชื่อคณะกรรมการเครือข่าย

4.5 ความสำเร็จในการเชื่อมโยงเครือข่ายที่แท้จริง หมายถึงการเข้าร่วมเป็นพันธมิตรต่อกัน โดยมีองค์กรที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการรองรับ มีแผนการดำเนินงาน และได้ปฏิบัติงานในส่วนที่กำหนดไว้ตามแผนการดำเนินงาน เพื่อให้บริการแก่สมาชิกจนเกิดผลที่สามารถประเมินได้

4.6 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องศึกษาระบบสหกรณ์ให้เข้าใจ และเมื่อได้รับรู้หลักการแนวคิด สถานการณ์ ทำให้มีความหวังว่า แนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ร่วมกันกำหนดขึ้นหากทุกคนให้ความร่วมมือก็จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อความอยู่รอด ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนได้

4.7 หน่วยงานรัฐ โดยเฉพาะกรมส่งเสริมสหกรณ์ ต้องสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่าย

4.8 การเกื้อหนุนให้เกิดความเข้มแข็งในกลุ่ม/องค์กรประชาชน เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องกระทำอย่างจริงจัง และเชื่อมั่นว่าขบวนการสหกรณ์สามารถทำให้คนได้พัฒนาตนเองจนสามารถพึ่งพิงลำแข้งของตนเองได้

สุดท้ายนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ และภรรยา ได้กล่าวว่าท่านพร้อมให้การสนับสนุนการสร้างเครือข่ายทางคุณค่าเพื่อขจัดปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืนและเต็มที่ ขอให้หัวหน้าทุกฝ่ายร่วมมือและพร้อมปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนเองอย่างมุ่งมั่น เพื่อช่วยกัน

สร้าง ช่วยกันเสริมระบบสหกรณ์ให้เข้มแข็ง และสานความหวังให้จังหวัดสมุทรปราการของเรา เป็นเมืองแห่งสหกรณ์ต่อไป

ประวัติ

นายวิฑูรย์ แนวพานิช

การศึกษา

- ◆ หลักสูตร Mini MBA จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ◆ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านจิว ตำบลบ้านจิว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

ประสบการณ์การทำงาน

- ◆ คณะกรรมการบริหารชุมนุมหมู่บ้านรัตนโกสินทร์ 200 ปี รังสิต
- ◆ ที่ปรึกษาชมรมอาสาสมัครเพื่อพิทักษ์ปกป้องประชาธิปไตย (อส.พป.ปชต.)
- ◆ เป็นคณะกรรมการร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542
- ◆ เป็นคณะกรรมการอำนวยการจัดงานสินค้าสหกรณ์ประจำปี พ.ศ. 2544, 2545, 2546
- ◆ เป็นคณะกรรมการคัดสรรนักสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2545 – 2546
- ◆ เป็นคณะกรรมการโครงการรวมใจสหกรณ์เอื้ออาทรผู้ยากไร้ กรมส่งเสริมสหกรณ์
- ◆ เป็นคณะกรรมการเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545 – 2546
- ◆ เป็นคณะกรรมการจัดกิจกรรมวันสหกรณ์
- ◆ เป็นประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์แท็กซี่ จำกัด
- ◆ ประธานกรรมการชุมนุมสหกรณ์บริการเดินรถแห่งประเทศไทย จำกัด
- ◆ คณะกรรมการพัฒนาสหกรณ์แห่งชาติ
- ◆ ประธานชมรมศูนย์วิทยุสื่อสารแท็กซี่ กรุงเทพมหานคร
- ◆ คณะอนุกรรมการจัดระเบียบสหกรณ์แท็กซี่

- ◆ เป็นผู้แทนสหกรณ์จังหวัดกรุงเทพมหานครประจำปี พ.ศ. 2543 - 2547
- ◆ เป็นรองประธานกรรมการ สหพันธ์สมาชิกรวมการแห่งประเทศไทย
- ◆ เป็นที่ปรึกษาสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

การทำงานในปัจจุบัน

- ◆ ประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์แท็กซี่ จำกัด
- ◆ ประธานกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณที่ได้รับ

- ◆ ได้รับพระราชทานรางวัลสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติปี พ.ศ. 2538
- ◆ รางวัลกรรมการสหกรณ์ดีเด่นประเภทสหกรณ์บริการปี พ.ศ. 2539

คุณวิฑูรย์ แนวพานิช ผู้นำแห่งการพัฒนา ที่ไม่เคยหยุดนิ่งกับการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้กับวงการสหกรณ์ และด้วยมีความศรัทธา และเชื่อมั่น ในหลักการ อุดมการณ์ คุณค่าแห่งสหกรณ์อย่างเปี่ยมล้น จึงได้ทุ่มเททั้งกายและจิตใจด้วยความมุ่งหวังอยากจะทำสร้างขบวนการสหกรณ์ให้เข้มแข็ง เป็นรากฐานค้ำจุนสังคมไทย จากคติประจำใจในการทำงานว่า “จงทำบทบาทหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดที่ยึดติดกับตำแหน่งและหัวโขน แต่จะต้องเล่นบทให้ถูกต้อง” และมีความตั้งใจจริงที่จะสร้างเสริมระบบสหกรณ์ไทยให้แข็งแกร่ง โดยมุ่งหวังจะพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีของสมาชิกเป็นสำคัญ ผลงานของคุณวิฑูรย์ที่ผ่านมาได้สร้างประโยชน์อย่างมากต่อวงการสหกรณ์ นับเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ที่ยึดมั่นในสหกรณ์ ค่านิยมของสหกรณ์ได้อย่างเด่นชัด คือ ในการประชุมทุกครั้ง คุณวิฑูรย์จะเป็นผู้ร่วมรับฟัง และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่ขบวนการสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดตลอดมาก็คือมีแนวคิดที่ทันสมัย มีความสามารถในการบริหารจัดการ อาทิเช่น เป็นผู้ริเริ่มโครงการจัดซื้อจัดหารถเพื่อให้สมาชิกมีรถแท็กซี่เป็นของตนเอง ผลักดันให้เกิดโครงการตั้งศูนย์วิทยุสื่อสารในรถแท็กซี่ และล่าสุดคือการจัดทำแผนกลยุทธ์สหกรณ์เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการทำงานของสหกรณ์แท็กซี่ การบริหารงานเพื่อปฏิรูประบบสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงการได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าทีมวิจัยโครงการวิจัยการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จึงนับได้ว่าเป็นผู้นำสหกรณ์ที่สมควรได้รับการยกย่องให้เป็น “นักสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ” ดังนั้นการนำแนวคิด และแนวทางปฏิบัติที่คุณวิฑูรย์ แนวพานิช ได้

ถือปฏิบัติมาศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และเห็นแนวทางที่จะนำมาประยุกต์ใช้ต่อการบริหารงานในสหกรณ์ต่อไป จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่ง

แนวคิดในการบริหารสหกรณ์ของคุณวิฑูรย์ แนวพานิช

คุณวิฑูรย์ มีแนวคิดในการทำงานว่า “ทุกคนต้องพร้อมจะปรับตัวให้ก้าวทันกับกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลง” เพราะโลกในยุคปัจจุบันนี้ มีการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีไปอย่างมาก ซึ่งมีผลกระทบต่อวิถีชีวิต และการดำเนินกิจกรรมของสหกรณ์อย่างมาก ดังนั้นการบริหารสหกรณ์ในอนาคตข้างหน้า ผู้นำสหกรณ์จึงต้องพร้อมจะปรับตัวในทุกด้านๆ ด้วย

แนวทางการปฏิบัติในการบริหารสหกรณ์ของคุณวิฑูรย์ แนวพานิช

สำหรับผู้บริหารสหกรณ์

- ผู้บริหารสหกรณ์ต้องมุ่งมั่นในการพัฒนาสหกรณ์ของตนให้เป็นองค์กรธุรกิจของประชาชน
- ผู้บริหารสหกรณ์ต้องยึดมั่นในการดำเนินธุรกิจตามหลักการสหกรณ์ 7 ประการอย่างแท้จริง และตระหนักถึงคุณค่าสหกรณ์อย่างมั่นคง
- ผู้บริหารสหกรณ์ต้องมีระบบการทำงาน และสร้างระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ สอดรับกับกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งมีการพัฒนาปรับปรุงระบบการควบคุม กำกับดูแล ปรับกฎเกณฑ์ไม่ให้เข้มงวด และมากเกินไปจนทำให้การทำงานของสหกรณ์ขาดความคล่องตัว ขาดอิสระในการตัดสินใจ
- ผู้บริหารสหกรณ์ต้องเอาใจใส่ต่อการพัฒนา และสามารถยกระดับบุคลากรสหกรณ์ให้มีความรู้ความสามารถคู่ใจอาชีพ โดยส่งเสริมให้มีการอบรมพัฒนาเสริมภูมิปัญญาอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ
- ผู้บริหารสหกรณ์สามารถปรับทิศทางการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ให้สอดคล้องกับโลกยุคไฮเทคความศรัทธาและความรักต่อสหกรณ์อย่างแรงกล้า ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่ทุกคนในแวดวงสหกรณ์ต้องมี
- เจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องพร้อมให้บริการแก่สมาชิกด้วยความถูกต้องยุติธรรม ทันเวลาและสามารถตรวจสอบได้

- เจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานของสหกรณ์ให้สมาชิกได้รับทราบอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ
- ผู้บริหารสหกรณ์ต้องทำงานด้วยหลักธรรมาภิบาล หมายถึงการบริหารและการทำงานโดยยึดความซื่อสัตย์สุจริต ใช้หลักธรรมเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการอยู่ร่วมกัน รวมถึงต้องสามารถรักษาจิตใจของตนเองให้มั่นคง ไม่นินดีและหลงกับตำแหน่ง อำนาจ และอามิสสินจ้าง
- ผู้บริหารสหกรณ์ต้องสามารถประสานความสัมพันธ์กับทุกฝ่าย และควรได้รับการกระทำอย่างต่อเนื่อง อาจกระทำด้วยการไปเยี่ยมเยียนถามไถ่สารทุกข์สุขดิบระหว่างกันเป็นประจำทุกเดือน
- ผู้บริหารสหกรณ์ ต้องมีความสามารถสร้างเครือข่าย และเชื่อมโยงเครือข่ายในแวดวงสหกรณ์ได้อย่างเหนียวแน่น รวมถึงการขยายผลเครือข่ายสู่ นอกวงการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงเครือข่ายกับวงการต่างๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ
- ผู้บริหารสหกรณ์ต้องมีความสามารถในการประสานใจทีมงานให้เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน รวมถึงความร่วมมือร่วมใจกันเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของสหกรณ์ ให้เป็นที่ยอมรับ และศรัทธาของประชาชนชาวไทย

สำหรับสมาชิกสหกรณ์

- สมาชิกสหกรณ์ และผู้ที่อยู่ในแวดวงสหกรณ์ทุกคนต้องให้ความร่วมมือในกิจการงานของสหกรณ์อย่างเต็มที่ มีความซื่อสัตย์สุจริต ให้การสนับสนุนและทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ สำนึกอยู่เสมอว่าสหกรณ์เป็นของตนเอง ตลอดจนเอาใจใส่ศึกษาหาความรู้ เพื่อพัฒนาอาชีพของตนเองจนสามารถยืนหยัดอยู่บนลำแข้งของตนเองได้อย่างสง่างาม
- สมาชิกสหกรณ์ต้อง รู้จักหน้าที่และบทบาทของสมาชิกที่ดี เข้าร่วมประชุมใหญ่ เข้าร่วมกิจกรรมอบรมสัมมนาสมาชิกที่สหกรณ์จัดให้ความรู้แก่สมาชิก สนใจเอาใจใส่ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ ใช้สิทธิเลือกกรรมการเป็นตัวแทนเข้ามาบริหารงานสหกรณ์ และให้ความร่วมมือต่อทุกๆกิจกรรมที่สหกรณ์จัดขึ้น

สำหรับเจ้าหน้าที่สหกรณ์

- เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนเองด้วยความเอาใจใส่ เสียสละ และอุทิศตนอย่างเต็มที่ มีความซื่อสัตย์ ความขยันขันแข็ง ตั้งใจทำงานโดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย

- เจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความสามัคคี และมีความจริงใจเสมอภาคต่อสมาชิกทุกคนมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน
- เจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องให้บริการแก่สมาชิกอย่างเต็มความสามารถ รวดเร็ว มีความสามารถแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกในทุกโอกาส
- เจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซื่อสัตย์ต่อตนเองและเพื่อนร่วมงาน รักษาผลประโยชน์ของสมาชิกและของสหกรณ์ มีความภาคภูมิใจและรักสหกรณ์ ขยันขันแข็ง ใฝ่หาความรู้
- เจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องรักความก้าวหน้า พัฒนาตนเองให้ทันต่อวิทยาการใหม่ๆ พร้อมทั้งศึกษา ใฝ่เรียนรู้อยู่ตลอดเวลา

สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- **กรมส่งเสริมสหกรณ์** ต้องเข้าตรวจให้คำแนะนำแก่สหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ มุ่งเน้นให้สหกรณ์สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยไม่ก้าวกายหรือแทรกแซงการปฏิบัติงานของสหกรณ์
- **กรมตรวจบัญชีสหกรณ์** ต้องเข้าตรวจ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเงินการบัญชีอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

ข้อคิดในการบริหารสหกรณ์

คุณวิฑูรย์ ยังได้ให้ข้อคิดในการบริหารสหกรณ์ไว้ดังนี้

- สหกรณ์ไม่สามารถประสบความสำเร็จได้เลยหากการดำเนินกิจกรรมต่างๆของสหกรณ์ไม่ได้รับความร่วมมือหรือร่วมใจจากสมาชิก
- คณะกรรมการและฝ่ายจัดการต้องดำเนินงานด้วยจิตสำนึกแห่งความรับผิดชอบ โดยยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และให้โอกาสฝ่ายจัดการทำงานอย่างเต็มที่ ไม่เข้ามาก้าวกายฝ่ายจัดการ
- คณะกรรมการและฝ่ายจัดการต้องบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาล

คุณวิฑูรย์ได้อธิบายหลักธรรมาภิบาล ไว้ว่า

ปัจจุบันหลักธรรมาภิบาลได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานและการปกครองมากขึ้น และมีความเหมาะสมอย่างมากกับระบบสหกรณ์ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ที่จำเป็นต้องมี ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

1. การบริหารงานอย่างมีส่วนร่วม

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม สามารถทำได้โดย ผู้บริหารสหกรณ์ต้องให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของทีมงาน เช่น การเปิดโอกาสให้สมาชิก และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นหรือนำเสนอแนวทางในการบริหารงาน

2. การบริหารงานแบบโปร่งใส

การบริหารแบบโปร่งใสจำเป็นต้องมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน ให้สมาชิกได้ทราบ รวมถึงพัฒนาช่องทางการรับรู้ข่าวสารให้กว้างขวาง

3. การบริหารงานแบบมีความรับผิดชอบ

การบริหารงานแบบมีความรับผิดชอบ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้สมาชิกกล้าแสดงความคิดเห็น กล้าร้องเรียน และสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิกได้ว่า ปัญหาที่ร้องเรียนหรือร้องทุกข์ จะได้รับการแก้ไข โดยแสดงให้เห็นว่าฝ่ายบริหารเห็นความสำคัญหรือเอาใจใส่ต่อเรื่องนี้ จัดให้มีระบบการรับเรื่องร้องทุกข์จากสมาชิก และมีกลไกหรือผู้รับผิดชอบต่อข้อร้องเรียนหรือร้องทุกข์ของสมาชิก

ข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านนโยบาย และการบริหารจัดการ

1. ผู้บริหารต้องกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตย และการสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในสหกรณ์ ผู้นำต้องให้ความสนใจ และมุ่งมั่นที่จะสร้างหลักธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นได้สำเร็จ
2. ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนงานด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ เพื่อให้มีการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทันสมัย พร้อมใช้งานได้อย่างสมบูรณ์แบบ
3. ผู้บริหารต้องนำนโยบายต่างๆ ไปปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม และผลักดันให้เกิดผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
4. ผู้บริหารต้องสนับสนุนให้การศึกษาอบรมในเรื่องประชาธิปไตย และธรรมาภิบาล แก่เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ทุกระดับ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติจนบรรลุผลสำเร็จ

ในปัจจุบันนี้ มี**ปัจจัยภายนอกอยู่ 2 ปัจจัย** ที่มีส่วนสำคัญในการรวบรวมข้อมูลตัวชี้วัดธรรมาภิบาล ได้แก่

1. ประการแรก ผู้บริหารสหกรณ์ต้องมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาจากข้อร้องเรียนที่ได้รับ ซึ่งข้อร้องเรียนส่วนมากกล่าวโทษในเรื่องการทุจริตเป็นอันดับแรก และการได้รับความเชื่อมั่นน้อยที่สุด

2. ประการที่สอง มุมมองของสังคมไทยเกี่ยวกับการทุจริตในแวดวงสหกรณ์ ภาพพจน์ของสหกรณ์เกี่ยวกับประเด็นนี้ยังคงเป็นภาพลบ ดังนั้นผู้บริหาร และกรรมการต้องตระหนักในเรื่องนี้ให้มาก และให้ความสำคัญกับการบริหารงานด้วยความโปร่งใส และมีสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่

“ดังนั้นจึงร่วมมือร่วมใจกันสร้างภาพลักษณ์แห่งความสำเร็จ และเชื่อมั่นในระบบสหกรณ์กลับคืนมาด้วยหลักธรรมาภิบาล”

ประวัติ

นายยงยุทธ เหล่าพูลสุข

การศึกษา

- ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประสบการณ์การทำงาน

- สหกรณ์จังหวัดขอนแก่น
- สหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม
- สหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
- สหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร

ตำแหน่งงานปัจจุบัน สหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- ป.ม.
- ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก (ท.ช.)
- จักรพรรดิมาลา

แนวคิดในการปฏิบัติงาน และการบริหารงาน

คุณยงยุทธได้ให้แนวทางการบริหารงานเพื่อให้สหกรณ์จังหวัดสามารถเสริมสร้างความแข็งแกร่งของสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการไว้ดังนี้

- 5 **คุณสมบัติ**ที่ต้องมีสำหรับผู้นำที่สามารถสร้างเครือข่ายแห่งคุณค่าได้สำเร็จอย่างยั่งยืน
  1. ลักษณะนิสัย
  2. ความสามารถส่วนบุคคล
  3. การมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์

4. ทักษะด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์

5. เป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง

ความสามารถส่วนบุคคล คือ

1. มีความรอบรู้ในเรื่องงานด้านสหกรณ์
2. มีความสามารถในการสานภารกิจขององค์กรให้บรรลุผลสำเร็จ
3. มีความสามารถวิเคราะห์ปัญหา แก้ปัญหา
4. มีทักษะของการเป็นมืออาชีพ การจัดระบบงาน ติดตามงาน
5. สร้างโอกาสใหม่ได้เกิดการพัฒนาในสหกรณ์
6. มีความสามารถในการขจัดปัญหาที่เคยเกิดขึ้น
7. มีความสามารถในการบริหารและการใช้ข้อมูลอย่างเหมาะสม

การมุ่งเน้นผลลัพธ์

1. มีความมุ่งมั่นผลักดันเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้สำเร็จ
2. มีความรับผิดชอบไม่ละทิ้งงาน
3. มีข้อมูลย้อนหลังที่สามารถตรวจสอบผลได้
4. สนับสนุนให้เกิดความคิดริเริ่มใหม่ ๆ
5. ดำเนินการอย่างรวดเร็ว และจริงจัง
6. สร้างความสมดุลระหว่างเป้าหมาย เพื่อความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

การสื่อสารอย่างมีพลัง

1. มีความสามารถในการสร้างความไว้วางใจ
2. มีความสนใจและห่วงใยผู้คน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเอาใจใส่ต่อการพัฒนาคนในชุมชนให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถแก้ปัญหาและพึ่งพิงตนเองได้
3. สนับสนุนการให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงโดยต้องพยายามให้ผู้เข้ามามีส่วนร่วมในแวดวงสหกรณ์ได้

เข้าใจถึงรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงได้ และเห็นความจำเป็นที่จะต้องร่วมแรงร่วมใจกันคิด ร่วมใจกันทำ ร่วมใจกันสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในสหกรณ์อีกทั้งทำให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความผูกพันในความรับผิดชอบต่อกัน และข้อสำคัญอย่างยิ่งอีกประการหนึ่งก็คือ ผู้นำแห่งการสร้างเครือข่ายต้องทำงานอย่างผู้รู้จริง และมีผลงานเป็นประจักษ์ ก่อนที่จะพูดอะไร และจะทำอะไรนั้นต้องเริ่มจากการเรียนรู้เสียก่อน ต้องมีสติ สติทำให้เกิดปัญญา ต้องศึกษาก่อน เตรียม

ก่อน ศึกษาแผนที่กระบวนการพัฒนา รวมถึงต้องมีความอดทน มุ่งมั่น ยึดธรรมะและความถูกต้อง รวมถึงมีความอ่อนน้อมถ่อมตน เรียบง่ายประหยัด

ประวัติ

นางประภาจิต สว่างพัฒนา

เกิดวันที่ 14 มีนาคม 2502

ที่จังหวัด สุรินทร์

การศึกษา

- ปริญญาตรี การบริหารการเมือง การปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- Mini MBA มหาวิทยาลัยหอการค้า
- ปริญญาโท MBA บริหารการท่องเที่ยว/การตลาด ประเทศฝรั่งเศส (Axxmacele University)

ประสบการณ์ทำงาน

- Managingdirector PPS. Splendor Service Company Limited
- Operation Manager Tourist and Transportations
- ประธานองค์การกรที่มีส่วนร่วมภาคประชาชนตามรัฐธรรมนูญ จ.สมุทรปราการ
- ประธานเครือข่ายเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง จ.สมุทรปราการ
- หัวหน้าคณะทำงานภาคประชาชน ศูนย์อำนวยการเพื่อแก้ปัญหาความยากจน จ.สมุทรปราการ
- ประธานโครงการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรทางคุณค่าเพื่อขจัดความยากจนอย่างยั่งยืน
- คณะกรรมการมูลนิธิสายใยชุมชน
- วิทยากรด้านชุมชน และแก้ปัญหาความยากจน แผนแม่บทชุมชนพึ่งพาตนเอง

ผลงานดีเด่น

- ประกาศเกียรติคุณด้านการบริการและบริหารดีเด่น

- ประกาศเกียรติคุณด้านสตรีประชาธิปไตย
- ประกาศเกียรติคุณด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

คุณประภาจิต สว่างพัฒนา ผู้นำแห่งการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่น ที่ไม่เคยหยุดนิ่งกับการช่วยเหลือ สร้างสรรค์สนับสนุนโครงการต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน อาทิเช่น โครงการการลงทุนเพื่อสังคม สำนักการลงทุนเพื่อทางสังคม SIF ซึ่งดูแลด้านเศรษฐกิจชุมชน สังคม การสร้างอาชีพ รวมถึงผลักดันให้เกิดโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ โครงการการแก้ไขปัญหาความยากจนชุมชนแออัด เชื่อมโยงเครือข่ายการจัดตั้งบ้านมั่นคง เพื่อชุมชน

แนวทางการบริหารงาน

คุณประภาจิต สว่างพัฒนา ประธานองค์กรการมีส่วนร่วมภาคประชาชน จังหวัดสมุทรปราการ

ผู้นำด้านสังคมในการพัฒนาท้องถิ่น ได้กล่าวว่าการบริหารจัดการ คน สังคม ชุมชน เข้าด้วยกันนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชน และแรงกายแรงใจจากคนในชุมชนนั้นๆอย่างเต็มที่ เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตร และก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันแนบแน่นของคนในชุมชน ต้องมีการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในชุมชน ซึ่งกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในชุมชนสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นนั้นต้องเสริมและหนุนในหลายๆด้านไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม การศึกษา สาธารณสุข ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม รวมถึงการแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน โดยการนำระบบสหกรณ์มาปรับประยุกต์ใช้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง ซึ่งจังหวัดสมุทรปราการให้ความสำคัญกับการยกระดับความอยู่ดีกินดีของประชาชนในพื้นที่ จึงก่อให้เกิดโครงการบ้านมั่นคง สำหรับประชาชนที่ขาดที่อยู่อาศัย ประชาชนที่เช่าบ้านอยู่กว่า 5 ปี แต่ยากจน สามารถที่จะเข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงได้ และการลดประชากรแฝง เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องรีบแก้ไข ทั้งการขยายเมือง การมีส่วนร่วมราชการ สิ่งเหล่านี้หากขาดการมีส่วนร่วมภาคประชาชนการดำเนินงานจะไม่ประสบความสำเร็จ คุณประภาจิต เป็นบุคคลที่มีความตั้งใจในการบริหารงานอย่างจริงจัง และเต็มที่ มีแนวทางการบริหารหลัก 3 ประการหลักดังนี้

1. ไม่มีสิ่งอื่นใดที่ทำแล้วไม่สำเร็จ ถ้ามีความตั้งใจที่ดี และทำงานนั้นอย่างรอบคอบ โดยให้ถึงจุดหมายปลายทาง

2. จึงเป็นผู้รับฟังที่ดี เพื่อเป็นข้อมูลในการปฏิบัติแก้ปัญหาสิ่งไหนดีควรปฏิบัติตาม สิ่งไหนไม่ดี ควรปรับปรุงแก้ไข และเป็นคนที่มีความคิดที่ดี ปฏิบัติดี

3. มุ่งทำงานพัฒนา ยกกระตือรือร้นการศึกษาประชาชนจากหญ้า แก้ไขปัญหาความยากจน และพึ่งตนเองได้ โดยยึดหลักการสหกรณ์มาปฏิบัติ

แนวทางในการปฏิบัติในการพัฒนาชุมชน

คุณประภาจิต สว่างพัฒนา เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับชุมชนอย่างใกล้ชิด มีส่วนสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนให้เกิดขึ้น ซึ่งมีแนวทางดังต่อไปนี้

1. การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทุกภาคส่วน ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ แกนนำทุกระดับในพื้นที่ เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการ

2. การนำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อให้เกิดนโยบายในการจัดการ ขับเคลื่อนให้เห็นเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

3. จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่มีปัญหาประชากรแฝงอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จึงต้องให้มีการจัดการแก้ไขปัญหา เพื่อลดปัญหาที่จะตามมา รวมถึงการแก้ปัญหาคความยากจน การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ซึ่งต้องอาศัยความไว้วางใจของคนที่อยู่ในชุมชนและประชากรแฝง เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างคล่องตัวเพิ่มขึ้น

4. เนื่องจากจังหวัดสมุทรปราการ เป็นจังหวัดที่มีภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก จึงก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมค่อนข้างสูง จึงต้องทำการแก้ไขปัญหาโดยการเริ่มจากความร่วมมือจากชุมชนในการรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นอันดับแรก

สุดท้ายนี้คุณประภาจิต สว่างพัฒนา ได้กล่าวว่าตนพร้อมที่จะเป็นตัวแทนของภาคประชาชนในการสะท้อนปัญหาสังคม ปัญหาความยากจน และปัญหาอื่นๆ ให้ภาครัฐได้รับรู้ และนำแนวทางนโยบายมาแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยยึดหลักในการปฏิบัติงาน **“รู้ปัญหาจริง ยึดหลักจริยธรรม คุณธรรม ทำงานทดแทนคุณแผ่นดิน”**

คุณมงคลรัตน์ พุกะนัดด์

คุณมงคลรัตน์ได้ก้าวเข้ามาสู่วงการสหกรณ์ตั้งแต่ยังเรียนไม่จบ และด้วยการเป็นคนที่มีความมุ่งมั่นสูง มีความรักและศรัทธาในระบบสหกรณ์อย่างมาก อีกทั้งเป็นคนทำงานอย่างจริงจัง จึงส่งผลให้ผลงานเป็นที่เข้าตา และยอมรับในวงการสหกรณ์ จนได้รับความไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่งผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรบางพลี จำกัด โดยในช่วงนั้นสหกรณ์การเกษตรบางพลี จำกัด กำลังเผชิญกับปัญหาด้านการบริหารงานภายในอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทุจริตการทำงานอย่างไม่โปร่งใส รวมถึงมีภาระหนี้สินคั่งค้างของสหกรณ์ จนทำให้สมาชิกเกิดความไม่ไว้วางใจต่อสหกรณ์ คุณมงคลรัตน์ได้ศึกษา ทบทวนปัญหาต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขด้วยความสุจริต รอบคอบด้วยอุดมการณ์ ยึดความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม และมีคุณธรรมประจำใจบริหารงานอย่างโปร่งใส กล้าคิด กล้าทำ กล้าเสี่ยง กล้ารับผิดชอบ จนสามารถแก้ไขปัญหการทุจริตภายในสหกรณ์ได้สำเร็จ สามารถเรียกความศรัทธา และความเชื่อมั่นต่อระบบสหกรณ์ให้กลับคืนมาอีกครั้ง และพลิกฟื้นสถานการณ์ของสหกรณ์ที่ประสบภาวะขาดทุน มาเป็นกิจการที่มีกำไรได้ในเวลาต่อมา จึงเป็นบทพิสูจน์ได้ชัดเจนว่าคุณมงคลรัตน์สามารถ เป็นที่ไว้วางใจของผู้คนทั้งในและนอกวงการสหกรณ์ และในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยในที่ประชุมใหญ่ที่ผ่านมาในวันที่ 6 มกราคม 2549 สามารถผ่านการเลือกตั้งด้วยคะแนนเสียงท่วมท้นให้เข้ามากำหนดนโยบาย ภารกิจ และปรับโครงสร้างของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพื่อให้การบริหารจัดการของฝ่ายบริหารมีประสิทธิภาพ มองเห็นประสิทธิผลในอนาคตแห่งขบวนการสหกรณ์ไทย อีกทั้งยังมีความสามารถในการเป็นแกนนำแห่งการเชื่อมโยงเครือข่ายทางคุณค่าในวงการสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการได้อย่างมีศักยภาพ นับเป็นสิ่ง

ที่น่าชื่นชม จึงสมควรนำแนวคิด และแนวปฏิบัติของคุณมงคลต์มาศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการสหกรณ์ให้ก้าวไกลต่อไป

แนวคิดในการบริหารงาน

คุณมงคลต์ พุกะนัดต์ มีแนวคิดในการบริหารงานโดยยึดมั่น และถือปฏิบัติโดยตลอด 3 ประการดังนี้

- ความซื่อสัตย์เป็นอาวุธสำคัญในการทำงานในวิถีทางแห่งสหกรณ์
- สหกรณ์จะไม่มีวันโต ถ้าอยู่แบบโดดเดี่ยว การเชื่อมโยงเครือข่ายแห่งคุณค่าเป็นอาวุธที่สำคัญที่จะทำให้สหกรณ์ก้าวไกล
- สหกรณ์จะเชื่อมโยงเครือข่ายกับใครได้อย่างยั่งยืนนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่สหกรณ์จะต้องพัฒนาตนเองให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพิงตนเองได้

แนวทางในการบริหารและจัดการหนี้ค้ำค่างในสหกรณ์

คุณมงคลต์ ได้ให้แนวคิดในการแก้ไขหนี้ยุคใหม่ ที่ผู้คนในสังคมถูกหลอหลอมด้วยวัตถุนิยม จึงส่งผลให้สมาชิกของสหกรณ์เกิดหนี้สินล้นพ้นตัว และขาดวินัยทางการเงินอย่างรุนแรงกว่ายุคใด ๆ ผู้บริหารสหกรณ์จึงต้องเปลี่ยนแนวทางการบริหารเสียใหม่ โดยมุ่งทำงานเชิงรุก เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะรับมือกับปัญหาในด้านต่างๆ ได้อย่างมั่นคง และเป็นการหาทางป้องกันปัญหาไว้ก่อนล่วงหน้า ดีกว่ามาแก้ไขปัญหามายหลัง โดยทั่วไปแล้วธุรกิจพื้นฐานของสหกรณ์ การเกษตร ประกอบไปด้วยธุรกิจการซื้อ - ขาย และบริการรับฝากเงิน ธุรกิจสินเชื่อยังนับเป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่สำคัญเพราะมีส่วนช่วยสร้างรายได้ และกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างมากเลยทีเดียว แต่ปัญหาด้านสินเชื่อในเรื่องหนี้ค้ำค่างชำระนับเป็นปัญหาหนักอกของวงการสหกรณ์ ที่บ่งบอกถึงความอ่อนแอในแง่ของการบริหาร ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ที่พบเกิดจากสมาชิกกู้ไปแล้วไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามข้อตกลงที่ได้กำหนดไว้ สำหรับการแก้ปัญหาที่ทำกันในเบื้องต้นเมื่อติดตามผลแล้วพบปัญหาผู้บริหารของสหกรณ์ได้พยายามหาทางแก้ไขหนี้ค้ำค่างเฉพาะหน้าไปก่อนด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งไม่ใช่การแก้ปัญหานี้ที่ถาวร เพราะในไม่ช้าปัญหานี้เหล่านั้นอาจจะสะสมทวีคูณกลายเป็นหนี้สะสมก้อนใหญ่ที่เรื้อรังได้ ดังนั้น ผู้บริหารสหกรณ์ต้องหาวิธีแก้ปัญหานี้อย่างเป็นระบบ และยึดเป็นแนวทางปฏิบัติสืบทอดให้สำเร็จ อาทิเช่น ก่อนให้วงเงินเครดิต ต้องมีการวิเคราะห์ กลั่นกรอง พิจารณาทบทวนตามหลักการที่สหกรณ์ได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดจนมั่นใจว่าวงเงินที่ปล่อยให้สมาชิกกู้ไปนั้น สมาชิกจะสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องตาม

วัตถุประสงค์ และมีความสามารถในการชำระหนี้ทั้งเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยได้ตามระยะเวลา และเงื่อนไขที่ตกลงร่วมกันได้แน่นอน และเมื่อสหกรณ์ได้อนุมัติวงเงินสินเชื่อแก่สมาชิกไปเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์จะต้องมีการติดตามผล ประเมินผลการใช้วงเงินกู้ดังกล่าวอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาไว้ล่วงหน้า และเพื่อตรวจสอบว่าสมาชิกได้ใช้วงเงินกู้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่กู้ไปหรือไม่ สำหรับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องพร้อมแสดงบทบาทของการเป็นเพื่อนร่วมคิด มิตรร่วมทางในการให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาแก่สมาชิกของสหกรณ์ เพื่อร่วมกันสร้างและสานให้การใช้วงเงินเครดิตเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

สาเหตุของการเกิดภาวะหนี้คั่งค้าง

จากการสำรวจพบว่า สาเหตุของหนี้คั่งค้างในสหกรณ์เกิดจากหลากหลายสาเหตุด้วยกัน อาทิเช่น ตัวสมาชิกผู้กู้เอง หรืออาจเกิดจากระบบการบริหารงานของสหกรณ์ อีกทั้งอาจเกิดจากผลกระทบของสภาวะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสหกรณ์ อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจพบว่าสาเหตุส่วนใหญ่ของหนี้คั่งค้างมักเกี่ยวข้องกับการบริหารงานที่บกพร่องของผู้บริหารสหกรณ์ ดังเช่น

- ขาดการบริหารจัดการที่ดี สหกรณ์ที่มีการบริหารจัดการที่ไร้ระบบ หรือไม่เห็นความสำคัญของการสร้างระบบการจัดการที่ดีให้เกิดขึ้น มักจะพบกับภาวะหนี้คั่งค้างได้ง่าย อีกทั้งอาจจะพบปัญหาสมาชิกมิได้ใช้เงินที่กู้ยืมมาทำธุรกิจหลักที่สร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจที่อย่างแท้จริง แต่กลับนำเงินนั้นไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ อาทิเช่น นำเงินกู้สหกรณ์ไปใช้ในรูปแบบของการให้กู้ยืมเงินนอกระบบ โดยหวังผลกำไรจากอัตราดอกเบี้ยที่ค่อนข้างสูง
- ความหละหลวมของสหกรณ์ ผู้บริหารสหกรณ์ที่ให้กู้ยืมเงินโดยมิได้วิเคราะห์สินเชื่ออย่างละเอียดรอบคอบและครบถ้วน รวมทั้งมิได้ตรวจสอบ หรือคำนึงถึงวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการกู้ยืม รวมทั้งขาดการติดตามการใช้วงเงินกู้ของสมาชิกอย่างใกล้ชิด นานวันเข้าจะพบว่าสหกรณ์ของท่านจะมีปริมาณหนี้คั่งค้างสูงตามมาเสมอ ดังนั้นจึงขอฝากข้อคิดในการบริหารหนี้คั่งค้างไว้ดังนี้

ข้อคิดในการบริหารหนี้คั่งค้าง

- การจักระบบการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะส่งผลทำให้การใช้วงเงินกู้ของสมาชิกดำเนินไปอย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมได้ดี

- ระบบบัญชี ระบบการเงินของสหกรณ์ ที่ไม่มีมาตรฐานและไม่มีประสิทธิภาพ มักส่งผลให้เกิดช่องโหว่ต่อการทำธุรกิจ ทำให้การใช้วงเงินกู้ของสมาชิกเบี่ยงเบนไปจากวัตถุประสงค์ได้ง่ายขึ้น
- สหกรณ์ส่วนใหญ่ขาดบุคลากรที่มีความสามารถในการดำเนินการเจรจาต่อรองเพื่อปรับปรุงแก้ไขหนี้คั่งค้าง จึงควรมีการพัฒนาฝึกอบรม เพื่อเตรียมบุคลากรรองรับงานด้านนี้ไว้ล่วงหน้า
- สาเหตุสำคัญของหนี้เสียเกิดจากการพิจารณาวิเคราะห์สินเชื่อที่ไม่รัดกุม ดังนั้น ความรอบคอบ ละเอียดยถี่ถ้วน จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ต้องกระทำก่อนอนุมัติวงเงินสินเชื่อ
- ระบบฐานข้อมูลที่ขาดประสิทธิภาพย่อมส่งผลให้เกิดหนี้เสียได้เสมอ เพราะขาดรายละเอียดของสมาชิกอย่างไม่สมบูรณ์เพียงพอ
- สภาวะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกมีส่วนสำคัญ และส่งผลกระทบต่อธุรกิจของสมาชิกได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สมาชิกที่ดำเนินธุรกิจที่ตนเองไม่มีความถนัดและขาดประสบการณ์ ดังนั้นสหกรณ์จำเป็นต้องแสดงบทบาทของการเป็นเพื่อนร่วมคิดมิตรร่วมทาง สามารถให้คำปรึกษา และคำแนะนำที่ดีที่สุด ทั้งนี้เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดจากสภาวะแวดล้อมภายนอกที่ปรับเปลี่ยน อาทิเช่น ความผันผวนทางเศรษฐกิจ การตลาด รวมทั้งนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐที่อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจของสมาชิกและสหกรณ์

แนวทางแก้ไขปัญหานี้คั่งค้าง

1. ขั้นการวิเคราะห์อาการ ปัญหา และต้นตอของสาเหตุให้พบ ส่วนใหญ่สาเหตุจากหนี้คั่งค้างเกิดได้ 3 ทาง ดังนี้
  - สาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอก สาเหตุเหล่านี้ยากที่จะควบคุมได้ อาทิเช่น ภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง ภาวะการเมืองไม่สงบ หรืออาจเกิดจากเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างไม่หยุดยั้ง ส่งผลกระทบต่อการค้าดำเนินธุรกิจของสมาชิก
  - สาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายในของสมาชิก เช่น นำเงินกู้ไปใช้ในทางที่ผิดจากวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ หรือสมาชิกขาดวินัยทางการเงิน หรือเกิดปัญหาทางธุรกิจ หรือปัญหา อาจเกิดจากนิสัยส่วนตัว จึงส่งผลให้ความสามารถในการชำระเงินกู้สะดุดลง
  - สาเหตุที่เกิดจากการบริหารงานของสหกรณ์ อาทิเช่น เจ้าหน้าที่สหกรณ์วิเคราะห์สินเชื่อหละหลวม ขาดประสบการณ์ ประมาทเลินเล่อ ไม่ซื่อสัตย์

2. ขั้นตอนการพิจารณาหาแนวทางการแก้ไข ซึ่งสามารถทำได้ 6 วิธีดังนี้

วิธีที่ 1 การขยายเวลาชำระหนี้

การยินยอมให้สมาชิกขยายเวลาการชำระหนี้ จะช่วยบรรเทาปัญหาการขาดสภาพคล่องจากการที่ต้องชำระหนี้คืนในคราวเดียวกันเป็นจำนวนมาก ดังนั้นหากมีการกำหนดตารางการชำระหนี้ใหม่ให้มีการผ่อนชำระเป็นงวด ๆ โดยพิจารณาจากความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกเป็นหลัก การผ่อนปรนด้วยวิธีนี้จะช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้บ้างได้ทางหนึ่ง

วิธีที่ 2 การปรับลดอัตราดอกเบี้ย

ตามสัญญาเงินกู้ยืมเดิมที่ได้จัดทำขึ้นระหว่างสหกรณ์ และสมาชิก มีการกำหนดดอกเบี้ยไว้ตามอัตราที่เหมาะสมกับสภาพของเศรษฐกิจ หรืออัตราเงินเฟ้อในขณะนั้น ๆ อัตรา ดอกเบี้ย อาจทำให้สมาชิกมีภาระด้านต้นทุนค่อนข้างสูง จึงขาดความสามารถในการชำระดอกเบี้ยตามที่ได้ตกลงกันได้ ดังนั้นหากมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงมาให้อยู่ในอัตราที่เหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจ และความสามารถในการจ่ายชำระของสมาชิก จะช่วยเสริมศักยภาพของสมาชิกได้อีกทางหนึ่ง

วิธีที่ 3 การขยายระยะเวลาปลอดหนี้เงินต้นและ/หรือดอกเบี้ย

การขยายระยะเวลาการปลอดหนี้ คือการผ่อนปรนให้สมาชิกไม่ต้องชำระคืนเงินต้น และ/หรือดอกเบี้ยสำหรับช่วงเวลาหนึ่ง เนื่องจากการประกอบธุรกิจของสมาชิกได้รับผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ทำให้สมาชิกสามารถผ่อนคลายภาระเงินต้นได้ในระดับหนึ่ง

วิธีที่ 4 การปรับลดเงินต้น และ/หรือดอกเบี้ย

การเลือกวิธีนี้สมาชิกจะเป็นฝ่ายได้รับประโยชน์มากตามเงื่อนไข เพราะภาระหนี้ของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์จะมีปริมาณลดลง โดยทางปฏิบัติแล้วการปรับลดจะอยู่ในลักษณะของการปรับลดดอกเบี้ยค้างรับมากกว่าการปรับลดเงินต้น หรือการปรับลดดอกเบี้ยค้างรับที่ยังไม่มีการบันทึกการรับรู้รายได้มากกว่าการปรับลดดอกเบี้ยค้างรับที่มีการบันทึกการรับรู้รายได้หรือบางกรณี อาจจะมีการปรับลดทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยค้างรับ

วิธีที่ 5 การชำระหนี้บางส่วนคืนทันที

สำหรับสมาชิกบางรายซึ่งมีการดำเนินธุรกิจและมีรายรับอย่างต่อเนื่อง จะสามารถใช้เงินไขข้อหนี้ได้ดี

วิธีที่ 6 สหกรณ์รับโอนทรัพย์สินมาเป็นหลักประกัน

การโอนหลักประกันชำระหนี้ เป็นการแบ่งเบาภาระของสมาชิก ทำให้ภาระหนี้ลดลง และสมาชิกมีภาระในการจ่ายชำระดอกเบี้ยน้อยลง

3. ขั้นการพิจารณาและตัดสินใจเลือกวิธีแก้ไข ในขั้นนี้จะต้องมีการเจรจากับสมาชิกที่มีหนี้ค้างค้าง ให้ยอมรับแนวทาง กติกา เงินไขในการปฏิบัติให้ชัดเจนเสียก่อน โดยทุกฝ่ายต้องยินยอมพร้อมใจถือปฏิบัติตามมติของกติกาและเงินไขที่ได้ตกลงกันใหม่

การเจรจาต่อรองเพื่อการแก้ไขปัญหานี้

การเจรจาต่อรองเพื่อแก้ไขปัญหานี้ เป็นเรื่องที่ต้องระมัดระวัง จำเป็นต้องใช้ศิลปะในการพูดคุยเพื่อสร้างความเข้าใจกับสมาชิกจนยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกติกา และเงินไขใหม่เพื่อแก้ไขปัญหานี้ค้างค้างร่วมกันให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งผู้เจรจาต่อรองจะต้องเข้าใจในกระบวนการดังต่อไปนี้

1. Identification หมายถึงการพูดคุยสอบถามความต้องการของสมาชิก เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์เพียงพอที่จะวิเคราะห์ได้ว่าสมาชิกต้องการอะไรกันแน่
2. Demonstration หมายถึงการเสนอข้อเรียกร้องของสหกรณ์แก่สมาชิก ทั้งนี้ต้องคำนึงว่าประเด็นที่เจรจានี้สามารถเอื้อประโยชน์ต่อกันด้วยเหตุและผลที่เหมาะสม และเป็นธรรมต่อทุกฝ่ายด้วย
3. Elimination หมายถึงการเจรจาต่อรองในแต่ละครั้ง อาจมีข้อเสนอปลีกย่อยมากมาย ควรตัดข้อเสนอที่ไม่สำคัญออกไปก่อน เหลือแค่ประเด็นหลัก ๆ เพื่อง่ายต่อการนำไปสู่ข้อยุติ
4. Proof หมายถึงการพิจารณาถึงข้อดีและข้อเสนอแต่ละข้อว่าแนวทางปฏิบัตินั้น ๆ มีความเป็นธรรม และเอื้อประโยชน์ต่อคู่เจรจามากน้อยเพียงใด
5. Action หมายถึง การยอมรับข้อเสนอของการเจรจาและทุกฝ่ายพร้อมนำไปปฏิบัติด้วยความเต็มใจ

ศิลปการเจรจาต่อรองเพื่อแก้ไขปัญหานี้คั่งค้าง

นอกจากนี้คุณมงคลต์ ยังได้ฝากศิลปะในการเจรจาต่อรองเพื่อแก้ไขนี้คั่งค้างไว้

7 ประการดังนี้

1. จงเริ่มต้นเจรจากับสมาชิกด้วยความเป็นกันเอง พร้อมทั้งเปิดใจรับฟัง และให้การช่วยเหลือด้วยความเห็นใจ
2. จงอธิบายเงื่อนไขในการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหานี้คั่งค้างแต่ละข้อให้ละเอียดและเกิดความกระจ่างชัดเป็นที่เข้าใจตรงกัน
3. จงยืดหยุ่นและพร้อมปรับเปลี่ยนเงื่อนไขถ้าจำเป็น เพื่อช่วยให้สมาชิกยื่นหยัดอยู่ได้ และสหกรณ์ไม่เสียหาย โดยใช้หลักการ win:win เป็นตัวตั้ง
4. จงระมัดระวังในการให้คำมั่นสัญญา หากผู้บริหารสหกรณ์ไม่มั่นใจในเงื่อนไข และในทางปฏิบัติมีโอกาสเป็นไปได้น้อย ต้องนำมาพิจารณาให้รอบคอบจนมั่นใจเสียก่อนที่จะให้ทั้ง 2 ฝ่ายรับคำสัญญา
5. จงกำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการในการเจรจาให้ชัดเจน
6. จงสรุปข้อยุติ แต่ละประเด็นพร้อมรายละเอียดให้ชัดเจน
7. จงจบการเจรจาต่อรองด้วยมิตรไมตรี

นอกจากแนวทางการแก้ไขนี้คั่งค้างที่ผ่านมาแล้ว ผู้บริหารสหกรณ์ ควรหาทางปฏิบัติเพื่อเสริมความเข้มแข็งให้กับกิจการของสหกรณ์อีกทั้งเป็นการป้องกันปัญหาการเกิดนี้คั่งค้างไว้ล่วงหน้าด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

วิธีการเสริมความเข้มแข็งในกิจการของสหกรณ์และเป็นการป้องกันการเกิดนี้คั่งค้างไว้ล่วงหน้า

1. ผู้บริหารสหกรณ์ต้องตระหนักถึงบทบาทและภาระหน้าที่ของสหกรณ์ อาทิเช่นเป็นแหล่งรวบรวมสินค้า เพื่อการจัดซื้อ และจัดจำหน่ายแก่สมาชิกโดยสินค้าต่าง ๆ ต้องจัดสรรให้เป็นไปตามความต้องการของสมาชิก เพื่อให้สมาชิกต้องไปหาซื้อสินค้าผ่านพ่อค้าคนกลาง ซึ่งจะทำให้สมาชิกมีต้นทุนสูงขึ้น และมีรายได้ลดลง และทำให้สหกรณ์เสียโอกาส ดังนั้นการเป็นแหล่งรวบรวมสินค้าจะช่วยให้เกิดอำนาจต่อรองสูง ส่งผลให้สมาชิกได้สินค้าที่มีคุณภาพ และดี ราคาถูกลง และได้ปันผลเฉลี่ยคืนอีกด้วย

2. ผู้บริหารสหกรณ์ต้องปลูกฝังและให้ความรู้แก่สมาชิกอยู่ตลอดเวลาว่าการทำธุรกิจกับสหกรณ์มีผลดีอย่างไร เน้นในเรื่องผลประโยชน์ผลดีที่จะส่งผลต่อสมาชิกเป็นหลัก หาทางเชื่อมโยงเครือข่ายทางธุรกิจ ทางสังคม ทางวิทยาการ กับคนในแวดวงสหกรณ์

3. ผู้บริหารสหกรณ์ต้องพยายามส่งเสริมให้ตนเองและทีมงานมีโอกาสในการพบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสหกรณ์อื่น ๆ ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้ทุกคนที่อยู่ในแวดวงสหกรณ์ เกิดมุมมองและแนวคิดใหม่ ๆ อาทิเช่น โครงการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างสหกรณ์ การซื้อขายสินค้ากันทุกภาค โครงการส่งเสริมอาชีพ รวมถึงการหาช่องทางเพิ่มรายได้แก่สมาชิก เป็นต้น

ประวัติทีมงานวิจัย

1.ผ.ศ. วีรอร	วัดขนาด	หัวหน้าทีมวิจัย
<u>การศึกษา</u>	ปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตร์ (การบริหารทรัพยากรมนุษย์) เกียรตินิยมดี รางวัลเรียนดี จากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
<u>ประสบการณ์</u>	ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรม หัวหน้าโครงการฝึกอบรม รองผู้อำนวยการฝ่ายพนักงาน ผู้อำนวยการระบบการศึกษาภาคทวิภาคี กรรมการปฏิรูประบบการศึกษา ที่ปรึกษาด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด มหาชน ธนาคารกรุงเทพ จำกัด มหาชน ธนาคารสหธนาคาร จำกัด มหาชน บริษัทซีพีเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด มหาชน กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันคีนันแห่งเอเชีย จำกัด บริษัทมินเซน แมนชินนรี่ จำกัด บริษัทดีเอส จำกัด
<u>ผลงานด้านวิจัย</u>	อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต รางวัลดีเด่นงานวิจัยเรื่อง “การจัดเก็บขยะมูลฝอยในพื้นที่กทม.” ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปี 2536	
<u>ผลงานการสอน</u>	การสร้างกรณีศึกษา และการสอนดีเด่น จากธนาคารกรุงเทพ จำกัด ปี 2535 คลังสมองดีเด่นด้านการพัฒนาองค์กร และด้านการพัฒนาบริหารทรัพยากรมนุษย์ จากธนาคารกรุงเทพ จำกัด ปี 2534	
<u>ปัจจุบัน ที่อยู่</u>	วิทยาการอิสระ เลขที่ 52/40 เบเวอร์รี่ทาวเวอร์ ชั้น 7 สุขุมวิท 11 กทม.10 เลขที่ 80 /908 ซ. 38 หมู่บ้านทิพวัลย์ สำโรง สมุทรปราการ 10270 โทร.0-2394-0799 มือถือ 0-1610-0160, 0-9314-4444	
2.นายถวัลย์	คล้ายมงคล	
<u>การศึกษา</u>	ปริญญาตรีครุศาสตร์อุตสาหกรรม (วิศวกรรมโยธา) สถาบันราชมนฑลเทคโนโลยี	
<u>ประสบการณ์</u>	งานควบคุมการสำรวจและออกแบบก่อสร้าง อาจารย์พิเศษ หมวดวิชาพฤกษศาสตร์และกรรมการพัฒนาทีมงาน	

ปัจจุบัน นายช่างชลประทาน ระดับ 6 กรมชลประทาน ปากเกร็ด

3.นางสุภา พรสุธี

การศึกษา ปริญญาตรีศิลปศาสตร มหาวิทาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ประสบการณ์ บริหารและจัดการงานอบรมและสัมมนาและการศึกษา

ปัจจุบัน เจ้าพนักงานธุรการ ระดับ 5 โรงพยาบาลสมุทรปราการ

4.นางสาวเหมือนฝัน มูลศรีแก้ว

การศึกษา ปริญญาตรีบริหารธุรกิจ สาขาการเงินการธนาคาร มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ สาขาการบริหารการจัดการธุรกิจ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ประสบการณ์ งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาองค์กรและการบริหารทรัพยากรมนุษย์”
ของสมาคมธนาคารไทย

ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่บริหารสินเชื่อธุรกิจ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด มหาชน สำนักงานใหญ่

5.นางสาวฤมล คงน้อย

การศึกษา ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วนศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประสบการณ์ งานรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยด้านป่าไม้ และด้านชุมชน
ประสานงานด้านการจัดอบรมแก่เครือข่ายสหกรณ์

ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมสหกรณ์ ระดับ 3 สถาบันฝึกอบรมสหกรณ์
สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

6.นางสาวอรนุช กัญภัย

การศึกษา ปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ปริญญาโทวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต เศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ประสบการณ์ บริหารจัดการงานฝึกอบรม / ด้านการเงิน / ด้านเลขานุการ
ประสานงานด้านการจัดอบรมแก่เครือข่ายสหกรณ์

ปัจจุบัน หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมสหกรณ์นอกภาคเกษตร

7.นางสาวพิณผกา ทองกระโทก

การศึกษา ปริญญาตรีบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ปริญญาโทบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (กำลังศึกษา)

ประสบการณ์ บริหารจัดการงานฝึกอบรม / ด้านการเงิน / การเจ้าหน้าที่

ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมสหกรณ์ ระดับ 3 สถาบันฝึกอบรมสหกรณ์
สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

8. คุณเต๋อนจิตต์ วนะไชยเกียรติ

การศึกษา ปริญญาตรีนิติศาสตร์บัณฑิต เนติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปัจจุบัน วิทยากรด้านสหกรณ์

9. คุณศศิธร เชี่ยวชาญกิจการ

การศึกษา ปริญญาตรีเศรษฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏระยอง
ปัจจุบัน องค์กรอิสระ

10. นางสาวชุตติกาญจน์ ไกรสิน

การศึกษา ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วนศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประสบการณ์ งานรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยด้านป่าไม้ และด้านชุมชน
 ประสานงานด้านการจัดอบรมแก่เครือข่ายสหกรณ์
ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมสหกรณ์ ระดับ 3 สถาบันฝึกอบรมสหกรณ์
 สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

ทีมพันธมิตรร่วมโครงการวิจัยสำหรับวิจัยจังหวัดสมุทรปราการ

1. นายอมรชัย ตันหยงมาศ

ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ระดับ 7

2. นายวิชิต นวลชื่น (ผู้ช่วยวิจัย)

ปัจจุบัน หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและบริหารจัดการสหกรณ์

3. นายจรัส สุภาเสน

ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ระดับ 7

4. นายรินทร์ ยิ้มสรวล

ปัจจุบัน หัวหน้าพัฒนาธุรกิจสหกรณ์

บันทึกข้อตกลงร่วม “เครือข่ายทางการเงิน”

คณะกรรมการได้ตกลงจะให้ความร่วมมือในการปฏิบัติและประสานงานตามแผนงานที่ได้จัดทำขึ้นให้ประสบความสำเร็จ โดยได้ร่วมลงนามต่อกัน ณ วันที่ 13 ก.ค. 2549

วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรแห่งความร่วมมือที่ยั่งยืน มุ่งเน้นการเชื่อมโยงธุรกิจและเพิ่มคุณค่าทางการเงินรวมถึงการจัดสวัสดิการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีแก่สมาชิกเครือข่าย

ผู้รับผิดชอบแผนงาน ได้แก่คณะกรรมการเครือข่ายทุกคน

ลำดับ ที่	แผนงาน	กิจกรรมที่จะนำสู่ความสำเร็จ (ระบุวิธีการ)	เป้าความสำเร็จที่ต้องการบรรลุผล			แหล่ง งบประมาณ ณ	พันธมิตร หนุนเสริม	
			ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ระยะเวลา				
				49	50			51
1	แผนงานสร้าง “พันธมิตรที่รู้ใจ”	จัดประชุมเพื่อสร้างความคุ้นเคยและความผูกพันใจต่อกัน	- ผู้นำเครือข่าย “มีภาระใจและมี ความจริงใจต่อกัน”	ต.ค			-	-สมาชิก เครือข่าย
2	แผนงาน “ระดมทุนเพื่อการรับ ฝาก”	ทำข้อตกลงร่วมเพื่อการระดมทุนและการรับฝากระหว่างสมาชิกของเครือข่าย	ขอตรวกรับฝาก = 27.5 ล้านบาท	ส.ค				-สภจ. -สมาชิก เครือข่าย
3	แผนงาน “สร้างคลังแห่งปัญญา ในธุรกิจการเงิน”	3.1 ประชุมคณะกรรมการเพื่อหารือเกี่ยวกับการจัดทำแผนการพัฒนาความรู้แก่ ผู้นำสหกรณ์เรื่อง “ทิศทางการบริหารการเงินในยุค โลกเปลี่ยนแปลง” 3.2 นำเสนอแผนงานการฝึกอบรมประจำปีต่อคณะกรรมการดำเนินการของ สหกรณ์ เพื่อขอความเห็นชอบ 3.3 ประชุมคณะกรรมการเครือข่ายทางการเงิน เพื่อขอมติในด้านงบประมาณ 3.4 ดำเนินการจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงาน 3.5 พิจารณาหารูปแบบการฝึกอบรม (ด้วยวิธีการดูงาน การแลกเปลี่ยน ประสบการณ์กับผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจากสถาบันการเงินอื่นๆ)	- ผู้นำเครือข่ายมีความรู้ และ ความสามารถในการบริหาร จัดการด้านการเงิน - ลดต้นทุนในการบริหารทาง การเงิน - ทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น - ลดความผิดพลาดในการอนุมัติ เงินกู้ตามวัตถุประสงค์				สมาชิก เครือข่าย ร่วมกัน ลงทุน	สสท. สภจ. สมุทรปรา การ
4	แผนการปรับปรุงการ จัดการด้านสวัสดิการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่ดีแก่สมาชิกเครือข่าย	ประชุมคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาปรับปรุงรูปแบบการจัดสวัสดิการด้านต่างๆ ให้มีความเหมาะสม และเป็นธรรมแก่สมาชิกเครือข่าย โดยยึดหลัก “เครือข่าย แห่งการเกื้อกูลและเอื้ออาทร”	- มีระบบการจัดสวัสดิการแก่ สมาชิกเครือข่ายอย่างเป็นธรรม					- สภจ. - สมาชิก เครือข่าย

พันธะสัญญาข้อตกลงร่วม “เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิทยาการ”

คณะกรรมการได้ตกลงจะให้ความร่วมมือในการปฏิบัติและประสานงานตามแผนงานที่ได้จัดทำขึ้นให้ประสบความสำเร็จ โดยได้ร่วมลงนามต่อกัน ณ วันที่ 13 ก.ค. 2549

วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรแห่งความร่วมมือระหว่างเครือข่ายสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการและเครือข่ายกลุ่มอาชีพในจังหวัดสมุทรปราการ โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมอาชีพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจและการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่สมาชิกเครือข่าย

ผู้รับผิดชอบแผนงาน ได้แก่คณะกรรมการเครือข่ายทุกคน

ลำดับ ที่	แผนงาน	กิจกรรมที่จะนำสู่ความสำเร็จ (ระบุวิธีการ)	เป้าความสำเร็จที่ต้องการบรรลุผล			แหล่ง งบประมาณ	พันธมิตร หนุนเสริม	
			ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ระยะเวลา				
				49	50			51
1	แผนงาน “การจัดหาตลาด ถาวรทั้งในและ ต่างประเทศ”	1.1.ติดต่อขอใช้สถานที่และสถานประกอบการทั้งภาครัฐ+เอกชนเพื่อเป็นจุดขาย ที่ถาวร 1.2.ขอการสนับสนุนด้านสถานที่ จาก CEO เพื่อการจัดแสดงสินค้า ประจำเดือน 1.3 จัดทำโปรแกรมประจำปี เพื่อประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น และวิทยุชุมชนให้ทราบถึงกิจกรรมและแหล่งจัดจำหน่าย 1.4 ประสานงานกับสถาบันการศึกษาเพื่อขอรับข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสินค้า และแหล่งผลิต/จัดจำหน่าย ในจังหวัดสมุทรปราการเพื่อขยายช่องทางการตลาด ผ่าน web site	1.มีตลาดถาวรเพื่อการจัดจำหน่าย สินค้าในประเทศ 2. มีแหล่งแสดงสินค้า ประจำเดือนที่แน่นอน 3. สมาชิกเครือข่ายมีรายได้ที่ แน่นอนและเพิ่มขึ้น	ช.ค.			-จาก CEO ซึ่งกำลังอยู่ ระหว่าง พิจารณา อนุมัติ - สถาน ประกอบการ ของภาครัฐและ เอกชน - CEO	
2	แผนงาน “การส่งเสริมอาชีพ”	2.1.ประชุมคณะกรรมการเครือข่ายเพื่อจัดทำแผนการเรียนรู้ประจำปี 2.2 จัดสรรงบประมาณเพื่อการฝึกอบรมตามแผนการเรียนรู้ประจำปี หลักสูตร “การสร้างคุณค่าและ-ความเข้มแข็งทางธุรกิจ” 2.3 ลงมือปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ประจำปี 2.4 ติดตามผล ประเมินผล และสรุปรายงานผล ต่อคณะกรรมการ 2.5 ประสานงานกับสมาชิกเครือข่าย เพื่อจัดกิจกรรม ในการรวบรวมผลิตภัณฑ์ จากสมาชิก และจัดส่งไปสู่ตลาดถาวร	- ผู้นำเครือข่ายมีความรู้ และมี ความสามารถในเชิงธุรกิจ - ลดต้นทุนการด้านการขนส่ง สินค้าไปยังแหล่งจัดจำหน่าย	←	→	คณะกรรมการ เครือข่ายมี มติให้ทุก เครือข่าย พันธมิตรร่วม ลงทุน	-สจจ. -สมาชิก เครือข่าย - สถาบัน พัฒนาฝีมือ แรงงานภาค 1	

พันธะสัญญาข้อตกลงร่วม “เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ”

คณะกรรมการได้ตกลงจะให้ความร่วมมือในการปฏิบัติและประสานงานตามแผนงานที่ได้จัดทำขึ้นให้ประสบความสำเร็จ โดยได้ร่วมลงนามต่อกัน ณ วันที่ 13 ก.ค. 2549

วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรแห่งความร่วมมือที่ยั่งยืน มุ่งเน้นการส่งเสริมอาชีพและการสร้างงานให้แก่ประชาชนในชุมชน โดยยึดแนวคิดพึ่งพิงตนเองเป็นสำคัญ รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการแก่ผู้นำชุมชน

ผู้รับผิดชอบแผนงาน ได้แก่คณะกรรมการเครือข่ายทุกคน

ลำดับ ที่	แผนงาน	กิจกรรมที่จะนำสู่ความสำเร็จ (ระบุวิธีการ)	เป้าความสำเร็จที่ต้องการบรรลุผล			แหล่ง งบประมาณ	พันธมิตร หนุนเสริม	
			ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ระยะเวลา				
				49	50			51
1	แผนงาน “การจัดการธุรกิจที่ ครบวงจร”	1.1 ประชุมคณะกรรมการเครือข่ายเพื่อพิจารณาหาแนวทางพัฒนาระบบการ จัดการธุรกิจแบบครบวงจรรวมถึงการเป็นศูนย์รวบรวมและกระจายผลผลิตของ ชุมชนสู่ผู้บริโภคโดยตรง 1.2 นำผลสรุปมาแจ้งแก่สมาชิก เพื่อถือปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการ เครือข่าย	-เพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการ ธุรกิจ -ลดต้นทุนในการผลิต	ต.ค.		→	ลงขันร่วมกัน ระหว่างผู้นำ เครือข่าย	- สถาน ประกอบการ ของภาครัฐ และเอกชน - CEO
2	แผนงาน “การอบรมความรู้ เรื่องวิสาหกิจชุมชน”	2.1 ประชุมคณะกรรมการเครือข่ายเพื่อขออนุมัติในหลักการ การจัดอบรม ความรู้เรื่อง “วิสาหกิจชุมชนกับการพึ่งพิงตนเองอย่างมีศักดิ์ศรี” 2.2 จัดทำโปรแกรมการอบรม 2.3 ทำบันทึกขอการสนับสนุนด้านวิทยากรจากคณะอนุกรรมการส่งเสริม วิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ 2.4 ดำเนินการฝึกอบรม 2.5 สรุปผลและรายงานผลการฝึกอบรม	- ประชาชนในชุมชน อ.บางบ่อ และอ.เมือง จำนวน200 คนมีความรู้เรื่องวิสาหกิจชุมชน และมีแนวคิดที่ดีและถูกต้องต่อ การพึ่งพิงตนเองเป็นสำคัญ	พ.ย.		→	กรมส่งเสริม วิสาหกิจ ชุมชน สนับสนุน ด้านวิทยากร	-กรม ส่งเสริม วิสาหกิจ ชุมชน

3	แผนงาน “การส่งเสริมอาชีพ และการสร้างงาน”	3.1 สำรวจปริมาณคนว่างงานในเขต อ.บางป่อ และอ.เมือง 3.2 จัดทำบันทึกขอการสนับสนุนด้านวิทยากรในงานอาชีพด้านต่าง ๆ 3.3 จัดอบรมและฝึกทักษะงานอาชีพแก่ประชาชน โดยเปิดโอกาสให้ผู้ด้อยโอกาสและประชาชนที่สนใจเข้าร่วมทำงานในวิชาชีพที่สนใจ	- ได้จำนวนข้อมูลผู้ว่างงานในเขต อ.บางป่อ และอ.เมือง - ลดอัตราคนว่างงานลง 25% - ประชาชนมีอาชีพหลักและ อาชีพเสริมที่มั่นคง	ช.ค.		→		-สถาบันฝึก วิชาชีพ สถาบัน พัฒนาฝีมือ แรงงานภาค1
4	แผนงาน “การเพิ่มขีด ความสามารถในการ บริหารจัดการธุรกิจ แก่ผู้นำชุมชนและ ผู้ประกอบการอิสระ ในชุมชน”	4.1 รวบรวมรายชื่อผู้นำในเขต อ.บางป่อ และอ.เมือง จัดกลุ่มและส่งรายชื่อประสานงานไปที่ “โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการ วิสาหกิจชุมชน” เพื่อจัดการฝึกอบรมให้แก่ผู้นำ 4.3 ติดตามผลการฝึกอบรมและรายงานต่อคณะกรรมการ	- ผู้นำชุมชนมีความรู้และมี ความสามารถด้านการบริหาร จัดการธุรกิจ	ช.ค.		→	กรมส่งเสริม วิสาหกิจ ชุมชน	- สกจ. - สมาชิก เครือข่าย

พันธะสัญญาข้อตกลงร่วม “เครือข่ายทางสังคม”

คณะกรรมการได้ตกลงจะให้ความร่วมมือในการปฏิบัติและประสานงานตามแผนงานที่ได้จัดทำขึ้นให้ประสบความสำเร็จ โดยได้ร่วมลงนามต่อกัน ณ วันที่ 28 ก.พ. 2549
 วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรแห่งความร่วมมือที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชน ตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดสมุทรปราการ รวมถึงการขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ ตลอดจนการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชนของชุมชนในทุกพื้นที่
 ผู้รับผิดชอบแผนงาน ได้แก่คณะกรรมการเครือข่ายทุกคน

ลำดับ ที่	แผนงาน	กิจกรรมที่จะนำสู่ความสำเร็จ (ระบุนิเวศการ)	เป้าความสำเร็จที่ต้องการบรรลุผล			แหล่ง งบประมาณ	พันธมิตร หนุนเสริม
			ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ระยะเวลา			
				49	50		
1	แผนงาน “การมีส่วนร่วมใน การแก้ปัญหาด้านที่ อยู่อาศัย”	1.1 จัดตั้งคณะทำงานดูแลประสานงานโครงการบ้านมั่นคง 1.2 สำรวจพื้นที่เพื่อรวบรวมข้อมูล “ประชาชนขาดที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง” 1.3 จัดทำโครงการ เพื่อนำเสนอปัญหา แนวทางแก้ไขโดยร่วมผลักดันด้วย พลังเครือข่าย เพื่อนำปัญหาของชุมชนไปสู่ปัญหาเชิงนโยบายในระดับ จังหวัด	-ได้ข้อมูลประชาชนขาดที่อยู่ อาศัย 1,876 ครอบครัว สามารถจัดสรรให้ประชาชนใน ชุมชนมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ได้จำนวน 200 ครอบครัว มี สมาชิกรวม 766 คน ประกอบด้วย - ครอบครัวผู้ด้อยโอกาส =125 ครอบครัว - ครอบครัวผู้จดทะเบียนคนจน = 35 ครอบครัว - ครอบครัวผู้ขาดที่ดินทำกินที่อยู่ อาศัย= 25 ครอบครัว -ครอบครัวชาย 15 ครอบครัว	มี.ค.	→		- CEO - พอช.

